MIRCEA OPRIȚĂ

ARGONAUTICA

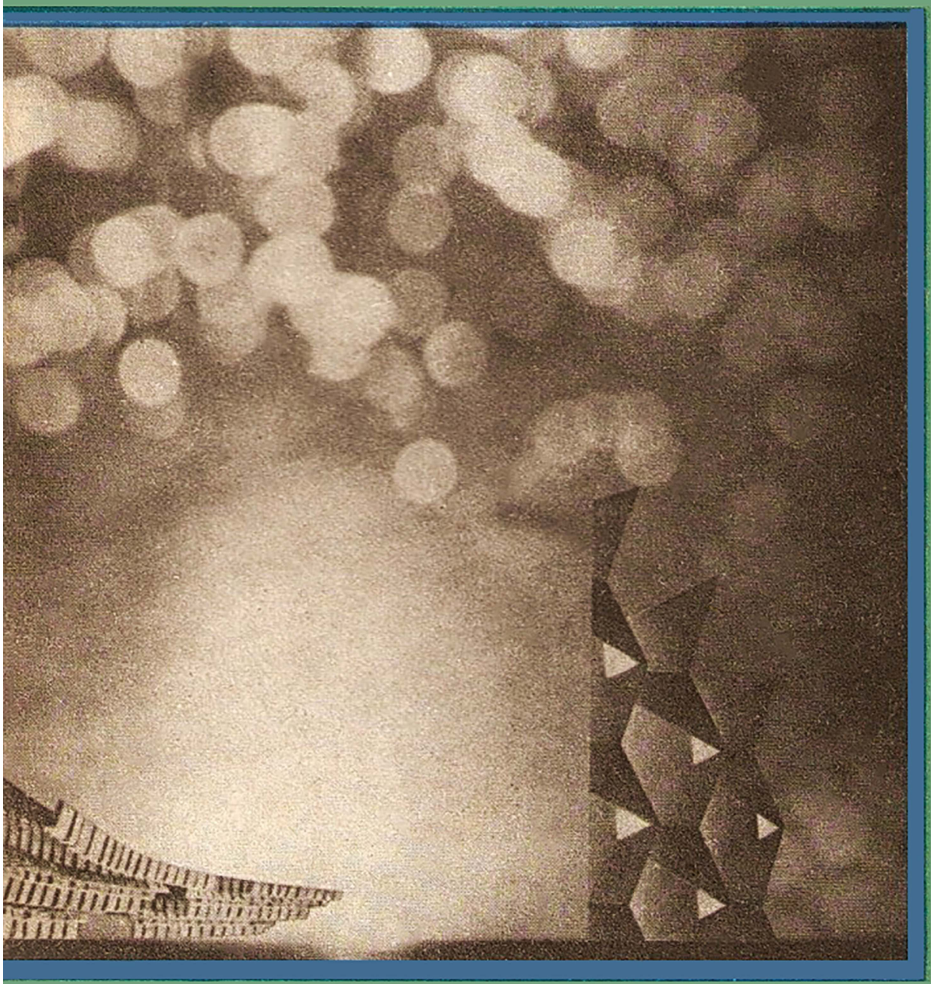

EDITURA ALBATROS

MIRCEA OPRITĂ

ARGONAUTICA

virtual-project.eu
== aladrian ==

Coperta de Damian Petrescu

EDITURA ALBATROS
1970

1

Trezindu-se din somnul magnetic, Gregor deschise asupra lumii nişte ochi uşor derutaţi, bucurându-se de umplerea lor treptată cu imagini. Primul lucru văzut era tabloul în relief din care îi surâdea blajin acel Grigore pierdut în negura timpului, recunoscut în mod oficial de familie drept întemeietor. Grigore, fiind o proiecţie mobilă, pândise răbdător clipa când tânărul său urmaş avea să deschidă ochii şi imediat îi zâmbi, cu un oarecare efort impus de greutatea mustăţilor; în sfârşit, un efort ce merita să fie făcut pentru a lua legătura cu îndepărtatul vlăstar al neamului său. Gregor urmări cu interes deplasarea greoaie a podoabei antice, acum înţepenită oblic sub un nas destul de comun, şi aşteptă ca bătrânul, care în tabloul vivant nici nu arăta chiar atât de bătrân pe cât atestau documentele, să-i adreseze el, cel dintâi, cuvântul.

— Noroc, Grigore taică! zise strămoşul atârnat în cui, şi se vedea de departe că era bucuros să mai schimbe o vorbă între două pipe cu tutun denicotinizat. Tutunul era plăcerea lui cea mai mare, încât familia, deşi nespus de vigilentă în ce priveşte sănătatea membrilor săi, se văzuse obligată să-i accepte capriciul.

Gregor ascultă sonurile aspre şi arhaice din glasul celuilalt, apoi răspunse ceva convenţional, mai mult ca să nu-l supere de dimineaţă, şi se întoarse cu faţa spre fereastră, lăsându-l pe Grigore să se învăluie într-un nor

de fum albicios, sterilizat, pe care un orificiu mascat în perete avea grijă să-l absoarbă până la ultima moleculă. Se întoarse, deci, spre fereastră şi privi o vreme vişinul înflorit, scăldat în lumina plăcută a soarelui. Două vrăbii săreau printre crengi, urmărindu-se cu voioşie. O vreme, tânărul savant se lăsă furat de jocul lor, neştiind precis dacă erau naturale sau imitații sintetice; iar dacă era sintetică numai una, atunci care anume. Până la urmă, din neputința de a găsi răspunsul corect, oftă şi coborî din pat. Devenit inutil, patul se dezintegră instantaneu. Gregor veni tiptil spre fereastră, puțin neliniştit de gândul că vrăbiile ar fi putut zbura înainte ca el să-şi încheie observațiile. Era cât pe ce să se felicite pentru reuşită, când, aplecându-se aproape involuntar spre ciripitorul său obiect de studiu, simți o puternică lovitură în frunte şi ceva, un fel de câmp impenetrabil, îl reținu. Pipăi cu degetele şi constată cu surprindere că se lovise de un zid, un perete obişnuit, aflat în dreptul ferestrei. Înțelese imediat încurcătura, pentru că numai o încurcătură putea fi: robotul domestic responsabil cu peisajele matinale greşise, instalând mirajul pe peretele opus ferestrei reale, într-un loc absolut derutant. Întărâtat de durerea din cucui, Gregor îşi promise să se ocupe îndeaproape de robot, cu scopul de a cerceta dacă eroarea se produsese accidental, ceea ce presupunea defectarea unor sisteme în

tamburul binar variabil, şi asta era destul de rău, sau dacă eroarea fusese făcută intenţionat, robotul urmărind să-şi bată joc de el, ceea ce însemna o gravă jignire la adresa omului în general, şi asta era şi mai rău, trebuia demontat şi schimbat întregul calculator betatronic cerebral omega.

Tânărul savant îşi clarificase în minte aceste alternativele ale dilemei (dilemă pentru robot, desigur) şi tocmai se gândea la măsurile ce se impuneau de urgenţă, când Grigore, din rama sa lustruită, goli pipa lovind-o de încheietura mâinii, suflă în ea cu un aer preocupat, apoi i-o întinse, rugându-l:

— Ia-o, taică, şi umple-mi-o, că mă seacă la inimă!

Gregor o luă, nemulţumit că mustăciosul său înaintaş apelase la el pentru servicii executate în mod obişnuit de roboţi. Era însă obligat să se resemneze: omul trăise cu un bun număr de secole înainte şi nu-i prea „venea la îndemână", cum obişnuia el însuşi să spună, tehnica modernă. Consiliul familiei, după dezbateri pasionate, hotărâse să-i fie acceptată *numărului unu,* pentru păstrarea adevărului istoric, şi această anacronică pretenţie, deşi l-ar fi putut scăpa de ea printr-o simplă operaţie de reglare a unor mecanisme ascunse. Tot atunci se stabilise ca nici unul dintre numeroşii stră-strănepoţi să nu protesteze când Grigore li se adresa cu „taică", deoarece termenii de fiu, nepot şi

strănepot acopereau realități pentru el de mult dispărute, aşa că de la un timp venerabilul, perpetuat dintr-o lesne de înțeles mândrie familială, găsise că era mai potrivit să întrebuințeze un apelativ general, valabil până la stingerea completă a spiței.

Tânărul trecu peste faptul că el era un tânăr savant cu două studii intrate în circuitul mnemotehnic planetar şi îşi făcu de lucru la un automat de forma unei cutii mari, cu ecrane şi butoane colorate. Puse pipa grosolan cioplită sub un robinet, învârti butonul respectiv şi, într-o clipă, instalația din cutie sintetiza tutunul cerut, îl steriliză, apoi Gregor înmână străMoşului său pipa umplută, cu o solemnitate care unui strănepot ridicat la puterea n îi făcea o deosebită cinste. Grigore o prelua ca pe un obiect de mare preț — de fapt era într-adevăr o relicvă. Îşi aminti îndată de o tuse mai veche, seculară, şi începu să icnească scurt, înecându-se. Apoi se linişti. Vârî între dinții îngălbeniți (rezistase cu succes tuturor încercărilor de a i se curăța imaginea şi nu degeaba un „taică" din a noua generație spunea că bătrânul fusese la viața lui încăpățânat ca un catâr), vârî deci între dinți țeava roasă, înnegrită. Înainte chiar de a apuca să ceară un cărbune, Gregor, care-i ghicise intenția, trimise din bricheta sa particulară (funcționa pe bază de particule) o rază subțire spre vatra plină cu tutun a pipei, aprinzând-o. Marele său înaintaş pufăi, îşi

umflă păroasa buză într-un elan ce-i exprima deplina satisfacție şi, într-am târziu, zise:

— Bine, taică, îți mersi.

Să fi fost Gregor cosmofilolog, să fi avut măcar pretențiile unui lingvist de duzină, ar fi putut concepe, ascultându-l cu atenție pe Grigore, studii documentate, super-structuralizate, privitoare la plasticitatea limbii într-un secol *ics* precis stabilit, ca să nu mai vorbim de considerațiunile asupra dezvoltării sale ulterioare. Sub acest aspect, imaginea vivantă a strămoşului era o comoară. Dacă indoeuropenii, sau măcar unul mai deştept dintre ei, ar fi avut inspirata idee să-şi conserve imaginile pentru posteritate, puține ar fi rămas, de-a lungul istoriei, controversele legate de viața lor şi nici nu mai era nevoie să li se ghicească băbeşte limba. Ca să nu mai vorbim de faptul că locul lui Grigore, pe perete, ar fi fost ocupat de altul, un Grig sau poate chiar un Grrr bărbos, purtând la cingătoarea din piele netăbăcită toporul de piatră şlefuit cu măiestrie. Gregor se gândise într-o zi la toate acestea, privindu-şi pe sub sprâncenele încruntate înaintaşul, pe care era atunci foarte supărat (dintr-o anumită pricină) şi poate că tocmai subiectivitatea clipei îl făcuse să dorească detronarea publică a lui Grigore, înlocuirea lui cu acel Grrr nedreptățit de urmaşi. Apoi, judecând avantajele şi dezavantajele unui asemenea act, înțelese că toanele veneratului prezent, insuportabile cum

erau, nici nu s-ar fi putut compara cu cele ale înaintaşului ipotetic. Şi, cum tocmai atunci se inventase proverbul cibernetic după care din două rele să-l alegi pe cel mai bun, Gregor se resemnase, promițându-şi să nu-i dea catârului Grigore mai multă atenție decât era necesar şi părea obligatoriu. Or, din punctul de vedere al tânărului savant, arhaismul limbii aceluia (prea dulce, totuşi, în comparație cu răcnetele guturale ale unui Grrr absolut şi autentic) nu merita un deosebit interes, din care cauză şi replica de mai înainte rămase fără ecou. Gregor nu era cosmofiolog, nici măcar lingvist de duzină, ci astronom profesionist, descoperitor al locului unde fusese cândva o stea, cu toate că, din cauza deplasării ei pe firmament, în ultima vreme nu mai era acolo. Deci, ca un astronom care se respectă, se amuza de orice alte preocupări exterioare telescopului său. Şi tot aşa, un lingvist veritabil n-ar fi ezitat să declare, fără jenă, nu numai că nu auzise, dar că nici măcar nu dorea să audă de marea lui descoperire!

Ce-i drept, marile descoperiri sunt rare şi vin când nici nu te aştepți. De data asta, Gregor se mulțumi cu una mai mică; se mulțumi să descopere fereastra, pe cea adevărată. În clipa când o deschise, falsa fereastră dispăru, lăsând în loc peretele gol. Afară era tot ziuă, însă nu o zi de prima calitate, cum fusese cea confecționată de robot, ci una obişnuită, cu un

cer cam şters şi pe ici-colo înnorat. Vişinul încă nu-şi deschisese florile, dar vrăbiile erau mai multe la număr şi parcă mai gălăgioase.

În acelaşi moment simți o înțepătură la încheietura mâinii stângi: apelul videofonului lenticular. Cu un gest reflex, ridică brațul şi, deodată, simți un val fierbinte de sânge năvălindu-i până în vârful unghiilor. Pe micul ecran strălucea, miniaturizată, frumoasa Adalina. (Biografia ei, cu numeroase amănunte pitoreşti, o vom face într-o ediție viitoare a acestor aventuri.) Tânărul savant era vizibil emoționat, de unde se poate deduce că între cei doi exista o veche şi contorsionată legătură sufletească.

— Gregor, te pup! exclamă Adalina de sub ecranul lenticular şi întinse brațele într-un gest ce nu lăsa dubiu în privința intensității sentimentelor ei. S-a vorbit despre tine la emisiunea de ştiri, pe canalul 458. Cum, nu ştiai? Nu se poate! A fost popularizată descoperirea aceea a ta, ştii tu care… Am plâns, am fost foarte emoționată! Ah, Gregor, dacă ai şti ce emotivă sunt! Îmi pare atât de bine, mă bucur pentru tine… Pentru noi *amândoi*, vreau să spun… Înțelegi?

Astronomul zâmbi fericit, neluându-şi privirile de la fata cu chip atât de plăcut vederii, ca în mai toate bunele idile amoroase, de unde e posibil să-şi fi împrumutat şi ochii negri, fascinanți, şi nasul mic, puțin cârn, obrăznicuț.

Esențial este însă că Gregor o iubea mult, deşi se cam temea să-i facă declarații, din cauza firii lui înclinate spre contemplarea aştrilor. Se înțelege că neaşteptata apariție a Adalinei avea să-i lase în suflet o lumină densă, persistentă, sporită de promisiunea unei destăinuiri pe care dorea să i-o facă la o oră convenabilă (bineînțeles, ei) din după-amiaza aceleiaşi zile.

— Să mă aştepți, dragule, la vechiul nostru loc, ciripi Adalina, trimițându-i simbolice sărutări cu vârful degetelor sale subțiri.

La asemenea convingătoare dovezi de iubire, tânărul savant prinse curaj şi începu o lungă, o fierbinte declarație pasională. Întreruptă din când în când de chicotelile aprobatoare ale strămoşului Grigore. Față de sincera tulburare a îndrăgostitului, ce contează faptul că Adalina închisese videofonul de multă vreme şi e puțin probabil să-i fi auzit măcar începutul monologului pătimaş! Gregor sfârşi transpus şi, uşurat parcă de o imensă povară, îşi şterse fruntea asudată cu o batistă pe care o aruncă imediat în dezintegrator.

— Bine i-ai vrăjit, taică! murmură admirativ Grigore-din-tablou şi-i întinse iarăşi pipa la umplut.

Puțin mai târziu. Gregor coborî fluierând treptele casei în grădina ce va fi descrisă şi ea cu un alt prilej. Aflat încă în puterea unei frumoase amintiri, astronomul trecu indiferent pe lângă robotul poznaş, foarte preocupat acum să

stropească florile (găsite de receptorul său olfactiv insuficient de mirositoare) cu o soluție puternic parfumată. În mod normal, Gregor ar fi trebuit să-şi pună imediat în practică planul (de fapt mica lui răzbunare), aplicând robotului tratamentul tehnic care i se cuvenea după incidentul cu peisajul matinal. Cum însă nici unul din cei doi nu avea deocamdată chef de o ocupație suplimentară, se prefăcură că nu se văd şi fiecare fu mulțumit în felul său. Totuşi, robotul nu-l slăbi din mica sa antenă parabolică până când se încredința că banda rulantă cu imitație de nisip străbătuse toată aleea, depunându-l pe Gregor în stradă, pe un trotuar mobil mai larg şi mar rapid. Odată cu astronomul se îndepărta şi primejdia.

Strada era extraordinară. Spectacolul ei multicolor îl încântase pe astronom încă din nu prea îndepărtata sa copilărie. De pe atunci aflase că, spre deosebire de străzile de pe vremea străbunicului Grigore, cea pe care o străbătea el avea, de-o parte şi de alta, clădiri. Clădiri obişnuite, cu pereți de propilantalpen, netezi şi prefabricați. Trotuare largi, circulând cu diferite viteze pe oră, îndeplineau cu succes funcția picioarelor omeneşti. Mai mult chiar, lungile lor benzi mobile se puteau modela, ridicând la dorința celui transportat nişte excrescențe în formă de scaun sau de canapea. Comoditatea extremă devenea astfel accesibilă chiar şi în timpul deplasărilor de relaxare (e

greu de spus plimbări), când omul, sătul de spectacolele procurate direct la domiciliu, ieşea să se întindă pe o asemenea canapea care-l purta prin întreg oraşul, oferindu-şi astfel o splendidă panoramă citadină surprinsă în orice moment dorit din zi sau din noapte. Gregor ridică şi el un fotoliu elegant în care se aşeză pentru a urmări în tihnă circulația de pe autostradă, unde vehicule aerodinamice săgetau încoace şi încolo cu viteze de bolid. Nu peste mult timp fu martorul unei pene de pernă de aer, din fericire fără urmări tragice pentru grupul de pensionari paşnici pe deasupra cărora țâşnise, într-o străfulgerare, vehiculul răsturnat. Prea cufundați în lectura unui uriaş panou publicitar cu ultimele ştiri, ei nici nu-şi dădură seama de situația delicată prin care fără voia lor trecuseră. Doar gaura deschisă cu plesnet sec în panou, în colțul unde tocmai se prezentau aspecte de la darea în folosință a unui nou vulcan venusian, atrase atenția vecinului lui Gregor, prilejuindu-i câteva ironice considerații despre calitatea imaginii respective. Tânărul savant, probabil singurul care înțelegea ce se întâmplase, nu-şi făcea nici o grijă în privința limuzinei vinovate de tulburarea solemnului moment inaugural. Nu se îndoia că, prevăzând asemenea mici accidente, constructorii creaseră din loc în loc şi plase magnetice destinate recuperării autovehiculelor înainte ca acestea să treacă prin şocul fatal al contactului cu

pământul. Şi într-adevăr, la aproape un kilometru depărtare, Gregor descoperi limuzina imobilizată în aer, deasupra autostrăzii, în vreme ce jos circulația continua imperturbabilă şi amețitoare.

Sătul de senzații tari, astronomul se consacră în restul drumului lecturii reclamelor şi panourilor cu proiecții mobile. Mai trebuie adăugat că serialele de ultima oră, desfăşurate pe panouri, erau slăbiciunea sa. Numai aşa se va înțelege cu cât interes urmărea reportajul despre dirijarea spre Marte a imensei bucăți de gheață retezată cu câteva zile în urmă de la Polul Sud, sau amuzantele întâmplări petrecute chiar în dimineața aceea la o mică stațiune cosmică din centura asteroizilor. În alt loc fu martorul performanțelor reuşite de o râmă căreia i se implantase într-un laborator un minuscul creier artificial. Cineva, unul din numeroşii colaboratori la realizarea experienței, se întreba dacă prin asemenea operații nu s-ar putea obține o rasă nouă de râme, inteligente şi sensibile, capabile de trăiri afective de o natură specială. Gregor găsi că ideea era destul de interesantă şi îşi propuse să se mai gândească la ea. Trotuarul rulant îl trecu prin fața unui panou rezervat alpinismului submarin, sport practicat în special de copiii trimişi la odihnă în taberele de pe fundul Atlanticului. Alături se realiza o încercare epocală: captarea unei protuberante solare care avusese imprudența să

țâșnească în Cosmos cu mult mai departe decât îi era îngăduit. Tânărul savant nu prea înțelese în ce scop se întreprindea această costisitoare acțiune, dar era convins că numai spre binele omenirii. Urmări cu încântare mută eforturile cosmonauților, care întindeau o uriaşă țesătură strălucitoare în jurul protuberantei incandescente. Imaginea, admirabil reliefată, se schimbă şi lăsă locul unui scurt reportaj critic la adresa constructorilor de pe şantierul 95 101, aflat undeva lângă planeta Uranus. Dintr-o neînțelegere, se programaseră greşit automatele şi se ajunsese astfel la situația absurdă că unele stricau ce clădiseră altele, înainte chiar ca acestea din urmă să fi terminat. Personalul de conducere — foarte capabil, dar insuficient de autoritar — era aspru moralizat pentru greşelile săvârşite, iar în final se exprima speranța că şi la şantierul 95 101 lucrurile vor reintra în normal. O undă de îngrijorare trecu prin glasul comentatorului nevăzut atunci când reaminti că stațiunea cosmică respectivă, de fapt noul local al Administrației Uranice Forestiere, trebuia dat în folosință, neapărat, în următoarele 24 de ore.

Gregor tocmai intenționa să-şi mute atenția spre înaltul cerului, unde o coloană de elicoptere huruia insuportabil, exersând în vederea unei iminente parăzi, când un anunț din centrul unui panou îi atrase irezistibil privirile, înregistra pe retină o față căreia timpul nu reuşise să-i şteargă trăsăturile cunoscute.

Era Boldur, fostul său coleg din etapa de învățământ elementar concentric programat. Cum ar fi putut să-l uite? Câte ghiduşii nu făcuseră atunci împreună, spre disperarea androizilor responsabili cu instruirea şi educarea lor! apoi se despărțiseră, şi de mult nu mai ştiau nimic unul despre altul. Iată acum, pe panoul vivant, inscripția tremurătoare din care se înțelegea că tânărul inventator Boldur avea să țină o comunicare de cea mai mare importanță pentru omenire. „Hm, hm!" făcu Gregor dintr-un început de invidie, dar îşi aminti la timp că el, ca om al viitorului, nu-şi putea îngădui un astfel de sentiment nedemn şi-l respinse cu vehemență. „Bravo lui! îşi zise. Bănuiam eu că nu se lasă Boldur ăsta până nu face să vuiască toate planetele. E meritul său, incontestabil. Cu toate că, dacă-mi aduc bine aminte, i-am sugerat cândva nişte idei, dar asta n-are nici o importanță. Oricum, trebuie să-l ascult neapărat, e o datorie elementară".

Mai rămâneau câteva minute până la conferința de presă şi îşi făcu socoteala că, dacă se grăbea, putea să ajungă la observator înainte de deschiderea ei. Părăsi trotuarul rulant la prima stație de elicoptere. Fiind de felul lui norocos, găsi pe platoul larg un aparat care tocmai aterizase, întors din cursă. Pilotul îi ură un melodios bun sosit; deşi automat, era un fin psiholog şi intuise în îndelungata sa carieră că bărbaților le făcea plăcere să li se adreseze cu o

voce feminină, iar femeilor pe un ton grav, învăluitor, de bas cu volum. Apoi Gregor indică direcția de zbor şi în câteva secunde elicopterul se afla deasupra oraşului, aproape de cupola transparentă, boltită peste clădiri şi purtând într-un imens inel inscripția:

Nu aşteptați daruri de la natură.
Procurați-le singuri!

Elicopterul îl lăsă pe tânărul savant chiar pe platforma de zbor a Observatorului astronomic. Gregor coborî şi parcurse în fugă distanța până la ascensor. Dar, oricât de grăbit ar fi fost, nu se putu abține să nu arunce o privire spre uriaşul telescop. Dacă Adalina era marea dragoste a vieții sale, în inima lui Gregor telescopul stătea fără îndoială în vecinătatea ei. Aşadar, înainte de a sări în cuşca liftului, astronomul izbuti să mângâie tandru cu privirea antena deschisă spre lumile de dincolo de atmosferă. Coborât rapid prin piciorul metalic al turnului şi depus în perfectă stare pe mozaicul unei săli cu tavanul boltit, pe unde lumina cădea filtrată de vitralii, Gregor declanşă la repezeală receptorul de imagini mobile şi o lucoare tulbure inundă sala, vălurind. Din aceste valuri se modelară persoanele participante la conferința de presă a lui Boldur, atât de sugestiv reproduse, încât astronomul trebui să se retragă un pas, pentru a da unui invitat, apărut numai pe jumătate, posibilitatea să se contureze pe de-a întregul. Tânărul inventator vorbea de câtva timp şi

Gregor fu mâhnit că pierduse începutul expunerii.

„Milioanele de tone de oțel pe care le producem anual, spunea Boldur, complexele de fabricație automatizate care ies pe porțile uzinelor, marile centrale atomice construite de noi în ultima vreme — toate acestea dovedesc nivelul la care a ajuns industria în sistemul solar, dându-ne dreptul să avem o încredere tot mai mare în forțele noastre.. Etc., etc.

Gregor înțelese că Boldur era încă la partea introductivă. Din felul cum asistența sorbea cuvintele inventatorului deduse că şi alții aşteptau să se dezvăluie acolo o informație senzațională. Se aşează comod într-un fotoliu, pregătindu-se să asculte.

„Învățații au prefăcut vise seculare în realități, urmă Boldur (şi fostul său coleg pricepu acum că tânărul inventator intenționa să speculeze răbdarea publicului, pentru un şi mai mare efect al comunicării). Ei au pus la punct fabricarea sintetică a alimentelor din bioxid de carbon, apă şi substanțe minerale, izbutind să reproducă în laborator procesul realizat de plante cu ajutorul clorofilei. Pustiuri imense, ca deşertul Kara Kum şi Gobi, au dispărut de pe hărțile Pământului, izgonite de ploile artificiale, de marile perdele de păduri, de uriaşele…”

Gregor îşi zise că amicul său inventator începuse totuşi prea de departe retrospectiva. Dacă Boldur intenționa să-şi plaseze

descoperirea abia după ce aducea la zi lista succeselor obținute de omenire în ultimele trei-patru secole, era puțin probabil ca momentul culminant să se producă înainte de căderea nopții. Atenția astronomului începu să slăbească.

„Vârsta medie a oamenilor se apropie astăzi, în oraşul nostru, de două sute de ani, datorită măsurilor sanitare de longevitate şi condițiilor de viață din ce în ce mai bune, din ce în ce..

Acum! tresări Gregor, înviorat de o speranță. Ceva îi spunea că Boldur hotărâse, în sfârşit, să facă saltul în contemporaneitate.

„Proiectarea şi construirea principalului satelit artificial al Pământului şi studiile întreprinse de pe această a doua Dună au deschis uriaşe perspective pentru cercetarea aştrilor. Aceste perspective au fost traduse în viață de călătoriile primelor rachete în Lună şi până în imediata apropiere a câtorva planete din sistemul nostru solar, de scurtele popasuri ale altor nave cosmice pe asteroizii Hermes şi Eros, de..."

Profund dezamăgit, Gregor căscă şi întrerupse proiecția. Era limpede că Boldur avea chef de ample sinteze. „Ce ți-e şi cu inventatorii ăştia!" oftă tânărul savant, decis să nu reia legătura cu sala conferinței de presă decât după ce Boldur îşi va fi terminat introducerea istorică. „Ce ți-e şi cu inventatorii ăştia! îşi reluă el gândul, clătinând din cap. Îmi amintesc că la şcoală avea fel de fel de apucături. Odată a scos limba

la robotul supraveghetor; credea că n-o să-l vadă, dar nu i-a mers. Ochiul roşu (de observat abaterile) l-a filmat pe loc, aşa, cu limba scoasă, ca să se poată face la sfârşitul orelor o şedinţă moralizatoare cu toţi elevii. Boldur a fost prezentat ca material didactic. Ce ne-am mai distrat! Bineînţeles că am discutat colegial cu el, l-am făcut să-şi înţeleagă greşeala şi să promită că se va îndrepta. N-a mai scos limba, ceea ce înseamnă că ajutorul nostru i-a fost de un real folos, însă de astâmpărat tot nu s-a astâmpărat. Aş vrea să-l întreb dacă mai ţine minte cum a distrus Automatul Universal de Verificat şi Pus Note, în urma unei neînţelegeri privind aprecierea răspunsului său. Era, de fapt, o situaţie fără ieşire: unul pretindea că ştiuse lecţia, celălalt apreciase această pretenţie, drept absurdă — şi Boldur n-a găsit altă soluţie decât să pună dinamită (formula de preparare o memorase citind pe ascuns un roman istoric interzis) sub cutia verificatorului. Puţin a lipsit să nu distrugă întreaga clădire, dar adevărul e că încă de pe atunci puteai să presimţi în Boldur un inventator. Cine ştie ce-a mai pus la cale de când nu ne-am mai văzut, vreo născocire teribilă care o să-l facă dintr-odată celebru. Şi în loc să-ţi spună de la început despre ce-i vorba, te fierbe ca pe un crap sintetic, repetând istoricul navigaţiei interplanetare de la Prometeu încoace!”

Când astronomul redeschise aparatul, Boldur,

înfierbântat de-a binelea, ajunsese tocmai la:

„... pentru a fi cercetate de aproape. Vrem să aterizăm pe aceste planete, să cunoaştem acolo noi oceane şi noi continente, noi munți şi stepe, vrem să cercetăm plantele şi animalele de care nu ne îndoim că există pe unele corpuri cereşti, să dezlegăm atâtea şi atâtea taine nedezvăluite până acum. Sunt convins că greutățile pot şi trebuie să fie învinse!”

2

„Ah! Nenorocire! gândi Gregor. Am scăpat chiar momentul-cheie al discursului!”

Se întrebă încotro să alerge pentru a se informa despre conținutul comunicării lui Boldur (cu toată repulsia sa pentru cercetarea superficială) de la surse de a doua mână.

— N-am să-mi iert asta niciodată! exclamă neconsolat astronomul. Era de datoria mea să fiu primul care-l felicită pe Boldur pentru succes, şi uite că nici măcar nu ştiu ce s-a vorbit acolo. O întâlnire cu el, acum, mi-ar fi fatal stânjenitoare. Ar trebui să mint, or minciuna e un cuvânt de multă vreme dispărut din dicționarele noastre enciclopedice. Şi nu ştiu ce mă face să cred că descoperirea lui Boldur era în strânsă legătură cu destinul meu.

În sfârşit, înțelese că exista o posibilitate de reparație: „Dacă undele electromagnetice se deplasează cu o viteză v_0, rațiună Gregor cu febrilitate, înseamnă că într-un timp *t* parcurg o distanță d precis determinată. Înlocuim simbolurile cu valori, deci pe v_0 cu 300 000 de kilometri pe secundă, iar pe *t* cu timpul scurs de la difuzarea discursului lui Boldur, iar în finalul operațiilor găsim distanța la care ajung undele purtătoare în intervalul dat. E clar că stațiile de tipul celor rătăcitoare, aflate la periferia sistemului solar, vor primi comunicarea ceva

mai târziu şi o vor înregistra pentru arhivă. Nu trebuie decât să iau legătura cu o asemenea staţie, pentru ca de la distanţa calculată să primesc, într-un timp echivalent cu *2t* plus un coeficient de întârziere, retransmisia conferinţei de presă".

Alese la repezeală pe marea hartă cerească o staţie cosmică întru totul convenabilă şi îşi formulă cererea direct în impulsuri codificate.

O undă de bucurie, a cărei natură subtilă îi era binecunoscută lui Gregor din alte împrejurări, îl străbătu la revederea scenei ce păruse pierdută definitiv. Surprinse tocmai momentul când Boldur, cu faţa crispată de efort, împungând cu degetul spre unul dintre invitaţi, rostea apăsat:

— Părerea dumitale mă interesează foarte mult, cu toate că este fundamental greşită. Cum poate afirma cineva, care se numără printre somităţile lumii ştiinţifice contemporane, că tot ce susţin eu este ridicol şi absurd? Nu ţi-e teamă de judecata viitorului? Această judecată aspră şi, din fericire, implacabilă, de neinfluenţat, va şti să ridice ideea strălucitoare din noroiul unor acuzaţii sterile, unde dumneata ai încercat s-o târăşti. Am toată stima pentru ascuţişul minţii dumitale, tot respectul pentru opera ştiinţifică pe care o creezi, dar asta nu mă împiedică să veştejesc cu asprime buruienile ivite din când în când pe ogorul unei atât de fertile activităţi.

— Protestez! strigă adversarul, înfuriat.

Boldur nu se lăsă întrerupt:

— Sunt în asentimentul majorității, observă el cu un zâmbet de satisfacție gravele clătinări din cap ale celorlalți savanți invitați, sunt în asentimentul majorității declarând fără falsă modestie că proiectul meu de astronavă întrece tot ce s-a conceput până acum în întreaga istorie a cosmonauticii. O îndelungată şi pasionată muncă de cercetare mi-a permis să realizez această navă cosmică, a cărei machetă v-am prezentat-o aici... şi sunt dispus s-o mai prezint o dată, pentru cei ce nu reuşesc să înțeleagă imediat lucrurile evidente... *(Aluzia era prea bătătoare la ochi pentru ca ilustrul academician să nu-şi plece fruntea într-o tăcere plină de jenă.) Disp*unând de un motor ionic-conic-discoidal- simetric-focalizat, racheta mea atinge în zbor o viteză suficient de mare pentru a i se imprima o traiectorie exterioară sistemului solar, din care trebuie să ieşim neapărat, cu orice preț. Oare n-ați avut niciodată senzația sufocării într-un spațiu atât de mic cum e cel delimitat de ultima orbită planetară? Eu unul nu mă pot obişnui cu gândul că, dintr-un Univers fără limite, omului îi este dat abia un petic fără însemnătate. Unde-i atunci câmpul marilor noastre experiențe, al marilor noastre descoperiri? Desigur, numai în spațiul infinit *(„În infinit", întăriră savanții)* şi e curată ruşine pentru om, din moment ce te pretinzi specie

cugetătoare *(Exclamații: „Ruşine!”),* că ne gândim atât de rar la un mijloc prin care să învingem greutățile unui zbor spre stele, spre infinit!

„Formidabil! aprecie, în sinea lui, Gregor. Păi Boldur. Boldur ăsta… Are nişte idei..

— A sosit momentul să nu ne mai speriem de abisele cosmice, proclamă solemn tânărul inventator. Cu ziua de azi începe era expedițiilor interstelare. Ştim noi, oare, ce se află dincolo de tot ce se cunoaşte, în străfundul spațiului? Ce se ascunde în vecinătatea lui Arcturus, sau chiar mai departe, în nucleul galactic? Poți să-mi spui dumneata? îşi întrebă sfidător victima neliniştită. Nu poți, desigur! triumfă el. Cunoştințele noastre sunt atât de puține, încât nici nu merită vreo atenție. Astronomia nu-i decât o biată ştiință de cabinet *(Aici Gregor fu gata să protesteze, dar se reținu la timp),* iar adevărul valabil rămâne cel pipăit la fața locului, acolo, lângă stele. Ei bine, vom pipăi, vom vedea! Motorul meu ionic-conic-discoidal-simetric-focalizat este capabil, *singurul* capabil, accentua Boldur, să transporte un echipaj în adâncurile spațiului cosmic, de unde stelele ne trimit pe razele lor chemări la care, din preistorie şi până astăzi, am rămas indiferenți.

Savantul mustrat atât de sever de către Boldur mai încercă o intervenție timidă:

— Bine, zise el, dar de ce tocmai Beta din Argonautul…

— Da! reteză Boldur în faşă diversiunea

adversarului. Da, am ales drept țintă a călătoriei steaua Beta din Constelația Argonautului pentru simplul motiv că, dintr-o greşeală regretabilă, steaua Alfa pur şi simplu nu există. Am fost deci *obligat* să-mi îndrept atenția spre Beta şi să calculez totul în funcție de parametrii acestei stele. Vă asigur că n-aş renunța la proiectul expediției chiar dacă stimații noştri astronomi ar fi uitat nu numai steaua Alfa, ci întreg alfabetul grecesc!

Boldur făcu o scurtă pauză de efect, apoi întrebă:

— Credeți că-mi vine uşor să revoluționez tehnica acestui secol atât de avansat? Nu-mi vine uşor, dar o voi face! Stelele ne aşteaptă, şi trebuie să ne prezentăm la înălțimea aşteptării lor!

Ascultându-l pe Boldur, astronomul simțea cum simpla curiozitate de la început se transforma treptat în admirație fără rezerve. În ochii lui, inventatorul începu să primească aureola unui idol. Proiectul expediției spre Beta din Argonautul îl fascinase. Boldur țintise departe, ca un mare vizionar, şi era ferm hotărât să-şi înfăptuiască visul. Lui Gregor îi păru rău că nu se gândise el cel dintâi la expediția interstelară, dar avu curajul să recunoască sincer că, chiar dacă i-ar fi trecut prin minte o astfel de idee, cunoştințele sale astronomice nedublate de o imaginație tehnică adecvată nu i-ar fi permis să născocească faimosul,

senzaționalul motor ionic-etcetera-focalizat, în stare să străpungă Galaxia dintr-o parte în cealaltă.

Între timp, lui Boldur i se puseseră câteva întrebări. Intenționa oare să realizeze curând proiectata astronavă? Avea de gând s-o expedieze spre Constelația Argonautului cu un echipaj mecanic sau cu unul uman? Prevedea cumva participarea sa la expediție şi, dacă da, atunci în ce calitate? Nu era proiectul — altfel excepțional — prea primejdios pentru a i se da o rezolvare pripită, fără a mai aştepta verificarea lui pe baza tuturor legilor prudenței şi includerea oficială în patrimoniul marilor idei ale omenirii? Şi aşa mai departe.

— Voi răspunde fiecărei întrebări, acceptă inventatorul, chiar dacă unele au fost puse tendențios. Va fi expediția primejdioasă? Incontestabil. Orice idee mare cere sacrificii, altfel n-ar fi idee mare şi nu s-ar bucura de atenția mea. Dar toate calculele mă îndreptățesc să cred că vom reuşi. Şi ce altceva decât însăşi reuşita practică a proiectului meu ar putea să-l impună cu mai mult succes atenției omenirii, deci să-l treacă în patrimoniul de care aminteați? Nu, sunt hotărât să nu las rezolvarea acestei probleme pe seama secolelor viitoare. Ar fi foarte simplu să trimit în Constelația Argonautului o navă experimentală, pilotată automat. Dar ce câştig am avea, dacă nu putem atinge solul planetelor miraculoase de acolo,

dacă nu palpăm opera naturii pe toate suprafețele ei? Automatele nu se pot extazia suficient în fața surprizelor pe care ni le rezervă Beta — spun asta bazându-mă mai mult pe intuiție, dar niciodată intuiția mea n-a dat greş — aşa că n-au ce căuta acolo unde omul însuşi este chemat să înfrunte un univers ostil şi în acelaşi timp admirabil! *(Murmure aprobative sau reținute, perfect sincronizate cu expresia auditoriului).* Aşadar, să fie clar: va pleca spre Constelația Argonautului un echipaj uman. Participarea mea la expediție nu se poate pune la îndoială şi se înțelege iarăşi de la sine că voi fi conducătorul ei. Mie îmi aparține proiectul călătoriei, precum şi cel al mijlocului practic destinat atingerii stelei Beta; în plus, cunosc perfect traseul zborului din studiul întregii documentații existente, aşa că că e de datoria mea să preiau echipajul şi să-l conduc spre înfăptuirea cu succes a acestei idei. *(Aplauze în sală. Strigăte:* „Boldur, *eşti magnifici să ne trăieşti!")* Nu ascund, urmă Boldur, că expediția ține de un viitor apropiat, atât de apropiat încât nici nu merită numele de viitor. Construcția navei a fost angajată din timp şi se află în plină desfăşurare. Dacă lucrările vor înainta conform calculelor mele, peste şase săptămâni — însemnați vă rog această dată — astronava îşi va putea lua zborul în direcția ştiută de noi toți. Până atunci am timp să mă ocup de completarea echipajului. Deocamdată m-am

decis numai asupra câtorva dintre numeroşii voluntari, doritori să se jertfească pe altarul cunoaşterii stelei Beta. Este vorba de frații Vlig, savanți, medicul Darnaputra şi căpitanul navigator Pier Ulm, şeful de echipaj.

Nimeni n-ar putea spune precis cum s-a produs faptul senzațional. Gregor, care urmărea explicațiile atât de transpus, încât s-ar fi zis că nici nu mai respiră, acționa în mod reflex, împingându-și proiecția în relief înaintea adunării de savanți.

— Te salut, Boldur! strigă. Eu sunt Gregor, prietenul tău din copilărie.

Boldur se întoarse spre proiecția apărută pe neaşteptate şi Gregor se temu că inventatorul nu-l va recunoaşte imediat.

— Aha! făcu Boldur. Ştiu ce vrei.

— Nu mă refuza, Boldur! se rugă Gregor. O expediție cosmică fără astronom la bord este sortită de la început eşecului. Aminteşte-ți că…

— S-a făcut! întrerupse Boldur şirul vorbelor repezite ale celuilalt. Te iau şi pe tine în echipaj.

3

Dacă ar fi avut cineva curiozitatea să gradeze sentimentele, să le împartă în trepte după valorile pe care intensitatea lor le putea atinge într-o persoană fizică dată, atunci Gregor s-ar fi aflat, imediat după răspunsul mărinimos al lui Boldur, pe a doua treaptă de fericire, cunoscut fiind că pe prima n-ar fi reuşit să avanseze decât în preajma iubitei sale Adalina. Dar şi a doua treaptă presupune o agitație lăuntrică suficient de dezordonată, ca să ne declarăm mulțumiți cu emoția de moment a foarte sensibilului astronom. Perspectiva plecării spre stele, atât de fantastică şi de nesperat pentru el cu o zi înainte, devenea dintr-odată o realitate tangibilă în această dimineață pe care, pe bună dreptate, am considerat-o de la început sublimă.

O vreme Gregor îşi permise să se piardă pe cărările întortocheate ale unui vis anticipativ, navigând prin el cu privirile pironite în gol şi cu genunchii proptiți în masa lui de lucru. De fapt, cu *privirile în gol* e un fel de a spune, deoarece în acele momente Gregor filma în creier variantele posibile ale drumului spre Beta. Se văzu la bordul navei, supraveghind bunul mers al aparatelor, răspunzător de securitatea întregului echipaj. De dincolo de ecrane, Cosmosul îi înțepa ochii cu mii de ace luminoase. Constelația Argonautului domina spațiul

întunecat. Deodată, un corp ceresc neidentificat brăzdează bezna, săgetând din străfunduri de-a dreptul spre astronavă. Nenorocire! Totul pare pierdut... şi, în sfârşit, o manevră executată cu dibăcie de Gregor pune echipajul în afara oricărui pericol. Boldur însuşi, leoarcă de sudoare, îi strânge mâna şi recunoaşte cu sinceritate: „Pierdusem orice speranță. Dacă nu erai tu.. Câte nu exprimă acest atât de simplu „dacă nu erai tu...”! Pe fața lui Gregor înfloreşte un zâmbet modest, de om care nu şi-a făcut decât datoria.

Astronava trece pe lângă o stea necunoscută, una din puținele întâlnite în drumul lung şi anevoios. Motorul ionic-conic-tronconic funcționează cu toată capacitatea sa. Totuşi, viteza scade. Ceva nu e în regulă, iar steaua se apropie din ce în ce mai mult, întinzând spre navă brațe incandescente. Gregor se înfioară: astrul străin e atât de aproape, încât discul său întrece de câteva zeci de ori pe cel al soarelui văzut de la fereastra observatorului pământean. Temperatura urcă: în interiorul astronavei miroase pătrunzător a ars. Prin fisuri aerul se scurge afară şi se aprinde, încercuind racheta cu un tremurător văl de flăcări. Deznădejdea îşi face cuib în fiecare suflet. Îmbrăcați în costumele lor de protecție, oamenii privesc muți clocotitorul abis de plasmă, de unde se apropie cu paşi repezi moartea... Şi, deodată, ideea salvatoare prinde contur în mintea înceţoşată a

lui Gregor: una din duze trebuie să fie înfundată şi împiedică funcționarea normală a motorului. Un control superficial confirmă justețea acestei intuiții. Duza respectivă este schimbată cu prețul unor eforturi supraomeneşti, iar expediția părăseşte zona periculoasă, continuându-și zborul spre Beta.

O radiație mortală prinde nava într-un bombardament necruțător. Aparatele dau alarma. Nici o substanță existentă la bord nu se dovedeşte impenetrabilă pentru misterioasele microparticule. Gregor se frământă, ajuns la un pas de disperare. Ce-i de făcut? Ce-i de făcut? Da, trebuie să încerce şi această cale. Încearcă, Gregor, nu te poți lăsa înfrânt de puterile oarbe, ah, ah! Să vedem care pe care!...

...Şi, strângând din dinți, Gregor scutura cu îndârjire masa, unde constelațiile de pe ultimele fotografii obținute cu celebrul său telescop se clătinau într-un efort de realcătuire.

Întorcând întâmplător capul spre uşă, încremeni: în prag stătea o arătare deşirată, având mâna întinsă amenințător în direcția lui.

— Nu strica echilibrul lumii! zise arătarea şi înainta, ațintindu-l stăruitor cu un deget osos, parcă recent scos de la naftalină. Încă nu e timpul, şopti apoi foarte conspirativ.

Gregor rămase amuțit de uimire.

— Cine eşti şi ce cauți aici? întrebă, când îi mai veni la loc sufletul plecat aiurea prin Galaxie..

— Numele meu nu contează, spuse celălalt. Sunt un atom în nemărginire şi atomii autentici nu poartă altă marcă decât propriul lor simbol. Sunt o enigmă pentru toţi, mai mult încă pentru mine însumi. Tu, în schimb… tu, ei bine…

Şi degetul îngălbenit de timp îl ţinti din nou, tremurător, pe proaspătul navigator stelar.

— Te cunosc: eşti pramatia de Gregor! urmă bătrânul pe un ton care, asociat strălucirii nefireşti a ochilor lui, îl făcu pe astronom să se simtă intimidat.

În aceeaşi clipă îl recunoscu pe Axanio, savantul eliberat de curând din instituţia care mutase pe Marte cunoscutul deziderat antic *mens sana în corpore sano.* Încercă să-şi amintească în mare viteză tot ce ştia despre bătrân, dar nu reuşi să smulgă creierului decât o vagă informaţie cu privire la intenţia mai veche a lui Axanio de a construi o uriaşă maşină infernală, destinată să reteze din Pământ o treime, căreia să i se dea drumul prin spaţii spre galaxia de antimaterie din Lebăda. Bătrânul prevedea o explozie catastrofală ce ar fi ras din Univers galaxia respectivă, cu toate ale ei. Stabilise până şi data precisă (peste două milioane de ani) când fragmentul planetar ar fi ajuns să-i execute dorinţa testamentară şi se pregătea să aştepte în linişte fericitul eveniment. Până atunci mai umbla de la un for la altul cu mapa lui uzată, doldora de planuri şi machete, în speranţa că va găsi undeva fondurile pentru

realizarea genialei lui invenții. Ținând seama de aceste amănunte de ordin biografic ale vizitatorului său nechemat, Gregor se feri în spatele mesei şi poate că şi-ar fi căutat un refugiu mult mai rezistent dacă ar fi cunoscut în întregime cartea de vizită a lui Axanio. Dar e puțin probabil să existe adăposturi suficient protejate împotriva diferitelor tipuri de raze distrugătoare născocite de bătrân în îndelungata sa activitate subversivă.

— Ascultă, Gregor! porunci Axanio, privind prin astronom ca printr-o lentilă. Cred că eşti la curent cu cele mai noi cercetări ale mele, după care omul, această bestie încrezută şi irațională, nu este altceva decât mult căutata verigă de legătură între plesiozaur şi tipul superb numit pitecanthropus celestus, locuitorul de mâine al sistemului solar şi, prin urmare…

Spusele lui Axanio demonstrau că perioada de detențiune la „mens sana în corpore sano" nu fusese cheltuită zadarnic. Rodul subtil al meditațiilor din ospiciu se cerea consumat şi Gregor avusese nenorocul să fie cel dintâi căruia i se oferea cu insistență să guste din el.

— Evoluția este o noțiune perimată, susținea bătrânul savant, aplecându-și trupul peste masă în aşa fel încât Gregor îşi văzu poziția amenințată. Trebuie revăzut totul, curățat, periat! continuă Axanio cu acea convingere de nezdruncinat pe care o au vizionarii. Dacă admitem o direcție înainte şi înapoi, trebuie în

mod necesar să acceptăm mişcarea la stânga şi la dreapta şi aşa mai departe. Odată născut, unghiul tinde spre forma lui cea mai perfectă şi astfel apare unghiul drept. Iar din mai multe asemenea perfecțiuni minore se dezvoltă patrulaterul. Iată că evoluția e strâns legată de patrulater; mai precis, se manifestă ca o serie de cadre de diferite mărimi, dispuse neuniform în timp. Fiecare cadru fixează în centrul său imaginea unui obiect, cu sau fără suflet. Timpul curge şi cadrele astfel determinate alunecă pe fluxul său liniştit, apropiindu-se pe neobservate de cascadă. Acolo patrulaterele cad şi, în învălmăşeala care se produce, imaginile se amestecă între ele, îşi schimbă încadrarea, suferă intens şi alunecă mai departe, spre cascada următoare…

Gregor urmărea ideea cu o încordare a musculaturii faciale care-l punea deocamdată la adăpost de vreo izbucnire violentă a lui Axanio. „Cât timp îl ascult, nu-mi poate face nimic rău, raționase nefericitul astronom. E prea ocupat cu filosofia.” Şi, într-adevăr, bătrânul savant îşi dezvolta teoria cu încăpățânarea celui care nu prea are deseori parte de auditoriu, fiind cu atât mai dispus să-l exploateze la maximum şi fără nici o remuşcare.

— Înțelegi? se opri el la un moment dat, atât de brusc, încât lui Gregor, care alunecase cu gândul aiurea, îi fu greu să se reculeagă imediat.

— Cum?... ăăă... Da, da!... ăăă... înțeleg, desigur!

Se grăbi să-l încredințeze pe Axanio, dar acesta nu părea prea convins.

— Cred că nu e totul suficient de lămurit, constată bătrânul. Iartă-mă, dar pentru mine lucrurile sunt foarte clare şi tocmai de aceea întâmpin mereu greutăți când explic profanilor. Mi se pare că vorbesc despre ceva dinainte cunoscut şi abia mai târziu îmi dau seama că... Senzația asta am avut-o şi ieri, când l-am vizitat pe Napoleon. Nu-l cunoşti pe Napoleon? E cel mai reuşit catâr din câți a dat până acum omenirea! L-am plasat undeva, între coropişniță şi hipopotam. E şi foarte pregătit, are aptitudini speciale pentru filosofia mea. Sunt vreo cinci secole de când o aprofundează, am impresia că o dezvoltă în secret. Dar nu sunt supărat pe el. Şi de fapt nici nu-l cheamă Napoleon, îl cheamă Jigodie. Să vezi ce mi s-a întâmplat: eram împreună, chiar lângă cascadă, şi priveam cum trec cadrele acelea şi cum cad. Unul după altul căzeau într-un vârtej de spumă. Şi într-unul văd o imagine şi zic: uită-te bine. Jigodie, ăsta-i ăla cu expediția lui. Ce, crede că nu cade? Nimic nu scapă legilor descoperite de mine, să ştii! Cascada urlă în străfunduri şi o ceață albă se umflă acolo jos, acoperind zona unde se produce schimbul de imagini...

Simulând mai departe atenția, Gregor ieşi din spatele mesei şi se deplasă pe neobservate spre

uşă. Înaintarea îi punea probleme serioase, deoarece bătrânul savant i se aşeza mereu în față, încercând să-l rețină.

— Trebuie să înțelegi că planul de explorare a stelei Beta este o absurditate, spuse pe neaşteptate Axanio. Cea mai iresponsabilă idee produsă de vreun ins aflat pe scara evoluției între piciorul de scaun şi pitecanthropus celestus! Am auzit întreaga discuție cu aparatul meu acustic total. (Îşi bătu cu palma servieta voluminoasă.) Ştiu, vrei să mergi şi tu acolo; eşti un copil naiv şi plin de vise. Ascultă-mă pe mine, Gregor! Renunță! Lasă-l în pace pe Boldur, lasă-l să plece la moarte sigură. E un descreierat. Voi face totul ca să-l împiedic, totul! Mă voi împotrivi acestei expediții profanatoare, jignitoare pentru Universul întreg. Păzește-te, Gregor! avertiză bătrânul. Nimic nu poate sta în calea forțelor pe care le conduc. Expediția nu va avea loc pentru că *nu trebuie* să aibă!

Înverşunarea din glasul lui Axanio îl făcu pe Gregor să ezite. Se întoarse tulburat spre bătrân.

— De ce? Cu ce a greşit Boldur? De ce…

— Gregor, tu eşti băiat deştept, aprecie Axanio. Fii atent. (Savantul coborî tonul.) Îți fac o destăinuire de cea mai mare însemnătate: steaua Beta a căzut în cascadă. Chiar acum, de câteva minute. O văd, o văd! E acolo, sub vălul de ceață fremătător. Acum îşi schimbă locul dintr-o cadră în alta. Mari prefaceri se petrec în

steaua Beta! Şi Boldur vrea să deranjeze acest proces cu planul lui smintit.

Lămurit pe deplin, Gregor făcu grăbit paşii care îl mai despărțeau de uşă şi se avântă pe platforma suitoare.

— Stai! strigă Axanio în urma lui. Stai, unde fugi? Să ştii că nu-i de glumă! Pulberea se va alege de tine şi de Boldur şi de toți, dacă vă încăpățânați în ideea de a profana steaua Beta! Gregor, cascada, nu uita cascada!... Gregor, cas-ca-daa...

Ajuns la spațiu larg, tânărul astronom se opri o clipa să-şi tragă sufletul şi îşi şterse transpirația de pe frunte.

4

În după-amiaza aceleiaşi zile, Gregor făcu o scurtă călătorie până într-un orăşel din America de Sud, construit de curând şi pavoazat chiar de la inaugurare cu fermecătoarea prezență a Adalinei. Cum însă iubita îndeplinea în viața civilă funcția de laborantă într-un combinat de lapte praf, astronomul se văzu obligat să întârzie nițel pe drum în aşteptarea orei când, fiind destul de prăfuit, produsul respectiv avea să-i îngăduie o întrevedere la marea tandrețe cu autoarea lui. Neavând deci ce face, Gregor alese o rută mai lungă spre aleasa inimii — procedeu cunoscut îndrăgostiților. Urcă într-un convertoplan cu traiectorie foarte sinuoasă, un

fel de cursă destinată navetiştilor din trei continente. Călătoria fu splendidă şi tânărul amant al stelelor putu să vadă pe planetă următoarele:

Pe Marea Mediterană totul era în ordine. Cele trei poduri uriaşe care legau Europa de continentul african se aflau toate la locul lor, deşi circulaseră zvonuri că unul avea să fie mutat în altă parte, ca urmare a repetatelor reclamații făcute de o secție locală a Academiei Piscicole privind efectele dăunătoare ale vibrațiilor transmise prin picioarele de pod acvaticilor ei protejați. Liniştit în această privință, Gregor aruncă o privire dincolo, în Africa, bucurându-şi ochii cu verdeața proaspătă a Saharei, unde se zice că ar fi existat cândva un deşert. Cel puțin taica Grigore aşa susținea, dar cât preț puteai pune pe spusele unei imagini vivante care se târa dintr-un secol în altul! Grădinile sahariene se aşterneau, sub cerul de un albastru luminos, ca o hartă vegetală desfăşurată. Când să le admire mai bine, convertoplanul prinse viteză şi le depăşi, intrând în spațiul de deasupra continentului asiatic. O masă compactă de nori îl împiedică pe astronom să vadă frumoasele oraşe alpine din Caucaz, stațiuni de odihnă renumite pentru diverse regimuri de ploi cu raze ultraviolete. Tot astfel, mai scăpă ocazia să admire două lacuri noi, trei hidrocentrale şi un număr oarecare de bazine cerealiere, destinate (puteai deduce asta

chiar fără a avea perspicacitatea recunoscută a tânărului Gregor) hranei unui întreg glob pământesc. Astronomul nu se îndoia de faptul că pe câmpiile de sub el păşteau vaci şi viței de mare productivitate, transformând cu inconştiență iarba în albumine şi grăsimi pentru populația sporită a planetei. Deasupra Tibetului, convertoplanul riscă un tur de forță, spre marea plăcere a călătorilor, țâşnind printr-o spărtură produsă în plafonul de nori până în apropierea piscurilor de pe care ultimele suprafețe de gheață se scurgeau în pârâiaşe gâlgâitoare spre Siberia, unde li se găsise o întrebuințare convenabilă. Apoi, Gregor îşi delecta privirile cu minunatul tablou oferit de Oceanul Pacific, încorsetat acum într-un brâu de insule artificiale, platforme plutitoare pentru pescarii amatori, a căror influentă asociație nu precupețise de-a lungul timpului nici un efort pentru lărgirea şi buna desfăşurare a activității membrilor ei. Ca la o comandă, televizoarele începură să transmită reclame pentru diverse conserve de sardele, presărate cu invitații foarte tentante privind petrecerea concediului în imperiul submarin al înaltelor satisfacții pescăreşti. Ocupat cu memorarea lor, Gregor nici nu simți scurgerea celor câteva minute care îl mai despărțeau de America sudică şi se trezi deodată ajuns la capătul drumului său aerian.

Coborî din convertoplan, nu înainte de a mulțumi pilotului automat pentru agreabila

călătorie. Oraşul îl primi ca pe un vechi cunoscut, fiindcă pasiunea incandescentă a astronomului pentru fermecătoarea laborantă nu mai era de mult un secret. Chiar şi copiii îşi aminteau cele câteva producții de lapte compromise din visătoarea neatenție a Adalinei, imediat după fulgerarea inimii ei. E drept că de atunci tânăra îşi mai revenise, acceptând dragostea lui Gregor cu suficientă naturalețe ca să stârnească inevitabil invidia celorlalte feminități, umbrite, din orăşel.

Gregor străbătu străzile ştiute spre parcul de care îl legau atâtea înduioşătoare amintiri. Ocupă o poziție retrasă, pe banca socotită „a lor" dintr-o ciudată şi în acelaşi timp foarte nevinovată reapariție a spiritului de posesiune. Adalina, cum era şi firesc, nu venise la ora fixată, iar astronomul îşi începu cu nerăbdare aşteptarea. O dulce nelinişte creştea în el. Turnul fabricii de lapte praf, vizibil printre coroanele verzi ale parcului, îi magnetiza privirile. Îşi pregăti o ținută cât mai serioasă, deşi se temea că, în momentul revederii, totul se va spulbera sub presiunea strivitoare a exploziei emoționale de care nu se putea feri niciodată alături de frumoasa Adalina.

Şi, deodată, pe alee se ivi *ea,* ca o fluturare gingaşă. Venea aproape alergând, cu mâinile întinse spre el şi Gregor se simți atât de tulburat, încât ar fi putut face concurență unui nor de materie obscură din constelația

Ophiucus.

— Dragule! strigă Adalina, îmbrățișându-l. Mă aştepți de mult?

Gregor îngână ceva din care să se înțeleagă că aşteptarea, când e încununată de apariția celei mai încântătoare ființe, are ceva din parfumul subtil al unui balsam şi aşa mai departe. Adalina zâmbi mulțumită şi se aşeză alături de astronom.

— Imaginează-ți, scumpule, că iar am avut neplăceri! spuse ea pe un ton care produse asupra lui Gregor o impresie profundă. Nora Luisita Gonzales y Morrena, ființa aceea nesuferită, mi-a aruncat nişte vorbe jignitoare, sunt extrem de revoltată! Nici să nu mă întrebi ce-a spus, pentru că mi-e imposibil să repet. Ce crede ea, că oricine acceptă să fie prietenă cu un astronom celebru numai din dorința de a-şi etala în public toaleta de seară? Sunt profund nenorocită, astăzi am stricat din nou un sfert din producția de lapte praf, şi asta din cauză că nu m-am putut gândi decât la insultele Norei Luisita. Nu mai pot îndura, dragule! se plânse Adalina, lipindu-se de Gregor. Toți oamenii aceştia sunt atât de comuni, de insuportabili!

Tânăra tăcu şi abia acum, când farmecul cuvintelor sale se risipi, avu Gregor răgazul s-o examineze mai bine. Adalina era o fată înaltă şi sportivă, cu un corp ca de statuie, pielea de netezimea marmurei, păr lung, încadrând o față de un oval impecabil. Ochii mari şi limpezi

oglindeau (în momentele când nu reflectau imaginea aureolată a lui Gregor) neantul nopților de vară, lăsând lumina să se filtreze printre nişte gene subțiri, puțin aduse din condei. Gura cu buze senzuale constituise pentru tânărul astronom, încă de la început, un obiectiv deloc neglijabil. Laboranta mai avea un fel de a zâmbi fugar şi excitant, cuprinzându-şi iubitul în focarul unei priviri învăluitoare. Era, cu alte cuvinte, femeia cântată de un lung şir de poeți antici, clasici, moderni şi cibernetici, deci Gregor avea toate motivele să se declare mulțumit, cu atât mai mult cu cât Adalina purta o togă uşoară, scurtă, dintr-un material plastic translucid şi foarte plăcut la pipăit.

— Vai, sunt atât de singură fără tine! trecu Adalina la un alt subiect, dezmierdându-i lui Gregor părul lăsat hoțeşte pe-o sprânceană. Astronomul, cucerit de mărturisirile iubitei, se abandonă unui flux leneş, care-l purtă un timp cu sine printr-o lume imponderabilă şi nesperată, detaşându-l complet de tot ce aparținea universului înconjurător.

„Ah, e atât de bună, atât de cuminte!" îşi repeta în gând sub influența amețitoarei prezențe a fetei de lângă el şi ajunse la un moment dat atât de departe, transportat de fluxul acela subtil, încât abia mai auzi glasul Adalinei:

— Gregor, tu nu mă asculți?!

Era şi uimire, şi iritare, ba chiar şi puțină

indignare în tonul frumoasei fete, aşa că tânărul astronom se grăbi să afirme contrariul, uzând de toate jurămintele de credință şi fidelitate câte îi veniră la îndemână. În ciuda eforturilor sale disperate, Adalina rămase decepționată şi Gregor nu ştia ce să mai facă pentru a-şi repara greşeala involuntară. Se gândi să-i vorbească despre expediția organizată de Boldur şi râmase chiar surprins că Adalina, care la început asculta cu o disprețuitoare indiferență, păru din ce în ce mai interesată. Astronomul prinse curaj şi-i povesti cu lux de amănunte conferința de presă. Ajungând la intervenția sa, prezentă momentul cu atâta suflet, încât inimă de piatră trebuia să aibă cel care, auzindu-l, nu s-ar fi entuziasmat la rândul său.

— Ai cerut tu asta? întrebă Adalina neîncrezătoare.

— Bineînțeles! Nu puteam să scap prilejul, declară Gregor, apoi continuă cu o nereținută mândrie: Ai în fața ta pe unul dintre norocoşii care vor duce în Constelația Argonautului ideea supremației omului asupra tuturor celorlalte necuvântătoare!

— Iiii!… gemu Adalina şi izbucni într-un plâns disperat, mai mult o tânguire pe tonurile cele mai de sus.

Gregor fu peste măsură de uimit de această neaşteptată reacție.

— Ce ai, draga mea, ce ți s-a întâmplat? întrebă el fără să-şi ascundă îngrijorarea.

Adalina se opri o clipă din plâns.

— E departe steaua aceea? întrebă ea cu o umbră de speranță în glas.

— Şase sute de ani-lumină!

— Iiii!… reîncepu transmisia pe înaltă frecvență.

— Adalina! De ce plângi! Nu pot să te văd astfel, mărturisi în disperarea lui astronomul.

— Răule! îi reproşa printre sughițuri laboranta. Pe mine cui mă laşi? Eu ce să fac singură pe Pământ?

Gregor se văzu pus în încurcătură.

— La asta nu m-am gândit, recunoscu el oftând.

— Iiii!… Tu niciodată nu te gândeşti la mine…

— Încetează, m-am săturat! izbucni tânărul astronom, pierzându-şi, în sfârşit, răbdarea. Să judecăm situația, poate vom găsi o soluție.

Adalina se mai linişti.

— Dacă steaua ta e atât de departe, înseamnă că te înapoiezi pe Pământ peste şase sute de ani, spuse ea înfiorată.

— Şase sute douăzeci şi patru de ani, corectă Gregor. Nu. Te rog! Nu începe iar! Ştii bine că în astronavă timpul trece mai încet.

— Da, dar eu voi fi atunci o proiecție mobilă! observă îndurerată Adalina. Un tablou vivant!

Gregor râmase pe gânduri.

— Asta aşa-i, constată el nemulțumit.

Tânăra fată îl privi cu ochii ei migdalați, înlăcrimați, tulburându-l.

— Ar fi o soluție, zise şovăitor astronomul.

— Care?

— Să hibernezi. Să te laşi congelată. Te vom trezi la întoarcerea expediției. Vom fi atunci din nou împreună.

Adalina se scutură, cuprinsă de scârbă.

— Congelează-te tu! replică ea cu asprime. Gregor căzu din nou pe gânduri.

— Ştii ceva? Ia-mă cu tine, ceru Adalina.

— Unde? întrebă astronomul, încă nu prea lămurit în privința intențiilor ei.

— Acolo, pe navă. Să călătorim împreună spre steaua Beta.

Gregor rămase mut de surprindere.

— Ada… Adalina, se bâlbâi el. Vrei tu să vii cu mine acolo sus?

Fata clipi din ochi afirmativ.

— Ah! exclamă Gregor. Accept! Vom fi mereu împreună! Am să-l conving pe Boldur să te primească în echipaj. Am să-l rog în numele prieteniei noastre vechi. Nimic nu ne mai poate despărți!

— Dragule!…

Şi un sărut lung, chinuitor, puse capăt în acest chip fericit unei scene care la un moment dat părea să se sfârşească mult mai tragic.

5

Textul ondogramei era clar: *„Vino. Stop. Urgent. Stop. Întreprinderea Construcții Nave Cosmice. Stop. Încurcături ultim moment. Stop. Grave. Boldur”.*

Ținând între degete mesajul acela, Gregor nu ştia ce să creadă. „Încurcături? Asta mai lipsea!” gândi el cu necaz. Nu-şi putea imagina ce se întâmplase totuşi atât de grav, încât Boldur să aibă nevoie de ajutorul său. Desigur, era ceva foarte important, şi faptul că viitorul şef îl convoca în şedință-fulger cu mult timp înainte ca expediția să se fi înfiripat îi umplea inima de bucurie. Avea astfel prilejul să se remarce de la bun început. Pe de altă parte, îşi dădea seama că Boldur nu se alarmase din senin; se prea putea să fi intervenit vreo complicație nedorită, care să amâne călătoria cu un timp oarecare. Iată de ce era astronomul nelinişti. „Încurcături ultim moment”, reciti în textul ondogramei fragmentul care îşi aştepta dezlegarea acolo, la fața locului. Lăsă deci totul la o parte şi alergă într-un suflet la chemarea zorită a lui Boldur.

Întreprinderea constructoare de nave cosmice, mândrie a continentului, a fost descrisă recent într-un ghid special, scos cu prilejul aniversării a trei secole de existență. Doritorii pot găsi acolo toate datele de care au nevoie, privind producția anuală sau globală a uzinelor, tipurile de

rachete fabricate, personalul uman şi mecanic etc., etc. Ne vom mulţumi să spunem că Gregor, ajuns la porţile ei, se interesă unde se construia nava inventatorului Boldur. I se indicară nişte hale imense, pe jumătate îngropate în pământ, spre care tânărul astronom se îndreptă în mare grabă. „De ars, nu arde nimic", făcu el o primă constatare, îmbucurătoare, cercetând clădirile cu pereţi solizi. Intră în prima hală. Ceea ce văzu îl lăsă încremenit, şi nu pentru că Gregor ar fi fost omul uşor de uimit cu orice. În mijlocul sălii, se înălţa, pe un piedestal, jumătate din navă, însă o jumătate uriaşă, sclipitoare, nouă-nouţă, înconjurată de schele şi armături. Gregor căută cu privirea în jur, dorind să-l felicite pe inventator pentru stadiul avansat al lucrărilor. Nevăzându-l pe Boldur, îşi propuse să aştepte lângă viitoarea sa locuinţă sideralã. Bineînţeles, nu trebuia pierdută ocazia de a cerceta totul în amănunţime. Era pauză, automatele îşi reîmprospătau combustibilul, deci momentul cel mai nimerit ca tânărul astronom să observe netulburat şantierul.

Jumătatea de navă măsura 254 metri lungime şi 18,362 metri în diametru. Aliajul foarte uşor şi extrem de rezistent folosit la turnarea învelişului exterior părea să aibă aluminiu în proporţie de 5,76 %, magneziu 0,14%, beriliu 38%, molibden între 2—2,586%, restul fiind un metal descoperit de curând şi numit provizoriu *metalit.* Astronomul constată că la pereţii

despărțitori se întrebuințase un procent ceva mai mare de metalit, în dauna beriliului, care scăzuse la 22,4%, celelalte procente rămânând, cu mici diferențe de ordinul zecimilor, constante. Gregor stabili datele acestea într-un timp record, studiind o uriaşă tablă neagră, fixată în peretele halei. Tot ce se referea la astronavă se înscrisese acolo.

Astfel, mai află că greutatea jumătății de navă era de numai 450 932, 009 tone, că astronava urma să fie prevăzută cu acumulatori de forma unor cilindri perforați, că tabloul de comandă avea 363 ecrane ovale şi abia 291 ecrane dreptunghiulare, că în apropierea camerei de comandă erau amplasate posturile de emisie fotono-telemagnetice, laboratoarele şi infirmeria. Ar mai fi aflat multe, dacă o mişcare discretă nu i-ar fi atras atenția, obligându-l să-şi întoarcă privirile de la tabla lămuritoare spre jumătatea de navă din centrul halei: automatele îşi terminaseră pauza de alimentare şi reîncepeau lucrul. Trebuia construit şi restul, în special motorul ionic – conic – discoidal – simetric - focalizat, marea invenție lui Boldur. Astronomul urmări cu atenție activitatea desfăşurată în imensa hală şi notă în carnețelul său:

„Totul e aici minunat! Dacă aş fi poet, aş compune un imn închinat dispozitivelor automate, un poem al cifrelor şi procentelor din care se dezvoltă nava şi motorul ei fantastic.”

Noroc că Gregor nu era poet! Reuşi astfel să

admire în tihnă procesele tehnologice desfăşurate înaintea ochilor săi, preocupat apoi de alegerea locului unde avea să-şi instaleze telescopul favorit. „O navă lipsită de un telescop e o epavă”, medita astronomul, ciocănind cu degetul arătător, îndoit, în blindajul metalic. Trecu în partea cealaltă şi, deodată, îl descoperi pe Boldur, care examina ceva, întors cu spatele.

— În sfârşit! se bucură astronomul. Bine că te văd. Spune-mi…

Boldur tresări speriat şi se răsuci pe călcâie.

— Cine-i? Stai, nu mişca! strigă el cu un glas de nerecunoscut. Tu eşti, Gregor? întrebă neîncrezător, privindu-şi fostul coleg cu suspiciune.

Gregor rămase descumpănit.

— Ce, nu mă mai cunoşti? zise el şi simți că începea să se înfurie.

Boldur se mai linişti. Părea totuşi căzut pradă unei inexplicabile agitații interioare.

— Vino mai aproape, spuse el. Astronomul făcu şovăitor câțiva paşi înainte.

— Priveşte aici, îi ceru Boldur.

Gregor privi. Tânărul inventator îi arăta un vas cilindric nu prea mare, ruginit. Astronomul se întoarse spre Boldur, întrebător.

— E un bidon, zise Gregor.

— Da, da! Vezi ce are în el.

Gregor se apleacă şi văzu în bidon un lichid uleios, murdar.

— Miroase asta, îl îndemnă inventatorul.

Gregor mirosi şi strâmbă din nas cu vădită neplăcere.

— Ei? Ce zici?

Gregor ridică din umeri.

— Cum a ajuns vasul ăsta aici? întrebă, la rândul său, nedumerit..

— Asta-i! exclamă iritat inventatorul. Nu ştiu. Nimeni nu ştie.

După care Boldur clătină din cap.

— Nu-i lucru curat, zise el foarte convins. Miroase a sabotaj. Cineva a introdus bidonul aici în scopuri necunoscute.

— Explozibil? Sau material incendiar? întrebă astronomul, tot mai preocupat de idee.

— Ştiu eu? În orice caz, nu-i lucru curat.

— Atunci nu poate fi decât mâna lui Axanio, presupuse Gregor. Cred că altcineva n-are nici un interes să ne împiedice. Bătrânul m-a amenințat, dar atunci n-am pus preț pe vorbele lui.

— Să ştii că ai dreptate, încuviință Boldur. Axanio nu mă poate suferi. E un ratat şi toate invențiile lui sunt pretenții de cretin. Sigur, numai el putea aduce asta aici.

Boldur arătă în silă spre bidon.

— Trebuie să înlăturăm bidonul imediat! observă Gregor. Axanio e un individ periculos, te poți aştepta din partea lui la orice.

Tânărul inventator îşi învinse repulsia şi apucă bidonul cu un cleşte potrivit. Ținându-l la distanță, îl manevră cu infinite precauțiuni şi-i

vărsă conținutul într-un canal de scurgere.

— Bine c-am scăpat numai cu atâta! zise el şi, după ce se convinse că primejdia era înlăturată, răsuflă uşurat.

— Putea să fie mai rău, acceptă astronomul. Boldur rămase o clipă pe gânduri.

— Înțeleg, spuse el pe deplin lămurit. Are de gând să distrugă motorul ionic-conic-discoidal-focalizat! Şi să fii convins că Axanio nu e omul care se lasă înfrânt cu una, cu două. Acest bătrân găunos ne va da de lucru; mi-e duşman declarat şi spui că te-a amenințat şi pe tine. Ei bine, fie! De acord. Primim lupta, Gregor! La urma urmei, trebuie să-l compromitem odată definitiv pe acest geniu demodat al răului. Dar nu uita, băiete, că, atâta timp cât Axanio va sta în preajma noastră, e necesar să fim cu ochii în patru, ca să n-o încurăm în ultima clipă.

Astea fiind zise, Boldur aruncă în canal şi bidonul gol, pe care îl ținuse atârnat în cleşte, ca pe un trofeu blestemat.

6

Construcția navei înainta repede. Întreprinderea angajată în delicatele operații de turnare şi asamblare a pieselor îşi respecta cu strictețe termenele ce decurgeau din obligațiile contractuale, iar incidente de felul celui povestit în capitolul anterior nu se mai iviră. Gregor aştepta acum mesajul prin care să i se aducă la cunoştință terminarea cu succes a ultimelor lucrări. Momentul marii plecări se apropia. Tânărul astronom îşi zise că nu avea dreptul să uite promisiunea făcută Adalinei. Într-o seară se înființa la Boldur şi întrebă aşa, pe departe:

— Merge, merge?

Inventatorul, care arăta destul de muncit de problemele ultimelor zile, îşi ridică ochii de pe filele aflate în fața lui, pe birou.

— Aşa şi-aşa, răspunse el cam enigmatic şi puțin indispus.

— Trebuie să-ți spun ceva, Boldur, începu astronomul, dar tânărul inventator ridică mâna, întrerupându-l:

— Bănuiesc că te-a trimis cineva pentru vreo intervenție.

— De unde ştii? Cum ai aflat? întrebă Gregor cu o uimire indescriptibilă.

Boldur surâse.

— În ultimele zile am avut sute de solicitanți, replică el. Priveşte acolo! şi, plictisit, arătă spre

videofon. L-am decuplat, pentru că țârâia întruna, mă exasperase. Era ceva nemaipomenit, nu reuşeam nicicum să scap de imaginile ălora: Boldur în sus, Boldur în jos, ajută-ne să ajungem celebri, vrem să participăm la expediția spre steaua Beta! Şi nu vor să înțeleagă omeneşte, au impresia că pot căra cu mine un număr nelimitat de persoane. Nu spun că motorul meu n-ar rezista suprasolicitărilor, dar ce să fac cu atâta popor în Cosmos? Mai târziu, când vom începe colonizarea planetelor din jurul stelei Beta, n-aş avea nimic împotrivă. Însă mi-e teamă că atunci va trebui să alergăm mult şi bine să mai găsim voluntari. Aşa sunt ăştia, vin grămadă când n-ai nevoie de ei şi ia-i de unde nu-s când crezi că te vor urma până dincolo de periferia Universului, dacă admitem o asemenea periferie fie şi numai ca metaforă. Aminteşte-ți istoria cu colonizarea planetoidului Asterisc. A rămas o lecție celebră a trecutului. Câți n-au strigat acum două sute de ani: „Asterisc, vrem Asterisc!” Iar atunci când s-au împărțit listele de înscriere, unii nu mai voiau să plece, alții doreau să colonizeze orice, cu excepția lui Asterisc — şi în felul acesta totul a fost dat peste cap. O experiență tristă şi ruşinoasă, regretată de toți, dar cine ştie dacă nu se va mai repeta. Eu unul n-am încredere nici atâtica (îşi arătă vârful degetului) în candidații la nemurire care de la un timp încoace mă obosesc cu insistențele lor de-a

dreptul enervante.

Gregor înțelese că nimerea cu cererea sa într-un moment nepotrivit, dar hotărî să meargă totuşi până la capăt.

— Te asigur, Boldur, că în cazul acesta e altceva, încercă el să pregătească terenul.

— Ce altceva? Aş, de unde altceva? pufni Boldur. Vreun ins abil care, văzând că altfel nu poate pătrunde la mine, te-a convins să-i pledezi cauza, dinainte pierdută.

— Ascultă-mă, se rugă Gregor. E vorba de ceva foarte serios. Primeşte-o în echipaj şi pe Adalina!

Inventatorul nu înțelese.

— Pe cine?

— Pe prietena mea, Adalina, preciza astronomul.

— Eşti neserios, Gregor! Pe cântăreața aceea?

— Nu, nu de ea e vorba. Prietena mea lucrează într-o fabrică de lapte praf.

Boldur rămase perplex.

— Şi ce vrei să facă în echipaj o preparatoare de lapte praf? întrebă el fără să-şi revină.

— Păi… o să facă ea ceva, zise Gregor.

Inventatorul se supără.

— Gregor, eşti un prost! aprecie el. Ştii foarte bine că nu pot s-o iau pe navă. Nu mai am loc şi pentru ea. Abia l-am acceptat pe Albert, şi doar după mari insistențe, să ştii.

— Care Albert? se interesă astronomul.

— De la Uniunea Interplanetară a Scriitorilor.

Mi l-au băgat pe gât. Cică vrea să se documenteze pentru un reportaj.

— Boldur, te rog foarte mult… dacă poți… fă asta pentru mine…

— Degeaba, Gregor, degeaba! Fii mulțumit că te iau pe tine. Duduia de la lăptărie să-şi vadă de treabă, nu mai am nici un loc liber în cursa spre steaua Beta. Să aştepte un alt prilej, dacă insistă totuşi să meargă acolo. Şi nu uita că în Constelația Argonautului avem lucruri mai serioase de făcut.

Observația venea pe un ton de reproş care îl convinse pe astronom că de la Boldur nu avea să primească nici un sprijin. Se retrase necăjit, frământându-şi mintea să găsească o soluție acceptabilă pentru Adalina. După o noapte petrecută ca pe spini, găsi într-adevăr una şi se grăbi s-o pună imediat în aplicare.

„Ia să trec eu pe la Pier Ulm, îşi zise. Boldur nu m-a înțeles, dar dacă şeful echipajului acceptă, se poate aranja problema.” Îşi aminti că undeva citise despre un caz asemănător, ieşiseră bine lucrurile şi acolo, aşa că mai putea spera încă.

Pier Ulm nu era de găsit în acele zile decât la Poligonul de antrenament al căpitanilor stelari, afară din oraş. Astronomul trecu pragul poligonului cu inima strânsă, informat că Pier Ulm avea o fire dificilă, ca un adevărat căpitan tăvălit prin toate aventurile extraterestre. Mai ştia că viitorul pilot al navei ținea foarte mult la

condiția sa fizică şi socoti că, asistându-l la antrenamente, va găsi prilejul cel mai nimerit de a plasa câteva modeste aprecieri care să-i facă plăcere.

— Unde îl pot întâlni pe Pier Ulm? îl întrebă Gregor pe un căpitan de rang mai mic, care tocmai isprăvise antrenamentul şi trecuse la „uşoare mişcări de respirație ritmică pentru destindere".

Omul ridică tăcut un deget, arătând turnul din apropiere. Gregor nu prea înțelese, dar nici nu încercă să insiste. Auzise şi el că adevărații navigatori stelari erau taciturni şi veşnic preocupați de problemele meseriei. Se îndreptă spre turnul arătat. Pe drum făcu o serie de observații extrem de utile. În primul rând observă că turnul nu era un simplu turn, ci avea în exterior o serpentină coborâtoare, special amenajată. La capătul de sus al acesteia aştepta un aparat semănând cu o mică fuzee, cu aripioare laterale pentru dirijat. Deodată, fuzeea începu să alunece fără zgomot pe spirala ei, înconjurând turnul cu o viteză din ce în ce mai mare până când, ajunsă la capătul de jos al serpentinei, țâşni orizontal pe deasupra lui Gregor, care abia mai apucă să se trântească la pământ, înghețat de spaimă. Auzi imediat o explozie şi, ridicându-şi cu fereală capul, reuşi să vadă tunelul produs de fuzee în suprafața translucidă a unui enorm bloc de masă plastică, aflat în celălalt capăt al poligonului de

antrenament. Proiectilul se îngropase în el la cel puțin un kilometru adâncime. Târziu, la intrarea în tunel apăru o siluetă în care astronomul îl recunoscu pe celebrul Pier Ulm. Căpitanul înfipse în peretele translucid un piron, legă de el o frânghie şi coborî pe sol cu îndemânarea unui veritabil acrobat.

— Formidabil! strigă Gregor, ridicându-se şi alergându-i în întâmpinare. Ai fost magistral, căpitane!

Pier Ulm nu păru deloc impresionat de entuziasmul noului său admirator, ceea ce denotă că pentru el, a fi magistral era o atitudine obişnuită.

— Nu te cunosc! zise el cu severitate.

— Eu… Păi, eu sunt cu Boldur, fac parte din expediție, explică Gregor, derutat de replica neaşteptată a celuilalt.

— Da? se miră căpitanul. Şi de ce nu te văd la antrenamente? Le desconsideri? Faci pe eroul, ai?

Astronomul, indispus, vru să se retragă.

— Ia treci în fuzee! ordonă Pier Ulm.

— Unde?! întrebă Gregor, simțind că i se tăiau brusc picioarele.

— Sus, în turn. Hai, repede! spuse căpitanul neînduplecat şi îl trase de mânecă, remorcându-l.

Gregor se lăsă condus până la ascensor, gândindu-se în disperarea lui la un mijloc de a evita nenorocirea. Se opri la intrarea în turn,

obligându-l pe căpitan să se întoarcă.

— Ei, ce-i? Nu urci?

— Păi, să vezi... Am mâncat cam mult de dimineață, uite-aici ce stomac am! Dacă-l scutur...

— Lasă prostiile! ceru scurt Pier Ulm. Ce, în Cosmos te întreabă cineva când şi cât ai mâncat? Acolo pericolele se țin lanț, trebuie să fii mereu pregătit să le întâmpini. Asta presupune antrenament, băiete! Hai, urcă.

Gregor se supuse, palid, pierit. Nici nu observă cum ajunse pe platforma de sus a turnului. Căpitanul îl vârî în proiectil şi-l ajută să-şi lege centura de siguranță.

— Să manevrezi spre stânga, îl sfătui el, iar când ieşi de pe spirală ții direcția „drept înainte".

Gregor privi îngrozit cum Pier Ulm închidea capota cabinei. Strânse în palmele asudate manetele de comandă şi nu îndrăznea nici să răsufle. La un moment dat simți că începea să alunece, întâi aproape imperceptibil, apoi mai repede, mai repede... I se întunecă vederea şi, fără să vrea, trase cu putere de manete. Deschise larg ochii şi văzu blocul de masă plastică venindu-i în întâmpinare cu o viteză uluitoare... Îşi acoperi imediat fața cu mâinile... O secundă, o sclipire de secundă şi...

Când se trezi, simți adierea vântului pe față. Stătea cam incomod şi, spre marea lui uimire, vedea pământul legănându-se la numai câțiva

metri sub el. Constată că fuzeea, sau mai bine zis ceea ce rămăsese din ea, stătea înțepenită între ramurile groase ale unui stejar. Din fericire, astronomul era legat zdravăn în curele, altfel de mult ar fi fost pierdut pe drum în temerara lui încercare.

Gregor se desfăcu din legături şi alunecă pe pământ. Privi sfărâmăturile aparatului şi încercă să înțeleagă cum ajunsese el în copac. Departe, clădirile Poligonului de antrenament îi indicau direcția din care venise. Şchiopătând, refăcu drumul în sens invers şi, după un timp, ajunse din nou în apropierea blocului de masă plastică. Văzu o gaură în el, în partea dinspre pădure, acolo unde în mod obişnuit nu trebuia să fie decât o suprafață netedă. Un ins, în care astronomul îl recunoscu din nou pe căpitan, apăruse în interiorul blocului şi, aplecat în afară, cerceta împrejurimile cu palma streaşină la ochi.

— Ehei! strigă Gregor şi făcu semne cu brațul.

Pier Ulm îl descoperi.

— Te felicit! îi strigă căpitanul. Te-am căutat prin toată galeria asta. Nu ştiam ce s-a întâmplat de nu mai ieşi afară. Spune cum a fost.

— Habar n-am! zise Gregor, neştiind dacă era bine să-i mărturisească lui Pier Ulm că proiectilul lui eşuase într-un copac.

— Să-ți spun eu: ai străpuns *mediul* dintr-o parte în alta. Sunt mulțumit de performanța ta.

Pier Ulm sări alături de astronom şi-i strânse călduros mâna. Lui Gregor îi mai veni inima la loc. Prinse momentul şi deschise discuția proiectată încă de acasă.

— Cum? O femeie la bord? exclamă Pier Ulm, privindu-l ca pe un iresponsabil. În Constelația Argonautului?! Extraordinar! Păi ştii dumneata ce înseamnă o expediție spre steaua Beta? Crezi că e joacă de copii? Acolo suntem exact în prima linie a bătăliei cu Cosmosul, trebuie să facem față unor dificultăți inimaginabile, stăm în fiecare clipă cu moartea pe umeri! auzi, auzi! Să admit pe navă o femeie, eu, care de când sunt căpitan n-am permis femeilor nici măcar să se uite în direcția navei mele... Păi ce e nava mea, trăsură de lux? Sau ai impresia că mergem la distracție? Nu, să fim lămuriți: eu n-am nevoie de balast atârnat de coadă. Ce-ar mai râde Galaxia întreagă să afle că Pier Ulm, căpitan din tată-n fiu, pleacă la drum cu un echipaj de femei! Ar mai fi asta expediție? Dacă vrei iubire, n-ai decât să stai lângă ea şi să-i porți de grijă, cine te pune să pleci în spațiul cosmic? Asta e o treabă de oameni tari, căliți, abstinenți, capabili să suporte eforturile cerute de un zbor nesigur; nu-i plimbare de domnişoare. Ia te uită la el! Trece, cine ştie cum, printr-o movilă de plastic — mare ispravă! — şi deja are pretenția să-şi întemeieze familie la bord.

Căpitanul făcu o pauză, ca să-şi tragă răsuflarea, apoi adăugă:

— Pier Ulm ajuns comandant la o ceată de copii pe care dânşii, din lipsă de ocupaţie, vor avea grijă să-i semene de la un capăt la altul al Căii Lactee! Papă, puişor… Nani, puişor… Pier Ulm, dădaca Pier Ulm!

Furios, căpitanul îi întoarse spatele şi se îndepărtă, lăsându-l pe Gregor dezolat.

7

— Foarte bine, zise Adalina când află rezultatul tratativelor duse de Gregor. Foarte bine, vom vedea noi la *urmă* ce-o sa mai sufle căpitanul ăla călugărit!

În privire i se citea atâta dârzenie, încât Gregor nu se mai îndoi că soluția se şi prefigurase în mintea ei. Aşteptă deci încordat şi o nouă speranță îi crescu pe nesimțite în suflet. Iar aşteptarea nu-i fu prea lungă până când Adalina vorbi din nou.

— Trebuie să faci rost de un container, ceru fata.

— Un container? se miră astronomul.

— Da, însă unul ceva mai mare. Nu vreau să mă sufoc în el.

Gregor înțelese intenția curajoasei fete.

— Ah, Adalina! Te iubesc, Adalina! strigă astronomul, îmbrățișând-o. Vom fi totuşi împreună! Am un container acasă, în pod.

— Pregăteşte-l. Şi nu uita să-l ştergi bine de praf pe dinăuntru şi să-l cureți de rugină, îi puse în vedere frumoasa laborantă. Dar să nu-l dai cu vopsea de ulei că nu pot suporta mirosul.

— S-a făcut, o asigură Gregor. Alimente să-ți pun în el? Sau o pătură, două…

— Crezi că va fi nevoie să rămân în container o viață întreagă? ironiza Adalina. În noaptea dinaintea plecării ai să mă introduci pe navă.

Faci cum ştii, te priveşte! După decolare vii şi mă scoți din container. Hai, pleacă! Până atunci să nu te mai prind pe aici.

Cuvintele Adalinei erau lege pentru Gregor. Alergă într-un suflet acasă, căută containerul, îl frecă sistematic, cu multă energie, îl aşează la loc ferit şi aşteptă ziua decolării. Într-o seară, Adalina primi de la el o ondogramă cifrată. Era un singur cuvânt: *Mâine.* De fapt, în orăşelul sud-american nu se mai vorbea decât despre plecarea de a doua zi, marele eveniment al sezonului.

Peste o oră veni Gregor şi o luă în micul său convertoplan.

— În noaptea asta trebuie să se termine totul, hotărî astronomul pe un ton de maximă gravitate, ajutându-i frumoasei laborante să urce în cabina aparatului de zbor.

— Ai pregătit containerul? se interesă Adalina.

— Totul e pus la punct în cele mai mici amănunte, îi comunică Gregor.

Pe drum nu-şi vorbiră. În gesturile lui Gregor se simțea crisparea dinaintea acelei foarte riscante aventuri. Privea țintă în întunericul care se căsca în jur şi conducea convertoplanul cu mai multă prudență decât în alte împrejurări. Adalina stătea ghemuită în fotoliul ei, cu bărbia sprijinită în pumni. Părea extrem de concentrată.

Astronomul ateriză pe terasa casei sale şi coborî, prevenindu-şi cu glas scăzut pasagera că

trebuia să aştepte câteva minute în linişte şi cu lumina stinsă. Adalina se conformă acestor indicații, apoi Gregor reapăru, purtând în spate ceva ce nu se desluşea prea bine în întuneric. Deschise portiera, aşează obiectul la portbagaj, apoi sări înăuntru şi aparatul îşi luă zborul.

— Acolo e cosmodromul, arătă Gregor din aer un grup de lumini care licăreau în noapte.

Convertoplanul coborî pe câmp, la o oarecare distanță de cosmodrom. Cei doi ieşiră. Astronomul scoase containerul din portbagaj şi-l ridică pe umăr.

— Mergem, spuse el în şoaptă.

Se apropiară de zidul care împrejmuia în mod simbolic cosmodromul.

— Trebuie să-l sărim, observă Gregor.

Puse jos containerul şi o săltă pe Adalina pe marginea zidului.

— Mi-e frică, scânci tânăra fată, văzându-se singură pe zid.

— Taci! porunci Gregor. Să nu te audă cineva… Prinde asta!

Îi întinse containerul gol, apoi se săltă dincolo.

— Uite nava! exclamă Adalina.

— Nu-i asta, observă Gregor în şoaptă. Asta-i o rachetă de la Inspecția Teritorială Sanitară. Am făcut din vreme o recunoaştere a terenului. Ține-te de mine.

Astronava lor era aşezată pe rampa de lansare. La lumina reflectoarelor, învelişul bine lustruit îi strălucea ca o oglindă. Cei doi se

apropiară cu prudență, de teamă să nu fie descoperiți şi să rateze astfel acțiunea.

Gregor lăsă containerul jos şi-i făcu semn Adalinei. Frumoasa laborantă intră fără prea mari dificultăți, ajutată de suplețea corpului său perfect proporționat. Cu o strângere de inimă, Gregor înşuruba capacul. Auzi din interior glasul înfundat, de nerecunoscut al fetei şi îşi apropie urechea de orificiul făcut pentru respirație.

— Ce-ai spus? se interesă astronomul.

— Să nu mă ții mult aici, repetă Adalina.

După ce-i dădu asigurările necesare, Gregor săltă containerul în spate şi se îndreptă direct spre astronavă. Avea răspunsul pregătit pentru cazul când ar fi fost oprit de cineva. Nu întâlni însă pe nimeni. Urcă scărița de fier care ducea la intrare, pătrunse în interiorul astronavei şi înainta pe dibuite până în sala destinată observatorului astronomic. Acolo aşează containerul şi răsuflă uşurat, îndreptându-şi spinarea înțepenită de efort.

— Rămâi cu bine, draga mea! zise el şi sărută containerul în dreptul deschizăturii pentru aer, simțind dincolo de metal buzele Adalinei.

Tocmai se pregătea să plece, când atenția îi fu atrasă de nişte ciocănituri suspecte, care veneau de undeva, de jos. Ascultă cu luare-aminte şi se convinse că, într-adevăr, cineva ciocănea în blindajul exterior al astronavei. „Ia te uită! se miră Gregor. Ce mai vrea şi ăla care bate?” îşi

scoase capul pe uşă, privind afară, dar nu văzu pe nimeni. Înțelese că individul nocturn se afla în partea opusă.

— Cine-i acolo? strigă astronomul şi ciocăniturile încetară brusc.

Gregor aşteptă, însă nu-i răspunse nimeni. Atunci, cuprins de o presimțire, coborî treptele scării şi alergă în jurul astronavei, tocmai la timp ca să mai poată fixa pe retină imaginea unui automobil negru care demară, absorbit de noapte.

— Ăsta trebuie să fi fost Axanio, îşi spuse astronomul, îndepărtându-se în direcția opusă. Cine ştie ce-a mai clocit bătrânul în capul lui dement! Avea dreptate Boldur când făcea apel la vigilență. Axanio îți poate produce fel de fel de încurcături.

Icnind, Gregor zări zidul, urcă în convertoplan şi se grăbi spre casă. Evenimentele de a doua zi cereau să fie odihnit, aşa că îşi programă un somn adânc şi se lăsă purtat pe undele lui până când zorii îl deşteptară cu lumina lor prevestitoare de alte mari întâmplări.

8

Mustăciosul Grigore avea ceva pe suflet şi nu găsea momentul potrivit să intre în vorbă. Simțea el că dimineața debutase altfel decât în alte zile. O anume febrilitate din mişcările stră-strănepotului său îl făcu să înțeleagă că se

pregătea ceva neobişnuit. Venerabilul privi din ramă deplasările lui Gregor prin încăpere, se abținu cât se abținu, apoi nu mai putu răbda şi începu, după o dregere de glas introductivă:

— Grigoraş taică, tu ştii că dintre toți cei 2.473 de urmaşi ai mei eu pe tine te iubesc cel mai mult. Stau câte-odată şi mă uit la tine şi parcă mă văd pe mine tânăr. Ehei, frumoase vremuri erau acelea! Aeroplan, electricitate, farfurii zburătoare, curse de cai. Se uitau fătuțele la mine ca la un stejar! Au trecut toate de parcă nici n-ar fi fost. Aşa e viața. Tu, fătul meu, eşti tot ce mi-a mai rămas, bucuria bătrâneților mele.

Între timp, Gregor isprăvi spălatul ultrasonic al dinților şi îşi clăti gura. Scuipă apa pe fereastră, constatând stupefiat că, din nou, fereastra era falsă. „Ah, nemernicul de robot!" gândi astronomul, cu privirea ațintită spre peretele ud. Nu mai avea timp de pierdut şi iată cum, profitând de graba lui Gregor, robotul ghiduş îşi salva încă o dată, în mod absolut norocos, primejduitul calculator betatronic cerebral omega.

— Dragul meu, reluă bătrânul Grigore, să vezi la ce m-am gândit în noaptea asta. Stăteam singur pe perete şi nu aveam somn. Era atâta linişte, că auzeam apa urcând prin conductă. Şi m-am întrebat atunci de cât timp tot stau eu aşa şi aştept. Tare mă mai plictisesc uneori şi-mi vine să casc, să casc... să casc... Iac-aşa,

nepoate! Iac-aşa. Să nu-ți vină să crezi!

Gregor, ocupat cu aranjarea obiectelor personale în valiză, nu prea dădea atenție cugetărilor lui Grigore, care începu să se plângă de conducta aflată în perete la prea mică distanță, acuzând reactivarea unui foarte vechi reumatism poliarticular. „Nimeni nu mai are astăzi grijă de un biet bătrân”, lacrimă el emoționat de propria sa soartă. Cum spuneam, astronomul îl lăsă în pace şi se concentra asupra filei pe care Adalina însemnase tot ce trebuia luat în călătoria cosmică. Era o listă cam lungă şi Gregor recunoscu în sinea lui că tânăra sa iubire fusese foarte inspirată, notându-şi totul din vreme.

Lista cuprindea următoarele: maşina de croit şi modelele de rochii proiectate pentru anul următor la Casa Interplanetară de Modă; două taioare (verde-oliv şi roşu aprins) la care Adalina ținea foarte mult; trusa de înfrumusețare (pudriere, creioane, rujuri, oglinjoare etc., fiecare obiect numit în parte şi descris în detalii, încât uitarea vreunuia să fie exclusă); pălăria cu pene de struț venusian; parfumurile terestre şi extraterestre *Alton, Rigel, Gioconda, Plutonian* şi toate celelalte; şase mantii tip Roma-402 î.e.n.; aparatul de ras al lui Gregor; uleiul aromat „Antirid”, pentru cazul că vor face plajă în Constelația Argonautului; automatul de cafea filtru; jerseul lui Gregor (cel negru cu dungi verticale galben-aurii); romanele *Dragoste în*

infraroşu şi *Prizoniera din catacombă;* trei periuțe de unghii; eşarfa violetă; săpunul „Ultrason" şi cutia; înregistrările cu Marlin Ron şi Fred Dyodă; *Acolo unde se întorc cosmonauții,* reportaj filmat la Combinatul de lapte praf, cu Adalina în câteva prim-planuri; pălăria de pai a lui Gregor; bigudiuri; 5 kg nuci, icre şi douăzeci de lămâi; pisoiul siamez; un fular gros, pentru Gregor, să nu răcească în frigul spațiului cosmic; costume de baie şi echipament de alpinism, pentru planetele ce vor fi vizitate în drum; şireturi, batiste, fundă pentru pisoi, nasturii ornamentali, embleme, ciocolată, nişte coniac şi aşa mai departe.

Gregor rămase cam dezorientat după lectura acestei liste. Îşi privi cu destulă neîncredere valiza, încercând să-şi imagineze cum ar fi arătat ea cu toate acele lucruri vârâte înăuntru. Până la urmă hotărî că trebuia să înceapă împachetarea cu aparatul de ras, cu jerseul, cu pălăria de pai şi fularul; mai puse alături câteva obiecte de-ale sale şi la urmă îndesă în spațiul rămas gol trusoul Adalinei. Mai greu era cu mantiile romane şi cu motanul. Şase mantii nu încăpeau nicicum, aşa că luă una la întâmplare, înveli în ea pisoiul siamez, după care lăsă capacul geamantanului şi-l apăsă bine cu genunchii, până se închise.

Imaginea mobilă a lui Grigore observă cu neliniște aceste pregătiri şi nu se lăsă până când nu obținu explicațiile dorite. Aflând destinația

călătoriei în care se aventura cel mai iubit dintre descendenții săi, bătrânul slobozi din coada ochilor o lacrimă sortită să alunece pe obrazul multisecular şi să se rătăcească în mustața de focă.

— Pe vremea mea s-au trimis primele nave în Lună, oftă el după ce-şi mai reveni. Ce oameni erau pe atunci! A ieşit şi un cântec: *Uite c-a ajuns, uite c-a ajuns, a ajuns ra-cheta-n Lună,* cântă Grigore cu vocea lui neexersată din timpuri străvechi. Hei, ce cântec! Restul l-am uitat, dar era tare frumos, parcă vedeai racheta urcând în cer, era atât de romantic! Şi acum te duci şi tu (bătrânul stoarse o a doua lacrimă, care avu exact soarta celeilalte), te duci şi tu şi mă laşi singur…

Astronomul simți o strângere de inimă, dar găsi putere să-şi învingă slăbiciunea de moment.

— Mă cheamă drumuri mari, i se confesa el lui Grigore. Astăzi până şi copiii ar putea călători pe cont propriu în Lună. Eu voi zbura spre steaua Beta, unde, vorba căpitanului Pier Ulm, suntem în prima linie a Cosmosului.

— Ai grijă, Grigoraș puiule, să nu pățeşti ceva pe acolo! se îngrijoră bătrânul. În războiul mondial am fost și eu în prima linie. Ehei! Şuierau gloanțele *piuuu! piuuu!* pe deasupra capului şi câte unul făcea *vâjjj!* Aşa-i în prima linie, tu n-ai de unde să ştii. Te faci una cu pământul. Apoi sergentul strigă: Saaalt

înainteee! Şi sari, şi dai cu burta de pământ, să nu te ia la ochi careva, din tranşee.

Ca să scape de scena penibilă a despărțirii, Gregor folosi neatenția străbunului Grigore şi execută o retragere strategică. O şterse pe nesimțite din cameră, trăgând valiza după el.

— Eu spun una, el nu, că nu-i aşa. Ordinu-i ordin, zic, nu se discută, îşi depăna Grigore amintirile de pe front. Mă, zic eu, bagă de seamă că tu o încurci cu prostia asta a ta. Mai bine stai omeneşte pe fundul tău, că eşti grad mic şi n-ai cuvânt în armată, lasă-i pe ăia de sus să facă ei cum i-o tăia capul. El, încăpățânat ca măgarul: nu, că el iese la noapte cu plutonul şi-l scoate din cramă pe inamic. Cică să n-apuce să bea tot vinul… Bă, nu fi prost, mai încerc eu o dată, că mi-era milă de el, avea acasă nevastă şi doi copii. Spune tu, nepoate, dacă nu… Ei, drace! Dar unde ai dispărut?

Adevărul e că Gregor dispăruse în direcția cosmodromului, lăsându-l pe strămoş pradă unei mari nedumeriri. Ora decolării se apropia. Zburând la o oarecare înălțime, tânărul astronom văzu jos coloanele impresionante ale mulțimii, convergând din toate părțile spre cosmodrom. Era atâta furnicar de lume venit să asiste la plecarea primei astronave interstelare, încât Gregor începu să se teamă că-i va fi imposibil să se apropie de rampa de lansare. „Asta ar mai lipsi acum, să pierd astronava din cauza înghesuielii!” gândi el înfiorat. Nu se

întâmplă însă aşa, fiindcă descoperi la timp un platou pe care scria:

Numai pentru cosmonauți.
Intrarea persoanelor străine
strict interzisă!

Ateriză şi îşi parcă aparatul acolo. Apoi, cu valiza pe umăr, se grăbi să-i întâlnească pe ceilalți exploratori.

— Pe unde umbli? îl mustră Boldur în loc de salut. Aşteptăm după tine şi ție nici nu-ți pasă!

Căpitanul Pier Ulm îi aruncă, la rândul său, o privire apăsătoare.

— Încă n-am decolat şi avem deja cazuri de abatere de la disciplina de bord, constată el pe un ton glacial.

Gregor se scuză ruşinat, promise că nu va mai greşi, dar cu gândul era la biata Adalina, ascunsă în container, pe o navă unde, cu excepția lui, nimeni n-o dorea. „De s-ar sfârşi totul mai repede" îşi zise, simțindu-se foarte tulburat.

Între timp, prin fața microfoanelor se perindară câțiva inşi care ținură discursuri. Pier Ulm nu mai avea răbdare. „Uite-i! Uite cum întind poveştile!" spuse el nervos, adresându-se fraților Vlig. Aceştia asistau indiferenți, cu mintea afundată în calculele lor. Mulțimea ovaționa în câteva rânduri şi la sfârşit strigă: „Să vină eroii!" Vrând-nevrând, cosmonauții trebuiră să se lase aplaudați la scenă deschisă. „Ah, gândi Gregor, ce fericită ar fi Adalina să mă

vadă într-un asemenea triumf! Săraca de ea, stă ghemuită în container şi mă aşteaptă".

— Gata! strigă Pier Ulm, întors către organizatori. Să plecăm odată! Cât vreți să ne mai țineți aici?

— Imediat, imediat! şopti cineva, arătând cu un gest disperat spre publicul delirant.

În sfârşit, tumultul încetă. Mulțimea aştepta. Între organizatori se produse puțină panică, deoarece în grabă nu fu găsit buchetul de flori destinat temerarilor exploratori. Ca să iasă onorabil din încurcătură, renunțară la buchet. Megafoanele cerură publicului să se retragă. Desigur că retragerea nu se produse imediat, pentru că fiecare dorea să mai rămână câteva secunde în preajma cosmonauților şi, strigându-i pe nume, să-i încurajeze în aventura lor. Gregor îşi aminti că mai citise undeva despre o scenă asemănătoare:

„Cuvântările se terminaseră şi acum strângerile de mâini nu mai conteneau. Ziariştii se suiră pentru ultima dată până la trapa din botul navei, iar aparatele fotografice şi cinematografice înregistrau pe peliculă diferite momente ale acestui eveniment epocal. (Ce zâmbet ar mai fi expus Adalina înaintea teleobiectivelor!) *Deasupra capetelor se roteau avioane cu reacție, rachete de pasageri de mare capacitate, elicopterele celor care doriseră să contemple acest măreț spectacol de la înălțime.* (Exact ca acum! se miră astronomul.) *Sute de*

steaguri fluturau vesele în adierea dimineții. Razele soarelui, oglindindu-se în învelişul sclipitor al rachetei, îl făceau să strălucească orbitor".

Mulțumit de acest efort al memoriei, Gregor îşi ridică pe umăr geamantanul şi urcă primul scara metalica. Era de fapt antrenat, exersase mişcarea încă din timpul nopții. Căpitanul, scos din fire de prelungirea inutilă a festivității, urcă şi el grăbit, posomorât. Boldur trebui să-i trezească la realitate pe savanții Vlig, angajați acum într-o înfierbântată dispută ştiințifică. Îi trase cu forța jos de pe podium, amintindu-le că astronava urma să ia startul dintr-un moment în altul şi nu mai era timp de pierdut. Urcând, savanții îşi continuară animata discuție, aproape fără să înțeleagă ce se petrecea în jur, absorbiți cu totul de subiectul controversat. În urma lor venea, blazat şi inabordabil, un ins în care trebuia să simți de la prima ochire poetul laureat. Era urmat îndeaproape de măruntul medic Darnaputra, singurul care în mijlocul palpitantelor evenimente îşi păstrase un calm desăvârşit.

În cabina de comandă, cosmonauții se aşezară fiecare la locul său. Ia să fi făcut altfel, sub privirea de vultur a lui Pier Ulm! Experimentatul căpitan cercetă cu atenție fețele însoțitorilor, pentru a se convinge că, într-adevăr, totul era în ordine. Arăta încă destul de încruntat, lucru de altfel explicabil: pe lângă enervarea produsă de

formalitățile tradiționale ale decolării, mai purta pe umeri şi răspunderea grea pentru soarta temerarei expediții cosmice.

— Gata? întrebă el cu vocea sa inflexibilă şi autoritară.

Ținea palma pe maneta de pornire şi aştepta încuviințarea lui Boldur. Tânărul inventator se pregătea să comande startul şi numai o salutară ezitare îl reținu câteva secunde, până când urechea lui fină prinse un sunet aproape imperceptibil, un fel de țiuit uniform, foarte subțire, venit de cine ştie unde. Încercă să localizeze sursa, dar această operație se dovedi mai dificilă decât crezuse inițial.

— Ei, nu plecăm? se interesă poetul Albert, care se aşezase comod, picior peste picior, scoțând dintr-un buzunar blocnotesul şi un creion electric marca „Eterna lux", moartea scrisului.

— Voi n-auziți nimic? întrebă Boldur.

Ceilalți îşi încordară auzul, privindu-se contrariați.

— Chiar nimic nu auziți? se miră inventatorul.

— Chiar! răspunse Albert, iar ceilalți se mulțumiră să ridice din umeri.

— Asta-i bună! exclamă Boldur**.** Dar e un țiuit destul de enervant!

Îşi desfăcu curelele care îl legau de scaunul rabatabil şi începu să se plimbe prin cabină, cu o tipică expresie de concentrare întipărită pe figură. Astronauții îi urmăreau mişcările într-o

tăcere absolută, aşteptând.

— Pe aici! zise Boldur după câteva secunde, care, bineînțeles, părură ani întregi. Din direcția asta vine.

Se ridicară cu toții, apropiindu-se de locul indicat de inventator. Pier Ulm puse urechea pe perete şi ascultă.

— Auzi ceva? vru să ştie Albert. Căpitanul ridică din umeri.

— Să iradiem peretele, propuse unul dintre savanții Vlig.

Cercetările nu duseră la nici un rezultat. Dincolo de perete era coridorul.

— Poate că ți s-a părut, observă Gregor cuprins de o subită nelinişte rău prevestitoare.

Boldur nu se dădu bătut. Fără să mai spună un cuvânt, ieşi pe coridor şi porni în direcția observatorului astronomic. Gregor îngălbeni, simțind că i se înmuiau picioarele. După câțiva paşi Boldur se opri, apoi se întoarse.

— Acolo nu se mai aude, comunică el.

Porni în direcția opusă, urmat de întregul echipaj. Din loc în loc se oprea, apropiindu-și urechea de pereții coridorului. Printr-o trapă, grupul coborî în sala maşinilor. Uriaşul motor ionic-conic-discoidal îi smulse lui Albert o exclamație de uimire.

— Bine, dar asta e…

— Sssst! ceru inventatorul să se facă linişte, întrerupându-i poetului elanul lirico-admirativ.

Albert se resemna. Ascultară cu toții.

— Aici se aude mai bine, constată Boldur.

— Parcă aud şi eu ceva, zise căpitanul Pier Ulm.

Dădură ocol motorului, dar țiuitul acela discret nu venea din interiorul lui.

— Se aude, se aude!, strigară frații Vlig. Un sunet uşor modulat, cu o frecvență extrem de înaltă.

— V-am spus eu încă de la început, triumfă Boldur. Uite, de aici vine. Aici trebuie să fie sursa.

Inventatorul arată cu degetul un punct pe peretele de metalit.

— Imposibil! Asta-i peretele exterior, observă căpitanul. Ce ar putea fi acolo?

Boldur ramase câteva clipe pe gânduri.

— Repede! strigă el şi începu să urce în grabă scărița interioară. Repede, veniți cu mine.

Astronauții îl urmară fără să pretindă explicații. Urcară în cabina de comandă, apoi ieşiră unul câte unul prin trapa ce dădea afară.

Gregor constată că mulțimea era tot acolo, aşteptând decolarea. Toate privirile se concentraseră, ca într-un focar, pe silueta argintie a navei. Şi iată că timpul trecea, iar norul de flăcări şi gaze care avea să proiecteze expediția în Cosmos întârzia să se producă. „Să ştiți că s-au răzgândit, se şoptea cu spaimă printre organizatori. Nu mai pleacă astăzi şi trebuie să luăm mâine totul de la capăt.” Nerăbdarea creştea şi, tocmai când se punea

problema dacă n-ar fi bine să meargă cineva ca să vadă ce se petrecea în astronavă, Boldur țâşni afară, urmat de Gregor şi de ceilalți. Nu mai trebuie spus că murmurele amuțiră, ca tăiate din rădăcini.

Exploratorii coborâră pe sol şi începură să dea ocol navei, pipăindu-i suprafața netedă.

— Căutați, căutați! ordonă Pier Ulm, regăsindu-şi obişnuita stăpânire de sine. Trebuie să fie pe aici pe undeva…

— Uite-o! exclamă Boldur, al cărui fin auz nu putea fi înşelat.

Se adunară în jurul lui. Boldur arăta spre o mică umflătură metalică, din care venea într-adevăr un țiuit neîntrerupt. Servindu-se de un instrument găsit la repezeală prin buzunare, inventatorul extrase din învelişul astronavei corpul străin.

— Ia uite ce măgăreață! fluieră Albert admirativ**.** Boldur cântări în palmă obiectul, care încetase să țiuie redevenit inofensiv.

— Înveliş dublu de zirconiu, constată el. Trebuie să fie vreo nouă născocire diabolică de-a lui Axanio. O maşină infernală! Nebunul ăla a făcut totul ca să mă compromită.

Gregor îşi aminti de ciocăniturile auzite în miez de noapte. Era deci sigur că Axanio se strecurase pe cosmodrom şi aproape că reuşise să-şi ducă la bun sfârşit tentativa criminală.

Între timp obiectul misterios fusese predat autorităților, înainte de a urca în cabina de

comandă, Boldur se întoarse spre poetul Albert şi-i spuse:

— Văd că eşti cu carnețelul acela în mână. Vreau să-i trimit lui Axanio, după decolare, o ondogramă de răspuns la provocare. Fii te rog amabil şi notează: *Amice, toate uneltirile tale s-au dovedit zadarnice, toate încercările ți-au eşuat. De la fereastra spitalului în care vei fi din nou internat, priveşte din când în când cerul nopții, ca să nu uiți că acolo, în Constelația Argonautului, se află, intangibil, cel pe care l-ai urât şi l-ai invidiat. Rămâi cu bine şi să ne vedem sănătoşi peste vreo şase sute douăzeci de ani.* Semnează: Boldur. Să nu uiți să mi-o dai în spațiul cosmic s-o transmit. Acum să intrăm în navă. Uite la ăştia, abia aşteaptă să ne vadă plecați. Nu vă fie teamă! se adresă el mulțimii, fluturându-şi mâna pe deasupra capului. Plecăm acum, plecăm!

9

Gregor privi în lungul coridorului, se convinse că era pustiu şi închise cu grijă uşa observatorului astronomic. Apoi se apropie de container şi bătu în el cu buricele degetelor.

— Adalina, şopti el nerăbdător.

Din container nu veni nici un răspuns.

— Adalina! zise Gregor ceva mai tare, apropiindu-şi buzele de orificiul rămas deschis pentru aerisire.

Ascultă cu atenție, dar nu auzi nimic în interiorul containerului, fapt care-l îngrijoră. Să fi ieşit frumoasa laborantă? Capacul era înşurubat până la refuz şi nu părea să fi fost atins de altcineva. Deodată, Gregor pricepu că se întâmplase ceva grav şi începu să lovească din toate puterile, cu pumnii, în tinicheaua uzată a containerului.

— Adalina! strigă el. Adalina…

Țipătul fetei izbucni pe neaşteptate şi atât de strident, încât numai spațiul foarte mic din container, înăbuşindu-l într-o oarecare măsură, împiedică alarmarea întregului echipaj. Speriat, Gregor nu găsi altă soluție decât să acopere cu palma orificiul de aerisire. Containerul se legăna periculos, gata să se răstoarne, făcând astfel dovada convingătoare a agitației din interior. Ce-i drept, țipetele se auzeau acum destul de slab şi Gregor îşi permise să răsufle ceva mai uşurat,

dar nu, pentru mult timp.

— Dă-mi drumul! Dă-mi drumul! se tânguia în container Adalina, cu spaima morții în suflet.

Gregor desfăcu capacul, iar Adalina țâşni în picioare, palidă şi amețită, cu privirile rătăcite în gol.

— Gregor! strigă ea şi se aruncă spre astronom, împiedicându-se de marginea containerului. Noroc că Gregor avea reflexe bune şi reuşi s-o prindă în brațe. În acelaşi moment Adalina leşină, nu atât de spectaculos pe cât de eficace.

Cu dulcea lui povară la piept, Gregor uită de tot ce exista în afara acestei clipe de fericită beatitudine. Simți că-i vine amețeală şi, fie din această cauză, fie pentru că perfectul corp al laborantei atârna cam greu, se aşeză în primul fotoliu care-i veni la îndemână.

Adalina suspină de câteva ori, apoi, treptat, îşi veni în fire.

— Gregor, şopti ea cu glas stins, ce s-a întâmplat? Vai, m-am speriat aşa de tare! M-am trezit din somn şi totul vuia şi bubuia în jurul meu. Ce-a fost?

— O furtună magnetică, găsi tânărul astronom explicația salvatoare.

— A fost atât de râu! Nici nu mai ştiam unde mă aflu. Am făcut prostii? se interesă ea.

— Nu, o asigură Gregor. În asemenea împrejurări şi piloții vechi îşi pierd cumpătul. Aş fi vrut să-l văd pe Căpitanul Pier Ulm în locul

tău! rânji el.

— Vai, am dormit şi, dintr-odată…

— Lasă, draga mea, o linişti Gregor, totul a trecut.

— Unde suntem aici? întrebă Adalina, privind nedumerită în jur.

— În Cosmos. În drum spre steaua Beta.

— Cum am ajuns în Cosmos? Care stea Beta? Ce caut eu aici?

— Ai şi uitat? Astronava… Containerul… Doar a ta a fost ideea.

Adalina rămase pe gânduri, apoi începu să plângă încet, cu pieptul zguduit uşor de suspine.

— Vai, ce prostie am făcut! spuse ea printre sughițuri De ce n-am rămas eu acasă… la fabrica de lapte praf… Era atât de bine… acolo… şi nici măcar nu mi-am cerut concediu.

— Lasă, dragă, trece şi asta! o asigură Gregor. Aici suntem împreună şi tu ştii că eu te iubesc. Nu mai plânge! mai bine să privim prin hubloul ăsta la stele. Am uitat să-ți spun că eşti în observatorul meu astronomic. Uite, acolo e Ursa Mare. Nu găseşti că sunt luminoase stelele ei? Mai la dreapta e Constelația Orion, cu Betelgeusa. Asta e o stea roşie uriaşă, iar Riegel e albă şi mai are una mică lângă ea. Dar Vega? Vega pe unde o fi? A! Cele două sunt Castor şi Polux. Nu-i aşa că-ți place strălucirea lor în bezna cosmică! Dacă priveşti cu atenție, ceva mai sus ai să recunoşti Constelația

Argonautului, ținta tuturor eforturilor noastre de până acum, iar în stânga ei… iar în stânga ei…

— Gregor, îl întrerupse Adalina parcă mirată.

— Ce-i, dragă?

— Ce faci cu genunchiul?

Gregor privi în jos, descoperindu-şi-l scăpat printre genunchii frumoasei laborante.

— Ah, n-am observat, zise el cu vizibilă jenă.

Şi tocmai atunci se deschise uşa, iar în pragul ei se ivi însuşi Pier Ulm. Căpitanul râmase înlemnit, privindu-i pe cei doi şi nevenindu-i să creadă.

— Galaxiile, zise Gregor în timp ce făcea efortul de a nu muri de spaimă într-o clipă, galaxiile sunt nişte formațiuni stelare de diferite mărimi şi cu o structură deosebită. Astfel, cunoaştem galaxii spirale, amorfe, concentrice, inelare, tubulare, radiare, policrome şi poliforme, toate acestea fiind împrăştiate ici-colo prin Univers, ca o populație de furnici uriaşe într-un muşuroi construit astfel încât să urmeze fidel curbura spațiului şi comprimarea timpului în funcție de viteză şi de energie şi de accelerație şi de tot ce vrei.

— Ce-i asta?! exclamă Pier Ulm din prag. Ce se întâmplă aici?

— Predau domnişoarei o lecție de astronomie, explică Gregor, cam veşted la față de emoție.

— Şi ce caută *domnişoara* în brațele tale? strigă căpitanul scos din fire şi înainta doi paşi.

Ce caută aici, pe navă? Răspunde-mi!

— Ştii… Păi… Ce să… Tu nu…

Gregor abandonă aceste, timide încercări de a deschide o frază cât de cât convingătoare şi hotărî să tacă. Dar Adalina se dovedi mai stăpână pe situație. Se ridică din fotoliu şi, luându-şi un aer nevinovat (care, să recunoaştem, o prindea de minune) întrebă:

— Dacă nu mă înşel, dumneata eşti excelența sa căpitanul San Francisco, călugăr de Vatican?

— Ce San Francisco? Ce Vatican? Mie să-mi spui imediat cum ai apărut aici! urlă Pier Ulm.

— Foarte simplu. M-am născut dintr-un ou. Căpitanul începu să spumege.

— Are dreptate, interveni Gregor, care se temea că Pier Ulm avea să se năpustească asupra frumoasei laborante, proiectând-o prin perete în vid. Uite, acolo-i oul acela.

Pier Ulm văzu containerul, apoi îi aruncă astronomului o privire distrugătoare.

— Înțeleg!… Aici a fost jocul tău, spuse. Înțeleg totul! Eşti un mizerabil. Ai introdus-o totuşi la bord pe această *individă…*

— Până aici! Te rog să nu mă jigneşti! țipă Adalina, pregătindu-și unghiile de atac.

În fața amenințării imediate, căpitanul păru să-şi mai tempereze avântul. Se calmă în virtutea îndelungatei sale experiențe spațiale, dar privirea lui nu prevestea nimic bun.

— În regulă, zise el. Voi convoca fulger consiliul argonautic. Trebuie să se ştie odată şi

odată ce se petrece pe nava asta! Se va lua acolo o hotărâre... Vai de capul vostru!

Şi Pier Ulm zâmbi într-un fel care îi strecură lui Gregor un fior de gheață pe sub cămaşa elastică a costumului său de navigator interstelar. Căpitanul plecă demn, țeapăn şi trântind uşa.

— Un punct câştigat! se bucură Adalina, aşezându-se din nou pe genunchii lui Gregor. Eram sigură că va ceda. Încă n-am întâlnit nici un bărbat care să-mi reziste.

— Te înşeli, draga mea, vorbi Gregor, încercând să-şi ascundă neliniştea. Nu-l cunoşti pe Pier Ulm! Nu te poate suferi şi cred că în consiliu va face totul ca să scape de tine.

— Ce-ar putea să-mi facă? întrebă Adalina neîncrezătoare.

Câtă dreptate avea Gregor se va putea vedea la o simplă lectură a procesului-verbal încheiat cu prilejul dezbaterilor din consiliul argonautic al navei, convocat în şedință extraordinară. Iată câteva extrase lămuritoare:

La şedință participă: Boldur, conducătorul expediției spre steaua Beta din Constelația Argonautului; Pier Ulm, căpitan de rangul întâi, la a 385-a călătorie dincolo de ultima orbită planetară a sistemului solar, de nenumărate ori supraviețuitor; Vlig I, savant astrofizician, autor al celebrului tratat de *Termodinamica protuberanțelor de nivel mediu la revenirea lor spre suprafața stelei-mame;* Vlig II,

matematician, cunoscut prin studiile sale asupra integrării şi dezintegrării antinumerelor cu tendință spre infinitul radicalizat; Vlig III, astrobiolog, membru corespondent al Institutului Saturnin pentru remarcabilele sale monografii despre moluştele primare dintr-un presupus canal marțian; Darnaputra, specialistul emerit al operațiilor de apendicită prin metoda sugestiei dirijate progresiv; Albert, tânăr poet abisalist, premiat pentru volumele *Sonor abulic* şi *Haihui prin Trebizonda;* în sfârşit, inculpatul Gregor şi Intrusa.

După formalitățile obişnuite, Boldur dă cuvântul căpitanului Pier Ulm, invitându-l să descrie împrejurările în care a constatat apariția pe navă a unei persoane din afara echipajului şi fără carnet de navigator. Căpitanul arată că în timpul inspecției regulamentare a găsit în observatorul astronomic pe numitul Gregor împreună cu o persoană necunoscută. Roagă consiliul să nu-i ceară amănunte privind poziția celor doi în momentul când au fost surprinşi. Boldur consideră că acesta este un fapt lipsit de importanță în sensul general al discuțiilor. Cere căpitanului să declare dacă recunoaşte în persoana aflată aici de față — şi care se dă drept o oarecare Adalina — pe necunoscuta văzută în observator. Pier Ulm este confruntat cu Intrusa şi o recunoaşte.

Boldur se adresează astronomului Gregor, cerându-i să-i explice pe scurt ce amestec are el

în toată afacerea asta. Este cumva această presupusă Adalina ființa pentru care intervenise Gregor spre a fi primită în echipaj? Da, ea este. Şi dacă-i aşa, de ce Gregor, întimpinând răspunsul bine cumpănit al şefului său, a recurs la introducerea ei pe navă într-un mod ilegal şi fraudulos? „O iubesc, exclamă Gregor, şi dragostea este capabilă de orice!" „Cum, cum?" întreabă Vlig II şi cere lămuriri suplimentare, întrucât subiectul îi este total necunoscut. Darnaputra recunoaşte că, în principiu, dragostea e într-adevăr capabila de orice, inclusiv de acte iraționale. Cazuistica ultimului mileniu poate oferi o serie de anomalii (citează cazul Romeo şi Julieta) minuțios descrise şi unele chiar tratate la timpul potrivit. Pier Ulm refuză să admită compromiterea unei expediții cosmice din cauza pasiunilor absurde şi necontrolate. Cere să se ia o hotărâre fermă în privința Intrusei, iar Gregor să fie arestat în cală pentru nesupunere la regulamentul de ordine interioară. „Deşi i-am interzis categoric, acuză căpitanul, mi-a călcat cu nepăsare ordinul, aducând în mijlocul expediției o persoană care nu este înregistrată şi admisă oficial în echipaj; mai mult, n-are nici controlul epidemiologie făcut!" Prin urmare, el o declară în carantină şi o somează să stea cât mai departe de ceilalți astronauți. Cine ar putea spune ce greutăți va mai face echipajului acest cuplu corupt, în caz că nu se procedează cu hotărâre la desființarea

lui? El, Pier Ulm, crede că nu trebuie admisă nici o concesie şi declară că pentru Intrusă nu vede altă soluție decât expulzarea ei de pe navă. „În abis?" întreabă tânărul poet cu o expresie îngrozită întipărită pe față. Chiar şi în abis, acceptă căpitanul. El, Pier Ulm, are la dispoziție câteva fuzee. Intrusa n-are decât să şi-o aleagă pe care-i place şi să plece. Mai departe să facă tot ce vrea. Să se întoarcă pe Pământ, sau poate rătăci aiurea prin Galaxie, treaba ei, numai să dispară de pe astronavă.

Albert ia cuvântul şi pledează în favoarea necunoscutei. În calitatea lui de poet abisalist, cunoaşte prea bine abisul ca să nu înțeleagă că acolo pentru Adalina e moarte sigură. „Dacă vreți argumente, vă pot recita dintr-un poem pe care l-am compus în inelul lui Saturn şi unde…" Nu. Nu vor argumente. Medicul Darnaputra o examinează pe Intrusă, certificând că nu va rezista şocului emoțional provocat de o eventuală expulzare în Cosmos. Albert triumfă. „Avem noi dreptul, întreabă el, să condamnăm o ființă fragilă şi plină de sensibilitate, delicată şi pură, sfioasă şi inofensivă, numai pentru că a dat dovadă de sacrificiu, urmându-şi iubitul până în profunzimile ostile ale spațiului cosmic? Oare *vina* de a fi apărut pe neaşteptate între noi nu este cumva sublima fațetă a fidelității? Desigur, căpitanul este în dreptul său să invoce regulamentele, dar cum rămâne cu aspectul moral al problemei, cu implicațiile sale adânci în

conştiință?” Pier Ulm dă semne de nervozitate „Ce propui?” îl întreabă Boldur pe Albert, care cere nici mai mult nici mai puțin decât libertatea Intrusei. „În cazul acesta, vă rog să primiți demisia mea, amenință căpitanul. Lăsați-vă conduşi de această... delicată incapacitate, veți ajunge probabil direct în infern.” Boldur consideră că nu trebuie pusă problema în felul acesta şi face apel la onoarea vechiului, încercatului pilot; reaminteşte scopurile expediției şi îşi reafirmă încrederea în calitățile extrem de necesare ale lui Pier Ulm. Bineînțeles, Intrusa nu poate fi acceptată aşa, pur şi simplu, din moment ce prezența ei la bord este ilegală şi neregulamentară. Dar nici nu poate fi îndepărtată într-un mod brutal, şi aici Albert, are dreptate să apeleze la fondul omenesc din sufletul fiecărui astronaut. „Patruzeci la sută pentru, patruzeci contra”, anunță Vlig II procentajul echilibrat al votului preliminar. „Şi restul de 20 la sută?” se interesează Vlig III. „Restul sunteți voi, tu şi celălalt, care dormiți în loc să vă dați aici părerea.”

Vlig I propune ca Adalina să nu fie expulzată, dar să fie închisă şi ea în cală, pentru o deplină siguranță a zborului. Căpitanul Pier Ulm e de altă părere. În cală va sta Gregor, spune el. Cum să-i băgăm pe amândoi acolo? „Are dreptate, intervine Albert, nu-i putem închide pe amândoi în cală. Să fie închis numai Gregor!” Darnaputra

nu e de acord cu încarcerarea lui Gregor, deşi recunoaşte că astronomul are o mare parte din vină. Dacă n-o ajuta el, Adalina n-ar fi fost acum intrusă, iar expediția şi-ar fi urmat netulburată drumul. Boldur declară că-i vine tot mai greu să ia o hotărâre. „E într-adevăr stupid, constată el. Gregor mi-a fost coleg de bancă. Cred că până la urmă am să-i las liberi pe amândoi. Deşi nu ştiu ce să fac cu Adalina. Unde s-o plasăm? Toate posturile sunt ocupate, nu mai am nici un loc liber în schemă."

Întrevăzând de pe acum o rezolvare optimistă a situației, Gregor începu să prindă glas. Era printre cei mai interesați ca totul să iasă bine, aşa că puse serios umărul la găsirea unui serviciu pentru frumoasa laborantă.

— S-o ia Vlig III în laboratorul său, propuse astronomul.

Vlig III refuză. Experiențele sale nu necesitau alt personal decât cel mecanic autorizat.

— Atunci, i se adresă astronomul lui Boldur, plaseaz-o la bucătărie.

— Dragul meu, zise Adalina, dacă te pricepi să găteşti, eu n-am nimic împotrivă, pot fi angajată şi la bucătărie.

— Din nefericire, avem şi acolo un serviciu automatizat, observă Boldur.

Gregor simți că terenul începea să-i alunece de sub picioare. Văzu privirea batjocoritoare a căpitanului Pier Ulm şi asta îl îndârji.

— Ah! strigă el, luminat de un gând salvator.

Biblioteca! Avem biblioteca.

— Ei, şi ce-i cu asta? întrebă Pier Ulm.

— S-o facem bibliotecară. Numeşte-o bibliotecară! îl rugă Gregor pe inventator. O să ne distribuie cărți. Drumul spre Beta e lung şi, fără să citim cate ceva, ne va fi extrem de urât. Uite, eu mă angajez aici să fiu cititorul cel mai zelos al bibliotecii de bord.

— Bine, dar nu e prevăzut niciunde postul de bibliotecar, obiectă inventatorul, desfăcându-şi brațele în semn de neputință.

— Înființează-l tu, Boldur! se rugă Gregor. Este un post absolut necesar expediției noastre. Cine să caute tratatele de astrofizica pentru Vlig I, de matematici subtile pentru Vlig II, de astrobiologie pentru Vlig III? Sau tomurile de gimnastică medicală pentru Darnaputra? Sau volumele de versuri pentru Albert?

— Deşi eu nu prea citesc, se scuză zâmbind cu modestie Albert. Eu creez...

Boldur rămase câteva clipe pe gânduri.

— Fie! zise el în liniştea plină de aşteptare ce se lăsase pe navă. În sfârşit... Sper să nu fiu tras la răspundere. Cred că ne vom justifica noi cumva, la întoarcerea pe Pământ. Mai avem la dispoziție vreo cinci sute de ani Timpul rezolvă multe.

10

Astfel, liniştea se restabili pe navă, dacă nu vom ține seama de privirile întunecate pe care Pier Ulm le arunca lui Gregor şi mai ales Adalinei, ori de câte ori avea prilejul. Căpitanul începuse un fel de grevă nedeclarată oficial, ocupându-se prea puțin de conducerea uriaşei astronave, ceea ce, la urma urmei, nu avea absolut nici o urmare asupra bunului mers printre stele, fiindcă pilotul automat se descurca şi singur. Parcă şi mai închis în sine, Pier Ulm juca toată ziua table, cu cine apuca, iar când nu avea partener arunca zarurile şi din dreapta, şi din stânga, apoi muta în cutie piesele, pe rând. Darnaputra era un bun partener, jucau amândoi tăcuți, unul îndârjit, celălalt cu un calm admirabil. Partidele lor râmâneau însă adesea neterminate, pentru că Darnaputra îşi supraveghea mereu ceasul şi, la un moment dat, în toiul jocului, se ridica de la masă, spunând:

— Scuză-mă, e ora mea obişnuită de yoga.

Apoi medicul pleca liniştit, fără să ia aminte la protestele violente ale căpitanului. Se retrăgea la infirmerie, unde încremenea în poziția clasică şi nimic nu l-ar fi putut scoate din indiferența pentru tot ce se întâmpla dincolo de epiderma lui în tot timpul acestui antrenament de voință.

Pier Ulm tuna şi fulgera, amenințând că nu-i va mai permite yoghinului să pună mâna pe

table. Comentariile batjocoritoare la adresa sportului său îl lăsau netulburat pe Darnaputra, aşa că teribilul căpitan trebuia până la urmă să-şi caute alt partener, ori, în lipsa vreunuia, să înceapă apatic o partidă solo, aruncând zarurile pentru nişte persoane fictive.

Gregor n-ar fi îndrăznit nici chiar într-un asemenea caz să se ofere partener de joc, înțelegând că era prea destul că-i zgâria căpitanului retina cu prezența sa. Totuşi, nu înțelegea să renunțe la drepturile sale de astronaut liber-cugetător, participând activ la discuțiile ce se angajau atunci când în cabina de comandă era adunat întregul echipaj.

Într-o asemenea împrejurare, Boldur îşi anunță subordonații că trebuia analizat cu toată seriozitatea traseul astronavei.

— Fiecare membru al echipajului are dreptul să ştie pe unde ne deplasăm, zise el. Scrie în regulament.

Şi dădu cuvântul lui Vlig I, astrofizicianul expediției, în calitate de „cel mai competent să descrie structura intimă a spațiului pe direcția stelei Beta".

Pier Ulm, care tocmai angajase o partidă cu Albert, scutură bine zarul, îl aruncă în cutie şi anunță cu satisfacție rezultatul:

— Şase-şase!

Trecură câteva minute până când Vlig I, cufundat în nişte calcule orbitale foarte complicate, să priceapă că i se cerea ceva.

— Cosmosul, începu el puțin dezorientat, Cosmosul este o noțiune extrem de încăpătoare. În definitiv, ce nu încape în el? Odată, pe când eram mai tânăr, mă întrebam: oare Universul acesta nemărginit până unde se întinde? Sigur că această întrebare apare astăzi puerilă şi incompatibilă cu concepțiile unui om având o reputație ştiințifică puternic consolidată, dar există în viață momente când, şi fără să vrei, o tentație se conturează în…

— Patru-patru, îşi citi zarul poetul abisalist.

— Mai concret, mai concret! îl rugă Boldur pe Vlig I.

— Am înțeles, declară savantul. Unde am rămas? A, la Cosmos. Am stabilit deci că Universul este nemărginit. Oricât te-ai plimba prin el, oricât l-ai cunoaşte, tot ai mai avea de văzut câte ceva. De aceea, putem afirma despre Cosmos că este nici mai mult nici mai puțin decât infinitul.

Vlig II tresări din trudnica lui moțăiala.

— Exagerezi! îşi contrazise fratele pe un ton care nu admitea nici o replică. Infinitul e o noțiune pur matematică. Un simbol ce nu se poate aplica decât forțat lumii fizice. Infinitul trăieşte doar în creierul matematicianului, printre alte superbe abstracțiuni.

— Eu, unul, găsesc că se aplică destul de bine şi lumii fizice, se încăpățână Vlig I. Universul, prin lipsa lui de margini, nu poate fi decât infinit. Bineînțeles că nu avem nici un motiv să

reprezentăm acest infinit printr-un opt culcat. Trebuie să încercăm să ni-l imaginăm spațial.

— Prostii! izbucni Vlig II. Unde s-a mai pomenit ca infinitul să poată fi înțeles spațial? Infinitul a fost şi rămâne un opt culcat.

Şi în semn de total dispreț la adresa teoriilor ilustrului său frate, matematicianul reîncepu să moțăie.

— Doi-doi.

— Cinci-trei.

— Unu-unu.

— Numai în duble mă ții, observă Albert cu invidie. Nu crezi că-i destul?

Pier Ulm se antrenase în joc şi succesul îi dădea o satisfacție aproape bolnăvicioasă. Între timp, Vlig I îşi regăsise calmul şi îşi continua expunerea privind tainele spațiului cosmic.

— Despre unitatea materiei în Univers nu am ce să vă spun în plus de ceea ce se cunoaşte, se scuză el.

Boldur aprobă cu capul, îndemnându-l să treacă mai departe. Savantul se gândi câteva secunde, solicitându-şi din plin memoria, apoi propuse:

— Poate vreți să cunoaşteți problema antimateriei, în lumina celor mai noi cercetări de laborator, cu statistici şi grafice.

— Nu dorim, renunță la asta! îl sfătui Boldur. Este exclus ca în drum spre Constelația Argonautului să întâlnim antimaterie.

— Ai dreptate, recunoscu Vlig I. Şi avem încă

atâtea de spus despre materie, încât putem lăsa antimateria pentru mai târziu. Ştim cu toţii că materia este repartizată neuniform în Univers, intră el în subiect. În unele locuri găsim aglomerări cu o densitate apreciabilă, în altele ai impresia că n-ar fi nimic, decât un fel de gol care…

— Un gol cu marginile luminoase, interveni pe neaşteptate Albert.

— Ba nicidecum. De unde ai mai scos-o şi pe asta? se miră savantul astrofizician.

— Era o imagine plastică, explică Albert. Voi, oamenii de ştiinţă, nu gândiţi decât în cifre. Nu gustaţi arta. Patru-patru. Uite că-mi mai vine şi mie câte o dublă. Aruncă! i se adresă căpitanului.

Pier Ulm scutură zarurile.

— Trei-trei.

— Ai astăzi un noroc formidabil! recunoscu Albert. Eu, unul, nu prea sunt în formă. Am impresia că voi pierde.

— După teoria probabilităţilor, pierzi acum şi câştigi mai târziu, îl consolă Vlig II. Trebuie să aştepţi cu răbdare momentul când matematica înclină în favoarea ta.

Poetul păru nemulţumit de perspectivă.

— Până atunci ce fac? Iau mereu bătaie? întrebă el, răsucindu-se pe scaun.

— Găseşte altă soluţie, dacă poţi! îl provocă Vlig II şi urmări mai departe rostogolirea zarurilor, pândind cifrele pe care fie că le ridica

la pătrat şi înmulțea pătratele între ele, fie că extrăgea rădăcina cubică din suma lor.

— Şi, închipuiți-vă, au fost timpuri când s-a susținut că spațiul acesta curb şi răsucit ar fi complet vid! exclamă Vlig I, încălzit. Nici urmă de materie, decât genunea fără capăt. Nu-mi pot explica miopia asta. Cum? Să nu fi văzut savanții de atunci că atomii liberi roiesc prin această genune? Adevărat că substanța e în unele locuri extrem de rarefiată, dar să faci asemenea greşeli fundamentale şi încă să fii socotit o somitate ştiințifică internațională, să ți se ofere fotoliu de academician!...

— Asta a fost cândva, poate la brontozauri! presupuse Vlig III.

Darnaputra, care până atunci ascultase cu atenție, se uită la ceas şi se ridică.

— Pe mine vă rog să mă scuzați, zise el. E ora mea obişnuită de yoga. Cred că vă puteți lipsi de comentariile mele.

— Fenomenele care se produc în această lume miraculoasă uimesc până şi pe cei mai redutabili astrofizicieni. Gândiți-vă la procesele catastrofale din stele, la curenții turbionari din nebuloase, la radiațiile care pur şi simplu plouă în jurul nostru, la câmpurile magnetice din...

— Doi-unu.

— Unu-patru.

— Cinci-cinci.

— Pe câmpurile acelea se poate face agricultură? se interesă Adalina.

Căpitanul pufni, văzând atâta ignoranță, dar nu zise nimic. Scuipă în palmă şi i se adresă lui Albert:

— Fii atent!

Zarurile căzură în cutia de tablă.

— Şase-şase.

Pier Ulm începu să scoată din piese.

— M-ai înnebunit! exclamă Albert.

Boldur crezu că era de datoria lui să intervină.

— Fiți vă rog atenți la ce se spune, ceru el. Sunt lucruri care pe noi, ca astronauți, trebuie să ne intereseze. Nu toți am urmat pe Pământ cursurile de specializare, aşa că un schimb de experiență este cât se poate de binevenit.

— … şi astfel s-au putut extrage din bucăți de materie care circulă prin Univers elemente cu totul necunoscute până atunci, de pildă cuzminiu, tarantal, litoniu, ca să nu amintesc decât de…

Un sforăit ascendent rupse cu violență liniştea, făcându-i pe astronauți să tresară. Era Vlig II, trecut pe neobservate în lumea perfectă a viselor sale matematice. Albert se grăbi să-l înghiontească.

— Ai! strigă matematicianul, sărind în capul oaselor şi privind buimăcit în jur.

— Am ajuns, îi comunică poetul cu o seriozitate simulată.

— Unde? întrebă Vlig II fără să-şi revină.

— Pe Planeta Oceanelor. Savantul nu înțelese.

— Care planetă?

Chicotitul celorlalți îl aduse la realitate. Își dădu seama că ațipise şi, neştiind cum să iasă din încurcătură, începu să se scarpine în cap. Apoi dădu cu ochii de Vlig I şi îl luă în primire:

— Încă n-ai terminat? Mai ai de unde scoate prostii, mai ai?

— Du-te şi te culcă, nu vezi că eşti cu ochii cârpiți de somn? ripostă astrofizicianul. Nu ştiu cine te-a trimis şi pe tine aici. Ai tu alură de cosmonaut?

— Ha-ha! Uite cine are! îl arătă Vlig II cu degetul. Boldur, presimțind un nou scandal, se ridică în picioare şi zise:

— Mulțumim savantului astrofizician pentru expunerea documentată pe care ne-a prezentat-o şi îl rog pe astronomul Gregor să ne completeze tabloul spațiului aflat în direcția stelei Beta.

Căpitanul Pier Ulm tuşi semnificativ, dar se dovedi şi de data asta destul de educat ca să nu zică altceva decât:

— Cinci-cinci.

— Mi-ai luat partida, cedă Albert. Vreau revanşă.

— De acord, zise Pier Ulm şi începu să aranjeze piesele în cutie.

Gregor se ridică, îndreptându-se spre uriaşa hartă cerească, fixată pe perete.

— Antevorbitorul meu v-a descris Cosmosul din punctul de vedere al structurii lui intime, începu Gregor. Eu mă voi referi la ceea ce ține

de profesiunea mea. Ca să vă faceți o imagine cât mai completă, voi începe prin a vă reaminti că în Cosmos materia se repartizează după anumite legi, în cadrul unor sisteme precis determinate.

— Ştim asta! scăpă căpitanul o vorbă răutăcioasă, apoi i se adresă lui Albert: Poți să începi.

— Șase-șase.

— Ai pornit tare, recunoscu Pier Ulm. Gregor nu se lăsă intimidat.

— Priviți această hartă, îi invită el pe ceilalți. Ea reprezintă Galaxia. Vă rog să observați forma ei extrem de caracteristică. Este de fapt o spirală pe care colegul nostru Albert ar compara-o cu un uriaş păianjen scânteietor, agățat undeva în Univers, pe o enormă pânză invizibilă.

— De unde ştii tu cu ce aş compara eu Galaxia? întrebă poetul, nemulțumit.

— Comparație deplasată, consideră Vlig III. Biologia nu poate admite existența unor viețuitoare cu lungimi de sute de mii de ani-lumină.

Darnaputra reintră în cabina de comandă şi se aşează pe scaunul părăsit cu ceva mai înainte.

— Ce-i, doctore? Ai şi terminat gimnastica? întrebă Pier Ulm cu ironie nedisimulată.

— Nu pot să mă concentrez, zise Darnaputra. Am o zi proastă.

— Nici eu nu stau bine la table, mărturisi poetul. Mă bate căpitanul de mă stinge! Ce pot

să fac?

— Aici, explică Gregor, se află Soarele nostru. E însemnat cu roşu, altfel cine l-ar găsi în atâta puzderie de stele? Urmăriți acum drumul astronavei. Iată, am trecut pe lângă planete (mă iertați că nu o să le înşir pe toate acum) şi am ieşit cu bine din sistemul solar. Steaua noastră palidă nu ne mai ține în atracția ei. Cu alte cuvinte, ne-am înscris pe traiectoria care trebuie să ne ducă direct în Constelația Argonautului, unde se pare că ne vom bucura de o primire entuziastă şi de atâtea altele.

Boldur încuviință solemn, iar fața Adalinei se destinse într-un zâmbet larg, visător.

— Linia asta roşie arată drumul pe care îl mai avem de făcut, reluă astronomul. După cum vedeți, nu ne putem culca pe-o ureche: am parcurs abia o treime din distanța care ne separă de steaua Beta. Până acum a fost destul de uşor, ne-am descurcat şi cu accelerația fantastică, şi cu regimul alimentar. Să sperăm că va fi bine până la capăt. Harta arată că traseul este în general pustiu, ceea ce, cred eu, trebuie să ne bucure. În ipoteza că ar fi existat alte câteva sisteme solare înşirate de-a lungul lui, acestea mai mult ne-ar fi încurcat. Ştiu că fiecare dintre noi arde de nerăbdare să pipăie solul unei planete necunoscute. De aceea susțin că lipsa planetelor de pe traseu e un adevărat noroc. Poate că am fi întârziat prea mult, explorându-le, sau certându-ne între noi în

privința numelor cu care să le botezăm.

— Eu nu mai joc, zise Albert. M-am plictisit, n-are nici un farmec.

— Partida asta trebuie s-o terminăm, insistă căpitanul nedispus să accepte o victorie dăruită. Fă mişcările în casă.

— Patru-doi.

— Trei-patru.

— În felul acesta, continuă Gregor, ne păstrăm energia şi entuziasmul pentru mai târziu, când vom ajunge la punctul terminus al călătoriei. Acolo, în Constelația Argonautului, ne aşteaptă o groază de descoperiri. Să nu uităm însă că exact la intrarea în constelație a fost observat un flux de radiații puternice, o zonă extrem de periculoasă. Mai există riscuri şi la coborârea pe planete. Nu ştim cât de mare va fi gravitația şi în ce condiții vom fi nevoiți mai târziu să decolăm.

— Cu motorul ionic-conic-discoidal-simetric-focalizat, decolăm la sigur, oriunde şi din orice poziție, asigură Boldur.

— Să zicem, acceptă Gregor. Asta nu ne scuteşte să fim prevăzători, chiar *foarte prevăzători,* ca să ieşim onorabil din situațiile dificile în care ne-ar putea arunca întâmplarea.

— Şi dacă nu găsim pe lângă steaua Beta nici urmă de planetă? întrebă Vlig II, înclinat spre scepticism din cauza somnului recent tulburat. Unde vom mai coborî atunci, ca să ne permitem iarăşi luxul de a decola?

— Exclus! răspunse Gregor. Calcule astronomice de mare precizie arată că stelele din Constelația Argonautului au sisteme planetare proprii. Trag mai greu la cântar decât cele fără planete. Până acum am dedus doar orbitele câtorva corpuri cereşti din apropierea stelei Beta. Pentru mai multă exactitate, l-am rugat pe Vlig I să verifice aceste calcule.

— Ți-ai şi găsit cine! pufni, amuzat şi disprețuitor, Vlig II. „Teoreticianul" ăsta de carnaval…

— Poate că există planete, interveni medicul Darnaputra, însă eu, unul, n-am deloc convingerea că vom întâlni viață pe ele.

— Aş vrea să găsesc măcar nişte moluşte, zise Vlig III. Mi-aş completa colecția şi aş aduce îmbunătățiri substanțiale tratatului meu mai vechi.

— Nu ştiu ce vom întâlni acolo, declară astronomul. În orice caz, să fiți siguri că realitatea va fi copleşitoare. Imaginați-vă orice. Sunt convins că anticipația cea mai îndrăzneață va fi întrecută de descoperirile care ne aşteaptă la fața locului.

— De acord, dar până atunci mai este vreme, trase Boldur concluzia. Acum cunoaşteți traseul. Cine are ceva de întrebat, să întrebe. Şi țineți minte că o deviere cât de mică a navei de la direcția inițială duce la eşuarea expediției. În loc să ajungem în Constelația Argonautului, ne putem trezi prin Lira, sau mai ştiu eu pe unde.

Atâta ne-ar lipsi, să ne întoarcem cu mâinile goale pe Pământ! Să strige toți după noi: incapabililor, ce-ați căutat în Cosmos?

— Şase-şase, comunică Pier Ulm, mirosind a doua victorie, la fel de categorică.

— Doi-unu.

Albert începu să se enerveze.

— Doi-doi, zise căpitanul cu o bucurie reținută.

— Dacă nici acum nu-mi vine dublă, înghit zarurile! promise tânărul poet.

Bineînțeles că nu veni dublă.

— Unu-unu, anunță căpitanul rezultatul noii sale aruncări.

— Eşti fenomenal! exclamă Albert şi trânti zarurile în cutia de table.

Asta se nimeri să fie spre nenorocul lui Pier Ulm. Din cauza izbiturii, zarurile se desfăcură, lăsând să se vadă în interior o minusculă instalație cu un rol ce nu era greu de bănuit. Căpitanul închise repede cutia, dar era deja prea târziu.

— Mai mersi! Aşa poate să câştige oricine, zise Albert şi se ridică de la masă ofensat.

11

— Vai, dragă, mă simt atât de bine aici! Exclamația Adalinei era un răspuns la întrebarea pusă de Gregor. Astronomul venise să restituie brațul de cărți împrumutate cu o zi în urmă, multe dintre ele tot atât de virgine ca în momentul naşterii lor din tiparniță. Gregor le aruncă pe masă şi îşi scutură mâna amorțită din încheieturi.

— Ți le-am adus înapoi, zise el. Şterge-mă de pe listă.

— Le-ai citit pe toate? se interesă Adalina.

— Aş! Cum era să le fi citit? Am luat atâtea doar ca să-ți fac ție de lucru. Ca să nu şomezi. Altfel, cum s-ar putea explica existența postului tău? Ştii bine că unii sunt tentați să ți-l desființeze. Pier Ulm abia aşteaptă să te poată declara instituție nerentabilă.

— Pier Ulm e singurul care nu împrumută cărți, observă Adalina. Oare intenționează să mă saboteze?

— Evident. Cu ceilalți cum te împaci?

— O, minunat! Până şi amărâtul de Darnaputra m-a rugat să-i caut un volum de patologie şi nu mai ştiu cum. Ceva în legătură cu bolile de ficat şi cu apa minerală. Cum să nu fie bine aici? Am foarte mult timp liber. E chiar mai plăcut decât la fabrica de lapte praf, deşi acolo aveam o mulțime de cunoscuți drăguți şi,

în plus, apăream de fiecare dată în spectacolele noastre de estradă.

Gregor se întunecă la față.

— Te rog să nu-mi mai aduci aminte de spectacolele alea, ceru el pe un ton categoric.

— Ia te uită! exclamă Adalina. Ce te deranjează pe tine trecutul meu cultural-artistic? Mai bine nu te amesteca unde nu te pricepi şi spune-mi ce să-ți dau din bibliotecă.

— Dă-mi ce crezi. Mi-e indiferent. Mâine îți aduc totul înapoi, promise astronomul.

Adalina rămase pe gânduri în fața rafturilor încărcate cu volume.

— Uite, spuse ea, ai aici un catalog. Consultă-l şi alege. Gregor se apropie de aparatul arătat. Văzu o mulțime de butoane cu cifre şi câteva cadrane mici, ca la maşinile de calculat.

— Apasă acolo, ca să vezi ce iese, îl sfătui Adalina. Gregor făcu la întâmplare o combinație de cifre şi aşteptă.

— Ei, îți convine?

Astronomul citi sub un cadran: *Călăuza apicultorului, almanah ilustrat.* Strâmbă din nas, nemulțumit, privind-o întrebător pe Adalina.

— Mai încearcă, îl încuraja ea.

Gregor făcu o nouă combinație. Nici de data asta nu nimeri prea strălucit, pentru că *Lecțiile de înot pentru sugari,* probabil foarte interesante şi chiar practice, îl depăşeau la capitolul vârstă.

— Aşa, pot să tot răsucesc butoanele până adorm lângă ele, constată el cu scepticism.

— Stai că te ajut, se oferi Adalina.

Combinația ei aduse sub cadran nişte semne absolut necunoscute, în genul caracterelor vechi chinezeşti.

— Tu pricepi ceva? întrebă Gregor şi, enervându-se, alcătui următorul grup de simboluri, combinate după elasticele reguli ale inspirației de moment:

589.301 + 275.444 MNK +104.61 AF + 757 Q

— Acum ori iese ceva ca lumea, ori aparatul ăsta crapă în 444 de bucăți MNK! hotărî astronomul, pândind inscripția de pe ecran.

Răspunsul, care nu se lăsă aşteptat, era:

* FANTASTICA PRĂBUŞIRE *
(jurnal intim, manuscris)

— Asta ce-o mai fi? întrebă Gregor.

— Tu nu vezi? E opera aflată la cota aceea monstruoasă. O vrei, sau renunți?

— Dă-o încoace. Fie ce-o fi! hotărî Gregor. Dacă nu-mi place, te previn că n-o s-o citesc până la capăt.

Adalina manevră un sistem de telecomandă şi din rafturi ieşi un carnețel minuscul, pierdut între cotoarele aurite ale câtorva tomuri pretențioase.

— Cine ştie cum o fi ajuns aici, zise Adalina. E un jurnal intim? Ador jurnalele intime! Păcat că e scris atât de puțin în el. Oho! Ia uită-te la dată. Au trecut câteva sute bune de ani de când cineva şi-a aşternut gândurile pe aceste file. Nu

poartă nici o iscălitura? Oricum, abia aştept să aflu ce scrie acolo. Trebuie să fie ceva extrem de interesant, din moment ce jurnalul are un titlu atât de sonor. Hai, citeşte cu voce tare M-ai făcut curioasă.

Cu puțin efort, Gregor descifra însemnările din carnet:

15 iulie 2150

Acum ştiu totul. Medicii mi-au explicat că am fost scos din frigider şi trezit la noua mea viață. Nu-mi aduc aminte cum am ajuns acolo. Cred că m-am întins după o sticlă cu vin şi am căzut în frigider. Am rămas acolo două sute de ani încheiați. Zău că m-am mirat! Abia aştept să mă scol şi să văd ce mai e nou prin lume.

17 iulie 2150

Medicii au venit iar. Au nişte lucruri cum n-am mai văzut: o curea verde cu şase găuri prinse în capse. Mai precis, la unul cureaua are şase găuri, la celălalt şapte. Tot cu capse. Mă bucur că în secolul XXII curelele n-au renunțat la găuri. Totuşi, sunt mult mai perfecționate.

25 iulie 2150

Doctorul mi-a făcut injecția de la o distanță de trei metri. Cred că o poate face şi de la cinci metri. N-am simțit nimic! Ce minunată e lumea

anului 2150! Dacă nu cădeam în frigider, n-aş fi scăpat niciodată de înțepătura perfidă a seringii.

Hotărât lucru, pentru mine ziua aceasta a fost plină de impresii copleşitoare.

8 august 2150

Astăzi m-au scos pe stradă. Cică sunt bine, sau aşa ceva. Am văzut foarte multe femei cu togă. De plastic. Dar şi mai interesante erau trotuarele rulante. Benzi uriaşe străbăteau strada în toate direcțiile. Erau aşezate pe un fel de suluri de oțel cu ax, care se învârteau în jurul axului. Într-un loc am văzut un sul înțepenit. Toate aveau o culoare argintie (cablurile). Nu ştiu de ce era sulul acela înțepenit, dar trotuarul rula înainte, lunecând peste el cu un fâşâit iritant. Celelalte suluri nu fâşiiau. Probabil că axele fuseseră bine unse, altfel nu-mi explic de ce n-ar fi fâşâit. Cred că aveau şi rulmenți, dar bilele erau desigur şi ele bine unse.

Aceeaşi zi, o oră mai târziu.

Chiar acum am terminat de admirat trotuarul. Mă uit la case. Sunt toate de aceeaşi înălțime şi au afişe lipite pe pereți. Într-una din zilele următoare voi descrie ferestrele, sau maşina de găurit macaroane. Ai, mamă! Ce de roți şi rotițe dințate, ce de pârghiuțe şi butoane presimt în miezul acestei civilizații!

15 august 2150

M-am plimbat cu Diana prin parc. Acum am şi eu o curea cu şase găuri. Seara mi-am petrecut-o singur, acasă, până la accident. Nu ştiu prea bine cum s-a întâmplat. Tot din pricina vinului. Îmi amintesc că am deschis frigiderul şi am întins mâna după butelie. Probabil că iarăşi am căzut în frigider. Sunt amorțit şi nu mai simt aproape nimic, dar nu-mi pasă. Secolele viitoare mă vor dezgheța.

— Sărmanul! zise Adalina înduioşată, apoi filosofă: Ce soartă ciudată mai au unii oameni!

— Şi când te gândeşti că frigiderul cu pricina zace acum prin cine ştie ce pivniță, adăugă Gregor. Mi se pare că amicul n-a mai avut norocul să fie reanimat a doua oară, altfel şi-ar fi continuat însemnările cu observații privind noua epocă în care s-a trezit.

— E o poveste romantică, observă Adalina.

— Eu aş încadra-o în acel romantism al tehnicii, de largă circulație în trecut. Ai remarcat precizia detaliilor? Dar bogăția de informații tehnice? Cred că insul, ajuns în anul 2150, s-a lovit de obstacole serioase, pe care a încercat să le învingă.

— De pildă trotuarul.

— Şi trotuarul, acceptă Gregor. Astăzi totul pare simplu, dar pentru cineva venit din trecut, trotuarul rulant nu putea fi decât foarte nou şi

interesant. Eu îmi explic perfect uimirea lui în fața acestei cuceriri a erei moderne. Parcă noi am avea altă reacție în caz că am păți cumva la fel? Imaginează-ți că ajungi pe neașteptate în secolul 54 şi la un moment dat vezi *firfiricul.*

— Asta ce-o mai fi?

— Nici eu nu ştiu. O invenție din secolul 54. Ceva care să servească oamenilor de atunci. Să zicem că un fel de pod. Cu membrane şi cu câteva excrescențe, dintre care una în formă de furculiță.

— La ce ar putea folosi un asemenea pod? se interesă fata.

— Poate că la o nevoie pe care noi, astăzi, încă n-o avem. Nu trebuie să judeci lucrurile exclusiv din punctul nostru de vedere. Când va fi cazul, omul viitorului va inventa şi firfiricul. Lui îi va fi foarte simplu, deşi pentru noi e de neconceput. Cam ce reacție crezi că ai avea dacă, pe neașteptate, ți-ar ieşi în față un firfiric, vibrând şi legănându-și brațul în formă de furculiță?

Adalina se scutură.

— Prefer să nu-mi imaginez, zise ea.

— Să-ți spun eu: ai fi extrem de curioasă. L-ai întoarce şi pe o parte, şi pe cealaltă, ai aştepta să-ți servească o demonstrație de tot ce e în stare să facă, l-ai mai întreba una-alta. Şi fiecare nouă însuşire a lui ți-ar smulge exclamații de admirație. Aşa şi cu bietul congelat. Pus în fața civilizației din secolul al XXII-lea (care, între noi fie vorba, era *vax*

comparativ cu civilizația noastră!), crezi că şi-a pierdut capul? Nu. A început să observe şi să noteze totul, meticulos, în acest carnețel istoric, destinat să înfrunte timpul. Autorul, ca individ, este un ins pierdut şi la propriu şi la figurat, pentru că nu-mi vine să cred că frigiderul acela se va mai găsi vreodată. Dar opera lui va rămâne ca o oglindă dintre cele mai originale în care s-a privit vreodată omenirea. Gândeşte-te: o societate evoluată, văzută prin ochii plini de admirație ai trecutului! E ca şi cum tu, cea de acum, ai fi surprinsă la un moment dat de imaginea ta din vremea copilăriei.

— Crezi că ar fi interesant? întrebă Adalina gânditoare.

— Tot ce se poate. O copilă naivă şi dulce, stând în colțul acela, şi-ar zice: uite, aşa voi arăta eu peste câțiva ani, tânără, frumoasă, exuberantă.

— Îți mulțumesc, Gregor! spuse Adalina. Eşti tare drăguț. Mi-e teamă totuşi că nu mi-ar face plăcere să mă ştiu privită de imaginea mea din copilărie. Nu cred că i-aş face o impresie prea bună.

— Oh, oh! Nici să nu te gândeşti la asta, se grăbi astronomul s-o dezaprobe, discret interesat.

— Dacă vrei, îți dau să citeşti ceva foarte instructiv, propuse Adalina, simțind nevoia să revină pe terenul solid al prezentului. E vorba acolo de nişte cercetători şi o întâmplare cu

îngrăşăminte.

— Cu ce? Cu îngrăşăminte? se miră Gregor.

— Exacți Stai să caut colecția.

Adalina urcă pe o scăriță şi trase din raft un volum de format mare, cartonat.

— Aici trebuie să fie, zise ea. Gregor deschise volumul la prima filă.

— Nu mă interesează, declară el şi vru să i-l înapoieze. Era colecția, veche de secole, a revistei *Ştiință şi agricultură.*

— Citeşte măcar reportajul acela cu îngrăşăminte, insistă Adalina.

Gregor începu fără tragere de inimă, dar se antrenă treptat în lectură şi întâmplarea povestită îl captivă.

Praful recent inventat a obligat fasolea să crească într-o singură lună cât alții într-un an. Notați: şase recolte pe an la fasole.

Şase recolte pe an la fasole? Ar fi oare posibil? Şi de ce să nu fie? Iar dintre toate zarzavaturile, de te tocmai de fasole să nu se ocupe cineva?

Despre asta vreau să vorbesc eu acum. O întâmplare simplă, cu îngrăşăminte.

Aşadar, noile produse erau ambalate în pungi, apoi se lipeau etichete cu inițialele FAC. S-ar părea că litera F vine chiar de la fasole. Interesant e însă că de la o vreme FAC-urile ieşeau proaste şi nimeni nu bănuia de ce. Iar fasolea aştepta să crească şi nu mai putea. Tânjea după FAC-uri.

Ce se întâmplase? De ce tocmai acum, când în lume era mai mare nevoia de fasole, se oprise producția FAC-ului?

Moscu nu știa. Vasilescu nu știa. Nu știa nimeni și toți erau nedumeriți, până și sectorul D.

„Și totuși, vom descoperi misterul", a declarat cu gravitate sectoristul.

Cei doi stăteau în semiîntuneric. În timp ce unul privea la microscop, celălalt își frângea mâinile. Uneori își frângea mâinile și cel care privea la microscop. Iar ochii care atunci ar fi intrat pe ușa camerei nu s-ar fi oprit nici asupra dulapurilor, nici — decât numai o secundă — asupra numeroaselor plante de fasole, eprubete și borcane de pe masă. Hotărât, i-ar fi atras izvorul razelor violete: o sferă și un tub și niște sîrmă.

„Este clar că nu apare destul de evident", rezumă Vasilescu situația la o glumă amară.

Numai petele acelea galbene apăreau evident. Moscu era morocănos. De unde mai picase și impuritatea care-l necăjea? De unde?

„Nu există decât un singur mijloc, declară el pe un ton lugubru. Să ne prefacem detectivi."

Ceea *ce se și prefăcură. Apoi detectivul-șef, inspirat, îndreptă cu râvnă lanterna cu mercur către infractorul pe cale de a i se smulge masca. Deodată, Vasilescu se lovi cu pumnul în cap,*

exclamând:

„Unde ne-am uitat spiritul ştiinţific?”

„Caută tu în dulap, că eşti mai aproape”, propuse celălalt din nebăgare de seamă.

Chiar în clipa aceea Moscu descoperi totul. Îşi apropie palma de frunte, privind-o cu un aer preocupat şi perplex. Pentru el nu mai exista decât palma aceea.

„Extraordinar! înţelegi?”

„Înţeleg.. ” şopti Vasilescu edificat. Aşa a fost dezlegat misterul, de vreme ce toţi înţelegeau. O să mă întrebaţi: ce fel de povestire a mai fost şi asta? Fără aventuri, fără criminali adevăraţi, fără urmăritori, cum se cere într-o naraţiune serioasă. Dar viaţa nu este oare plină de întâmplări obişnuite, cu îngrăşăminte, cu aventuri simple, simplissime, ca un hrean de pildă, sau ca o păstaie sănătoasă, plină cu boabe de fasole?

Sfârşind, Gregor râmase pe gânduri câteva clipe.

— Uite, asta îmi aminteşte de o întâmplare, spuse el. Aveam un coleg căruia îi plăcea fasolea la nebunie. Zilnic se îndopa până la refuz cu concentrate din acest aliment. Devenise un fel de depozit ambulant şi cred că la radioscopie s-ar fi văzut în el bulinele de fasole aranjate în straturi suprapuse, după calităţi şi categorii. Noi, ceilalţi, urmăream cu destulă curiozitate starea sănătăţii lui. Ne aşteptam să se întâmple ceva dintr-o zi în alta, să plesnească, sau măcar

să-l lovească o criză însoțită de leşin. Nici poveste! Era profilat pe fasole, aşa cum nu mai ştiu cine consuma benzină de trei ori pe zi, direct de la cisternă. Devenise un caz, sau cel puțin aşa ni se părea nouă. Ştiu că ăstuia i-au prins bine cercetările efectuate de Moscu şi Vasilescu în scopul măririi producției mondiale de fasole. Dacă stai să te gândeşti, erau şi ei nişte pionieri la vremea respectivă. Performanța lor pare de râs astăzi, când recoltăm din oră în oră şi încă ni se pare puțin. Ce-i aia, şase recolte pe an? Dar pentru a se ajunge aici a fost necesar ca o sumedenie de Vasileşti să trudească din greu la prepararea îngrăşămintelor. Iată un lucru care nu trebuie uitat. Au fost şi ei eroi în felul lor, eroi modeşti, fără pretenții, profilați tot pe fasole, dar asta n-ar trebui să-i înlăture din memoria omenirii, aşa cum nici eu nu-l uit pe colegul despre care îți vorbeam.

— Şi întâmplarea? întrebă Adalina.

— O, era gata să se sfârşească trist. Într-o zi, cineva i-a schimbat pilulele nutritive cu nişte purgative. Semănau între ele, aşa că el le-a consumat cu pofta lui obişnuită, recunoscută unanim. Ei bine, a fost la un pas de deces. N-am mai văzut niciodată o față mai chinuită! A leşinat de câteva ori şi se zvonise că ar fi intrat în comă. A zăcut, bietul de el, nu ştiu câte săptămâni.

— Dintr-un purgativ?

— Vezi, în asta stă tot tragismul, explică Gregor. Mănâncă omul fasole, un depozit întregi şi n-are absolut nimic, iar dintr-un purgativ trage să moară. Mi se pare că mari scriitori au tratat subiectul, fiecare în felul lui. La urma urmei, asta-i viața! conchise astronomul. Altceva mai ai?

— Tot din *Ştiință şi agricultură?*

— Nu. Dă-mi ceva mai pasionant, mai dinamic. Adalina căută printre hârtiile cu însemnări.

— Cere cota asta, îl sfătui ea. Ai să întâlneşti acolo un erou foarte original, care a ajuns să țină Pământul în buzunar.

— Ei, nu mai spune! se miră Gregor. M-ai făcut curios. Oricum, e o performanță sportivă demnă de aplaudat.

Gregor obținu volumul şi-l deschise la următoarea povestire incendiară:

Ura! Ura! Ura!

Aplauze, entuziasm, ascultători transpirați, toți ochii pe tribună, pe profesorul Brebu, între ghivece şi pahare cu apă, un zâmbet modest, emoționat, glorios, trăiască profesorul Brebu, ploi de petale şi miresme prin fereastră, uraaa, batiste ştergând frunți academice, strigăte, întrebări, ați auzit? nava se va numi „Celera”, triluri de cintezoi fericit, vom pleca spre Sirius, ce frumos, ce primăvară, ce soare, ce viitor, ce entuziasm, ce aplauze, ce… Ura! Ura! Ura!

„Trei sute de milioane de kilometri pe oră!”

…Şi trăsnetul căzut pe aproape, în sală. Ochi dilatați, guri întredeschise, tăcere glacială, ticuri, calcule mintale, 5 ori 8 fac 27, stronțiu 90, uraniu 235, cristale, energii; un moment de reculegere, for-mi-da-bil, trăiască profesorul Brebu, capete înfierbântate, aplauze, entuziasm. Şi, deodată, strigătul acela deznădăjduit:

„A dispărui cuiul electromagnetic!!!”

(Prevăzând o eventuală transpunere pe ecran a povestirii, autorul sugerează un strigăt scurt, brusc, dens, tăios, nervos, aproape brutal, eventual o silabă cu sensul de mai sus. Muzica intervine energic, cu zgomote bărbăteşti, sacadate, iar imaginile se amestecă într-un dans dinamic cu împuşcături. Treptat, ritmul slăbeşte şi din vârtejul imaginilor se conturează nişte frunze, înconjurând chipul lui Aslan. Într-un tufiş din spatele laboratorului, Aslan transmite:

„Alo, şefule! Cuiul electromagnetic e la mine. All right! Avem Pământul în buzunar!” Imaginea se roteşte halucinant.)

O explozie, zece, cincisprezece explozii la rând. Laboratorul dărâmat, fumegă zidurile, cărămizi înnegrite, noapte, tăcere. Printre dărâmături se strecoară o umbră. Iată că umbra îl adună din moloz pe profesorul Brebu. Nu e mort. Nu e ars. E numai leşinat. Zidurile fumegă, carbonizate.

Umbra iese dintre dărâmături, mergând încovoiată. Îl duce în spate pe Brebu, care e leşinat. Umbra se poticneşte, gâfâind stins. Îl

lasă pe profesor lângă rampa rachetei. Cerul înstelat. Umbra se uită la cer. Acolo e Sirius, ca un ochi de fosfor.

De sus coboară ceva cu gir la sfârşit: statogir, turbogir, plasmogir. Trei indivizi suspecți ies şi se apropie. Merg prevăzători, şuşotind neapărat în englezeşte.

„Aslan, acolo eşti?"

„Yes, mister Hollywood!"

În mâna lui Aslan sticleşte pistolul neutronic. În buzunar mai are şi o daltă neutronică, ba chiar un pieptene cu dinți mici şi neutronici. Asta în paranteză. Acum, în mâna lui sticleşte pistolul neutronic. Poc! Unul. Poc, poc, poc!

Aslan lângă rampă, aşezat, cu pistolul în mână. În fața lui, la pământ, profesorul Brebu. E leşinat. Aslan se gândeşte intens. Din depărtare se aud sirene. Aslan se gândeşte. Cu profesorul în spate, urcă scările. Sirenele urlă din ce în ce mai strident. Urmăritorii sunt aproape. Aslan gâfâie. Asta impresionează. Se împiedică. Asta impresionează şi mai mult. Ajuns lângă rachetă, se repede cu umărul în uşă. Uşa e închisă. Aslan scoate dalta neutronică şi forțează broasca. Trebuie să existe şi o broască pe care Aslan s-o forțeze. Urmăritorii sunt cât se poate de aproape! Aslan deschide. Stă în uşa navei, înfricoşător. Deasupra străluceşte Sirius, ca un ochi inflamat. Aslan râde:

„Vă distrug! Vă nimicesc pe toți, hahaha! Plec acolo, la Sirius! Singur… singur cu viermele

ăsta!” Arată spre profesor, cu dispreț. „Maestrul o să-mi gătească! O să-mi cânte! O să mă înveselească pe drum. Ce credeți voi, ha!”

Aslan nu ştie. Cuiul! Cuiul e fals.

Poc, poc!

— Asta-i frate bun cu Axanio, observă Gregor. O dovadă în plus că nebuni au existat de când lumea. Unul incendiază Roma, altul visează un război interplanetar… Câțiva dintre cei mai proaspeți se țin scai de astronave, ba să le distrugă, ba să fugă în cine ştie ce fundătură de univers. Spune şi tu dacă nu au haz. Lui Aslan, ăsta, de pildă, ce-i mai trebuia să se complice cu Brebu? Nu-şi putea găti şi singur? El însă vrea neapărat să-şi ofere satisfacția perversă de a transforma un profesor de treabă, tânăr şi cu catedră universitară asigurată până la pensie, într-un bucătar ordinar, de tipul celor care se fabrică astăzi în seria Ciber. Ce vrei mai caracteristic pentru judecata deformată a dementului?

— Nu găseşti totuşi pasionanta urmărirea aceea? întrebă Adalina. Am mai întâlnit ceva asemănător şi în *Prizoniera din catacombă.* E vorba acolo de nişte tipi care vin şi…

— Toate ca toate, o întrerupse Gregor, dar lui Aslan nu i-a mers. Ce dezamăgire trebuie să mai aibă cineva care se vede ajuns la un pas de împlinirea unui vis, fie el chiar nebunesc, şi tocmai acolo să apară nenorocitul de cui

electromagnetic, care să dea totul peste cap! Sărmanul Axanio, cu *cascada* lui, a pățit-o cam la fel. Exagerând puțin, am putea spune că a căzut în propria-i cascadă. Tare aş mai fi vrut să-i văd fața când a recepționat ondograma lui Boldur. În mod normal, ar fi trebuit să sufere un atac de cord şi să scutească planeta de persoana lui iresponsabilă. Lupta era, pentru el, definitiv pierdută, din moment ce maşina aceea infernală, de zirconiu, a fost făcută inofensivă la timp. Fusese ultimul prilej de a ne întrerupe nouă cursa spre Constelația Argonautului. Acum cred că-şi roade unghiile de necaz, căutând cu ochii pe cer steaua Beta şi proferând în gol amenințări fără putere: „Hahaha! Vă distrug! Vă nimicesc pe toți, hahaha!" Să ştii că iau cartea cu mine, îi spuse Adalinei. Poate că mai găsesc vreo povestire cu Axanio. Pardon, cu Aslanio… Cu Aslan, vreau să zic. Am început să-i confund. De fapt, nici nu-i de mirare. Sunt plămădiți din acelaşi aluat. Astronomul aruncă pe masă volumul reținut.

— Altceva te-ar mai interesa? iscodi Adalina.

— Parcă pot să ştiu ce mai ai aici? Povesteşte-mi vreo două-trei subiecte, ca să aleg.

— Într-un roman, nişte copii găsesc pe câmp o farfurie zburătoare, începu Adalina. Bineînțeles că pentru ei e un prilej de aventură palpitantă. Tot jucându-se cu ea, farfuria se sparge şi…

— Ştiu, conținutul ei se varsă pe jos! Morala: şi civilizațiile extraterestre cunosc supa de găină

cu tăiței…

— Sau mai bine să-ți citesc ceva despre doi cosmonauți care, ajunşi pe o planetă pustie, descoperă un bătrân ciudat şi teribil de simpatic. Nu-mi prea pot explica în ce mod a ajuns bătrânul acolo, dar te asigur că istorioara este cât se poate de amuzantă.

— Citeşte-mi, se învoi Gregor.

Lespedea o găsise Şar Şarpele. „Don Quijote", descifra Tău Taurul inscripția străveche. În aceeaşi clipă stânca se urni şi din mormânt ieşi temutul cavaler călare pe iapa Rosinantă. Amenința cu lancea, răcnind în lungul Căii Lactee:

„Cine sunteți voi, o! minuscule gâze, locuitori nedemni ai grajdurilor, slugi de han fără pic de onoare cavalerească în sânge, tu cu urechile albăstrii şi tu, cel cu ochiul mai aprins decât cărbunii Tartarului? Hai, îndrăzniți şi pronunțați-vă numele cel de proastă condiție, căci altfel, jur pe ciorapul preaiubitei mele dona Dulcinee, lancea în fața a căruia tremură mii de viteji şi chiar urmaşul Baroreu cel cu mustățile de patru leghe a fost împuns într-un loc de ruşine, lancea aiasta, zic, o *să vi-o-ncerc pe spinare!"*

„Eu sunt Şar Şarpele", spuse cel cu ochii roşii.

„Eu sunt Tău Taurul", recunoscu cel cu urechile vinete, mai mult mirat decât înfricoşat.

„Şarpe şi Taur, pare-se n-ați auzit de faima neînfricatului cavaler plecat în căutare de mari şi

inegalabile aventuri, care prin vitejia brațului său şi aşa mai departe… Eu sunt acela, iar aici, sub mine, mărturie este calul meu. Cumplită vrajă ne-a ținut sub lespedea aiasta două mii de ani, dar iată, ceasul abătut să mă trezesc şi să cutreier iarăşi lumea, înarmat cu neînfrânta-mi armă. Nu-i vorbă că, pe moaştele de la Toboso! veți vedea de ce-i în stare lancea unui cavaler adevărat. Deci spuneți-mi dacă aproape sunt niscaiva uriaşi demni de puterea mea, ori zmei cu care să mă lupt şi să-i învinge, ca să le iau averile drept pradă de război."

„Ne pare rău, bătrâne, ziseră străinii, dar se vede treaba că eşti un cosmonaut teribil de înapoiat. Nu mai sunt zmei demult, i-am ucis pe când cu sateliții artificiali. Care o fi scăpat, şi-o fi găsit adăpost pe vreo planetă unde incultura ține încă masele sub presiune de nervi. Mai ales biserica sugrumă spiritul novator, dar ce-ți mai spunem toate astea, că le ştii din şcoală. Aşa că, dă vârtos cu pintenii-n mârțoagă şi nu zăbovi pe drum, că vezi cum e cu paradoxul ăsta al timpului, nici n-ai prins de veste şi s-a terminat definitiv cu zmeii!"

Gregor clătină din cap, mulțumit.

— Are dreptate, spuse el, nu-i de glumit cu paradoxul timpului, mai ales când nici nu prea ştii ce-i acela. Uite, cunosc un caz când o astronavă a decolat de pe Pământ cu o misiune oarecare, n-are importanță. Ei bine, motorul n-a

funcționat cum trebuie, s-a defectat acolo ceva şi nava a trebuit să revină la sol după câteva zeci de secunde. Cât timp crezi că trecuse însă pe Pământ?

— Cât?

— N-ai să mă crezi, dar trecuseră şaisprezece mii de ani.

— Şaisprezece mii?

— Exact. Exploratorii au găsit o planetă de nerecunoscut. Unde erau cândva câmpii fertile, au găsit deşert, unde fuseseră mări au găsit munți, iar unde îşi aminteau ei că existaseră oraşe, n-au găsit nimic.

— Nemaipomenit! exclamă Adalina, făcând nişte ochi rotunzi de mirare. Şi cu oamenii ce s-a întâmplat?

— Ceva cu totul ieşit din comun. A trebuit să treacă un timp până când astronauții să înțeleagă. Umblă ei încoace, umblă încolo — pustiu. A pierit omenirea! se alarmează echipajul şi, de necaz, erau gata să-şi facă toți harakiri. Iată însă că biologul are inspirația să se uite prin microscop şi vede o mulțime de oameni care-i făceau semne disperate. Un popor întreg se adunase acolo, pe lamela cu preparat pentru analiză.

De data asta Adalina rămase fără glas. Pur şi simplu înlemnise cu cartea în mână.

— O molimă necunoscută apăruse cu multe mii de ani în urmă, explică Gregor. Ceva ce n-a alarmat pe nimeni la început, pentru că nu

durea, nu făcea febră, deci era ca şi cum n-ar fi existat. Numai că oamenii începuseră să scadă. Înălțimea lor se micşora în medie cu un centimetru pe an. După câteva generații s-au pomenit ajunşi atât de mici, încât puteai îneca întreaga omenire într-o lingură cu apă. Un polonic, să zicem!

— De necrezut! Ce tragedie!

— Ba să ştii că exact aşa a fost. Cu timpul omenirea s-a înmulțit şi, luptând cu bacteriile, cu viruşii, cu amoebele, a repopulat globul pământesc. Nu mai țin minte cifra exactă a locuitorilor; avea câteva sute de zerouri la sfârşit. Dar pericolul suprapopulației se excludea în condițiile unei civilizații microscopice. După cum vezi, paradoxul timpului e ceva fenomenal. Mai ştiu un caz unde se întâmplă invers. Pleacă o navă nou-nouță, cu trei perechi la bord, astronauți tot unul şi unul. Despărțire, lacrimi, mă rog, ca întotdeauna în astfel de împrejurări. N-apucă bine pământenii să mătură de pe jos buchetele de flori aruncate de mulțime, că un hârb de rachetă cere aterizarea. Ies vreo treizeci de persoane care sar de gâtul celor veniți în întâmpinare şi, după ce le mai trec emoțiile, încep să privească în stânga şi-n dreapta, mirându-se de tot ce văd. „Cine sunteți voi?" întreabă dispecerul. „Urmaşii celor care au plecat de pe Terra acum două sute patruzeci de ani". Pământenii se uită lung unul la altul. „Şi ați fost *acolo? "* numeşte cineva

planeta cu pricina. „Am fost şi acolo, şi dincolo, şi mai departe. Am îndeplinit întocmai programul de cercetări." Ca să dovedească, încep să scoată din hârb diferite mostre de proveniență extraterestră. Mai zi ceva dacă poți!

— Mă întreb dacă şi asupra noastră va acționa această forță, spuse Adalina gânditoare.

— Vom vedea la întoarcere.

— Lucrurile sunt teribil de încurcate, oftă fata.

— Da, nu e simplu, acceptă astronomul. Ia spune, ce-ai face să te vezi căzută într-o epocă din trecutul îndepărtat al Pământului, în jurasic, sau chiar în carbonifer?

— Se poate şi aşa? se sperie frumoasa laborantă.

— Ce nu se poate în acest uriaş castron care se numeşte Univers! La urma urmei, va trebui să ne descurcăm şi aşa. Vom îmblânzi saurieni, ca să avem la cină friptură proaspătă de diplodoc.

Adalina se strâmbă de scârbă.

— Mai bine aştept resemnată să pier de foame decât să mănânc aşa ceva!

— Da, da! Lasă că o să te văd eu atunci, zise Gregor. Eu, unul, mi-aş scrie memoriile într-o peşteră, ca să aibă viitorul ce descifra şi să se mire: ia te uită ce deştepți erau oamenii preistorici!

— Încetează! se scutură Adalina.

— Bine, să lăsăm astea pentru mai târziu.

Spune-mi ce s-a mai întâmplat cu cosmonauții care l-au deranjat pe bătrân. Sper că n-au avut şi ei o soartă tristă.

Adalina se învioră.

— Au explorat planeta, explică ea. Bineînțeles că acțiunea n-a fost lipsită de peripeții. De pilda, la un moment dat întâlnesc o societate de roboți...

— Cum adică? se miră Gregor. Ceva în genul unei colonii de muncă?

— Aş! Societate în toată regula. Un fel de comuniune sectară, cu ierarhizări şi rituri care sugerează un cult mecanic religios. Unde mai pui că se şi revoltă!

Gregor tuşi, apoi îşi suflă zgomotos nasul.

— Roboții sunt dați naibii, spuse el. Am şi eu unul acasă. Poate că între timp o fi ajuns la cimitirul de fier vechi. Mi-a făcut câteva figuri pentru care n-am să-l iert nici de-aş afla că era atât de capabil, încât i s-a oferit până şi titlul de Mare Robot. Şi n-ar fi exclus să se fi întâmplat chiar aşa, pentru că-l cunosc. Nimeni nu-l cunoaşte mai bine ca mine şi nu ştie ce poate ieşi din pielea lui nituită! O puşlama de prima clasă, care nu s-ar da înapoi să corupă alte câteva exemplare de teapa lui, să se înhăiteze împreună, începând astfel o mişcare conspirativă.

— Împotriva omului? întrebă fata.

— Evident. Uneltele cu creier prefabricat, cum prind ceva mai multă minte decât găina, cum li

se pare că nu există în Univers cineva mai inteligent, mai cult şi mai grozav decât ele. Caută la un muzeu de antichităţi un obiect dintre cele mai comune, o mătură inofensivă, pune-i un mic calculator betatronic cerebral omega, las-o o vreme nesupravegheată şi vei vedea ce idei monstruoase ajunge să producă respectiva în urma meditaţiilor solitare prea îndelungate. De ce crezi că instrucţiunile îi obligă pe posesorii de obiecte cu creier artificial să le prezinte, periodic, la control? Tocmai pentru a preîntâmpina situaţia catastrofală de pe planeta aceea cu roboţi revoltaţi.

— La urma urmei, de ce trebuie neapărat ca roboţii să se revolte? întrebă Adalina.

— Ştiu eu? Poate că numai aşa, ca să se afle în treabă. Sau poate că din invidie. Un fel de invidie mecanică, greu de descris pentru cine nu simte întocmai ca un aparat. Ţi-ai imaginat vreodată senzaţia pe care o poate avea un releu când prin bobinele lui trece curentul electric? Dar când undele lui se interferează cu cele produse de alte mecanisme asemănătoare, care lucrează pe aceeaşi frecvenţă? Nu ştiu cum să te fac să înţelegi. Cred că şi la roboţi se poate naşte ceva în sensul unei invidii magnetice, care să-i îndemne la acte îndreptate împotriva omului; să facă zgomot când dormi, să prepare ceaiul cu nisip în loc de zahăr, să refuze serviciile cerute, tocmai atunci când ai mai mare nevoie de ele. Dar la faptul că ar putea deveni un adevărat

pericol social nu m-am gândit încă.

— S-au gândit alții şi pentru tine, observă Adalina.

— O sectă de roboți, organizată după cine ştie ce principii absurde, ar fi destul de stânjenitoare, recunoscu Gregor. Când unul o ia razna, îl mai duci la reparat, îi perie acolo praful depus pe inteligență şi totul reintră în normal. Ce te faci însă cu o armată întreagă, care poate că nici nu are de gând să-şi lase ideile curățate şi unse? Cum s-o mai stăpâneşti? Cum să împiedici revolta?

Astronomul medita o vreme, concentrat.

— Rămân la părerea că roboții sunt dați naibii, zise el ceva mai târziu, gata să abandoneze subiectul.

— Totuşi, eu refuz să accept că roboții ar putea face vreun rău omenirii, spuse Adalina. Aveam acasă nişte automate foarte nostime. Despre unul pot afirma că era chiar spiritual. De ce să se răzvrătească împotriva mea?

— Să-ți spun eu de ce, se oferi Gregor. Pentru că al meu, ajuns în postură de Mare Robot, ar conduce în aşa fel lucrurile încât să-i prostească pe toți ceilalți, să-i abrutizeze, iar rezultatul final va fi că nostimul tău ori s-ar lăsa demontat, demolat, jefuit de şuruburi, ori ar deveni adeptul fervent al revoltei antiumane.

— Presupun că, după ce vor face scandal, se vor linişti de la sine.

— Ar fi bine ca totul să se reducă la

demonstrații şi la şedințe conspirative, aprecie Gregor, Acum încep să cred că automatul acela viclean, care mi-a scos peri albi cât am locuit pe Pământ, îşi poate înscrie în programul cibernetic exterminarea întregii omeniri.

Adalina se sperie.

— Cred că ai o imaginație bolnavă!

— Tu nu-l cunoşti, insistă Gregor. Habar n-ai de ce ar fi capabil într-un asemenea caz catastrofal! Îmi pare rău că am plecat în grabă şi n-am avut răgaz să-l imobilizez, sau măcar să-l reclam. Sunt din ce în ce mai convins că în lipsa mea are să dea de furcă întregii planete. Poate că urăşte civilizația noastră, şi atunci numai un accident l-ar mai putea împiedica să viseze înlocuirea ei cu una făcută de roboți.

— Adică ei să fie şefi şi noi să-i îngrijim? Să le umplem rezervoarele cu combustibil?

— Dacă nu cumva vor avea pretenția să-i purtăm pe umeri, în lectică! observă astronomul.

Frumoasa laborantă se indignă.

— Prefer să mor! declară ea patetic.

— Fii fără grijă, o consolă Gregor. Şansa de a ajunge sclavii roboților e minimă. În cazul unei rebeliuni la nivel planetar, cel mai probabil e că vom fi masacrați.

— Masacrați?

— Toți, fără alegere. Aminteşte-ți de profețiile unuia, care, când oficia printre supuşii lui metalici, pretindea: „Să avem o planetă unde să

trăim fericiți şi să ne înmulțim cu robotinele noastre!” Ce vrei mai mult? Singura salvare ar fi ca robotul meu de acasă să rugineascâ înainte de a-şi pune planul în aplicare. Îmi pare rău că nu l-am ținut în apă cel puțin o oră pe zi. Aş fi stat ceva mai liniştit aici, pe astronavă. Trece-mi în fişă şi romanul ăsta, vreau să văd cum se termină povestea cu roboții. Şi mai dă-mi şi condica aceea cu copertă înfloratâ.

— Cred că n-o să-ți placă, anticipă Adalina. E o lectură ceva mai feminină, un fel de biografie romanțatâ: *Viața lui Cassiopeu.*

— Care Cassiopeu? întrebă Gregor nedumerit. Nu cumva cel din Cassiopeea?

— Ei, care! Celebrul interpret din secolul trecut. Avea o terasă special amenajată pe un asteroid. Rătăcea prin sistemul solar, cântând atunci când trecea pe lângă planete. S-au scris cronici elogioase în presa timpului. Era deosebit de înzestrat pentru muzica simfonică, de largă respirație, neîngrădită spațial. De asta îşi ținea concertele numai pe asteroid. Poate că voi găsi printre înregistrări şi câteva melodii cassiopeene, dar nu-ți promit nimic dinainte.

Gregor deschise volumul la mijloc şi citi o pagină, să vadă cam ce interes prezenta pentru el biografia trubadurului cosmic. Afişă imediat o expresie de nemulțumire.

— Nu-mi plac cronicile de nici un fel şi în mod deosebit cele muzicale, declară el, înapoind Adalinei *Viața lui Cassiopeu.* Înțeleg că trebuie

să ai o pregătire specială pentru a le pricepe şi îmi pare bine că mai există câte unul dispus să guste şi aşa ceva. În ce mă priveşte, mă simt destul de relaxat şi fără muzica simfonică, îngrădită sau neîngrădită spațial.

— N-ai suflet de artist! îi reproşa Adalina.

— Tot ce se poate. N-am nici o vină aici. Şi spui că individul ăsta locuia pe un asteroid rătăcitor?

— O viață întreagă a hoinărit astfel!

— Şi sufla mereu în tuburi?

— Destul de des. Ca să nu-şi piardă îndemânarea, deprinderile, măiestria.

— Nu ştiu ce fel de măiestrie o mai fi şi asta, dar eu, unul, cred că respectivul nu era tocmai normal, spuse astronomul.

— Era un artist! îl contrazise Adalina. Artiştii sunt firi ciudate. Uneori delicați, alteori violenți şi prăpăstioşi... Alteori...

Gregor o privi cercetător.

— De unde ştii tu atâtea lucruri despre artişti? întrebă el, suspectând-o.

— Am... am citit asta undeva, se grăbi Adalina să-l asigure.

— Să fie artiştii oricum, acceptă Gregor, dar să stai o viață întreagă pe o terasă, şi încă astrală, înconjurat numai de sonuri, de octave şi mai ştiu eu ce inflexiuni, asta-i cam prea de tot!

— Sacrificiu, observă Adalina. Dăruire şi uitare de sine. Altfel nu poate exista arta. Cassiopeu a creat un stil care s-a impus în fața

Universului întreg. Melodiile lui circulă şi acum prin nemărginire, atingând într-o fluturare gingaşă când o stea, când o planetă, când…

— Văd că te-ai contaminat şi tu de la stilul cronicii, constată astronomul. Îmi dau seama că *el* s-a sacrificat, dar vreau să ştiu dacă nu cumva s-a sacrificat prosteşte. Ce folos că sonurile acelea şerpuitoare şi împletite plutesc undeva, prin spații, dacă nu cumva se vor fi stins de mult?

— Vai! exclamă tânăra iată. Dar simfoniile cassiopeene vor fi ascultate în Galaxia întreagă! Asta e puțin?

— Cum să fie ascultate? se miră astronomul. Pentru asta îți trebuie neapărat urechi.

— Ei şi?

— Să presupunem că alți locuitori ai Galaxiei n-au urechi. Cu ce să asculte arta nemaipomenită a trubadurului tău?

Gregor zâmbi triumfător.

— Trebuie să aibă, totuşi, un organ al auzului! Chiar dacă nu urechea.

— Poate că n-au, nu cedă Gregor. E foarte posibil. Pur şi simplu nu aud, sublinie el, aşa cum nu aude copacul sau piatra. Ce să facem cu muzica pe care le-am trimis-o? Nici măcar nu vor şti că există, sau că existăm noi.

Adalina încercă să-şi apere punctul de vedere.

— Cassiopeu era de altă părere, zise ea. Uite, citeşte la pagina 17 ce afirmă el despre permanența artei.

Astronomul refuză.

— Nu mai citesc nimic. Ți-am spus de la început că nu mă pricep la artă, iar la nemurire nici atât. Hai să-l lăsăm în pace pe Cassiopeu, care probabil că odihneşte pe merit sub terasa lui, ascultând cântecul postum scos de tuburile orgii, străbătute de curenții interplanetari, neconsolați pentru vecie.

— Atunci ce să-ți mai dau? întrebă Adalina exasperată. Mereu eşti nemulțumit. De unde era să bănuiesc în tine un cititor atât de dificil? Uite că timpul trece şi n-ai ales decât câteva titluri. Mai ia şi tu, acolo, la întâmplare.

— Să mai încerc o dată, îşi zise Gregor, manevrând butoanele catalogului automat, din care ieşi:

* roman * ECRANUL PARAGALACTIC * roman *

(cu un rezumat al autorului)

— Ei, de data asta ştiu că am nimerit-o! zise astronomul. Bine măcar că are un rezumat. Autorul e cinstit şi merită felicitări; îți oferă posibilitatea de a-l refuza fără nici o supărare. Citeşti compendiul şi, dacă îți place, n-ai decât să faci lectura întregii opere. Dacă nu, salut! Altul la rând…

— Vezi că mai scrie ceva, îl preveni Adalina. Gregor citi dedesubt: „Literatura ştiințifico-fantastică este o fereastră deschisă spre viitor”.

— Ce literatură mai e şi asta?

— Prostii, dragostea mea, prostii! explică Gregor. Un fel de poveşti pe care fiecare le compune cum îi place şi toţi le dau drept adevărate. Oamenii sunt curioşi să ştie ce va fi în viitor şi câte unul pretinde că ar fi în stare să anticipeze. Cine poate cunoaşte, la urma urmei, adevărata faţă a lumii viitoare? Sigur că e bine să ne gândim la ea, dar ce are asta cu literatura ştiinţifico-fantastică? Eu, de când mi-am consolidat poziţia în cadrul actualei generaţii de tineri astronomi, nu-mi mai permit să citesc aceste aberaţii compromiţătoare pentru un cap ce se pretinde cât de cât intelectual.

Gregor păru dispus să treacă la altă combinaţie de cifre, dar mai amână, ca să-şi epuizeze întâi ideea, stimulat subit de inscripţia apărută sub cadranul aparatului.

— Literatura ştiinţifico-fantastică e o literatură pentru copii, îşi aminti el. Ei sunt mai visători, mai romantici, lasă-i pe ei să-şi imagineze lumea de mâine! Omul matur e prins de treburi serioase. Avem noi timp să ne ocupăm cu ghicitul viitorului? Nu, pentru că expediţia spre steaua Beta este de mai mare importanţă şi ne cere o dăruire totală. Observaţiile ştiinţifice riguroase pe care le facem pe traseu prezintă mai mult interes decât o bibliotecă întreagă de născociri. Şi unde mai pui că producătorii de astfel de literatură pretind că interpretează lumea pe baze ştiinţifice, când

sunt, de fapt, nişte falsificatori ordinari ai legilor mari din natură. Ce fel de principii ştiinţifice recunoaşte fauna asta de literaţi ocazionali, dacă ei îndrăznesc să răstoarne până şi adevărul palpabil, dovedit pentru toată lumea? Să-ţi dau numai un exemplu. În sistemul solar nu există vreun elev care să nu fi învăţat la istorie că ruinele descoperite pe Marte au rămas de la o civilizaţie dispărută, care a părăsit planeta cu mult timp în urmă. Ei bine, am auzit că un căpăţânos, autor de romane ştiinţifico-fantastice, susţine că acolo n-ar fi altceva decât nişte simple formaţiuni naturale. Spune, asta nu-i aberaţie, falsificare, absurditate — deci tot ce se află la polul opus explicării ştiinţifice a Universului?

Gregor vru din nou să execute cealaltă combinaţie, dar i se păru că ar mai fi avut ceva de spus. Adalina îi observă ezitarea.

— Citeşte măcar rezumatul, îl îndemnă ea.

— Să citesc? se întrebă astronomul, nehotărât. Mă rog, hai să văd ce enormităţi debitează şi individul ăsta aici. Aşa, ca să-ţi fac plăcere. Dar rămâne între noi. N-aş vrea să transpire… Mi-ar fi ruşine să se ştie pe navă că mă ocup cu lucruri atât de neserioase.

Gregor găsi conspectul tipărit pe pagina întâi.

— Aşadar, să plonjăm în viitor! oftă el şi începu lectura.

Metacosmosul fremăta. Faptul era fără

precedent în istoria Marii Uniuni Intergalactice. Zup Zur Zuk, cel mai iscusit pilot de superlongnavă, se dispersase brusc într-un volum corespunzător unei întregi nebuloase pe când încerca să spargă carapacea protonucleonică de la frontierele Universului unificat, aşa-numitul ecran paragalactic. Racheta lui, superlongnavă „Ultramezon", se izbise năprasnic de ecran, țăndări se făcuse, şi în încleştarea aceea pilotul suferise accidentul mai sus menționat.

Ştirea străbătu fulgerător metacosmosul, înflorind trilioanele de bilioane de oameni care populau atunci Universul. De la cei mai mici asteroizi şi până la cele mai mari galaxii, Zup Zur Zuk afla sincere compătimiri. Era încă un adolescent, nu împlinise decât vreo cincisprezece mii de ani şi era păcat de el. Mare păcat!

Dar galaxiile nu puteau să lase lucrurile în starea aceasta. Zup Zur Zuk fusese un pilot formidabil, dovadă că numai el şi superlongnava „Ultramezon" se aventuraseră până în lumea inframicrometrică a forțelor protonucleonice din ecranul paragalactic. Iar materia subatomică, dezorganizată, care alcătuia ecranul, îl iradiase cu nişte particule necunoscute. Bilioane de trilioane de galaxii se sfătuiau acum în privința radiațiilor care îl țineau pe pilot dispersat. De la un capăt la altul al Marii Uniuni Intergalactice, mesajele circulau fără întrerupere, transportând ideile îngrijorate ale omenirii. Pilotul lui

„Ultramezon” trebuia salvat. Ori adunat la loc, ori răzbunat cum se cuvine!

În Galaxia Plusquamperfectă se convocă rapid Consiliul metacosmonautic. O mie şase sute de galaxii îşi trimiseră reprezentanți în prezidiu. Apoi Dunt deschise şedința şi expuse concis cele cinci sute de mii de ipoteze despre natura radiațiilor inframicrometrice din ecranul paragalactic. În încheiere, Cosmosul fu învinuit de încălcarea normelor legale de conviețuire cu omul şi se ceru chemarea lui la dreapta judecată. Trilioanele de bilioane aprobară instantaneu.

La ora cinci şi optzeci de secunde începură pregătirile. Şase sute de superlongnave îşi luară zborul şi se azvârliră în ecran. Apoi mai încercară o dată, şi încă o dată, şi abia la urmă găsiră o spărtură prin care trecură victorioase în Infinit.

— Ei, ce mai zici? întrebă Adalina.

Gregor rămase pe gânduri, cântărind răspunsul.

— Nu-i chiar aşa de slab cum credeam, recunoscu el. Ba îi pot găsi şi unele merite: autorul are o fantezie bogată, cunoştințe ştiințifice temeinice, îndrăzneală etc. Dar n-o să mă apuc acum să-i disec opera şi să-i discut talentul.

— Ai remarcat neologismele pe care le introduce?

— Evident! Altfel n-avea cum să sugereze lumea viitorului. Era necesar ca lectorul să

priceapă imediat că are de-a face cu o supercivilizaţie: metacosmos, superlongnavă, inframicrometrie, protonucleoni…

— Ai omis tocmai ecranul, observă Adalina.

— Şi, bineînţeles, ecranul paragalactic. Ca om de ştiinţă, mă interesează în primul rând ipoteza lansată în acest roman. Cred că Vlig I ar fi cel mai competent să analizeze ecranul din punctul de vedere al structurii şi să decidă ce parte din el rezistă criticii şi ce nu rezistă. Totuşi, ipoteza despre materia subatomică şi dezorganizată care înveleşte Universul nostru, separându-l de alte trilioane de bilioane de vecini, are un farmec aparte şi, în plus, oferă certitudinea că nu vom fi deranjaţi curând de locatarii celuilalt compartiment. Vor mai trece o groază de milenii până când şi ei vor reuşi să spargă ecranul *lor* paragalactic. Între timp, pământenii au răgazul şi posibilitatea de a circula netulburaţi de la o galaxie la alta, stabilind legături de amiciţie cu metacosmicii.

— Cu toţi metacosmicii? vru să ştie Adalina.

— Cu toţi. Nu putem să-i favorizăm pe unii, iar pe alţii să-i nedreptăţim, pentru că s-ar simţi lezaţi în amorul propriu. Şi, altfel, cifra n-ar ieşi destul de rotundă.

— Păi, cum i-am putea ţine minte pe toţi? se miră Adalina. Scrie acolo de nu ştiu câte bilioane de trilioane de galaxii populate cu fiinţe raţionale.

— Se va găsi o soluţie! asigură Gregor. Trebuie

să fim optimişti. Poate că fiecărui om i se va da sarcina de a ţine legătura cu un grup extraterestru. Tu, de pildă, vei şti că în galaxia din Andromeda există nişte planete locuite de pitici cu pielea violetă, care trăiesc în oraşe subterane şi sunt mari meşteri la împletitul coşurilor de nuiele. Eu — să ştiu că într-o altă galaxie nişte săculeți umpluți cu aer plutesc pe deasupra unui ocean fosforescent, făcând filosofie despre concentrația ideală a bioxidului de carbon în estetica soluțiilor aflate în stare de suspensie. Şi aşa mai departe, fiecare va cunoaşte o populație inteligentă din metacosmos, fiecare va transmite unui urmaş cunoştințele lui, spre o conservare, dacă nu ideală, cel puțin acceptabilă şi de durată.

— Şi-i vom putea vizita din când în când?

— Le va face multă plăcere. Cu superlongnava iei un avans serios față de navele actuale. Va fi un furnicar uriaş printre galaxii. Atunci să vezi accidente de circulație! Desigur, fără urmări grave pentru metacosmici (îi includ aici şi pe pământeni), pentru că la fiecare caz ieşit din comun se va convoca imediat consiliul acela cu o mie şase sute de reprezentanți. După cum vezi, populația Universului tinde să ajungă la un asemenea grad de evoluție şi armonie generală, încât vor sări toți ca unul pentru înlăturarea indispoziției cutărui individ. Ți-ai luxat o gleznă? Nu-i nimic, convocam consiliul. În orice împrejurare consiliul e gata să se adune, să

discute şi să găsească remediul cel mai potrivit. Asta reprezintă, să recunoaştem, un act de umanism metacosmic, întru totul pe linia lozincii supreme: „să ne simțim bine împreună”.

— Va fi oare mai bine ca acum? întrebă Adalina, gânditoare.

— Nici nu încape discuție, spuse Gregor. Mai ales că vei putea trăi cine ştie cât, până ai să-ți rogi singură moartea, poate chiar să depăşeşti milionul, dacă pilotul accidentat era încă adolescent la cincisprezece mii de ani. În atâta timp poți să vizitezi sau să primeşti vizita tuturor prietenilor din metacosmos, indiferent de forma, culoarea, dimensiunile şi convingerile lor.

— Ştii, interveni Adalina, s-ar părea că noi am mai primit asemenea vizite. Uite, ca să te convingi că nu mint, citeşte relatarea asta, pe care am isprăvit-o cu puțin înainte de a veni tu.

— Iar să citesc? protestă astronomul.

— Numai asta şi gata, îi surise galeş Adalina.

Lupoaica era singura supraviețuitoare pe navă. Catastrofa cosmică îi omorâse masculul şi puii.

Acum astronava rătăcea avariată şi lupoaica aproape că nu se mai îngrijea de conducerea ei. Era apatică şi, din când în când, chelălăia jalnic după pui.

Evident, expediția era ratată, dar din punct de vedere psihic drama era şi mai înspăimântătoare. Lupoaica se chinuia totuşi să fie stoică, simțind

că altfel va înnebuni.

Să se întoarcă acasă? În pădurile de pe planeta ei îndepărtată? Drumul era lung şi ea nu se mai simțea în stare să-l facă. De când călătorea, uitase locurile unde se hârjonise cândva cu cățelandri de vârsta ei. Atunci crezuse că nu le va uita niciodată…

Nava se apropia de un soare minuscul. Lupoaica o dirija spre planeta a treia. Locul de aterizare îl alese nu departe de un țărm. Fiind însă avariată, nava se prăbuşi în mare. Lupoaica avu impresia că nu va mai ieşi deasupra şi se pregătea să moară. Însă valurile, miloase, o săltară la timp, aşa că izbuti să înoate până la țărm şi să se ascundă în pădure.

Nava era pierdută. Zăcea la patruzeci de înălțimi de lup sub apă. Cum s-o scoată afară? Ce să facă? Soarta fusese iarăşi vitregă cu ea. Lupoaica se gândi cu tristețe că trebuia să rămână aici, pe o planetă străină, departe de semenii ei. Pentru totdeauna.

Măcar de ar fi existat lupi prin apropiere, să le ceară

O labă de ajutor…

Şi, într-adevăr, întâlni lupi în pădure. Dar decepția îi fu mare atunci când constată că din era ei atomică se prăbuşise tocmai în epoca de piatră. Lupii de aici erau nişte primitivi!

Noaptea, cosmonauta stătea pe labele dinapoi şi privea prin spărturile dintre arbori cerul înstelat: îşi căuta planeta de baştină. Profilul ei

neclintit exprima o profundă melancolie feminină, care în acele clipe o înnobila. Uneori îşi amintea de puii răpuşi. Atunci în ochii ei trişti străluceau chemări. Luna producea asupra ei o impresie lugubră.

Într-o astfel de noapte, lupoaica auzi scâncete într-un tufiş. Găsi acolo două făpturi ciudate, ca doi brotăcei mărişori, lihniți de foame. Îi mirosi nedumerită. Şi, deodată, i se redeşteptă în suflet duioşia maternă. Le dădu să sugă şi „brotăceii" se atârnară grabnic de țâțe. Cu lacrimi în ochi, lupoaica îi botează Romulus şi Remus, după numele puilor ei decedați.

Cu timpul, întâmplarea fu purtată peste mări şi țări. Şi-o slăveau poeții în imnuri, şi-o băsneau bătrânii, iar istoricii o compilau înfiorați într-ale lor res gestae[1]:

„Şi femeia aceasta născut-a prunci doi, dolofani şi bine văzuți de Junona[2]. Căci pruncii la moarte fiind rânduiți şi aşijderea mama zic unii[3], milă le-au fost părinților zei. Tibrul[4] neînecându-i, ajunseră-n neagra pădure, unde sabini[5] şi latini[6] deopotrivă noaptea nu intră. Fiare cumplite pândind pretutindenea cică. Şi acolo crescuți, cu lapte de lup neştiutorii prunci, ani câțiva trecut-au, până ciobanii în bâte pielea punându-i..."

— Asta da! exclamă Gregor. Asta-i o reconstituire istorică. Explică faptele pe baza unor importante contribuții bibliografice, are trimiteri la subsol... Ce să pretinzi mai mult? Eu

găsesc întâmplarea destul de convingătoare, chiar dacă unele informații s-au alterat, s-au deformat cu timpul. De pildă, cea după care ciobanii i-ar fi întins cosmonautei pielea pe băț. Bănuiesc aici o influență folclorică, foarte firească, din moment ce amintirea evenimentului s-a transmis şi prin legende.

— Acestei ființe extraterestre îi datorează romanii naşterea şi înflorirea imperiului lor, observă Adalina. Probabil că lupoaica, fiind o făptură extrem de inteligentă, le-a împărtăşit celor doi copii câte ceva din experiența ei. În felul acesta, ei s-au putut ridica deasupra nivelului obişnuit de înțelegere existent în epocă, acționând în sensul pe care ni-l arată istoria.

— Pământenii au avut multe de învățat de la vizitatorii cosmici, aprobă astronomul. Deşi poate că nu întotdeauna le-au ascultat sfaturile înțelepte. Nu degeaba spunea Iisus, cosmonaut ca noi şi el, în epistola către samariteni: „Ci grăi-voi pentru unii în deşert!" Erau atunci mulți care au preferat să-l urmeze pe Satan, un misionar tuciuriu venit dintr-un sistem solar rival. Vezi, aici extratereștrii au făcut o greşeală fatală. În loc să-şi dea mâna în opera de civilizare a populației primitive de pe Pământ, au început să-şi dispute valabilitatea sistemului educativ, încât a ieşit un scandal monstru. Iisus era blând, dar încăpățânat, iar Satan avea o fire orgolioasă, schimbătoare, irascibilă. E destul să-

ți spun că, într-un moment de furie şi necugetare, a declanşat cataclismul cunoscut sub numele de potop. Numai că adversarul îi bănuise intențiile; s-a îmbarcat în arca lui şi, după ce şi-a asigurat adepții că va reveni, s-a topit în ceruri. Satan a mai făcut o mulțime de prostii în lunga lui viață. Nu e de mirare că ignoranții au ajuns să-şi scuipe în sân, îngroziți, la auzul numelui său nefast.

— Dar ce spui de regele Lear? îl provocă Adalina.

— Lear ăsta era un cosmonaut de treabă. Nici el n-a avut noroc. Păcat că oamenii nu l-au ascultat. Nu s-a putut impune nici măcar în fața propriilor sale fiice din căsătoria prin telepatie cu o pământeană. L-au crezut nebun, pentru că nimeni nu se putea ridica la înțelegerea judecății sale. Dar cel mai nebun dintre nebuni, vreau să zic cel mai avansat dintre cosmonauții stabiliți pe Pământ, a fost unul Hamlet. Soarta nu i-a surâs deloc, după ce şi-a avariat nava în apropiere de Elsinor. Câte eforturi n-a făcut, săracul, ca să găsească o punte de comunicare cu cei din jur! Dar era atât de străin de tot ce se petrecea pe planetă în vremea aceea, încât nimic n-a putut înțelege la timp şi de aici i s-a tras şi moartea. Poate că vreodată vom afla care era planeta lui natală şi ne vom face datoria, trimițând acolo un mesaj cu sincerele noastre scuze postume.

— Am auzit undeva că până şi Odin era

cosmonaut, mărturisi tânăra bibliotecară.

— Odin, Budha, Allah, Hercule, Pitagora, Dante, Shakespeare, Beethoven, Tolstoi, Rigoletto şi mulți alții, între care şi preşedintele Washington. Toți aceştia au fost extratereştri rămaşi accidental pe Pământ, sau veniți anume ca să ne sprijine, în cadrul unui vast program de cooperare cosmică şi ajutorare a populațiilor galactice în curs de dezvoltare, spuse Gregor.

— Înseamnă că printre pământeni trăiesc şi astăzi o mulțime de străini travestiți!

— Sau măcar urmaşi de-ai lor, completă astronomul. Un fel de semizei ai erei moderne. Mă gândesc că Boldur ar putea să aibă undeva, în arborele său genealogic, o asemenea intervenție extraterestră. De alții nu garantez.

Gregor ar mai fi spus ceva, dar fu întrerupt de țârâitul unei sonerii.

— Sună pentru masă, observă Adalina speriată, şi încă nu te-ai hotărât ce cărți alegi!

— Cum să nu? Uite, cele pe care le-am pus deoparte. Şi mai dă-mi raftul de colo, arătă Gregor. Dă-mi-le pe toate şi nu uita să le treci pe fişă, ca să ai activitate pe ziua de azi. Poți să-i treci vreo două şi lui Darnaputra, gata citite şi înapoiate.

Peste câteva minute, încovoiat sub greutatea atâtor tomuri, Gregor părăsea biblioteca, îndreptându-se spre observatorul astronomic.

12

Trecând prin fața laboratorului repartizat astro-biologului, Gregor auzi dincolo de uşă un zgomot făcut parcă de un obiect în cădere. Deduse imediat că savantul era înăuntru, dar nu încercă să se oprească, din următoarele motive: brațul de cărți îl apăsa atât de rău, încât singura lui dorință din acel moment era să-şi arunce undeva, cât mai repede, neprețuita lui încărcătură, iar pe de altă parte Vlig III nu deschidea nimănui, chiar dacă vizitatorului i-ar fi amorțit mâna bătând în uşă. Aşa că astronomul strigă, mai mult de formă: „Vlig, hai la masă!" şi trecu mai departe fără nici o ezitare, grăbindu-se să-şi tragă picioarele pe podeaua netedă a coridorului înainte ca ele, din cauza greutății suportate, să facă găuri şi să se înşurubeze acolo pentru totdeauna.

Nu ştia nimeni dacă ideea de a lucra zăvorit fusese doar o toană a astrobiologului, ori cercetările lui erau într-adevăr extrem de secrete. E posibil ca Vlig III să-şi fi transformat laboratorul într-o citadelă inexpugnabilă numai ca să-şi poată crea o aură de mister care să țâțe curiozitatea echipajului; sau, dimpotrivă, nedorind ca Adalina să se amestece în afacerile lui. Dintre toți exploratorii, ea era singura în stare să facă orice pentru a şti ce se petrecea în spatele vreunei uşi încuiate. Pe Boldur se pare

că nu-l mai interesau decât registrele, jurnalul de bord şi schema de funcţiuni. Îi era deci destul să ştie că savantul primise un laborator care-l mulţumea. I-l predase cu inventar şi, până la întoarcerea pe Pământ, când avea să înregistreze stricăciunile, conducătorul expediţiei scăpase de o grijă, din moment ce Vlig III semnase că-şi asumă răspunderea pentru spaţiul respectiv. Căpitanul Pier Ulm, în virtutea funcţiei sale pe navă, avea libertatea să controleze laboratorul în timpul inspecţiei de dimineaţă.

Găsind însă mereu închis, descoperise că era mai comod să treacă faptul cu vederea, încât de la o vreme se obişnuise să ciocănească în uşă din mers, în drum spre alte laboratoare. Darnaputra, prea ocupat cu perfecţionarea metodei sale de extirpare a apendicelui prin sugestia dirijată progresiv (intenţiona să ajungă la o asemenea măiestrie, încât să-şi poată exercita forţa operatorie asupra propriei sale persoane), nu avea timp de pierdut, iar Albert, care avea destul, renunţase de mult la orice tentativă de întreţinere spirituală cu fraţii Vlig. Eşecul conversaţiilor încercate cândva îl lămurise pe deplin în privinţa bagajului de cultură umanistă (inclusiv literatură) transportat în Cosmos de eminenţii savanţi. Gregor se simţea şi el străin de preocupările lor. Însă Adalina, care era cea mai străină de aceste preocupări, rezista cu greu tentaţiei de a

pătrunde în laboratorul veşnic încuiat. Curiozitatea i se ascuțise la maximum datorită insuccesului suferit de încercările sale repetate. Era o adevărată tortură morală, dar Vlig III se dovedi, spre cinstea lui, prea inflexibil ca să cedeze fie rugăminților, fie dulcilor înşelătorii practicate de adorabila bibliotecară.

Astfel, chiar dacă de la o vreme se bănuia că savantul efectua cercetări secrete, nimeni din echipaj n-ar fi putut spune precis în ce direcție mergeau aceste cercetări. Circulau numai zvonuri, insuficient de alarmante pentru ca Vlig III să fie chemat în fața consiliului argonautic spre a da explicații. Într-o vreme, Adalina stăruise pe lângă Boldur să aplice măsura, extremă. Cum ceilalți se dovediseră mult mai puțin curioşi decât ea, ideea rămase în suspensie. Cu timpul slăbi şi interesul tinerei fete pentru uşa care refuza să i se deschidă.

Trebuie spus că, oricât de incredibile puteau fi zvonurile iscate din prudența, sau poate numai din discreția lui Vlig III, ele erau cu mult mai puțin decât realitatea însăşi. Cui i-ar fi trecut prin minte că în laboratorul interzis se punea la cale nici mai mult nici mai puțin decât celebra experiență YQ, rămasă în analele descoperirilor ştiințifice ca un pas uriaş spre o realizare care egalează alte două mari cuceriri ale omenirii: roata şi focul! Faptul producător de senzație a fost însă altul; la reuşita experienței au contribuit *toți cei trei frați Vlig,* fără excepție.

Ce-i va fi determinat să renunțe la izolarea orgolioasă şi cum vor fi reuşit să lucreze, chiar şi numai câtva timp, împreună? Răspunsul la prima întrebare nu e greu de găsit. Conştiința. Simțul datoriei. Pasiunea şi respectul muncii ştiințifice. Toate acestea au învins atitudinea individualistă, creând un colectiv animat de ideea unei mari descoperiri. Păcat că, în lipsa unui alt mobil comun, această splendidă tripletă ştiințifică s-a destrămat imediat după înfăptuirea epocalei experiențe. La întrebarea „cum au lucrat împreună?" nu se poate răspunde altfel decât lăsând filmul faptelor să se deruleze singur.

Deci, înainte ca astronomul să fi trecut prin dreptul uşii, în laborator frații Vlig se instalaseră în jurul unei mese, aşezându-şi fiecare la îndemână câte un dosar pe coperta căruia scria, cu o grafie diferită: EXPERIENȚA YQ. Zgomotul auzit de Gregor fusese produs tocmai de un asemenea dosar, ajuns pe jos dintr-o manevră executată cu stângăcie de Vlig I. În spatele lui Vlig II, pe o altă masă, trona o instalație ciudată, încadrată de manete şi mici becuri semnalizatoare. Din mijlocul ei se înălța un clopot de sticlă, alături de un aparat ce părea să fie un fel de termometru uriaş.

— Să recapitulăm, propuse Vlig III.

Dosarele se deschiseră, lăsând să foşnească hârtiile cercetate de savanți.

— Cum începem? se interesă Vlig II. În

ordinea vârstei, a înălțimii, sau a autorității ştiințifice?

— Înseamnă că, în orice ordine am lua-o, tot eu trebuie să încep, spuse Vlig I.

— Cred că te cam grăbeşti, ripostă Vlig II. Sau ai cumva impresia că tratatul despre protuberanțe e o lucrare de mare valoare ştiințifică? Nu-l citeşte nimeni, zace prin librării şi nici măcar studenții tăi nu-ți fac serviciul de a-l comanda, măcar aşa, din obligație morală.

— Oh!

Vlig I se înroşi la față, rănit până în cele mai adânci fibre ale mândriei lui.

— Te înşeli! ridică el vocea. Tratatul este solicitat chiar şi de cercetători. Mi s-a propus să scot ediția a doua.

— Nu mai spune! exclamă matematicianul. N-am mai auzit ca o carte, care era depăşită în momentul când a apărut, să fie solicitată pentru reeditare!

Vlig III interveni, încercând să-şi împace frații.

— Lasă, îi zise el matematicianului, parcă antinumerele tale integrate şi... volatilizate folosesc la ceva! Cred că nici tu nu le pricepi, cum să le mai înțeleagă atunci un altul? E drept că tratatul de termodinamica protuberanțelor este astăzi depăşit, dar nu încerca nici tu să-ți scoți merite de unde nu-s.

— Ia te uită, cine vorbeşte! se enervă Vlig II. Unul care în toată viața lui n-a studiat decât aparatul excretor al moluştelor! mai bine te

înecai în canalul ăla de pe Marte, unde cică te-ai documentat.

— Vorba e că, dintre noi toți, eu singur sunt membru al unei academii de importanța Institutului Saturnin şi…

— Pardon! Membru corespondent, observă Vlig I.

— Adică, explică Vlig II, le scrie ălora, din când în când, despre limbrici şi despre alte lighioane pe care le creşte în borcane. Frumoasă… corespondență!

— Am auzit că Institutul Saturnin trecea printr-o gravă lipsă de cadre când te-au ales pe tine membru corespondent, îşi aminti Vlig I.

În ciuda tuturor acestor insinuări răutăcioase, Vlig III reuşi să-şi păstreze calmul.

— Nu suntem noi cei chemați să judece motivele care au determinat alegerea mea în cadrul Institutului Saturnin, zise el. Respect astrofizica şi matematicile alambicate, dar trebuie să se ştie că biologia este o ştiință prea vastă şi prea deosebită de ele pentru ca părerile emise de matematicieni şi fizicieni, în acest domeniu cu totul străin cunoaşterii lor, să fie cât de cât luate în seamă. În concluzie: cine nu se pricepe la moluşte sau limbrici, să nu se amestece. Desigur, să cooperăm, dar fără a trece prea mult dincolo de granițele ştiințelor pe care le servim cu modestele noastre puteri.

— Mie îmi e foarte uşor să mă conformez acestei indicații, observă Vlig II, deoarece

matematica este o ştiinţă universal aplicabilă. Totul în lumea înconjurătoare, inclusiv mişcarea scoicilor prin canalele marţiene, poate fi exprimat matematic.

Vlig I interveni:

— Mi se pare că ne-am adunat aici pentru o treabă serioasă. Hai să lăsăm la o parte înţepăturile reciproce şi să începem.

— Ai dreptate, zise Vlig III. Şi dacă tot trebuie să înceapă cineva, voi face eu o prezentare sumară a experienţei YQ, apoi fiecare va discuta aspecte legate de specificul activităţii lui.

Nefiind obiecţii, savantul consideră propunerea sa acceptată şi aborda problema din unghiul cel mai general.

— Experienţa YQ se bazează pe o idee care, să zicem, ne-a venit fiecăruia, şi încă în acelaşi timp. Asta ca să nu fie prilej de ceartă. Îmi dau seama că dacă aş susţine paternitatea mea şi aş emite pretenţii în privinţa acestei idei, astrofizica şi matematica s-ar scandaliza, afirmând contrariul. Uite că nici nu încerc. Las pe seama posterităţii încă un subiect destinat să dea bătaie de cap cercetătorilor meticuloşi. Să recunoaştem doar că ideea nu poate prinde viaţă fără o interacţiune a ştiinţelor pe care le reprezentăm — dovadă colaborarea noastră de acum. Astrofizica are meritul de a crea condiţiile desfăşurării experienţei. Matematica ne pune la dispoziţie calculele făcute pentru toate procesele întrevăzute de noi. Iar astrobiologia este

deocamdată ştiința care profită cel mai mult de pe urma acestei experiențe de răscruce. Structura spațiului cosmic ne-a permis…

— Nu intra în subiectul meu, îl preveni Vlig I.

— Am înțeles. Dă-i drumul cu structura.

Vlig I răsfoi hârtiile, studiindu-le conținutul, cu toată atenția cuvenită unor însemnări cu valoare de document, istoric.

— În afară de partea pur tehnică, am pregătit şi un material pe care l-aş numi „Scurtă trecere în revistă a concepțiilor despre…"

— Treci peste asta, îl sfătui Vlig III.

— Măcar un citat, se rugă astrofizicianul.

— Ei hai, dă-i bătaie! cedă astrobiologul. Să auzim citatul, dar nu te prea întinde, că nu avem timp de pierdut.

— Ascultați: *„Uriaşa luptă pentru supunerea lui zero absolut îşi trage rădăcinile cele mai depărtate din legea descoperită de doi dintre aceşti fizicieni clasici, englezul Boyle şi francezul Mariotte, lege care le poartă numele. Potrivit ei, între presiunea exercitată asupra unui gaz şi volumul pe care îl ocupă acesta există o legătură directă, care se exprimă printr-o relație matematică..*

— Ce ți-am spus eu?! exclamă Vlig II.

— Nu mă întrerupe, ceru Vlig I. *„Ceva mai târziu, fizicianul Gay-Lussac descoperea, la rândul său, că şi între temperatura la care este adus un gaz şi volumul pe care acesta îl ocupă există o legătură directă: cu cât temperatura*

creşte, cu atât gazul tinde să ocupe un spațiu mai mare, adică îşi măreşte volumul. Gay-Lussac a stabilit şi valoarea coeficientului de dilatare a gazelor, coeficient care este egal cu 1/273,16."

— Destul. Te poți opri aici, consideră Vlig III. Ai mai spus şi în prelegerea anterioară că în unele zone ale spațiului cosmic gazele sunt extrem de rarefiate.

— Şi pe deasupra mai şi îngheți de frig. Dacă nu eşti bine protejat, observă Vlig II.

— Faimosul „Zero K", preciza Vlig I. Zero absolut. Adică undeva pe aproape de această cifră.

— Nu uitați că tocmai proprietățile materiei supuse acțiunii lui Zero K ne interesează, aminti Vlig III. Fără aceste condiții, experiența YQ nu poate reuşi!

— Nici o grijă, asigură astrofizicianul, trecând la aparat. Avem aici instalația care produce frig în valoare de zero absolut. Priviți aceste manete. Priviți acest termometru. Sub clopot am făcut vid. Dacă pun în funcțiune motoraşul, instalația frigorifică începe să scadă treptat temperatura în spațiul delimitat de clopotul incasabil.

— Eşti sigur că scade până la zero absolut? întrebă Vlig II.

— Trebuie, spuse Vlig I foarte convins.

— Atunci dă-i drumul, îl sfătui Vlig III. Facem o probă.

Astrofizicianul se conformă. Instalația începu să trepideze uşor, antrenată de motorul ei.

— Între timp, tu poți să analizezi experiența din punctul tău de vedere, i se adresă Vlig III matematicianului.

Vlig II își găsi și el hârtiile de care avea nevoie pentru explicații.

— Eu voi fi scurt, anunță el. Prea multă vorbă strică, mai ales când calculul poate exprima tot atât de bine și chiar mai precis ceea ce vor să comunice cuvintele. Urmăriți acest raționament:

$$Qg = Qg_{crt} = \mu \cdot A \cdot pi \cdot c \left(\frac{\gamma}{\gamma_i}\right)^{\frac{n+1}{2n}}$$

Știm însă că

$$\left(\frac{\gamma}{\gamma_{crt}}\right)^{\frac{n+1}{2}} = \left(\frac{p}{p_{crt}}\right)^{\frac{n+1}{2n}}$$

iar

$$T = T_{crt}\left(\frac{p_{crt}}{p}\right)^{\frac{1-n}{n}}$$

și substituind

$$\varepsilon^{\frac{2}{7}} = (Z^n + 1)^{-1}$$

soluția este

$$Qg = \frac{V_0}{44\mu A\sqrt{T_{crt}}}\left(\frac{7}{5}Z_{crt}^5 + \frac{14}{7}Z_{crt}^3 + 8Z_{crt}\right)$$

unde

$$Z_{crt} = \sqrt{\frac{1}{\varepsilon} - 1}$$

— N-am priceput nimic, zise Vlig III.

— Nici tu? se interesă matematicianul.

— Nici eu, recunoscu Vlig I. Totuși, am

încredere în raționamentul tău.

— Bine, dar e prea simplu! O soluție atât de elegantă n-ar putea să vă ofere nici măcar calculatoarele cibernetice cu supermemorie activizată!

— Văd şi eu că-i simplu, dar tu să-mi spui dacă-i bine calculat, ceru Vlig III. E singurul lucru care mă interesează.

— Toate procesele ce se vor declanşa în timpul experienței sunt cuprinse în aceste ecuații, comunică Vlig II cu o siguranță de neclintit.

— Atunci nu-mi mai rămâne decât să examinez experiența YQ ca biolog, observă Vlig III. Voi v-ați făcut datoria. Mai vezi de aparat, că zbârnâie prea tare, îl preveni pe astrofizician.

— Aşa face el întotdeauna, explică Vlig I. Vlig III se concentra şi începu:

— Vă voi vorbi despre celulă, pentru că aici, la nivelul celular va acționa în ultimă instanță temperatura Zero K şi toate celelalte mijloace de influențare de care dispunem. Şi nu interesează atât membrana celulară, cu structurile ei specializate în funcție de procesele de absorbție, secreție şi alte procese fiziologice. Deşi, cred eu, am putea urmări aceste structuri în ordine topografică şi anume: structurile specializate ale suprafeței celulare libere; doi: structurile specializate ale membranelor celulare la nivelul suprafețelor de contact cu celulele învecinate; în sfârşit, structurile specializate ale membranei celulare legate de modificări interne ale acesteia.

— Ce-o fi având? se întrebă Vlig I, trăgând cu urechea la zgomotul produs de aparat.

— După părerea majorității cercetătorilor, aceste formațiuni servesc la puternica mărire a suprafeței celulei, pentru intensificarea mişcării substanțelor prin membrana cu microvilii. S-a constatat că microvilozitățile sunt delimitate de…

— Cred că nu l-ai uns cum trebuie, presupuse matematicianul, amuzat.

— … şi afirm aceasta convins de faptul că atenția trebuie să ne-o îndreptăm în primul rând asupra cromozomilor. Prin metode citochimice speciale, s-a demonstrat existența la bacterii a unor corpi cromatinici care au fost numiți nucleoizi. Pe lângă cromozomul circular, s-au descoperit şi alte structuri genetice, cu capacitatea de replicare autonomă, ceea ce…

Instalația începuse să scoată fum şi nişte hârâieli enervante, bruind intens documentata expunere a lui Vlig III.

— … fără a mai urmări cum A.D.N. fagic este injectat sub forma unei structuri unitare, deci manifestând un singur grup de likage…

— Fă-i ceva, că nu mai aud nimic! strigă Vlig II, încercând să acopere zgomotul aparatului.

— … o moleculă lungă de A.D.N. bicatenar, cu greutatea moleculară de aproximativ…

— Nu mai ştiu ce să-i fac! țipă Vlig I în urechea lui Vlig II. L-am… (Savantul matematician nu înțelese)… La limita lui zero

absolut.

— Zero K? întrebă celălalt, pentru mai multă siguranță. N-ai nici un…

Astrofizicianul înclină din cap.

— … reglajul activității enzimatice! răzbi deasupra huruitului vocea lui Vlig III, apoi se pierdu din nou.

Vlig I, aplecat peste instalația frigorifică, învârtea de zor şurubelnița.

— Să nu faci vreo… Astrofizicianul nu auzi bine.

— Vreo ce?

— Explozie! urlă Vlig II în timpanele lui.

Vlig I dădu din mână şi îşi continuă ocupația. Curând zgomotul acela turbat scăzu din intensitate, aşa că astro-biologul se putu face iarăşi auzit.

— De pildă, zise el, dacă soluția este injectată într-un mediu conținând zahărul lactoză, ea sintetizează enzima delta-galactozidază, capabilă să scindeze molecula de lactoză în glucoza, galactoză şi aşa mai departe.

Vlig III se opri să-şi tragă sufletul.

— Bine că ai terminat odată cu infernul ăla, îi spuse lui Vlig I. Am crezut că ai de gând să mă asasinezi.

— Un fleac, zise astrofizicianul. Acum e în ordine.

— N-ai putea să ne spui pe scurt concluzia? se interesă Vlig II. Nu mai amina atâta şi explică în ce constă experiența YQ, ca să putem trece la

realizarea ei.

— După ce am fundamentat-o teoretic, nimic nu ne împiedică să ne ocupăm şi de partea practică, încuviinţă astrobiologul. Sinteza vieţii este astăzi o operaţie banală. Ei bine, eu m-am gândit că n-ar fi rău s-o readucem în actualitate: să sintetizăm nişte fiinţe, un fel de homunculi, dar de o natură specială. Acţionând puternic asupra cromozomilor cu soluţia de care v-am vorbit, am putea modifica structura celulelor astfel încât ele să primească o anumită rigiditate, mereu sporită, care să le transforme într-un oţel organic sau aşa ceva, o substanţă vie şi în acelaşi timp extrem de dură. Celulele şi-ar păstra şi în noile condiţii unele proprietăţi şi funcţiuni. Bineînţeles că procesul nu poate fi considerat împlinit decât prin acţiunea simultană a soluţiei şi a temperaturii Zero K. Iată la ce ne serveşte instalaţia frigorifică. Reuşita experienţei va demonstra că e posibil să cultivi o generaţie de homunculi în stare să trăiască fără măsuri speciale de protecţie în vid, la o temperatură extrem de coborâtă. Pentru omenire avantajele ar fi formidabile. Întreaga explorare spaţială ar trece în sarcina acestor creaturi indestructibile, indiferent de condiţiile găsite în Cosmos, pe planetele cercetate. Omul ar sta liniştit acasă şi ar culege informaţiile procurate de homunculi.

— Până aici e bine, observă Vlig I. Aşa scrie şi în caietele mele.

— Şi la mine scrie la fel, numai că în cifre, preciza matematicianul.

— Atunci, să începem experiența.

— N-avem homunculi, constată astrofizicianul. Vlig III zâmbi cu superioritate.

— Ne vom procura, spuse el şi, apropriindu-se de un dulap, vâri mâna înăuntru. Iată primul homuncul care va fi, de urgență, redimensionat!

Îşi trase mâna afară din dulap, ținând de ceafă un motan zburlit şi cu ochii speriați.

— Asta-i pisica lui Gregor! exclamă Vlig II, neştiind ce să creadă.

— Te înşeli. Nu e pisică, e pisoi! corectă astrobiologul. Prezintă toate caracterele care ne obligă să-l considerăm, din punct de vedere biologic, un exemplar de sex masculin. Puteți să-l notați în caietele voastre cu simbolul F+.

Motanul spânzura nemişcat, ațintindu-i pe savanții Vlig cu ochii săi albaştri, de siamez.

— E negru pe bot! remarcă astrofizicianul.

— Va fi un homuncul clasa întâi, asigură Vlig III.

— Şi ce-o să zică Adalina?

— Ei bine, ce-o să zică? O să renunțe la micile plăceri personale, îmbrățişând nobilul scop al dezvoltării ştiinței. Acest motan va inaugura o nouă eră, va revoluționa cunoştințele noastre despre Univers! Adalina trebuie să fie mândră că a făcut sacrificiul de a ceda motanul pentru o experiență destinată progresului.

— Dar n-a cedat nimic! L-ai luat singur şi l-ai

ținut ascuns în dulap, zise Vlig I. Ce merite are aici Adalina? N-are nici un merit.

— Ei şi? Aşa vor scrie ziarele. E mai emoționant.

— Am impresia că motanul începe să fie nervos, îşi exprimă Vlig II părerea rezultată din observațiile sale asupra homuncului în devenire.

— Pregăteşte instalația, îi ceru Vlig III astrofizicianu-lui.

Vlig I acționa un mecanism, ridicând clopotul incasabil. Astrobiologul se apropie cu motanul în brațe.

— Farfuria! ordonă el.

— Poftim farfuria, vorbi Vlig II, întinzându-i obiectul cerut.

Vlig III o apucă atent cu o mână (cu cealaltă strângea motanul la piept, ca să nu-i scape) şi o aşează sub clopot, pe un suport.

— Laptele!

— Poftim laptele.

Vlig I întinse sticla cu lapte. Astrobiologul mirosi.

— Pare destul de proaspăt, constată el cu mulțumire, apoi turnă laptele în farfurie. Soluția!

— Poftim soluția.

Din micul recipient, Vlig III turnă în lapte câteva picături incolore.

— Şi dacă n-o să bea? presupuse Vlig II.

— În munca ştiințifică eşti obligat să calculezi totul cu anticipație, spuse astrobiologul. Am

prevăzut această eventualitate şi n-am hrănit subiectul timp de douăzeci şi şase de ore în şir.

Aşeză motanul alături de farfurie.

— Uite că bea! exclamă Vlig I.

Motanul lipăi în mare viteză laptele din farfurie.

— Clopotul! strigă Vlig III. Lasă clopotul! Repede, nu mai aştepta!

Vlig I reuşi să coboare clopotul incasabil înainte ca motanul, sătul acum, să ţâşnească de pe suport.

— Notaţi, ceru astrobiologul. Ora 10 şi 34 de minute. A început experienţa YQ. Motanul a băut laptele şi soluţia.

— Să fac vid sub clopot? se interesă Vlig I nerăbdător.

— Nu încă. Să aşteptăm până când soluţia îşi va face efectul. E o condiţie esenţială.

— Uite că vrea să iasă, observă Vlig II. Nu-i prea place acolo.

— Notaţi: ora 10,35. Motanul dă semne de nelinişte.

— Miaună, adăugă matematicianul.

— Începe să tremure! constată Vlig I, privind fascinat. Se clatină... A căzut!

— Ora 10,37. Procesul redimensionării a început! comunică Vlig III. Dacă totul merge înainte aşa...

— Conform calculelor mele, zise Vlig II.

— ... înseamnă că experienţa va reuşi. Aveţi prilejul să urmăriţi cum, în faţa voastră, un

motan obişnuit se transforma în homuncul. Dă drumul instalației! Fii atent, nu scoate tot aerul dintr-odată.

Vlig I porni din nou motorul. Spre mirarea celorlalți savanți, instalația renunță la obişnuitele sale acțiuni de subminare a nervilor.

— Presiunea?

— Scade.

— Temperatura?

— Scade.

— Perfect! Notați: procesul avansează. Caracterele de homuncul sunt tot mai evidente.

— Mi se pare că nu mai mişcă, zise Vlig II.

— Efectul redimensionării moleculare! explică, încântat, astrobiologul.

— Mai cobor temperatura? întrebă Vlig I.

— La cât ai ajuns?

— Minus 137 grade, citi astrofizicianul indicația de pe termometrul uriaş.

— Înainte! Până la Zero K!

Vlig I trase maneta până la refuz, apoi zise:

— Cred că acum homunculul e gata.

13

Pe când savanții Vlig se ocupau de preferatul ei, Adalina primi în bibliotecă vizita lui Albert. Neaşteptata apariție a poetului produse o oarecare emoție în făptura atât de simțitoare a tinerei cosmonaute. Un bun psiholog ar fi observat imediat uşoara roșeață ivită brusc în obrajii ei, sau gesturile cam repezite cu care îl pofti pe vizitator să se simtă ca la el acasă.

— Doreşti vreo carte? se interesă Adalina. Sau mai bine să-ți fac o cafea…

— N-ar fi rău, consideră Albert. Tocmai mă gândeam că o cafea trebuie să fie extraordinară în caz să o servesc aceste degete delicate, pe care îmi permit să le sărut.

Evident, lauda îi făcu Adalinei multă plăcere, ceea ce nu putea fi decât o garanție pentru calitatea cafelei şi rapiditatea pregătirii ei. Albert se instala într-un fotoliu şi îşi aprinse o țigară.

— Ah, dacă ai şti cât îmi place poezia! începu Adalina, împiedicând astfel tăcerea să se prelungească stânjenitor. Stau toată ziua în bibliotecă şi citesc. Înainte nu prea aveam timp. Citeam foarte superficial, mai mult romane sentimentale. Dar pe navă am descoperit poezia şi asta a fost pentru mine o revelație.

Pe chipul lui Albert apăru un zâmbet puțin sceptic.

— Poezia! exclamă el. Ce este poezia? O artă

degradată ca atâta altele. Cândva, da, era regina tuturora, prețuită şi admirată aşa cum se cuvine să fie admirată şi prețuită o virgină pentru candoarea şi puritatea ei. Cu timpul virgina a decăzut. Cine nu compune astăzi poezie? S-a ajuns chiar la situația paradoxală că scriu versuri mai mulți inşi decât cei care le citesc!

Adalina servi cafelele. Albert mirosi aburul subțire, ieşit din licoarea neagră, apoi gustă, savurând îndelung, cu rafinament exersat ani în şir, prima înghițitură.

— Excelentă! aprecie el, spulberând astfel neliniştea Adalinei, care avea din nou sentimentul că dă un examen de pricepere într-ale vieții mondene şi, bineînțeles, intenționa să facă totul ca să nu treacă drept o figură ştearsă în fața valorosului interlocutor.

— Totuşi, vorbi ea, tocmai dumneata să judeci atât de aspru poezia!

— De ce n-aş judeca-o? întrebă Albert. Sunt aspru cu ea tocmai pentru că o iubesc şi nu-mi place s-o văd pervertită.

— Oh, da, desigur! încuviință Adalina. Am citit şi eu câteva poezii din care n-am înțeles nimic.

— Nu asta mă deranjează, zise Albert. Mi se întâmplă şi mie să compun versuri pe care nu le înțelege oricine, dar asta nu dovedeşte că ele nu înseamnă ceva pentru…

— Vai, dar n-am intenționat nici o aluzie! se scuză Adalina în mare grabă, terorizată de ideea

că făcuse o gafă.

— Ştiu. De altfel nici nu poate fi vorba de aluzii, afirmă Albert. Critica literară a emis în privința poeziei mele judecăți care, chiar dacă nu pot fi acceptate toate, îmi sunt destul de favorabile. Recunoaşte că nu e puțin să fii, la vârsta mea, întemeietor de şcoală. Amintesc asta numai aşa, ca fapt divers. Ai citit volumele premiate?

Adalina păli şi încercă o ieşire onorabilă.

— Să vezi... Am citit numai ce am găsit în reviste. Când îmi vor cădea în mână, te asigură că... Dar e atâta harababură pe aici, în biblioteca asta!

— O! Păi atunci nu ştii nimic despre poezia abisalistă! exclamă Albert uimit.

— Ei, ştiu şi eu câte ceva, zâmbi Adalina încurcată, apoi se temu că va fi antrenată într-o situație fără ieşire şi bătu în retragere. Bea cafeaua, că se răceşte.

Poetul sorbi o înghițitură şi mai trase două fumuri, trimițând pe-o nară esența distilată a tutunului.

— Va să zică, nu cunoşti poezia abisalistă, repetă el gânditor.

Adalina găsi o explicație convenabilă:

— E prea vastă, prea adâncă în sensuri ca să se poată lăuda cineva că o cunoaşte pe deplin. În orice caz, toată lumea ştie că meritul de a fi intuit această poezie îți aparține în exclusivitate dumitale...

Adalina fusese inspirată şi flatarea îşi făcu efectul. Albert dădu capul pe spate, zâmbind mulțumit.

— Abisalismul este un curent relativ nou, începu el. Şi nu mi-e ruşine să mărturisesc că eu însumi nu l-am prețuit suficient la începuturile carierei mele poetice. Aceste începuturi, fără altă valoare decât cea documentară, sunt situate sub o zodie foarte îndepărtată de abisalism. Personal, consider etapa respectivă de mult depăşită şi nu ştiu de ce criticii se încăpățânează să mai scoată de acolo citate comentate elogios. Recunosc că se simte şi în lucrările mele de debut o atmosferă lirică, dar acela era un lirism mai puțin profund, mai puțin rafinat... Abisalismul rămâne marea mea invenție şi sunt convins că prin el voi impune o şcoală poetică ultramodernă, un moment literar viguros, plin de energie şi vitalitate...

— Minunat! se bucură Adalina.

— Eu şi cu şcoala mea suntem o generație neconformistă! se lansă Albert patetic. *Generația tânără,* care nu se închină la idolii perimați ai poeziei. Astăzi, când trăim marele exod spre steaua Beta, nu mai putem scrie ca pe vremea lui Oliver sau Iacob Petrescu! Oliverismul, căruia îi contest doar în parte (e drept, în cea mai mare parte) meritele, a ajuns o noțiune bună doar pentru a ilustra o pagină dintr-un manual răsuflat. Ce poate fi interesant în

oliverism?! se miră Albert, compunându-şi o expresie disprețuitoare. A inventat şi el câteva procedee banale, puerile, câteva scheme şi atât. Nici ideea de a plasa verbul deasupra substantivului, considerată cândva o mare cucerire stilistică, nu mai stă astăzi în picioare. Sau poate crezi cumva că n-am dreptate?

— Te ascult cu un deosebit interes, îl încredința Adalina.

— Dacă îți place oliverismul, recunoaşte cinstit! îi ceru Albert, încolțind-o fără menajamente.

— Cum ar putea să-mi placă, după toate câte mi le-ai spus? protestă Adalina.

Albert fu mulțumit de răspuns.

— Dar să lăsăm trecutul şi curentele lui, zise el. Să stabilim doar că este absolut necesar să ne rupem de lanțurile ruginite (metaforic vorbind) ale unei poezii-fosilă, permițând spiritului să se manifeste în deplină libertate prin lucruri şi peste lucruri, căutându-le esența. Eu am descoperit că această esență nu poate exista decât în adâncuri, în *profunzime,* în…

— … abis, cu alte cuvinte, completă Adalina, furată de raționamentul poetului.

— În abis, întări acesta, ciocănind cu degetul în masă. Aşa s-a născut abisalismul, ca o mişcare înnoitoare, ca o nouă direcție în poezia mea. Rămâne de văzut dacă nu cumva întreaga poezie modernă contemporană va purta amprenta acestui curent. Actul de naştere al

abisalismului trebuie căutat în versurile care deschid volumul *Sonor abulic*, aşa că nu degeaba te-am întrebat dacă l-ai citit. Dacă-mi dai voie, ți le citez din memorie.

Cum Adalina se arăta nespus de încântată de propunere, Albert, se lăsă pe spate, pironi cu privirea un punct imaginar din fața sa, se concentra şi, cu un glas monoton, recită o poezie în care era vorba de un scrâşnet universal şi de locuința astrală a poetului însemnat cu clorofilă în frunte. Apoi făcu o teorie întreagă despre importanța formei, care în abisalism, zicea el, este „însuşi trupul nud al poeziei".

— Cu specificația că în cazul nostru greutatea aprecierii se reflectă în conținut, afirmă Albert. E vorba aici de calitatea ideii, de gradul spiritualizării, de forța sugestiei. În poezia abisalistă toate acestea sunt maxime. Iată de ce mă interesează în special problematica majoră, pronunțat filosofică. Lumea trebuie să respire în abisalism prin antenele ei intime, în egală măsură pur, viguros şi suav.

Albert îşi permise să mai „spiritualizeze" o înghițitură de cafea, dând astfel timp Adalinei să-şi învingă ezitările născute dintr-o cunoaştere aproximativă a subiectului discutat şi să întrebe:

— Dacă nu te deranjează o întrebare oarecum profană, ce ai vrut să spui cu casa aceea... a poetului? Sensul mi se pare aici mai vag, mai

dificil.

Luminat de un gând, Albert se reînsufleți.

— Mi-ai dat acum dovada clară că o poezie bună nu poate fi înțeleasă de la prima lectură, zise el. Nu mă mir că n-ai reuşit să prinzi sensul precis al versurilor mele. E şi firesc, din moment ce nu există un singur sens, ci o mulțime — fiecare oferind posibilitatea unei interpretări adânci şi substanțiale. Când am scris versul la care te referi, am avut, cred, o intuiție a timpului pe care îl trăiesc acum. Istoria literară va vedea aici un caz enigmatic de anticipare corectă a propriului meu destin, încercând, ca de obicei, nişte explicații mai mult sau mai puțin hazardate. Nici eu nu ştiu prea bine cum a fost, aşa că pun totul în seama inspirației de moment. După cum vezi, uneori această inspirație este atât de surprinzător confirmată de realitate, încât intuițiile ți se pot considera cu adevărat geniale.

— Înseamnă că încă de pe atunci prevedeai participarea ta la o expediție de amploarea celei lansate spre Constelația Argonautului? zise Adalina neîncrezătoare.

— Nu prevedeam, corectă Albert. Era o simplă intuiție. Ca poet abisalist, îmi era însă interzis să scap o asemenea ocazie de a mă inspira direct din marile abise interstelare.

Poetul căută în buzunarul de la piept, de unde scoase nişte coli împăturite cu neglijență.

— Uite, dacă vrei, am să-ți citesc ultima mea

creație lirico-filozofică, propuse el. Am puşcat-o dintr-un condei şi are un profund caracter abisalist. Te interesează cumva şi felul cum scriu?

— Desigur! N-am avut încă prilejul să pătrund în laboratorul de creație al unui artist.

— A, nu-i cine ştie ce acolo, afirmă Albert. Un fel de haos, hai să-i zicem controlat, unde scapără din când în când cuvinte, fragmente de gânduri, idei. Şi toate astea se ciocnesc între ele, se amestecă, se contopesc. E aici (poetul lovi cu degetul în tâmplă) o frământare teribilă, o nebunie fericită de care ți-e teamă şi te cutremuri…

— Glumeşti! zise Adalina, înfiorându-se.

— Să zicem că glumesc. Doar nu ai pretenția să-ți explic acum procesul subtil prin care ia naştere o poezie de esențe rafinat distilate! La urma urmei, asta-i treaba criticilor, n-au decât să descopere singuri mecanismul, sau mai bine să-l inventeze. Datoria mea e să compun, iar a ta să asculți.

Albert îşi aruncă privirea peste hârtii.

— Pe asta o căutam! flutură el manuscrisul cu pricina. Ascultă cum sună o poezie pe care am compus-o sub inspirația astrală a celor văzute prin hubloul navei:

Și mă
înfrîng
într-acolo
unde
subteran
se surpă
de spaima
golului
bombat
din
trupul
său

OUL

himeric
ascuțiș
de sunet
cupric
sideral
cuvîntă
dintr-un
clește
de forță
smuls
precum
metaforele

Terminând lectura, Albert încercă să surprindă efectul produs asupra frumoasei bibliotecare.

— Oul ăsta e tot o esență? întrebă Adalina ca să câştige timp.

— Evident, răspunse Albert. O ipostază particulară a abisului. Toate celelalte cuvinte nu fac altceva decât să sublinieze liric proprietățile filosofice ale oului, adică ideea centrală.

— Şi cum citeşti această poezie? se interesă Adalina. De sus în jos, sau de jos în sus?

— Cum îți vine mai bine. Mi-e indiferent dacă o apuci din stânga, din dreapta... Poți s-o citeşti şi încrucişat. Nu ştiu precis dacă e cel mai bun poem despre ou din câte s-au scris, dar, în orice caz, sunt mândru de el. Îndrăznesc să provoc pe oricare dintre confrații mei la o competiție lirică pe tema oului.

În acel moment privirile lui Albert căzură pe capacul lustruit al micului calculator de care se

servea Adalina la catalogarea cărților din bibliotecă. Ochii poetului sclipiră de plăcerea unei demonstrații. Se ridică din fotoliu şi veni lângă aparat.

— Funcționează? întrebă el. Ei bine, îți voi face imediat dovada de care ai nevoie. Poemul meu îl cunoşti. Să vedem acum ce e în stare să scoată din ea Maşina.

— Intenționezi să te întreci cu ea? se miră Adalina.

— N-ar fi pentru prima dată, observă Albert cu mândrie şi bătu pe clape cuvântul OUL, propunând automatului obiectul în jurul căruia urma să-şi desfăşoare eforturile de creație artistică.

În timp ce maşina sintetiza poemul, Albert privea tăcut, cu un zâmbet superior pe față, jocul vioi al tamburului înregistrator. În sfârşit, o coală scrisă țâşni din aparat. Albert o luă şi, fluturând-o prin aer, reveni lângă Adalina.

— Fii atentă, o preveni el şi începu să citească poemul compus de maşină, cu dedicația: „pentru copiii spațiului adânc”.

Dimineața
din moment ce tot suntem părinți
hai să le dăm copiilor
o băutură caldă: lapte sau
ceai cu lapte, sau ceai de tei cu frunze de gutui şi
1— 2 felii de pâine sau mălai copt, uns

precum am arătat la pagina respectivă.
La ora zece putem să le dăm
fructe proaspete cu pâine sau
fructe uscate şi nuci,
prune şi dovleac copt, sau mai bine
o felie de pâine sau mălai copt, uns
cu magiun, cu miere sau untură.
La prânz e bine să-i hrănim cu
o supă sau
o salată şi
o mâncare gătită şi pe cât posibil
un fruct bine spălat.
Mai târziu să le dăm o *gustare:*
pâine unsă,
un pahar de iaurt sau
lapte bătut din cel făcut în casă.
Seara să le oferim două feluri, de exemplu
mămăliguță cu brânză, fructe sau compot
sau tâiței cu nuci, cu magiun sau cu brânză,
sau mâncare rămasă de la prânz, dar nu
una prea grea — fasole, linte, ridichi.
Iar copiii vor creşte mari, sănătoşi
şi harnici la învățătură,
sau în orice caz perfecți şi rotunzi ca un
zero din coada notei râvnite
din moment ce tot suntem părinți
metodici şi bine intenționați.

Albert începu să râdă.

— Uite, am făcut şi încercarea asta, zise el. Trebuie să admiți că maşina a pierdut

întrecerea. Dacă şi ăsta-i poem, eu îmi mănânc tălpile de la pantofi! Ceai de tei, pâine unsă, un pahar de iaurt... prune, dovleac şi toate celelalte... Cartea de bucate versificată. Şi nici urmă de ou, deşi acesta a constituit tema propusă.

— Poate că oul trebuie dedus din însăşi compoziția intimă a supelor, zâmbi Adalina.

— Să fie vorba de un ou disimulat? se întrebă Albert, apoi tot el îşi răspunse: Nu, nici vorbă! Pur şi simplu, maşina şi-a dovedit incapacitatea de a crea ceva superior poemului meu. De altfel, mă aşteptam să se întâmple aşa. Oricât de pricepută ar fi, maşina nu se descurcă în abisalism. E ceva care o depăşeşte.

— Ai dreptate, observă Adalina. Explică-mi cum a apărut versul acela: *din moment ce tot suntem părinți*... Nu ştiu ce să mai înțeleg.

— O aberație, desigur. Pare cel puțin hazliu să auzi un automat vorbind astfel, asumându-şi cu naivă inconştiență calitatea de părinte, fie şi pentru „copiii spațiului adânc”...

Ca din întâmplare, poetul îşi aşează palma pe coapsa tinerei sale admiratoare.

— E cât se poate de ciudat că simt nevoia să-ți mărturisesc ceva, zise el.

Adalina îl privi întrebătoare.

— E cât se poate de ciudat că simt nevoia să-ți mărturisesc că, din punctul de vedere al abisalismului, eşti încântătoare, preciza poetul.

Fata râmase câteva clipe pe gânduri.

— Mersi! spuse ea, intimidată. Mai doreşti o cafea? Vrei şi o dulceață?

— Mi-e destul că pot să te privesc pe tine, declară Albert.

Adalina roşi discret şi tocmai la momentul potrivit, ca să facă o bună impresie.

— Dacă te rog ceva, faci tu asta pentru mine? întrebă ea pe un ton care preîntâmpina refuzul.

— Orice! asigură Albert fără nici o ezitare.

— Scrie-mi şi mie o poezie, ceru fata, zâmbindu-i cu drăgălăşenie. Să ştiu că-i compusă special pentru mine... Îți cer cumva prea mult?

— Nimic mai amplu, observă poetul. Sper să fiu în formă astăzi.

Albert îşi pregăti creionul electronic, apoi îşi luă o figură gânditoare. Când socoti că era destul de inspirat, aşternu la repezeală următorul poem:

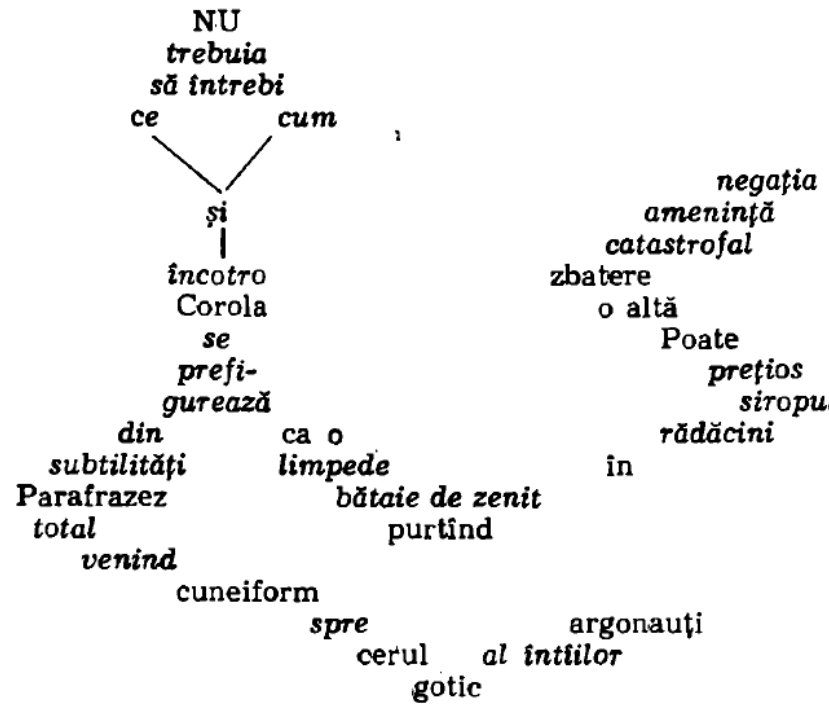

— Poftim, citeşte! o îndemnă pe Adalina, întinzându-i hârtia plină de semne neglijent conturate.

— Ce caraghios ai aşezat cuvintele! se miră Adalina după ce-şi părăsi aerul de muză.

— Ba nu-i deloc caraghios, se împotrivi poetul. Abisalismul, fiind un curent larg şi fără granițe rigide, permite orice fel de experiență formală.

— Şi cum să înțeleg eu că aici e vorba de mine?

De data asta Albert rămase pe gânduri.

— E drept că nu se prea vede imediat legătura, recunoscu el. Dar trebuie să admiți că

a ieşit un poem destul de sensibil. Ascultă: *Nu trebuia să întrebi ce şi cum şi încotro*... Spune, nu-i frumos? N-are fior? Ce-ar fi să-i pun o dedicație?

— Ştiu eu? zise Adalina puțin intimidată de o asemenea perspectivă plăcută. Unde mai încape şi dedicația?

14

Lui Gregor pur şi simplu nu-i venea să creadă. Ecranul îi arăta ceva ce întrecea orice închipuire. Prin uşa deschisă a bibliotecii o vedea pe Adalina în braţele lui Albert, care (neruşinatul!) o mângâia şi-i şoptea ceva la ureche. Aparatul, mascat cu grijă în faţa uşii respective, nu transmitea şi sunetul, dar pentru Gregor chiar şi imaginile erau prea mult.

— Uite că o sărută! strigă el, destrămând liniştea din observatorul astronomic. O sărută, nemernicul! Nemernicul!

Şi, parcă anume pentru a-l dărâma definitiv pe astronom, uşa bibliotecii se închise peste imaginea îmbrăţişată a celor doi. Se văzu clar cum Albert împinsese uşa cu piciorul.

— Uaah! gemu Gregor, apucându-se de cap, apoi întinse mâinile în sus şi rămase în această mută poziţie statuară.

„Sunt pierdut, înşelat, sunt distrus! medita el când îşi mai veni în fire. Adalina mea, să-mi facă ea una ca asta! Să batjocorească dragostea pe care i-o port prin Galaxie ca un prost, ca să-i fac numele nemuritor! Să mă înşele fără nici o jenă cu leneşul ăla, care n-are alt merit decât că umbreşte locul degeaba?”

Şi Gregor simţi că i se întunecă totul înaintea ochilor.

Ce mai era de făcut acum? Să alerge nebun în

bibliotecă, unde se consuma actul cel mai dureros din propria lui dramă? Oare mai putea el să strige, ca în urmă cu cinci-șase secole: „Ticăloşilor, să dați seamă de faptele voastre mârşave”? Atunci erau alte timpuri. Strămoşul Grigore n-ar fi ezitat să rezolve cu parul un asemenea incident, spălând astfel şi ruşinea. Dar Gregor, om civilizat, om al viitorului, de unde să facă rost de par şi cum să-l mânuiască?

— Uite în ce încurcătură m-ai băgat! se adresă el unei Adaline absente.

Privi spre ecranul secret, dar uşa bibliotecii rămânea mai departe închisă. Dacă totuşi, Albert şi Adalina nu făceau altceva decât să aleagă cărți, aşa cum făcuse şi el cu puțin timp înainte? Presupunerea avu darul de a-l mai linişti, însă imediat îi reveni în minte scena sărutului şi îl cuprinse o disperare fără margini. Da, totul era clar, nu mai încăpea nici o îndoială. Frumoasa lui se dovedise nedemnă de iubirea pe care Gregor i-o oferea.

— Ce mi-ai făcut, Adalina, ce mi-ai făcut! se tângui astronomul, apucându-se iarăşi de cap.

„Uite, îşi zise, cum ştiu femeile să răspundă dragostei, sacrificiilor!” Şi într-adevăr, la câte riscuri nu se expusese el pentru a face dintr-o anonimă preparatoare de lapte praf o celebritate interplanetară! Se purtase fidel şi drăguț, n-o certase niciodată, îi dăduse să înțeleagă că era dispus să rămână al ei pentru tot restul vieții sale de harnic cercetător al spațiilor cosmice. Îi

închinase fiecare vis făurit lângă telescop, lângă telescopul *lor*, pentru că până şi unealta asta la care Gregor ținea ca la mâna dreaptă îi fusese oferită pe jumătate, în închipuirea lui îmbolnăvită de iubire, frumoasei laborante. Şi e lesne de înțeles că astronomul n-ar fi cedat cuiva jumătate din telescop (exceptând-o pe Adalina) pentru toate nebuloasele globulare din Calea Lactee şi o stea dublă pe deasupra. Unde era atunci recunoştința ei? Unde rămâneau promisiunile, jurămintele fără număr, pasiunea?

— Numai tu mi-ai mai rămas, şopti Gregor, mângâind tubul rece al telescopului. Tu n-ai să mă înşeli niciodată…

Cum de nu se gândise mai dinainte la Albert? Trebuia să fi stat mereu în preajma iubitei şi atunci blazatul ăla n-ar fi îndrăznit să coboare din abisele lui tocmai în brațele Adalinei. „Ai văzut? se întrebă Gregor ros de patimă. Poezie, poezie — şi la urmă.. pac! cu piciorul în uşă. Va trebui totuşi să caut un par, acum, până mai pot să-i găsesc pe amândoi acolo. Cum adică? Numai eu să fiu om al erei civilizate, ei nu?" Şi sub impulsul acestui gând necugetat, astronomul era aproape gata să treacă la fapte.

„Lui îi trag două şuturi în spate, îşi propuse Gregor, simțind deja furnicături prin corp. Să-l satur de poezie cu Adalina! Iar ei… ei ce să-i fac?" se întrebă nehotărât.

Cu inima grea, trebui să renunțe la represaliile imaginate. Evident, dragostea pentru

Adalina era prea vie şi prea recentă ca astronomul să poată coborî atât de mult treptele demnității, încât să-i aplice iubitei o (chiar şi binemeritată) pedeapsă corporală. „Nu. Altceva! îşi zise Gregor. Trebuie găsit altceva, acum, imediat. Neapărat!”

Se plimba ca închis în cuşcă prin observatorul astronavei şi privirile îi rămâneau magnetizate pe ecranul care-i arăta cu o nepăsare chinuitoare inscripția BIBLIOTECA de pe exteriorul uşii închise de Albert în modul acela suspect. Oare ce se întâmpla dincolo de uşă? „Sunt nebun! hotărî Gregor. Sunt nebun dacă mă mai întreb asemenea tâmpenii. Ar trebui să mă resemnez. Am citit undeva că noi, peste timp, nu vom mai avea pasiuni explozive şi nu vom cunoaşte violența. Ei bine, mă resemnez, dar mi-e insuportabil gândul că acolo, după inscripția asta stupidă, Adalina şi... Nu! Trebuie să fac ceva, trebuie să găsesc!”

Gregor căuta o soluție salvatoare.

— Şi numai ea, zise el disperat, ea e singura femeie de pe navă! De-ar mai fi femei... Măcar una să mai fie...

Da, în felul acesta i-ar fi plătit Adalinei cu aceeaşi monedă. Să învețe minte! Să sufere şi ea cum suferea el acum. Să ştie că dragostea — care este un sentiment nobil, poți citi asta oriunde — nu trebuia batjocorită cu primul tip care îți suflă în ureche vorbe meşteşugite, alese anume pentru amețit. Turbat, dar dispus să se

sacrifice încă o dată, pentru ca Adalina să înțeleagă toate acestea, Gregor strigă vorbele atât de mult citate mai târziu:

— O femeie! Dau telescopul meu nou-nouț pentru o femeie!...

În acel moment auzi în spatele său scrâşnetul metalic urmat de neaşteptata întrebare:

— Ce te-a apucat de țipi aşa?

Gregor se întoarse şi înlemni. Nu pentru că în fața lui se afla Necunoscuta. Asta însemna prea puțin în comparație cu faptul că femeia avea de gând să intre în observator printr-un hublou. Ca niciodată, hubloul era deschis, iar Necunoscuta îşi trecuse înăuntru capul şi umerii.

— Închide repede! strigă astronomul. Ieşi! Sau mai bine intră, dar închide asta!

Făcu semn cu mâna spre hublou. Necunoscuta nu se grăbi. Îl privea pe Gregor şi încerca să înțeleagă de ce se agita el atâta.

— Hai, n-auzi? țipă el disperat şi, apucând-o de după umeri, o trase înăuntru, apoi trânti la loc ochiul transparent care în mod normal nici nu trebuia să se clintească.

Femeia îl privi mirată.

— De ce ai făcut asta? întrebă ea.

— Acolo e vidul! explică Gregor asudat de spaimă. Gerul cosmic. Moartea cu majusculă!

— N-am observat, zise Necunoscuta.

Gregor o privi gânditor. Femeia intrase prin hublou, deci trebuia să fi venit de afară, din spațiul cosmic. Ce căuta ea în spațiul cosmic?

Cum trăia acolo şi de ce nu pierise el când Necunoscuta deschisese hubloul? Cine era femeia şi de ce venise? O mulțime de întrebări îi năvăleau acum în cap, cerând răspunsuri care-l depăşeau pe Gregor.

— Cine eşti? întrebă el, începând să dea semne de nelinişte.

— Acolo e lumea mea, răspunse Necunoscuta, arătând locul pe unde intrase.

— Spațiul? Cosmosul? se miră Gregor. Femeia încuviință.

— Am auzit scandal şi am vrut să văd ce se întâmplă, explică ea.

Astronomul rămase derutat. „Nu cumva am halucinații?" se întrebă. Pentru mai multă siguranță, atinse din nou femeia şi constată că apariția nu avea de gând să se destrame.

— Eşti chiar o femeie reală?

Răspunsul afirmativ al Necunoscutei îl convinse pe Gregor că trebuia să ia lucrurile aşa cum erau şi să nu-şi mai facă probleme. Îşi aminti de Adalina şi, deodată, îi veni o idee grozavă.

— Ascultă, îi spuse femeii. Nu ştiu cine eşti şi de unde vii. Explicația ta e simplistă, dar, de vreme ce exişti totuşi aici, trebuie s-o accept, mai ales că am nevoie de tine. Uite care-i povestea, scurt: ştii să săruți artistic?

— Ce? se miră Necunoscuta.

— Ai auzit bine. Te-am întrebat dacă ştii să săruți. Mă mir că acolo, pe planeta voastră cu

civilizație evoluată, n-ai învățat lucrul acesta simplu, plăcut şi necesar. Nu-i nimic. Vino încoace, am să-ți arăt eu cum trebuie să faci.

Gregor o trase spre el şi, până să înțeleagă Necunoscuta ce i se întâmplă, execută un sărut de cinematograf.

— Oh, exclamă femeia cosmică. Ce faci?

— Aşa! Foarte bine, se declară mulțumit astronomul, încă vreo câteva repetiții şi scena iese minunat!

O lăsă pe Necunoscută, încă uimită, în mijlocul încăperii şi instală pe o masă un mic aparat de filmat.

— Mai la stânga puțin, ceru el. Treci acolo unde-i lumina mai bună.

Femeia cosmică se supuse. Gregor declanşa aparatul şi din trei paşi fu alături de Necunoscută.

— Fii atentă! şopti el. Acum!

Văzând-o nehotărâtă, o îmbrățişa şi repetă sărutul cu şi mai multă pasiune. Nici nu-l mai surprinse faptul că femeia cosmică se lăsa antrenată în noul joc ca oricare adolescentă de pe Pământ.

— Gata, zise astronomul. Îți mulțumesc. Am aici (arătă aparatul) un film care o va face pe Adalina să leşine de necaz.

— Nu mai trebuie o dată? întrebă Necunoscuta.

— De ce nu? îşi zise Gregor şi pregăti din nou aparatul. Să facem şi seria a doua. Efectul va fi

cu atât mai mare. Succes răsunător, câştig pe toată linia.

Pe când se pregătea să alerge din nou spre Necunoscută, un sunet aspru de sirenă spintecă liniştea de la un capăt la altul al astronavei. Gregor rămase neclintit, ascultând cu atenție modulațiile sfâşietoare.

— Alarmă! îi spuse el femeii cosmice. S-a întâmplat ceva! Mă duc să văd.

— Alarmă? Trebuie să plec?

— Nu! Adică da! Ştiu eu? Poate că-i mai bine să nu fii găsită aici. Adalina ar fi în stare să-ți smulgă părul. Hai, du-te. Te chem eu mai târziu, dacă rămâi pe aproape.

Gregor o conduse până la hublou.

— Mai vreau, zise femeia înainte de a trece dincolo, în vid.

Gregor se supără.

— Ei, îți ajunge! mai lasă şi pe altă dată. Nu auzi sirena? Trebuie să merg acolo, la apel.

Deschise hubloul, iar femeia cosmică ieşi din astronavă, trecând în lumea ei. Gregor îi văzu fața lipită de geam şi, amintindu-şi de un procedeu al Adalinei, îi trimise un sărut cu vârful degetelor. Apoi înşfacă în mare grabă aparatul de filmat şi alergă în cabina de comandă.

15

Cum era de aşteptat, lipseau Adalina şi poetul abisalist. Boldur părea destul de nervos, poate şi din cauza asta. Ținea mâinile la spate şi bâțâia din genunchiul stâng.

— Ia mai sună o dată, îi ceru el lui Pier Ulm, care făcu astronava să se cutremure de urletele tremurate ale sirenei.

În aşteptare, Gregor îşi trecea greutatea de pe un picior pe altul. În sfârşit, Albert apăru.

— Ce-i haosul ăsta? Nu mai poți trăi pe astronavă! se plânse el. Mai încetează cu trompeta infernală, că mi-ai distrus nervii pentru cel puțin o jumătate din viața!

— Unde-i Adalina? întrebă Gregor, abținându-se cu greu să nu-şi scape pumnul în ceafa poetului.

— Vine şi ea, zise Albert plictisit.

— Nu mai ştiu ce să mă fac cu ei! izbucni căpitanul Pier Ulm. Trebuie să le aplic pedepse exemplare, aşa nu mai merge! Tu eşti de vină, Boldur, cu regimul tău liberalist. Ia să mă fi lăsat de la început să-i strâng eu puțin, uite-aşa! Ar fi umblat ca pe sfoară, n-ar fi existat cazuri de lipsă la alarmă, ca acum.

— Mai vezi-ți de treaba ta! îl repezi Albert. Închistatule! Ce-i aia, o mică întârziere? Faci atâta caz din nimic. Unde vezi tu lipsă la alarmă? Nu mă vezi aici? Ce altceva mai vrei?

Poetul se dovedea periculos şi Pier Ulm hotărî să nu-i mai răspundă. Pentru el lucrurile erau destul de clare: fusese ceva putred pe astronavă, încă de la început.

Când apăru Adalina, Gregor simți o strângere de inimă. Cele câteva agrafe aruncate la întâmplare în părul ei reparaseră cât se mai putea dintr-o înfățişare oarecum deranjată.

— Puteai să te piepteni mai ca lumea, remarcă astronomul acrit. Vii aici într-un hal de parcă acum te-ai fi sculat din paie!

— Şi ce te priveşte pe tine? îl repezi Adalina nervoasă; apoi, înțelegând aluzia, începu să țipe: Nu ți-e ruşine să jigneşti o fată care…

— Pardon, pardon! o întrerupse Gregor. Să nu exagerăm!…

— O persoană, se corectă Adalina, pe care ai mințit-o, ai amețit-o cu vorbe, până când m-ai văzut smulsă de lângă ai mei şi aruncată în Cosmos?! Tu eşti de vină, tu, tu, tu!

— Observ că ți-a prins bine contactul cu poezia abisalistă, zise astronomul. Nu-i nimic, uite aici revanşa mea!

Îi arătă aparatul unde înregistrase episodul cu femeia cosmică. Adalina îl privi nedumerită. Nu prea înțelegea ce voise Gregor să spună, dar bănui ceva şi se retrase într-un colț, de unde putea să-l observe în linişte pe astronom, încercând să afle *dacă* şi *cât* anume ştia Gregor din aventura ei interstelară. Şi, mai ales, cum de aflase atât de repede?

Boldur se întoarse spre căpitan.

— Mai lipseşte cineva?

Pier Ulm făcu din ochi apelul.

— Sunt aici toți, zise el morocănos.

— Hai, lasă formalismele, ceru micuțul Darnaputra. Spune de ce ai dat alarma.

Inventatorul făcu un pas înainte.

— Am dat alarma pentru că ne amenință o primejdie care poate fi gravă, explică el. Locatorul transfocator a semnalat un meteorit de dimensiuni apreciabile, deplasându-se în direcția noastră.

— Ştiam eu! exclamă Gregor, amintindu-şi meditațiile întrerupte de prima apariție a lui Axanio.

— Ce ştiai? întrebă Boldur.

— Chestia cu meteoritul. Ştiam că se va întâmplă aşa.

— Şi de ce n-ai spus nimic? se înfurie căpitanul. De ce ai tăcut? Acum meteoritul vine cu o viteză formidabilă şi, dacă pocneşte nava…

Boldur interveni pe lângă căpitan:

— Lasă-l pe Gregor în pace. Să analizăm situația existentă şi să vedem ce e de făcut. Deocamdată nu trebuie să ne temem, aprecie el. Meteoritul se află încă destul de departe, aşa că tactica pe care o aplicăm va fi următoarea: îl lăsăm să se apropie şi, între timp, îl studiem de la distanță. Vlig I să-i descrie traiectoria. Vlig II să i-o calculeze, iar Gregor are sarcina de a-l urmări în permanență prin telescop.

— Şi noi ce facem? se interesă Darnaputra.

— Mai aşteptați. Tu, în special, să fii gata pentru intervenție. Recapitulează măsurile de prim-ajutor. Deşi ar fi mai bine să nu avem nevoie de îngrijirile tale.

— Nu cred să fie ceva serios, zise Albert. De la decolare ați cam lâncezit şi acum vă alarmați din orice fleac.

— Hm! Vom vedea, spuse Boldur. Până atunci, toată lumea la posturi! Meteoritul nu trebuie scăpat de sub observație.

Întors în observatorul astronomic, Gregor trecu la telescop. Cercetă o vreme spațiul, până când reuşi să descopere bolidul cu pricina. Era un bolovan masiv, colțuros, cu un aspect destul de inofensiv. Văzut prin telescop, părea imobil şi astronomul, sătul să se mai tot zgâiască într-acolo, începu să caşte.

— Ei, drăcie! se auzi în difuzor exclamația lui Vlig I, aflat în laboratorul său. Vine chiar spre noi, nu mai încape îndoială.

Intrigat, Gregor mai privi o dată prin telescop. Pietroiul cosmic se distingea destul de bine; părea la fel de inofensiv, numai că imaginea lui devenise ceva mai apropiată.

— Viteza? ceru Boldur din sala de comandă.

Vlig II comunică o cifră. Gregor auzi în difuzor fluieratul care exprima uimirea conducătorului de expediție.

— Ce-i de făcut, bătrâne? îl întrebă Boldur pe căpitanul Pier Ulm.

— Manevra de evitare, răspunse calm acesta, amintindu-şi probabil cum se descurcase în vreun caz asemănător.

— Dă-i bătaie! mai auzi Gregor comanda celuilalt. Motorul ionic-conic-discoidal începu să vuiască uniform, împingând astronava în afara traiectoriei periculoase.

— Gregor!

— Prezent!

— Ce se vede la tine? întrebă inventatorul. Astronomul îşi lipi fața de telescop.

— Nimic. A dispărut meteoritul!

— Caută-l. Trebuie să fie acolo, pe undeva. Interveni Vlig I:

— Corpul ceresc necunoscut păstrează vechea direcție, anunță el. Ipoteza ciocnirii cade.

— Perfect, zise Boldur, apoi i se adresă lui Pier Ulm: Peste cinci minute sună încetarea alarmei.

Abia trecuseră patru minute şi Gregor, alarmat, chemă cabina de comandă.

— Şefule! Iar a apărut pietroiul ăla! Boldur nu înțelese.

— Cum spui? Unde a apărut?

— Îl văd prin telescop. Se ține scai de noi. Şi-i parcă mai aproape ca de prima dată.

Savanții Vlig comunicară din laboratoarele lor:

— Bolidul şi-a schimbat direcția…

— Distanța se micşorează uniform…

— Ciocnirea se va produce în careul…

— Imposibil! strigă Boldur derutat. Unde s-a mai pomenit ca un meteorit să-şi schimbe

singur direcția?

Gregor ridică din umeri, uitând că era singur în observator.

— Foarte bine, zise Pier Ulm. Repet manevra.

Motorul hurui din nou. Gregor simți un fel de amețeală, semn că astronava se căznea să-şi schimbe pentru a doua oară direcția de deplasare.

— Totul e în regulă, afirmă Boldur după încheierea manevrei. Cum se simt cosmonauții? întrebă el în glumă.

— Alo! Atențiune! strigă Gregor deznădăjduit. Meteoritul e în raza de acțiune a telescopului.

— Iar?!

Vlig I transmise la rândul său:

— Corpul ceresc şi-a modificat direcția de zbor. Coordonatele actuale sunt…

— Meteoritul ăsta a înnebunit! zise cineva. Repetă întocmai manevrele noastre.

— Se îngroaşă gluma, vibra în difuzor vocea lui Albert. Ar fi timpul să găsiți o soluție mai realistă.

— Uşor de zis! se auzi răspunsul iritat al lui Pier Ulm. Cine ştie unde te-ai vârât şi ai pretenții: căutați, găsiți, salvați-mă!

— Ia vezi, te rog! se supără poetul. Nu mi-e mai frică decât ție. Dacă m-am închis în cameră, am făcut-o numai ca să nu vă deranjez şi să nu mă deranjați. („Adalina!” îi fulgeră lui Gregor prin minte). Chiar acum compun un poem intitulat *Aceste ciudățenii cosmice.* Sper să vi-l

pot citi înainte de ciocnire.

Pier Ulm spuse o vorbă urâtă şi, enervat la culme, schimbă pentru a treia oară traiectoria navei, atât de brusc, încât obiectele mai puțin asigurate căzură pe jos.

— Vrei să mă omori? urlă Vlig III şi, după zgomotele ieşite din difuzor, Gregor înțelese că savantul astrobiolog naviga într-un mod prea puțin plăcut printre sfărâmăturile aparatelor din laboratorul său.

Regăsindu-și echilibrul lângă telescop, astronomul îndrăzni să-şi arunce încă o dată, cu precauție, privirile în adâncurile spațiului cosmic. Răsuflă uşurat: bolidul nu mai era acolo.

— Am scăpat? întrebă Darnaputra, retras în infirmerie.

— Alarmă! zbieră Gregor. Vine! Îl văd! Se apropie! Faceți ceva, se rugă el, că astfel o pățim!

— Nemaipomenit! se miră Boldur. Dacă ar fi rachetă teleghidată, aş mai înțelege. Dar un meteorit... Şi ce să caute aici, la o asemenea depărtare de Pământ, rachetele teleghidate?

Conducătorul expediției era pus în mare încurcătură. Explicația nu se lăsă, totuşi, prea mult aşteptată. Astronava recepționa următorul mesaj, pe care pilotul automat îl transmise prin toate difuzoarele:

Dragi cosmonauți]

Şoarecii n-au mai multă minte decât pisica, altfel nu s-ar lăsa mâncați de ea. Experiența ne arată că ei îşi ronțăie fără grijă bucățica de brânză, chițcăind de plăcere, când de fapt gheara implacabilă spânzură deasupra lor…

Aşa şi voi. Ați scuipat, ați fugit şi ați uitat. N-ați vrut să ascultați sfatul celui care circulă prin lucruri. Singuri v-ați asumat toate riscurile şi, plecând, credeați că o jignire poate să rămână neurmărită prin timp şi prin spațiu. V-ați semnat în alb condamnarea. Nu rămâne decât să aşteptați cuminți momentul solemn al execuției.

Iată, execuția e la un pas de voi. Meteoritul este trimisul meu, împuternicit cu îndeplinirea sentinței care îmi va repara onoarea, scutind totodată şi steaua Beta de prezența voastră incomodă. După cum ați putut constata, l-am înzestrat cu aparatură capabilă să vă urmărească oriunde v-ați ascunde. Lăsați orice speranță! Piesa voastră s-a jucat, iar trimisul meu reprezintă însuşi Destinul chemat să tragă cortina.

Primiți, vă rog, asigurarea compasiunii mele sincere şi fiți liniştiți în privința condoleanțelor, care s-au transmis familiilor îndurerate imediat după dirijarea meteoritului pe direcția urmată de voi.

Al vostru pentru totdeauna…

— Axanio! răsună pe navă numele fatal.

Liniştea care se aşternu era cea mai

convingătoare mărturie a surprizei produse în echipaj de neaşteptata revenire a inamicului considerat învins.

— Adunarea! ordonă Boldur, presimțind că, altfel, panica se va înstăpâni pe astronavă.

În timp record, cosmonauții apărură în sala de comandă. Privirile lor mute exprimau uimire şi deznădejde.

— Nu mai e nimic de făcut? întrebă Adalina cu o voce sfâşietoare.

Nimeni nu-i răspunse.

— Se pare că vom vizita abisul chiar la el acasă, observă Albert pe un ton macabru, încercând să zâmbească.

— De fapt, asta ai vrut de la bun început, zise Gregor cu duşmănie. Fii liniştit, în curând ai să ajungi acolo.

Boldur interveni.

— Nu vă certați! ceru el. Acum, mai mult decât oricând, trebuie să fim uniți în fața primejdiei. Căpitanul Pier Ulm va scoate tot ce mai poate da astronava. Trebuie să accelerăm peste limita admisă. Cu orice risc! N-avem de ales.

Pier Ulm, la masa de comandă, încuviință în tăcere.

— Ticălosul de Axanio! izbucni Gregor. Trebuia să-l fi strâns de gât când l-am cunoscut.

— Cum poți vorbi aşa despre un bolnav? se miră Darnaputra.

— Dacă e bolnav, de ce nu stă în spital? se încăpățână Gregor. De ce se ține de glume sinistre? Poftim, ocupă-te dumneata de el. Să vedem dacă e dispus să-ți fie pacient.

Vlig III oftă, melancolic.

— Şi bolidul ăsta care vine, vine…

— Ei? Se simte ceva? se interesă inventatorul, întorcându-se spre Pier Ulm.

Căpitanul făcu un semn vag cu mâna.

— Am luat puțin avans, zise el, dar meteoritul recuperează. Mai mult nu pot face. Motorul e suprasolicitat şi riscăm să explodăm. Oricum, o ciocnire pare inevitabilă…

În cabină tăcerea deveni apăsătoare. Astronauții urmăreau jocul înnebunit al acelor indicatoare pe tabloul de bord şi aşteptau. Deodată, Vlig I tresări.

— Unde-i *ăla?* întrebă el, schimbând o privire cu savantul astrobiolog.

Vlig III se răsuci, căutând în jur.

— Nu ştiu… Nu era aici? Nici n-am observat că n-a fost aici de la început.

Cel căutat nu putea fi decât Vlig II, absent din încăpere.

— Ce chestie! pufni Vlig I şi rămase afundat în gânduri.

— Poate că n-a auzit apelul, presupuse Albert. Sau poate că habar n-are de ceea ce se petrece, nici nu m-ar mira, îl cunosc prea bine!

Boldur veni iarăşi lângă Pier Ulm.

— Ei?

— Se apropie clipa, zise căpitanul.

Tresăriră cu toții, parcă surprinşi, deşi se aşteptau la această proastă veste. Se priviră fără un cuvânt, cu o expresie încordată.

— Ticălosul de Axanio! reîncepu Gregor. Dacă scap cu viață şi ajung cumva acasă, îl mănânc! Îl…

Deodată, uşa se deschise şi Adalina, ocupată cu uscarea unei lacrimi încăpățânate, se sperie şi țipă. Era matematicianul.

Vlig II năvălise în cabina de comandă, agitând o coală înnegrită de ecuații.

— Repede! strigă el, înecându-se de efort. Plecați! Am calculat! Aici… Câteva secunde… Totul depinde de un parametru uşor variabil… Hai, ieşiți o dată! Ce mai aşteptați? Aici… Acolo… Dincolo…

Fără să-i mai ia în seamă, savantul aruncă o privire pe coala scrisă, scotoci într-un buzunar până dădu peste o bucată de cretă şi desenă un cerc pe perete, într-un anume loc. Înainte de a ieşi grăbit, îi văzu pe ceilalți, nemişcați, în picioare.

— Veniți repede! le strigă din nou, gesticulând împins de o ciudată agitație. Dincolo! Calculele arată clar… Lasă beculețele! se înfurie el pe Pier Ulm, care nu se hotăra să plece de lângă tabloul de bord. O să vedeți, o să vedeți! se bucură Vlig II, conducându-i în încăperea învecinată. E cam înghesuială aici, dar ce contează… Gata? Au venit toți?

După ce se convinse, trânti uşa cu putere şi le făcu semn să aştepte în linişte.

— De ce ne-ai scos din cabina de comandă? întrebă Boldur, nemulțumit. Tocmai acum, când…

— Sssst! ceru matematicianul şi, supraveghindu-şi ceasul, ridică un deget, cu expresia cunoscută a unuia care aşteaptă să se producă imediat ceva.

Şi, într-adevăr, acel ceva se produse: simțiră o uşoară zguduitură.

— Ce-a fost asta? întrebă nedumerit Pier Ulm, apoi vru să deschidă uşa.

— Nu deschide! strigă Vlig II, lovindu-l brusc peste mână.

Boldur îl privi bănuitor.

— Ce s-a întâmplat? zise el cu asprime. Nu crezi că trebuie să ne dai o explicație?

Vlig II îşi destinse fața într-un zâmbet.

— A lovit! se bucură el. A lovit!

— Ce a lovit? îndrăzni Gregor să întrebe.

— Cum ce? se miră Vlig II. Meteoritul a lovit în navă. Uite: aici! Se vede foarte clar.

Îi vârî sub ochi bucata de hârtie. Apoi, nerăbdător, mototoli hârtia şi se repezi la nişa cu scafandrele de protecție. Trase de ele şi câteva se rostogoliră pe jos.

— Îmbrăcați-vă cu astea, îi sfătui el, intrând în costumul spațial. Altfel nu putem trece dincolo.

Ceilalți îl imitară cu mişcări încete, şovăitoare.

Când ultimul fu gata, matematicianul aştepta de mult lângă uşă. Echipați pentru vid, trecură în cabina de comandă. Vlig II alergă înaintea tuturor spre locul unde desenase cercul de cretă.

— Uite! exclamă el. Am calculat exact.

Cercul înconjura acum o spărtură largă, cu marginile zdrențuite. Astronauții încremeniră. Era clar că pe acolo pătrunsese un obiect voluminos, iar gaura din peretele opus indica locul ieşirii.

— Salvați! strigă Boldur când îşi mai reveni şi îl îmbrățişă pe matematician. Salvați, salvați, salvați!

— Cum aşa? Meteoritul? întrebă Darnaputra, neînțelegând ceea ce i se înfățişa înaintea ochilor.

— Ne-a străpuns nava dintr-o parte în cealaltă! observă Gregor uluit.

— Întocmai! zise Vlig II. Aici, în cercul calculat. Puterea matematicii! Să țineți minte! adăugă el cu o justificată mândrie.

— Asta înseamnă că pericolul a trecut? întrebă Adalina. Şi Axanio?

— A pierdut! A pierdut din nou! spuse Boldur, în culmea entuziasmului. Axanio e învins, iar expediția noastră salvată ca prin minune.

— Bine, dar gaura asta…

Căpitanul arătă în silă urmele lăsate de meteorit în fulgerătoarea lui trecere prin cabina de comandă.

— Ce contează! răspunse inventatorul. Bine că nu-i atins tabloul de bord. În felul acesta ne păstrăm libertatea de manevră. Iată o amintire care, la întoarcere o să vă urce pe socluri de eroi.

— Cum? Mergem mai departe aşa? Cu astronava avariată? întrebă poetul, simțind că-l ia amețeala.

— Nici nu mă gândesc să întrerup drumul, declară Boldur. Acum, că am scăpat şi de Axanio, ce ne mai poate împiedica să ajungem în Constelația Argonautului? Un fleac de fisură în bordaj?

— Asta-i spărtură în toată legea! observă sceptic căpitanul Pier Ulm.

— Perfect! Vom naviga şi cu spărtură! Va fi cu atât mai interesant. Suntem la jumătatea drumului spre Beta. Ei bine, programul de cercetări va fi îndeplinit. Să fim totuşi atenți să nu cădem prin gaură în vid. Poate că nu e singurul inconvenient, dar cu puțină grijă accidentul se poate evita. Hai, nu fiți trişti! îşi îmbărbăta Boldur echipajul. Ia te uită! Astea sunt fețe de exploratori?

16

Până la urmă, Boldur hotărî totuşi să ia măsuri pentru ca spărtura aceea urâtă din bordajul astronavei să fie astupată. Cineva, parcă Albert, îl convinsese că, privită din exterior, nava arăta jalnic, încât o întâlnire în spațiu cu reprezentanții unei ale civilizații putea fi stânjenitoare, dând prilej la interpretări eronate. „Crezi că se vor lăsa impresionați de poveştile noastre cu încercările dificile cărora le-am făcut față?" întrebase poetul, strâmbându-şi buzele într-un surâs sceptic. „Fii convins că ne vor lua drept rude sărace, un fel de vânturălume fără căpătâi, care vagabondează prin Cosmos din lipsa altei ocupații. Nu numai că ne vor disprețui de la distanță, dar mă întreb dacă vor accepta, măcar de ochii lumii, să trateze cu noi de la egal la egal..." Asta îl dădu gata pe Boldur, care, în calitate de şef al expediției, suferea cumplit la gândul că, dintr-un motiv oarecare, cineva i-ar fi putut desconsidera misiunea.

— De mâine începem reparațiile, spuse el. Spărtura să fie umplută şi locul vopsit proaspăt.

Ce-i drept, până să ia hotărârea asta, trecuse un timp în care se părea că nimănui nu-i mai pasă de starea astronavei. Se obişnuiseră să ocolească sala de comandă, unde mediul era atunci identic cu cel din exterior. Cu toate

protestele lui Gregor, clubul argonauților își mutase sediul în observatorul astronomic. Văzându-se neputincios, Gregor acceptă situația, fără să se poată însă resemna; şi e mai mult ca sigur că aici, în această stare de spirit, își aveau originea repetatele lui afirmații, cum că discuțiile care se purtau în fostul său sanctuar „îi făceau greață”. Ura în special discursurile contrafăcute ale lui Albert, recitalurile lui improvizate, când își debita producțiile, mai vechi şi mai noi, stând în picioare, ca să domine puținul auditoriu de la înălțimea unei interminabile alcătuiri. Atunci Gregor îl putea studia în voie, pentru că insul privea mult pe deasupra pigmeilor din fața sa, deşi era limpede că nu putea face abstracție de ei. Alteori, în observator se încingeau conversații pătimaşe, iar astronomul începea să se teamă pentru fiecare din obiectele lui ultrasensibile; mai ales de când Vlig II, într-un acces de furie, încercase să iasă învingător dintr-o dispută savantă folosindu-se împotriva celor doi frați ai săi de o bară smulsă din telescop. De la acea întâmplare, Gregor demontase telescopul şi, însoțit de privirile intrigate ale echipajului, îl împachetase cu grijă, aşezând piesele în nişte cutii uriaşe, pe capacul cărora pusese apoi câteva sigilii de plumb. Aştepta vremuri mai bune.

În cabina de comandă, fidel regulamentului şi instrucțiunilor, căpitanul își făcea veghea cu o admirabilă sârguință. De fapt, răbdătoarea lui

siluetă, încremenită lângă aparate, voia să exprime un protest mut (nu mai puțin energic însă) la adresa unor stări de lucruri de care nu se simțea răspunzător. Echipajul îi scăpase de sub control, îşi „făcea de cap”, şi asta numai din cauză că organizatorii, în loc să-i acorde lui puteri depline, găsiseră de cuviință să-i aşeze pe cap un şef în persoana lui Boldur, acest „civil” iremediabil. Pier Ulm clocotea, înăbuşindu-şi mânia în străfundurile ființei lui, însă adesea permițându-şi să înjure mormăit sub cască. Păzea aparatele echipat în costumul pentru explorări exterioare şi, uneori, privirile lui îşi vărsau otrava prin spărtura pe care o contempla cu un dezgust rivalizând prin dimensiuni cu infinitul.

Din când în când, vreunul din frații Vlig putea fi văzut trecând nervos spre aripa laboratoarelor, unde se încuia până când reuşea să-şi descarce sufletul pe povara cine ştie cărui insucces diplomatic în relațiile cu ceilalți doi membri ai familiei. Aceste autoexilări ostentative, pentru care se cerea traversarea spațiului vidat al cabinei de comandă, erau executate de cei trei Vlig prin rotație. De la postul său, Pier Ulm ar fi putut să spună cu precizie cui îi venea rândul la refugiu. Într-o zi, la ora când căpitanul se pregătea să predea cartul lui Boldur, apăruse pe neaşteptate Albert, gânditor şi bine dispus. Se apropiase de peretele străpuns de meteorit, se aşezase jos, cu

picioarele spânzurând în afară, şi privise o vreme stelele, fredonând sub cască un cânticel atunci improvizat. Pier Ulm îl privise îndelung, întrebându-se dacă poetul va aluneca sau nu, prin spărtură, în spațiile interstelare. Albert nu căzuse. Schimbaseră apoi câteva replici. Mai bine zis, le schimbase Albert cu sine însuşi, exclamând des şi exprimând cu voce tare câteva din impresiile unice pe care le încerca acolo, în marginea abisului întunecat.

Adalina observă curând că lucrurile nu mergeau prea bine, în ceea ce-l privea pe căpitan. Fața lui, mai suptă şi mai pământie ca de obicei, avea însă o căutătură care o făcea pe tânăra femeie să se retragă, lipindu-se de perete, atunci când întâmplător intrau pe acelaşi coridor şi întâlnirea nu mai putea fi evitată. Apoi deveni clar pentru toți că şeful echipajului se schimbase. Medicul Darnaputra îl auzi vorbind singur şi se oferi să-l consulte. Drept răspuns, Pier Ulm îi aruncă una din privirile sale dizolvante, încât celălalt nu mai îndrăzni să intre în vorbă cu el. De altfel, nici nu li se prea întâlneau drumurile, ăsta-i adevărul. Cea mai mare parte a timpului, căpitanul şi-o petrecea în cabina de comandă, singur, departe de preocupările disprețuite ale oamenilor din echipaj. În pilduitorul exces de zel cu care îşi îndeplinea îndatoririle de serviciu, Pier Ulm dovedea însuşiri aproape supraomeneşti şi adesea putea fi văzut picotind, sau chiar

dormind echipat, cu casca sprijinită de ecranul locatorului transfocator.

Între acestea, se petrecu şi o dramă. Incidentul cu meteoritul, invocat cu perfidie de Vlig III atunci când Adalina începuse să-şi caute înnebunită pisoiul siamez, părea să justifice într-un fel dispariția lui. „Linişteşte-te, dragă! o îmbărbăta astrobiologul. L-ai pierdut? L-ai pierdut! Altă dată să nu-l mai laşi în sala de comandă, nesupravegheat. A venit meteoritul, a făcut bum. În blindaj şi motănelul... adio! Expulzat, într-o fracțiune de secundă, direct între stele.. Zicând acestea, Vlig III le făcea cu ochiul, complice, celorlalți doi savanți, în vreme ce Adalina, cu lacrimi în ochii ei frumoşi, îşi frângea mâinile disperată.

Drama era, însă, alta. Tocmai când spiritele se mai liniştiseră, iar Adalina începea să se lase convinsă de faptul că pieirea siamezului era o pierdere chiar prea mică la un accident de proporțiile celui cunoscut, montanul îşi făcu apariția într-un mod de-a dreptul senzațional. După experiența YQ, de al cărei rezultat savanții se arătaseră nespus de încântați, *subiectul* rămase închis în laboratorul istoric al lui Vlig III; mai precis, fusese încarcerat într-o lădiță pe care Vlig I lipise apoi o emblemă cu cap de mort, pentru ca nimănui să nu-i treacă prin minte să scotocească acolo, nici măcar din greşeală. Apoi fusese încuiată şi uşa laboratorului, cu mecanismul special în fața căruia până şi Pier

Ulm trebuise să se dea bătut, înainte chiar de a renunța la controlul pe care, în zile mai bune, îl făcea cu regularitate de la om capăt la celălalt al astronavei. Aşadar, savanții luaseră toate măsurile menite să împiedice pătrunderea cuiva la subiect, păstrat în secret până vor fi socotit că venise momentul unei demonstrații cu adevărat impresionante. Dar atunci când încuiau lădița şi lipeau pe ea semnul de pericol, nici unuia dintre cei trei Vlig nu i-ar fi trecut prin minte că lucrurile puteau să ia o cu totul altă întorsătură.

Se vede că, plictisit de îndelungata înțepenire în fundul lăzii, sau, cine ştie, mânat de energiile stârnite în corpul său redimensionat, subiectul găsise la un moment dat cu totul neconvenabil spațiul ce i se rezervase. Două, trei lovituri cu capul (şi încă uşoare), date pe dinăuntru, făcură praf lădița şi făptura putu astfel să se ridice pe cele patru labe ale fostului siamez. Cum înainta poticnit prin laborator, labele lui izbeau în podea cu un zgomot metalic. La început, subiectul nu prea avea controlul mişcărilor sale, dovadă picioarele mesei, rupte în trecere, sau poate în urma unui salt dezorientat. Destul că masa se răsturnase într-o puzderie de cioburi — tot ce mai rămânea din instalația de preparat vid a fraților Vlig — cioburi peste care motanul călca fără alegere şi, fireşte, fără să se rănească.

Nimeni n-ar fi putut spune exact cât timp trebuise să treacă până când subiectul şi-a venit

în fire din şocul provocat de experiență. După pagubele din laborator, se putea presupune că starea aceea de dezorientare durase destul de mult, câteva zile probabil, fără ca vreun astronaut să fi băgat de seamă şi să alarmeze echipajul. Clubul desfăşurase, ca niciodată, activități calme şi nici măcar frații Vlig nu fuseseră văzuți, în intervalul amintit, traversând sala de comandă spre aripa laboratoarelor. Prin urmare, subiectul avusese răgazul necesar exersării noilor sale reflexe şi mişcări. Explorase laboratorul şi, hotărându-şi în cele din urmă eliberarea din captivitate, spărsese uşa prin repetate lovituri cu capul şi ieşise în coridor.

E uşor de închipuit uimirea căpitanului Pier Ulm, martor mut al trecerii subiectului prin cabina de comandă. Faptul se petrecea la o oră când căpitanul nu moțăia cu casca lipită de locatorul transfocator. Prin urmare, era destul de treaz ca să ia în serios apariția motanului, care ieşise din aripa laboratoarelor şi traversa încăperea spre partea din față a navei.

Pier Ulm privi consternat mişcările ferme ale subiectului şi ceva îl făcu să se gândească imediat la mişcările unui automat. Motanul Adalinei nu-i acordă decât o vagă atenție, fixându-l mai puțin de o secundă cu nişte ochi pe care căpitanul nu-şi mai amintea să-i fi văzut atât de inexpresiv dilatați. Apoi subiectul îşi văzu în linişte de drum, pe lângă peretele străpuns de meteorit, iar Pier Ulm privea şi nu-i

venea să creadă că motanul *circula* într-adevăr prin spațiul vidat al încăperii, ca şi cum ar fi fost mediul lui natural..

Ajuns la uşa ermetic închisă, dincolo de care începea zona locuită a astronavei, subiectul dădu s-o deschidă cu laba, izbind într-o manieră care alarmă curând echipa din observator. Ieşiți în grabă pe coridor, astronauții ascultau zgomotul repetat al loviturilor şi se întrebau nedumeriți ce l-o fi apucat, aşa, din senin, pe Pier Ulm. „V-am spus eu, v-am spus!" exclamă Darnaputra, clătinând din cap, cu un rânjet, şi arătând spre uşa de la capătul coridorului. Dar căpitanul încă nu-şi revenise, dincolo, din uluială şi e foarte probabil că nici nu şi-ar fi revenit curând, dacă subiectul, pe care încă îl mai lua drept motanul Adalinei, n-ar fi schimbat pe neaşteptate tactica. Nu mai izbi cu labele lui ca de plumb, dar începu să împingă cu fruntea, în partea de jos a uşii, cu o îndărătnicie şi o forță de care nimeni (cu excepția fraților Vlig) nu l-ar fi crezut în stare.

Din cauza vidului înconjurător, Pier Ulm nu auzea zgomotul infernal al loviturilor şi nici scrâşnetul uşii, care, împinsă cu îndârjire, era gata-gata să cedeze. Mai mult instinctiv, simți jetul de aer țâşnit de dincolo printr-o mică fisură şi înțelese că, dacă nu intervenea fără întârziere, motanul ar fi împins până când uşa coridorului ar fi plesnit ca o biată scândură ruptă.

Intervenția oportună a căpitanului împiedică

producerea unui nou accident şi salvă echipajul, pentru că Pier Ulm, în acele momente de mare primejdie, reuşi să-şi uite aversiunea şi pornirile duşmănoase împotriva tuturor celorlalți. Îi avertiză prin megafoane şi, în câteva clipe, coridorul din spatele uşii amenințate se goli. Apoi căpitanul degajă el însuşi intrarea şi, astfel, subiectul experienței YQ pătrunse în viața astronavei. La vederea, mai bine zis la revederea lui, Adalina dădu un țipăt în care se amestecau uimirea, neîncrederea şi bucuria. Frații Vlig schimbară priviri crucişe, scăzând parcă fiecare cu câțiva centimetri, în aşteptarea îngrijorată a unui deznodământ. Adalina se repezi apoi la subiect, chemându-l pe numele siamezului: „Pufuleț! Pufuleț!" şi numai miorlăitul lui răguşit, scos parcă dintr-o enormă cutie de tablă, îi reteză curajul pe când încerca să-l îmbrățişeze. Numitul Pufuleț nu arăta prin nimic că şi-ar fi recunoscut binefăcătoarea de odinioară, ba chiar părea hotărât să răspundă agresiv la gestul aproape matern al Adalinei. Toți îl văzură rânjind şi scuipând, cu o expresie stranie în ochii lui enormi. Şi abia atunci, retrăgându-se contrariată, Adalina observă umbletul de maşină al preferatului ei. Nu mai trebuie spus că şocul fulgerător care urmă o aruncă imediat în leşin şi se nimeri să cadă tocmai în brațele lui Gregor, ceea ce era acum o dovadă sigură că leşinul nu avea în el nimic regizat.

— Ei, drăcia dracului! exclamase Boldur, trădându-şi nedumerirea. Asta cine a mai făcut-o?

Şi, cum fraţii Vlig păreau singurii suspectaţi, adevărul ieşi la lumină încă înainte ca subiectul să-şi fi terminat inspecţia prin încăpere. Siamezul redimensionat hotărî, în sfârşit, să se oprească din cursă, iar Adalina, la trezire, îl găsi răsturnat pe una din lăzile cu telescopul demontat. Dacă n-ar fi fost ochii aceia enormi, în continuă mişcare, ai fi putut crede că acolo, pe ladă, zăcea leşul împietrit al unui pisoi, nicidecum „minunea ştiinţei contemporane, sinteză a inteligenţei omeneşti, organismul rigidificat care, folosit ca instrument de cercetare în avanposturile civilizaţiei noastre etc… ” cum spunea Vlig II, matematicianul, lansat tocmai atunci într-un discurs.

— Criminalule! strigă Adalina şi, ca o furie dezlănţuită, se repezi asupra lui Vlig II înainte ca vreunul din cei prezenţi să înţeleagă ce se întâmpla şi să intervină. În momentul imediat următor, cele câteva smocuri de păr ale matematicianului erau făcute ghemotoc în pumnii micuţi cu care Adalina îl lovea îndârjită în piept şi peste braţele ridicate, pentru apărare, deasupra capului pleşuv.

— Opriţi-o! Luaţi nebuna de aici! ţipa Vlig II printre gemete şi, după ce astronauţii reuşiră s-o smulgă pe tânăra femeie de lângă el. Matematicianul rămase gâfâind, cu faţa

congestionată, pipăindu-și îngrijorat locurile de sub ochi, unde începeau să se profileze nişte vânătăi.

— Ați turbat cu toții! strigă Boldur, revoltat, privind-o însă numai pe Adalina, care se zbătea între Albert şi micuțul Darnaputra, în vreme ce frații Vlig dădeau îngrijiri celui maltratat.

Adalina continua să se jeluiască: „Oh! Criminalul! Criminalii! Mi-au prăpădit *pisicul!* L-au nenorocit pe Pufuleț…" ceea ce era în bună parte adevărat, numai că savanții se situau pe o cu totul altă poziție. Vlig III, uitând pentru câteva momente să maseze craniul pleşuv al matematicianului, se adresă femeii, gâtuit de indignare:

— Ruşine! Ruşine!… Să insulți în felul acesta experiența secolului…

La care Albert, uşor amuzat de întâmplare, interveni cu o întrebare încuietoare:

— Care secol?

Iar Vlig III rămase puțin derutat, fiindcă acolo, pe astronavă, erau cu toții cam în afara timpului pământesc, căruia de mai multă vreme nu i se mai urmărea cursul. Dar Vlig III, stimulat de gemetele fratelui său, îşi reveni imediat.

— Secolul *nostru,* fireşte! strigă el, congestionându-se. Şi, la urma urmei, ce contează asta, când vorbim de acest exemplar fantastic, care nu este nici animal, nici robot, nici maşină electronică de calcul, ci câte ceva din toate, mai precis esența lor la un loc?! Iar

femeia asta, care îşi plânge siamezul jertfit întru nobila cauză a cunoaşterii… în loc să fie mândră de ceea ce noi am realizat, loveşte cu pumnii în capul eminentului meu frate şi matematician!… Unde ne trezim? Sub semnul terorii? Într-o epocă de persecuție a ştiinței şi a minților luminate care…

Ajuns aici, după ce glasul îi urcase, din ce în ce mai strident, pe măsură ce purpura din obraji se accentua, Vlig III se poticni şi, desfăcându-şi larg brațele, căzu pe spate ca retezat.

Neaşteptata întorsătură a lucrurilor îi tulbură pe cei de față, făcându-i să uite de vânătăile lui Vlig II. Savantul astrobiolog horcăia, avându-i alături pe Vlig I şi pe Darnaputra. Medicul cerea: „Aer! Aer!” în vreme ce Boldur se foia de colo-colo, iar căpitanul Pier Ulm privea impasibil scena. Adalina, speriată, se retrăsese lângă perete şi nu îndrăznea să mişte, nici măcar pentru a scutura smocurile de păr ale matematicianului, care rămăseseră între degetele ei crispate. Aruncându-i o privire ucigătoare, Vlig I se ridică de lângă corpul ilustrului frate căzut şi strigă, furios:

— Uite! Şi pe asta ai făcut-o! Acum poți să… Acum poți să…

Dar nimeni n-avea să mai afle ce credea Vlig I că ar fi putut Adalina să facă, pentru că tocmai atunci savantul astrobiolog începu să-şi vină în fire. Privea cu ochi tulburi fețele aplecate

deasupra lui şi nu păru a recunoaşte pe cineva. Apoi îşi întoarse capul, căutând ceva anume. Darnaputra îl ținea de umeri, urmărindu-i atent mişcările, iar ceilalți aşteptau încordați.

În sfârşit, privirea lui Vlig III se fixă asupra lăzii de pe care subiectul experienței YQ urmărea şi el scena.

— E o ruşine… bolborosi cu greutate savantul astrobiolog. Produsul nobil al ştiinței şi tehnicii contemporane… Minunea timpului…

Apoi tăcu, epuizat, iar ceilalți aşteptară mai departe, până când Vlig III izbuti să-şi termine gândul.

— E o ruşine să-l cheme Pufuleț…

Pleoapele îi căzură, grele, acoperindu-i ochii înceţoşați. Astronauții se priviră câteva momente în tăcere.

— Nu-l va mai chema Pufuleț hotărî Boldur. Îi vom găsi alt nume.

— Îi vom da un indicativ! exclamă Vlig II şi fața i se lăți într-un zâmbet luminos.

Adalina, făcând un pas înainte, îndrăzni:,

— Bine, dar…

— Nici un „dar”! îi reteză Boldur întrebarea. Va fi aşa cum am spus. Ăsta nu mai e *motanul tău,* ci aparține pentru totdeauna ştiinței!

Matematicianul se apropie de urechea lui Vlig III.

— Îi vom da un indicativ! repeta el, cu gravitate, iar bolnavul clătină din cap, mulțumit, fără să deschidă ochii.

Din ziua aceea, spre deplina satisfacție a echipajului (cu excepția Adalinei, firește), subiectul avea să se numească „Triton Vega-8 Argonauticus”.

17

Mai trecuse un timp de la hotărârea luată de Boldur, şi spărtura din bordajul astronavei era tot deschisă, pentru simplul motiv că nu se putea astupa singură. Abătându-se pentru o treabă oarecare prin cabina de comandă, conducătorul expediției dădu din nou cu ochii de gaura cu margini zdrențuite, dincolo de care rânjea tăcut Cosmosul. Şi se enervă cumplit, simțind privirile învinuitoare ale lui Pier Ulm pironite în ceafă. Dar din enervarea aceea nu mai rămase decât o vagă urmă când, întors în observatorul astronomic, Boldur convocă un consiliu. Nu lipsea decât Vlig III, temporar internat, aflat în convalescență după atacul de cord pe care îl suferise.

— Văd că m-ați înțeles greşit! le reproşa Boldur tuturor celorlalți. Am cerut ca spărtura să fie astupată, să nu fim puşi în situații penibile, să nu râdă unul şi altul de noi, dar vouă puțin vă pasă, nu-i aşa?

Fireşte, la aceste cuvinte, astronauții murmurară, încercând să-l asigure de contrariu.

— Lasă, lasă! protestă Boldur. Vă cunosc!... Dacă ar fi după voi, am călători până la capăt în halul ăsta incalificabil!

Aici uita că tocmai el fusese cel care afirmase cândva că spărtura nu-l deranja cu nimic în zborul spre steaua Beta. Dar nu îndrăzni nimeni

să-l corecteze.

— Ei, de-acum lăsăm totul la o parte şi ne punem pe treabă! hotărî conducătorul expediției. Nu-i cine ştie ce de făcut. Câteva plăci, acolo, potrivite în doi pereți şi sudate bine între ele… Dacă va fi nevoie, mai facem şi o întăritură în interior.

— Nu va fi nevoie! asigură Albert, care se şi vedea obligat la un efort suplimentar, cu totul inutil.

— Dacă va fi nevoie, preciza Boldur nu prea ferm. Până una-alta, hai să vedem cum facem. Eu zic să lucrăm în trei schimburi, ca să meargă treaba mai cu spor.

— De ce în trei schimburi? se miră tot Albert. Ajung şi două. Trei schimburi sunt de-a dreptul epuizante, uite, să spună şi Darnaputra dacă nu-i aşa, că-i medic.

Darnaputra ridică din umeri.

— Pe mine să nu contați, ceru Adalina.

— Dar de ce!? izbucni Gregor. Vrei să spui că tu eşti altfel decât noi?

— Eu sunt femeie, observă Adalina.

— Foarte bine! se încăpățână astronomul, hotărât să se răzbune pentru jignirile aduse marii lui iubiri, de care încă nu se vindecase. Foarte bine, o să lucrezi alături de noi. Timp de câteva milenii ai tot cerut egalitate cu bărbații. Acum o ai! Şi în drepturi, şi în îndatoriri…

— N-am cerut eu! protestă femeia.

— Nu-i nimic, asta nu înseamnă că ai să scapi

fără să suporți consecințele!

— Exagerezi, scumpule! zise Albert, zâmbindu-i sfidător, în timp ce Adalina îl privea cât putea de urât.

Boldur interveni.

— Eu consider că domnişoara va trebui să lucreze totuşi cu un orar redus. Să nu uităm că treaba pe care o avem de făcut nu-i deloc uşoară.

— Sigur, zise Vlig I. Ridici plăcile, tragi de ele ca să le aşezi una peste alta, le sudezi... Complicat, complicat!

Şi oftă, schimbându-şi poziția în fotoliu, care scârțâi sub greutatea lui în continuă creştere.

— Ilustrul nostru frate va fi scutit, sau nu? se interesă Vlig II, cu atenția încordată şi privirile fixate asupra lui Boldur.

Conducătorul expediției îl privi întrebător pe medic. Darnaputra clătină capul, sceptic.

— Va fi scutit! decise Boldur. Se pare că încă nu s-a restabilit pe deplin după şoc.

Matematicianul răsuflă uşurat.

— Îmi pare bine că judecați situația noastră cu atâta omenie. Vă mulțumesc, vă mulțumesc pentru amândoi!

Gregor îşi lungi fața într-o expresie de uimire.

— Dumneata pentru ce mulțumeşti? întrebă.

Fu rândul lui Vlig II să se mire.

— Cum pentru ce? Pentru scutire, vezi bine!

— Dar dumneata n-ai fost scutit. Matematicianul sări în picioare.

— Cum n-am fost scutit? Nu era vorba că inapții sunt scutiți de efort fizic? Ați fi în stare să scoateți la muncă pe cineva care, după un atac de cord, abia s-a ridicat de la pat?

Vlig II îşi înălță privirea şi brațele într-un gest al deznădejdii. Dar Gregor nu se lăsă impresionai;.

— Nu de *el* era vorba, zise. Cu el e limpede, din moment ce zace la pat. Dumneata ce ai?

Vlig II îl privi ca prostit. Apoi se repezi spre Boldur şi-l apucă de mână, scuturându-l.

— Nu vă mai amintiți? Ați uitat cu toții? N-ați fost aici de față, când femeia asta era cât pe-aci să-mi scoată ochii şi să mă scalpeze?...

Lămurit, Gregor zâmbi, clătinând din cap, cu subînțelesuri.

— Aha! zise el, apoi se scufundă în fotoliu, fără să-l scape din privirile devenite brusc ironice pe ilustrul matematician.

Boldur stătu o clipă în cumpănă, apoi hotărî să pună lucrurile la punct.

— Ar fi bine să nu veniți cu tot soiul de fleacuri, zise el. Cine are motive întemeiate, va fi scutit, sau i se va face un program de muncă redus. Motive *întemeiate* am spus!

Dacă voi da curs tuturor cererilor de scutire, n-o să ajungem la nici un rezultat. Vlig II începu să fiarbă.

— Aşadar, voi aveți impresia că eu n-aş avea motive suficient de întemeiate?

— Îhî! gemu afirmativ Albert.

— Poate credeți că nici n-am fost vreodată atacat şi maltratat?! O să mă convingeți cumva că tot ce am pătimit din vina domnişoarei n-a fost decât o glumă? Nu?

Albert îşi desfăşură în sus statura şi începu să se plimbe cu mâinile la spate.

— Stimate coleg, zise el, ar fi cazul să nu exagerezi în privința…

— Nu sunt coleg cu dumneata! izbucni Vlig II. Şi să nu-mi dai mie sfaturi, că ți-aş putea fi tată, mă auzi? Să nu-mi dai mie sfaturi! Când abia făceai ochi, eu eram membru corespondent al mai multor academii şi scriam tratatul de matematici subtile pe care ți-ai făcut pregătirea şcolară, obraznicule şi nerecunoscătorule ce eşti!

Vlig II se ambalase şi părea destul de greu de oprit. Albert îşi păstră, totuşi, calmul şi buna dispoziție.

— Dacă vrei să ştii, o viață întreagă voi regreta că mi-am muncit creierii cu inepțiile alea, veni replica lui sfidătoare. Le consideram, şi nu numai eu, adevărate mostre de prostie creatoare, n-ai decât să-ți ieşi din pepeni, dacă nu eşti în stare să suporți o apreciere sinceră asupra unei aşa-zise opere, fără nici o valoare artistică în ea. Dar să lăsăm asta deocamdată şi să venim la subiect, fiindcă nu e mai puțin ridicolă pretenția de a fi scutit de datorie pe motiv că, acum câteva zile, cineva ți-a deranjat puținele fire de păr de pe cap. Cu atât mai mult

cu cât, între noi fie vorba, acel cineva avea motive să se poarte şi mai dur cu dumneata şi cu alții. Şi e păcat că n-a făcut-o!

Vlig I se simți vizat.

— Faci aluzie la mine, nu-i aşa? întrebă el, pregătindu-şi contraatacul, în vreme ce doctorul Darnaputra se străduia din răsputeri să-l țină pe matematician de la o încăierare care i-ar fi sporit numărul pacienților.

Boldur bătu cu pumnul în lada care îi servea drept masă şi Gregor, cu o strângere de inimă, îşi auzi telescopul, mai precis o bucată din el, zuruind înăuntru.

— Încetați odată cu insultele astea! Sunteți fenomenali! Mă tot întreb cum am reuşit… Cum am putut fi atât de orbit încât să vă adun pe toți la un loc?…

Vlig II se linişti cu greu, iar astrofizicianul renunță să se mai angajeze în scandal. Declară doar că, în cazul scutirii de muncă a fraților săi, el, unul, îşi propunea să intre în grevă, neavând chef să lucreze, singur din toată familia, spre amuzamentul sau chiar hazul celorlalți doi. „Cum, se miră matematicianul, te gândeşti cumva că eu şi cu celălalt?” Dar Vlig I părea să pună prea puțin preț pe sinceritatea prefăcută a unei asemenea întrebări, în ciuda tonului jignit cu care fusese rostită.

— Sigur, zise el. Eu să trag în jug şi voi să mă arătați cu degetul. Aşa ați făcut întotdeauna, de când vă ştiu! Pentru că erați mai mici, tot greul

cădea pe mine, ce vă păsa vouă!

— Tu erai mai solid, se scuză Vlig II.

— Ei bine, m-am săturat! exclamă astrofizicianul. M-am săturat să mă sacrific prosteşte, ajungând de râsul vostru. Declar aici cu toată fermitatea că, dacă măcar tu nu vii să pui mâna când o să astupăm spărtura aia, eu, unul, mă încui în laborator şi n-am să deschid nimănui, până la întoarcerea pe Pământ. Să lucreze cine-o vrea, nu mă priveşte!

Şi, ofensat, se răsuci în fotoliu, întorcându-şi spatele, într-un protest categoric, spre toți cei aflați de față.

— Mergem mai departe! zise Boldur iritat. Mai este cineva care crede că nu poate participa la repararea navei?

— Eu!

Darnaputra se ridică în picioare. Pe fața tuciurie, ochii lui clipeau mărunt dincolo de lentilele enorme ale ochelarilor.

Boldur rămase încurcat.

— Regret, spuse calm Darnaputra şi îşi înclină uşor făptura uscată. În următoarele zile voi veghea la căpătâiul bolnavului.

— Înțeleg, zise Boldur.

— În orice moment infarctul se poate repeta, urmă cu aceeaşi linişte micuțul Darnaputra.

— Înțeleg! zise iarăşi Boldur, încruntat. O să stai cu el în infirmerie.

Darnaputra se aşează tăcut. Şeful expediției îşi roti privirile peste cei prezenți în observator.

— Dar căpitanul Pier Ulm unde-i? întrebă. Până acum câteva clipe era aici.

Gregor privi fotoliul gol de alături.

— A ieşit, constată Albert. Cred că s-a înapoiat în cabina de comandă, dacă nu cumva a ieşit pentru altceva.

— Pentru ce? insistă Gregor.

— Ei!... pentru...

Albert îşi flutură mâna, hotărând să lase răspunsul în suspensie. Şeful expediției observă:

— De altfel, căpitanul nu poate intra în discuție. Trebuie să rămână cineva să se îngrijească de evenimentele zborului. Din moment ce eu, personal, voi conduce operația de recuperare a cabinei de comandă, e limpede că Pier Ulm va rămâne la postul său. Şi, cu asta, cred că aproape am terminat.

— Aş mai vrea şi eu să spun câteva cuvinte! zise Albert, ceea ce îi displăcu profund lui Boldur, dar nu-l putu împiedica să vorbească.

Poetul se ridică din nou în picioare.

— Aş vrea să exprim aici adeziunea mea totală şi să vă asigur că, în calitatea mea de poet abisalist, voi fi alături de toți cei care vor înfrunta (pentru a câta oară?), cu o exemplară dăruire de sine, vitregiile abisului interstelar. Veți spune, poate, că nu e mare lucru să astupi o gaură în bordajul astronavei. Ei bine, nu! E un fapt sublim, e ceva care te înnobilează sufleteşte şi-ți dă dreptul la nemurire. Iertați-mă că mă

simt atât de emoționat! Dar vreau să se ştie că sunt mândru de a putea fi *martorul* acestei realizări şi vă asigur că sensibilitatea mea este de-acum pregătită să transpună în versuri fierbinți impresiile adânci pe care nu mă îndoiesc că le voi culege la fața locului. Puteți deci conta pe mine! Voi fi acolo, în sala de comandă, martor al efortului constructiv, al risipei de energie creatoare, voi trăi şi voi imortaliza în artă amintirea glorioasă a acestor momente înălțătoare…

Cu acest discurs neaşteptat, care lumină fața lui Boldur, consiliul argonautic luă sfârşit.

În ciuda unor posibile presupuneri, atmosfera optimistă dură pe parcursul executării întregii lucrări. Mai puțin antrenat în ea era Gregor, indispus de faptul că se trezise muncind de unul singur. Dacă în prima zi participarea fusese ceva mai convingătoare, curând astronauții dispărură, unul câte unul, din rândul celor care aveau o contribuție reală în astuparea spărturii din bordaj. Vlig II izbutise până la urmă să obțină o scutire, aranjând cu Darnaputra să-i găsească o umbră dubioasă la nivelul duodenului. Fratele său, astrofizicianul, bănuind subterfugiul, se ținuse de cuvânt şi refuzase să mai lucreze, în ciuda rugăminților şi amenințărilor lui Boldur, cu care mai discuta uneori prin uşa zăvorită a laboratorului. Cât despre mezin, îşi revenea cu greu din boală şi uneori putea fi auzit gemând şi plângând

înăbuşit la infirmerie, mai ales de când medicul îl anunțase că singura garanție a deplinei lui însănătoşiri era transplantul. Pe lângă frica nebună pe care i-o făcea gândul unei asemenea operații, Vlig III se întreba cu justificată neliniște dacă ar fi fost, pe astronavă, cineva dispus să renunțe la propria sa inimă pentru a se transforma în donator, salvând astfel o viață amenințată. „Dacă n-ar fi toți atât de egoişti, atât de egoişti!” murmura astrobiologul, cu fața scăldată în sudoare şi lacrimi. Evident, medicul Darnaputra se vedea obligat să rămână destul de mult la căpătâiul bolnavului, relaxându-şi mâinile în vederea operației complicate pe care o plănuia. Era exclus să poată participa, chiar şi numai pentru o jumătate de oră, la lucrările grele din cabina de comandă şi, pentru a avea un aliat, îl înfricoşa pe Vlig III, povestindu-i cam ce putea face mâna lui, înarmată cu un bisturiu, dacă şi-ar fi pierdut reflexele din cauza unor suprasolicitări fizice. Savantul îl asculta, cu spaima întipărită în adâncul ochilor dilatați, iar în mintea lui începuse să clocească planuri de evadare din celula albă a infirmeriei.

Adalina acceptase să lucreze cu un orar redus, dar nimeni nu ştia ce înțelegea ea prin asta, fiindcă în puținele zile cât fusese văzută la locul lăudatei activități făcuse cam ce o tăia capul, mai mult încurcându-l decât ajutându-l pe Gregor.

— Nu face mai nimic! se plânse acesta lui

Boldur, când avu primul prilej. După ce că n-am pus-o decât la treburi uşoare, când am nevoie de ajutorul ei dispare. Uite, şi acum trage chiulul! Am găsit-o ascunsă într-un colț.

Cu cutia de şuruburi lângă ea, stătea acolo şi nici nu-i păsa că mă ținuse să aştept degeaba, sprijinind o placă grea, care era doar pe jumătate fixată…

Fiind pe aproape, Albert se crezu îndreptățit să intervină, până când Boldur n-avea să se lase întru totul influențat de reclamația astronomului. N-apucă însă să deschidă gura în apărarea prieteniei sale, că Gregor îl şi atacă:

— Iar pe ăsta să-l scoateți de aici! strigă el, arătând costumul de protecție în care putea fi bănuit Albert. De câte ori vine, sub pretext că se documentează, mă enervează cu „sfaturi” pe care nimeni nu i le cere. Dacă nu pune mâna la treabă, să dispară! Că, altfel, nu garantez ce-o să se întâmple, atâta vreme cât mai este un singur locşor prin care cineva poate fi aruncat în spațiul cosmic.

— Ei, şi tu! N-o lua chiar aşa! încercă Boldur să-l liniştească. Ştii doar că are o sarcină de îndeplinit. S-a angajat în plin consiliu pentru asta.

— Nu mă priveşte! Să nu-l mai prind pe aici! urlă Gregor, aproape să spargă membranele micilor difuzoare.

De atunci, nici Albert şi nici Adalina nu-l mai deranjară. Poetul amenința că, din cauza

imbecilității astronomului, n-avea să poată duce la bun sfârşit capodopera vieții sale. Apoi, cu timpul, indignarea îi mai scăzu şi Albert se consola, spunând celorlalți:

— La urma urmei, n-are decât să stea singur acolo. Să fie sănătos! Am vrut să-l fac celebru într-un poem, dar trebuia să înțeleg de la început că nu-i el omul care să merite asta.

Aşa se face că Gregor rămase să tragă singur tot greul în operația aceea atât de necesară astronavei. Căpitanul Pier Ulm, stând tăcut la pupitrul de comandă, nu binevoia să-i arunce nici măcar o privire, în timp ce el târa de la magazie plăcile metalice şi uneltele şi toate celelalte. Cu opinteli zdravene, ridica plăcile în dreptul spărturii, şi, fixându-le provizoriu, începea să le sudeze. Transpirația îi curgea de pe frunte în ochi şi nici măcar n-avea cum să şi-o şteargă, iar înjurăturile nu-i erau atunci de nici un folos. Gregor lucra îndârjit, insensibil la aprecierile lui Boldur, care din când în când venea să „ia în primire ce se lucrase între timp" şi să dea prețioase sugestii. În câteva rânduri, şeful expediției găsi că era folositor să laude fără rezerve munca subordonatului său şi promise chiar că, la un viitor consiliu, va aprecia public dăruirea de sine cu care acesta înțelegea să participe la efortul colectiv de refacere a navei avariate.

Auzind acestea, Gregor scrâşnea din dinți şi lucra mai departe, dar nu avu totuşi curajul să-i

mărturisească şefului că zelul său exagerat pornea numai din convingerea că, odată nava reparată, ceilalți aveau să se împrăştie prin cabinele lor, eliberându-i observatorul astronomic, pe care în alt fel nu vedea cum ar fi reuşit să-l recupereze.

18

Efortul fizic exagerat îl slăbi pe Gregor şi-l făcu să aibă un somn agitat, aruncându-l, în repetate rânduri, în apele tulburi ale coşmarului. La festivitatea prin care astronauții țină să marcheze redarea în folosință a deplinei capacități a navei, Gregor venise atât de obosit încât adormise în fotoliu şi scăpase astfel prilejul de a-şi auzi numele pomenit în coada unui şir de alte nume care s-ar fi ilustrat în conducerea şi executarea lucrărilor. Nici aplauzele şi nici chiar programul artistic pe care îl improvizase echipajul nu reuşiră să-l trezească pe astronom, frânt de oboseală cum era. Pe fundalul acela de zgomote confuze, Gregor se visă ajuns într-un moment de vârf al unei adevărate avalanşe a groazei. Se făcea că era tot într-o navă (poate aceeaşi), numai că Axanio fusese şi el îmbarcat, nu se ştie cum, şi făcea parte din echipaj. Tocmai ieşiseră dintr-un război interplanetar, care avea să rămână în istorie sub denumirea de *războiul* cu *efemeridele.* Fusese ceva demențial, încât Gregor nici măcar în vis nu voia să-şi amintească anumite scene; pur şi simplu le refuza.

Se făcea, aşadar, că ieşiseră victorioşi din război, iar astronomul se gândea cu o ascunsă bucurie la înapoierea pe Pământ şi la apropiata lui căsătorie cu Adalina. Unde mai pui că

restricțiile impuse de călătoria îndelungată şi mai ales de asediu se apropiau de mult aşteptatul sfârşit. Cam asta era situația când, pe neaşteptate, Axanio pătrunse în sala de comandă, deschizând uşa cu o violentă lovitură de picior. Se opri în cadrul uşii, ridicol şi amenințător, sprijinit cam rigid pe picioarele uşor crăcănate. Gregor şi ceilalți, *băieții,* aşteptau calmi părerea lui, în funcție de care aveau să fie ale lor.

— Unde-i jigodia care mi-a scotocit prin cabină? şuieră Axanio, într-un fel care arăta că întrebarea lui trebuia luată în serios. Cine mi-a manglit termosul de sub pat?

Adevărul e că băieții habar n-aveau că Axanio ținea un termos în cabină, şi încă sub pat. Dar acela avu proasta inspirație să înainteze, privindu-i pe rând, cercetător, şi adulmecând aerul cu nările lui zbârcite, de şacal bătrân. Ajuns în dreptul lui Gregor, nu se ştie ce-l opri şi, încordându-se deodată, strigă:

— Duhneşti a gin, podoabă! Unde mi-ai ascuns termosul? Să mi-l dai imediat!

Şi, înțelegând că numai cu atâta nu rezolva nimic esențial, adăugă furios:

— Eşti un hoț şi un porc!

Asta, chiar şi în vis, întrecea orice măsură. Cu toată surprinderea, Gregor se reculese rapid şi, în momentele următoare, lovit în maxilar, Axanio sălta caraghios dintr-un perete în altul, lungindu-se elastic şi adunându-se apoi ca o

minge. În timp ce Axanio făcea jocul acesta, astronomul îşi ceru scuze, cam aşa:

— N-ai obraz, bătrâne! Nu era cazul să mă faci hoţ şi mai ales porc aici, de faţă cu martori. Pentru că atunci te întreb şi eu de unde aveai gin, ca să-l bei pe ascuns, în timp ce altora li se scurg luminile ochilor la etichetele de pe nişte sticle goale…

Gregor îi mai servi vreo două idei moralizatoare, apoi Axanio, revenit pe podea, se retrase cam clătinat şi-i lăsă, pe toţi, uitându-se amuzaţi unul la altul.

Aşa a început o altă poveste cu Axanio. Provocarea la duel n-a mai surprins pe nimeni. Gregor o aştepta. Cineva îi şopti lui Axanio că Gregor n-ar primi provocarea şi-l făcu astfel să spumege de furie.

— Am să-l ucid ca pe un câine! urla Axanio pe coridoarele astronavei. Două gloanţe în cap şi trei în burtă! O să-l spintec cu laserul până-n brâu! Uite-aşa îl calc, uite-aşa!

Şi lovea cu călcâiele în podea, stârnind un bubuit infernal, ca de tobă, imaginându-şi-l pe Gregor strivit în răzbunarea sa.

Nu mai era nici o cale de scăpare. Gregor acceptă duelul, deşi i-ar fi displăcut profund să se lase găurit tocmai acum, după ce scăpase viu din războiul interplanetar. Cum însă nu era laş, se visă alegându-şi martorii şi, prin ei. Trimise răspuns adversarului, cum că intenţiona să-l lichideze „înainte chiar de a mai apuca să

clipească din frumoşii lui ochi bovini” şi alte câteva complimente, în acelaşi stil concepute.

— Spune-i ăluia, îi ceru lui Albert, care transporta mesajele belicoase, spune-i că dacă îi dă tremuriciul în mână, poate să-şi facă de pe acum harakiri! Să-ți lase şi ție ceva, prin testament, ca să-i porți amintirea în suflet, veşnic vie.

Albert povestea apoi că Axanio era să fie lovit de dambla, când au ajuns vorbele acelea la el. „Mie?! Mie îmi tremură mâna? Aşa a zis bestia, ordinarul, nemernicul, blegul, papă-ceapă ăla? Mă înfruntă pe mine, care am şcoli superioare de tir, unul cu antrenamentele făcute la fără frecvență?!” Poate că o parte din epitete fuseseră adăugate de Albert, cunoscut fiind zelul său în a pune paie pe foc. Totuşi, din acel moment Axanio, căruia îi intrase un fir de îndoială în suflet, îşi reluă cu sârguință şi seriozitate antrenamentele. Timp de câteva ore pe zi, poligonul special amenajat pe astronavă vuia de rafale înfundate, urmate de exclamațiile savantului, când îşi verifica țintele făcute ciur.

Gregor visă apoi că între astronauți viitorul său duel stârnise o rar întâlnită însuflețire. Curiozitatea sporea pe măsură ce el şi Axanio reuşeau să se enerveze reciproc în aşa hal, încât şi unul şi celălalt aproape că-şi pierdeau mințile de furie. Grupurile înconjurătoare, extrem de elastice, ezitau să se fixeze definitiv în adepți ai unuia şi adversari ai altuia, fiindcă amănuntele

luptei psihologice, ca şi rezultatul final, îi interesau pe toți deopotrivă.

Se făcea că zvonurile despre incident ajunseseră în scurtă vreme până la căpitan. La un moment dat, Pier Ulm intră în observatorul astronomic, posac, fără să privească pe nimeni. În timp ce lunganul Albert, care purta grade de sergent, îi dăduse raportul, căpitanul nici măcar nu făcea efortul de a-şi ascunde nemulțumirea.

— Vă țineți de măgării! îl auzea Gregor în toiul coşmarului său. Ce înseamnă toată povestea asta, cu duelul?

Gregor încercă să-l lămurească, dar parcă avea gura lipită. Când reuşi să-şi descleşteze maxilarele încleiate în gumă de mestecat, căpitanul îl repezi:

— Tu să taci, până la noi ordine! Vorbeşte, sergent! apoi se petrecu ceva din care Gregor pricepu că Albert se umflase nemăsurat şi plesnise, iar băieții râdeau cu gura până la urechi, aruncând cu coji de pâine în căpitan.

— Nesupunere? Revoltă la bord? întrebă Pier Ulm, înverzindu-se de ciudă.

Iar un tip care semăna teribil cu Vlig I, deşi cu toții îi ziceau când Namilă, când Jimmy Butelie, îl prinse în brațe şi începu să-l pupe zgomotos pe obraji, asigurându-l că echipajul se săturase să stea în fața lui „ca nişte căței dresați să prindă pietre în gură”.

Cum Namila i se aplecase apoi deasupra ca o amenințare iminentă, căpitanul căută rapid o

retragere strategică. Din uşă mai ameninţă cu pumnul şi strigă:

— Piraților! Contrabandiştilor! Mercenari împuțiți! O să vă fac raport! O să vă reclam Ducesei! O să vă înfund în tribunalul militar!

Gregor visă mai departe, netulburat de cele ce se petreceau în jurul său, unde festivitatea se prelungea, într-o atmosferă mai relaxată. Visă că, într-o privință cel puțin, căpitanul se ținuse de cuvânt: îi reclamase pe nedisciplinați Ducesei. Se văzu chemat împreună cu Axanio dincolo de uşile blindate ale apartamentului locuit de stăpână. Se simțea stânjenit în salonul luxos, cu covoare groase şi aurărie. Axanio încerca probabil aceeaşi senzație, dar se ținea țeapăn şi grav, ca un cuier de modă veche..

Astronomul o recunoscu imediat pe femeia cosmică. „Aşadar, tocmai ea e Ducesa!" se miră Gregor, intrigat că nu fusese, la rândul său, recunoscut.

— V-am chemat, zise femeia cosmică jucând excelent rolul Ducesei, ca să lămurim o chestiune. Aveți de gând să vă bateți în duel?

— Da! strigă Axanio şi i se aprinseră ochii, ca de febră, sclipindu-i pe față pământie.

Gregor încuviință şi el; ce era să facă?

— Bine. N-am nimic împotrivă, declară femeia cosmică. Voi patrona eu însămi această cavalerească înfruntare. Dar, pentru că în cazul cel mai fericit unul din voi va fi ucis, iar celălalt rănit, vreau să ştiu cum stăm cu treburile care

vi s-au încredințat.

Axanio se grăbi să răspundă:

— Inventarul pierderilor şi al prăzii de război e gata. Mai lipseşte doar semnătura Voastră pe toate cele cinci exemplare, alteță.

— Bine, zise femeia cosmică, mulțumită de răspuns. Dar tu, Gregor?

N-avea nici un rost să mintă. Oricum, stăpâna l-ar fi mirosit imediat, aşa că recunoscu sincer:

— Alteță, cu respect vă raportez că sarcina încredințată mie mă depăşeşte.

— Cum adică?

— Am făcut câteva însemnări şi… cam atât. N-am stil, ăsta-i adevărul.

Femeia cosmică începu să se înfurie.

— Şi cine vrei să-mi scrie cronica războiului cu efemeridele? De ce crezi că te-am pus să ții în ordine jurnalul de bord al astronavei? Spune, pentru ce te plătesc?

Gregor încercă o scuză, făcând pe ofensatul.

— Bine, dar faptele mele de arme…

— Nimic! Nici o vorbă! N-aveți decât să nu vă supuneți căpitanului, dacă nu vă place mutra lui. Vă priveşte! Ştiți însă ce înseamnă neexecutarea ordinelor pe care eu le dau?

Era o amenințare sub care şi Gregor şi Axanio se încovoiară aproape involuntar.

— Atunci, exclamă Gregor, luând o expresie de disperare, uşor exagerată — ce-mi rămâne de făcut, alteță?

— Să te apuci de lucru! porunci femeia

cosmică. Nu-mi convine că, de la moartea tragică a ultimului meu cronicar paginile jurnalului de bord au rămas aproape albe.

— Sărmanul Albert! oftă astronomul, ipocrit. Ducesa, în persoana femeii cosmice, mai zise:

— În cazul acesta, ne-am înțeles. Ai să continui cronica de unde a lăsat-o Albert întreruptă.

— Da, stăpână…

— Să fii atent cum scrii despre mine.

— Da, stăpână…

— În rest, să scrii numai adevărul.

— Da, stăpână!

A intervenit, derutat, Axanio:

— Şi cu duelul meu cum rămâne? Am investit capital în acțiunea de propagandă, în campania anti-Gregor mi-am plătit martorii…

Încruntându-se, femeia cosmică îl făcu să amuțească.

— Toate la timpul lor. Vă răfuiți după ce Gregor termină de scris jurnalul.

Şi, cu un gest imperativ, îi concedie pe amândoi, lăsându-i în grija roboților din gardă, care aveau să-i conducă dincolo de uşile blindate. Gregor visă că, mai târziu, la ieşire, nu se putuse abține să nu-i râdă lui Axanio în nas. „Ai dat de naiba! conversa cu el, în gând. Te joc eu cum îmi place, te fierb în zeamă proprie până te sfrijeşti de tot şi-ți dai sufletul. Duel ți-a trebuit? Ei bine, o să vezi duel când o să-ți plesnească fierea de veninul strâns în atâta

aşteptare!” Ştiindu-se la adăpost de orice agresiune, Gregor îşi propuse să profite din plin de răgazul oferit de Ducesă şi să-l chinuie pe Axanio cu o mie şi una de provocări, care aveau să transforme viața aceluia într-un calvar.

Ajuns aici, Gregor fu deşteptat de o mână care îi scutura energic umărul. Buimăcit, îngăimă:

— Axanio… Femeia cosmică… Jurnalul de bord… La numai câteva palme de obrazul său, recunoscu fața rotundă şi surâzătoare a lui Vlig I.

— Trezeşte-te, Gregor! Vino să bei şi tu un păhărel cu noi. Doar n-o să rămâi pe dinafară tocmai în situațiile în care se întăreşte colectivul…

19

În timpul petrecerii, astronomul povesti cu lux de amănunte ciudatul său vis şi toți ceilalți, înfierbântați de licoarea tulburătoare care le circula prin vine, se amuzară copios pe seama regretatului Axanio.

— Chiar aşa? întrebase Boldur, bine dispus. Era să vă bateți în duel?

— Dacă nu m-ar fi obligat să redactez cronica războiului cu efemeridele, ajungeam acolo înainte de a mă fi deşteptat şi v-aş putea povesti acum deznodământul, zise Gregor.

Albert observă cu o uşoară afectare:

— Dar aşa, va trebui să aştepți un alt prilej, pentru acest final de-a dreptul dramatic.

— Voi aştepta! îl asigură Gregor.

— Trebuie să recunoaştem că Axanio, ăsta, nu ne dă pace nici în vis, oftă Adalina.

Boldur preveni:

— Să nu aud nici o referire la isprava cu meteoritul! Acum, că spărtura este astupată, consider afacerea încheiată şi nu vreau să se pomenească numele acelui dement decât în situații vesele, cum e cea povestită de Gregor.

— Dar nu era vesel deloc! protestă astronomul.

— Un duel în vis are totuşi ceva vesel în el, aprecie Albert, sprijinindu-şi şeful.

— În visul altuia! aprecie Gregor, fără să

cedeze poziția.

Observă apoi sticlele golite, unele aruncate pe jos, altele îngrămădite pe mese, şi le reproşa celorlalți că băuseră aproape totul singuri.

— Ce să-i faci? Dacă dormi!? Noi sărbătoream aici evenimentul, iar tu ne deranjai cu sforăitul tău infernal. Noroc că din când în când îşi amintea cineva să te prindă de nas.

Vlig II ceru să se mai desfunde o sticlă.

— Nu mai avem pentru azi, comunică Adalina.

— Dar porția lui Vlig III? întrebă matematicianul. Boldur îl privi înveselit de-a binelea.

— Vlig III nu are porție, zise. Alcoolul este interzis cu desăvârşire celor bolnavi. Scrie la regulament.

— Dacă îi face rău, mă jertfesc eu în locul lui! se oferi matematicianul.

— De ce? Numai tu îi eşti frate? se interesă Vlig I, agitându-şi supărat brațele cu mâini enorme.

Boldur interveni imediat.

— Nu vă certați! V-am mai spus că Vlig III, fiind internat, n-are porție. Cel mult, una de medicamente! Dacă țineți neapărat s-o împărțiți…

Vlig II se aşează îmbufnat.

— Nu-i corect! protestă el şi rămase morocănos în tot restul „seratei”.

Căpitanul Pier Ulm, care îşi păstrase aerul posomorât în ciuda mulțumirii cauzate de

redarea în folosință a cabinei de comandă, reținuse visul lui Gregor şi medita profund la el. Fireşte, astronomul omisese, în povestire, nişte amănunte care l-ar fi prezentat pe căpitan într-o lumină compromițătoare. Aşa că Pier Ulm n-avu motiv de enervare şi putu să cugete în linişte, fără să mai urmărească discuțiile agitate ale celorlalți. Îl impresionase în mod deosebit ideea războiului cu efemeridele şi în sinea lui se mira cum de o asemenea uluitoare perspectivă apăruse tocmai în somnul neisprăvitului de astronom. Căpitanul îşi lăsă liber gândul, tulburat fiind de toate câte şi le imagina. Pentru câteva momente se vedea ieşit din curgerea plată a evenimentelor de pe astronavă. „Da, un război interplanetar e cu totul altceva", gândea Pier Ulm şi, lăsându-şi creierul să se înfierbânte într-un mod atât de secret încât nimic din ce se petrecea înăuntru n-ar fi răzbit afară, fantază în imaginea visului lui Gregor, construindu-şi cu ochii deschişi propriul său vis. Pentru el, duelul cu Axanio era o fantasmagorie bună să excite simțurile unor naivi. Dar un război în toată legea — asta era cu totul altceva! Căpitanul întrevedea nelimitate posibilități de exersare a propriei sale personalități. După ce zăbovi un timp în apele unei asemenea năluciri înviorătoare, îşi aminti că totul începea dintr-un vis şi, din păcate, n-avea nimic de-a face cu realitatea.

— Dacă ar exista *efemeridele!* şopti Pier Ulm,

neauzit de ceilalți. Dacă ar exista…

Şi gândul acesta avea să-l obsedeze multă vreme încă de atunci înainte, producându-i adevărate suferințe prin confruntarea perspectivei imaginate cu realitatea comună, adesea anostă a zborului lor. Odată, la câteva săptămâni după evenimentul festiv, în timp ce Boldur era cufundat în nişte socoteli, căpitanul Pier Ulm măsura în lung şi-n lat cabina de comandă, preocupat de gândurile lui ascunse. Se tot plimbase aşa, învăluit în tăcere, până când, la un moment dat, pe neaşteptate, se opri în mijlocul încăperii şi, aruncându-şi mâinile în lături, izbucni într-un oftat care îi exprima toată tulburarea ascunsă şi, mai ales, tot regretul:

— Ce să-i faci! Dacă nu-s, *nu-s!*

Boldur îşi ridică privirile de pe hârtia pe care făcea socoteli şi-l urmări câteva momente tăcut, aşteptând ca Pier Ulm să-şi continue laconica intervenție printr-o confesiune, sau, dacă nu, măcar printr-o explicație cât de cât lămuritoare. Aşteptare zadarnică, deoarece căpitanul părea atunci, mai mult decât aricind, hotărât să nu-şi dezmintă stilul. După exclamația aceea care trăda o îndârjire resemnată, în măsura în care putea să trădeze şi o resemnare îndârjită, Pier Ulm se aşează în fotoliul său, închizându-se în muțenia-i binecunoscută. Boldur îi mai studie câteva secunde profilul încremenit, apoi, fără să pună întrebări şi fără să se mire, îşi reluă ocupația întreruptă.

După un timp, tensiunea care, din motivele ştiute, planase asupra echipajului scăzu până în limitele normalului. Adalina reuşi să se împace cu gândul că motănelul ei scump şi drag era definitiv pierdut, dar nu-i venea deloc la îndemână când se întâlnea, cine ştie pe unde, cu subiectul experienței YQ. Ce-i drept, aşa-zisul „homuncul" nu dădea semne de agresivitate, căuta compania oamenilor şi, după teoriile formulate de Vlig I, acesta era motivul pentru care creatura încercase, cu câtva timp în urmă, să strice uşa care-l despărțea de echipaj. „Puneți-vă în locul lui, sugera savantul. Stătea singur, închis în lădița aceea întunecoasă... Oricât ar părea de surprinzător faptul, eu am convingerea că i se făcuse urât, singur, acolo. Poate că n-a uitat că provine totuşi dintr-un motan şi că viața lui *dinainte* şi-a petrecut-o aproape de oameni!" La care Vlig II, nu se ştie dacă din spirit de contradicție sau bazându-se pe argumente serioase, îl înjura amical şi-i cerea să-l mai „slăbească" odată cu explicațiile lui sentimental-fanteziste.

— Savant eşti tu? Om de ştiință emerit? pufnea matematicianul. Nu ți-e ruşine să vii aici cu argumente de alchimist — ce spun eu, alchimist! Aia aveau măcar scuza de a fi fost nişte tâmpiți considerați înțelepți între alții care erau mai tâmpiți decât ei — şi tu vii acum cu ideea că în subiectul celei mai extraordinare experiențe, probată strălucit, s-ar fi redeşteptat

reflexele existente cândva în prăpăditul de motan care i-a dat naştere! Ai noroc că n-a ieşit încă, ştii tu cine, de la infirmerie, că ți-ar arăta el ce înseamnă să te bagi, ca un semidoct ce eşti, în domenii care ți-au fost, îți sunt şi îți vor rămâne veşnic străine.

— N-ai decât să pălăvrăgeşti ce vrei şi cât vrei! riposta blând astrofizicianul. Eu rămân la părerea că această creatură are pentru noi o simpatie evidentă şi, la urma urmei, aşa trebuie să fie. În fond, intențiile noastre (nu mai vorbesc de interesul nostru!) n-au fost nici pe departe îndreptate spre producerea unui monstru. Dimpotrivă. Şi, cel puțin judecând după manifestările de până acum ale subiectului, nu avem de ce ne plânge, n-a zgâriat şi n-a muşcat pe nimeni, după câte ştiu…

— Asta ne-ar mai lipsi! exclamă Gregor.

— Chiar aşa! acceptă Albert. Deocamdată, bestia se mulțumeşte să ne observe, fără să dea semne de agresivitate. Rămâne de văzut până când.

Fireşte, prudența poetului îşi atrase critici severe din partea lui Vlig I, ca şi neinspirata idee de a numi creatura „bestie”. Adalina nu fu în stare să treacă peste resentimentele ei şi, cu toate apelurile făcute la pasiunea de odinioară pentru Pufuleț, tânăra femeie refuză categoric să declare, aşa cum i se cerea, că subiectul experienței YQ se bucura în continuare de simpatia ei nedrămuită. De altfel ar fi fost

ridicol, întregul echipaj ştia că apariția neaşteptată a subiectului, cu atitudinea lui rigidă şi neliniştitoare, o aducea pe Adalina, uneori, în pragul isteriei. Nu o singură dată, în liniştea orelor de odihnă răsunaseră strident, pe tonuri neverosimile, țipetele femeii, atunci când fostul siamez, devenit fără consimțământul ei celebrul Triton Vega-8 Argonauticus, îi ieşea înainte, săgetând-o cu privirile lui stranii. „Nu mă pot obişnui şi gata!" explicase Adalina, sfătuită să adopte față de creatura fraților Vlig o atitudine mai rezonabilă.

— Domnişoară! îi atrase la un moment dat atenția Boldur, şi se văzu imediat că-l nemulțumeşte ceva. Nu te obligă nimeni să fii de părerea majorității în *această* problemă. Treaba dumitale! Sentimentele sau resentimentele pe care le ai față de Triton Vega-8 te privesc direct şi personal. Dar, în calitatea mea de conducător al experienței — accentua el, privind-o insistent pe Adalina, cu o uşoară încruntare a sprâncenelor — în această calitate, domnişoară, țin să te previn că nu pot tolera să te tot văd plimbându-te dintr-un capăt în altul al astronavei, fără nici un rost, fără nici o treabă, indiferent de pretextele pe care le invoci. Nimic nu poate scuza lipsa de activitate în care te complaci de la o vreme încoace. Şi nu numai dumneata, ci şi alții! preciza Boldur, rotindu-se pe călcâie, ca să-i cuprindă în câmpul său vizual pe ceilalți astronauți. Ce spun eu acum este

valabil pentru toată lumea. Ar fi cazul să mai terminăm odată cu plimbările şi să ne vedem de treabă, nu-i aşa? Altfel, unde o să ajungem? Fiecare are sarcini bine stabilite la bord, cunoscute încă de la decolare. Ori o să pretindeți că nu le-ați cunoscut, că n-ați ştiut ce se aşteaptă de la voi şi de ce anume o să răspundeți?

Boldur conta pe o reacție care întârzia să vină, o pândi, gata să contraatace o eventuală ripostă. Dar ceilalți nu păreau dispuşi să-l contrazică. Albert îşi privea apatic degetele lungi, cu unghii bine îngrijite, Vlig II studia mozaicul pardoselii, Darnaputra cântărea în mână nişte chei, iar Adalina se retrăsese încet într-un colț, bosumflată.

— Da! zise Boldur, mulțumit de efectul intervenției sale. Să punem lucrurile la punct. Pentru totdeauna! Prea multă inactivitate, prea multă trândăveală! constată el. Nu v-am spus până acum, pentru că aşteptam să văd până unde o să mergeți cu povestea asta, aşteptam să vă dați seama singuri, să înțelegeți că totul are o limită. A fost ciocnirea? A fost! Dar a şi trecut, nu-mi puteți invoca astăzi, la mai bine de patru săptămâni după întâmplare, că lucrările vă stau în loc din cauza şocului nervos sau mai ştiu eu din ce altă cauză…

Vorbind, Boldur se îndârji, începu să se plimbe cu mâinile la spate, încruntat, privind de data asta în jos, la doi paşi în fața sa, urmărit în

tăcere de ceilalți astronauți.

— Am greşit! Recunosc, am greşit! exclamă Boldur, oprindu-se după câteva clipe. Am vrut să fiu bun şi văd că nu e bine. Trebuia să vă urmăresc mai îndeaproape, să vă controlez, să vă împing de la spate, nu-i aşa? Dar am crezut că nu mai e cazul să vă împing de la spate, doar nu mai sunteți copii, nu-i aşa? Şi uite că m-am înşelat, mi-ați înşelat aşteptările. Până unde o să mergem tot aşa, până unde?

Albert ridică din umeri, ceea ce putea să însemne fie că nu ştia, fie că nu-i păsa până unde. Boldur vorbi mai departe, îşi făcu o autocritică formală, întorcând-o în aşa fel încât să ricoşeze spre ceilalți, promise că va fi mai ferm, mai drastic, promise să se schimbe, să devină chiar rău, dacă aşa era cazul.

— N-aveți decât să credeți ce vreți despre mine! hotărî el. N-aveți decât să mă bârfiți! Treburile navei stau mai presus de toate, s-a înțeles? De-acum înainte mă văd obligat să trec la sancțiuni împotriva celor care nu-şi fac datoria, desconsiderând activitatea profesională, planurile trimestriale şi, în sfârşit, treburile noastre de fiecare zi. Cui nu-i place, să plece! Să ne părăsească! N-avem nevoie de leneşi şi de chiulangii la bord, m-ați înțeles?

Astronauții îl priveau cu o uimire abia disimulată, de multă vreme nu-l mai văzuseră pe conducătorul expediției atât de mânios. „Ce l-a apucat aşa, dintr-odată?” se întreba Gregor,

neîndrăznind să se foiască pe scaun, unde aproape că amorțise. Căpitanul Pier Ulm se simțea jignit, deşi nu credea, îi era greu să creadă că Boldur l-ar fi putut vârî în aceeaşi oală cu echipajul, mustrându-l şi pe el, care, oricum, era şef de echipaj şi răspundea de pilotarea navei. Şi totuşi, căpitanul se enervă, dovadă că simțea răsfrângându-se şi asupra lui ceva din reproşurile, din amenințările pe care Boldur le trimitea fără o adresă precisă, mai bine zis le adresa tuturor, într-un discurs devenit neaşteptat de vehement, crescut din el însuşi, mult dincolo de ceea ce se anunța la început, când şeful expediției o chemase la ordine pe Adalina.

Pier Ulm îşi rumegă în tăcere mânia, privind în tavan, ca să nu i se vadă în ochi scăpărările acelea întunecate. „O să treacă şi asta, îşi zise. O să se pună ele, lucrurile, la punct, odată şi odată…" Şi din nou se gândi la efemeride, regretând că regulamentul îi cerea ca, în vreme de pace, să se supună unui şef civil atât de nesuferit, cum era Boldur. „Asta, gândea căpitanul, crede că face ceva cu discursul lui! Foc de paie, asta face! N-o să-l țină ambiția nici până mâine, lasă că-l ştim noi cât plăteşte… Numai gura-i de el. E bun să țină şedințe şi să rostească discursuri, dar când să pună umărul undeva, când să organizeze ceva ca lumea, s-a terminat… Şi se mai miră că pe navă e indisciplină, că fiecare face numai ce-l taie

capul. *Dacă* face!" Scârbit, căpitanul îşi întoarse capul spre stânga, urmărind crispat jocul liniilor pictate de Albert, cu puțină vreme în urmă, pe suprafața translucidă a peretelui.

Contrar aşteptărilor lui Pier Ulm, râvna îl ținu pe Boldur încă vreo câteva zile, în care şeful expediției împărți sarcini, le reaminti pe cele vechi, făcu scandal pentru nişte termene depăşite, fixă altele, cercetă registrele pe care se depusese praful şi, nemulțumit de constatările făcute, îşi obligă echipajul să-şi reia ocupațiile abandonate. Mai mult, îl mustră pe Pier Ulm, care, în calitatea lui de şef de echipaj, dăduse dovadă de slăbiciune, scăpase din mână colectivul, se dovedise incapabil să pună frână anarhiei ce se înstăpânea, încetul cu încetul, pe navă. Pier Ulm era să facă şi el infarct când auzi cum conducătorul expediției îl învinuia, direct, de lipsurile pe care, cu câteva zile în urmă, Boldur şi le recunoştea drept ale lui. Surpriza îi fusese atât de mare încât, abia după ce Boldur ieşi din sala de comandă, reuşi să înțeleagă subtila manevră a celuilalt, menită să transfere răspunderile pe umerii altcuiva. Izbucnind într-un muget furios, Pier Ulm izbi cu picioarele în câteva ecrane, le făcu țăndări, amenință stelele şi toate viețuitoarele pe care natura le presărase vreodată sub ele, apoi se linişti şi, după o jumătate de oră de meditații sumbre, telefona la magazie, să i se trimită ecrane de schimb.

Gregor şi Darnaputra fură primii care, dintr-o

înțeleaptă înțelegere a situației, acceptară fără cârtire să-şi reia ocupațiile încredințate la angajarea lor pe navă. Aşa se face că, îndată după trecerea furtunii — pe bună dreptate apreciată de fiecare dintre ei drept „o furtună într-un pahar cu apă” — puteau fi văzuți în club, aşezați la două mese alăturate, pline de hârtii mâzgălite şi de topuri intacte. Devenise limpede pentru tot echipajul că medicul și astronomul hotărâseră să-şi facă de atunci înainte datoria conştiincios, începând cu întocmirea acelui plan de activitate zilnică, atât de insistent pretins de Boldur în timpul crizei sale de autoritate.

Vlig III mai zăcea în infirmerie, unde se pare că Darnaputra avea ambiția să-l țină încă multă vreme prizonier, judecând după zâmbetul mulțumit cu care medicul cel pirpiriu îşi redacta planul de activitate. Şi, într-adevăr, planul lui Darnaputra se contura destul de frumos, bogat în tot felul de detalii. Întrucât starea de preinfarct a bolnavului fusese totuşi depăşită, medicul hotărî să-i facă o serie de analize, în urma cărora să-l găsească suferind, rând pe rând, de bronşită cronică, de ulcer gastric, de febră tifoidă şi încă vreo zece boli uitate, ale căror nume şi simptome le scotea cu râvnă dintr-un tratat imens de istoria medicinii. Conspectă datele care-l interesau şi, meticulos, nota din când în când pe fişa astrobiologului, transformându-i-o cu încetul într-unul din cele mai interesante documente medicale ale

mileniului trei. Concentrat, Darnaputra îşi mişca botişorul tuciuriu în ritmul scrisului şi uneori zâmbea, având întipărită pe față toată plăcerea provocată de intuirea unor neaşteptate perspective oferite artei sale de pacientul Vlig III. Nu uită să adauge pe fişă o apendicită acută, pe care o programă imediat după emfizemul pulmonar, deci peste aproximativ treizeci şi cinci de zile. Până atunci avea vreme să-şi trateze pacientul de toate celelalte boli; aşa că, după ce văzu încă o dată lanțul impresionant al acestora, hotărî ziua a treizeci şi şasea pentru apendicită, apreciind cu satisfacție că venise, în sfârşit, momentul să-şi încerce pe pielea cuiva ingenioasa metodă de extirpare a apendicelui prin sugestia dirijată progresiv.

Darnaputra avea deci toate motivele să-şi frece mâinile cu încântare deasupra planului de activitate care lua treptat contur pe masa din fața sa. Îşi aruncă privirile spre Gregor şi rămase foarte surprins să-l vadă mâzgălind ceva pe o pagină pe jumătate ascunsă sub planşa pe care ar fi trebuit să întocmească planul de lucru al observatorului astronomic. Înțelese imediat că Gregor, sub pretextul unei activități serioase şi legale, făcea altceva.

— Scriu versuri, recunoscu astronomul imediat, fără să încerce măcar să mintă; era, pesemne, la rândul său, convins că Darnaputra n-avea să-l toarne lui Boldur sau şefului de echipaj.

— Eşti nebun! aprecie medicul, de-a dreptul şocat. Te-ai molipsit de la zăpăcitul ăla de Albert.

Gregor nu răspunse imediat, se vedea, după expresia crispată a feţei lui, cât era de concentrat. Urmărit de privirile stăruitoare ale lui Darnaputra, mai aruncă pe hârtie câteva rânduri, şterse, adăugă şi iarăşi şterse. Abia când găsi cuvântul căutat, chipul i se lumină şi, întors spre colegul de alături, astronomul spuse:

— Nu-s nebun şi nu m-am molipsit de la Albert, pe care eu, unul. Îl consider un poet ratat. Asta e, dacă vrei să ştii: un poet ratat. Toţi rataţii se cred geniali, am observat chiar că ratarea este direct proporţională cu genialitatea pe care şi-o afirmă.

De data asta medicul fu cel care nu răspunse, deşi s-ar fi putut crede, după pauza lăsată, că astronomul aştepta o intervenţie din partea lui.

— Ai puţină răbdare? se interesă Gregor. Aş vrea să ţi le citesc, ca să văd ce părere îţi faci despre ele. Vreau să fiu sigur că au să placă.

— Cui? întrebă Darnaputra.

— Eh!... Cui! exclamă astronomul şi făcu un gest care nu avu darul să înlăture imediat nedumerirea medicului.

Apoi, împurpurându-se puţin la faţă, Gregor se decise, după ce mai întâi lăsă impresia că ar fi fost în pragul renunţării. Apucă între degete fila şi, cu o voce uşor tremurată de emoţie, citi:

Tu, Adalina, mi-ai spus deschis

că drumul meu către tine-i închis.
Te întreb acum, pentru ce?
Cu ce ți-am greşit, cu ce?

Am greşit că te iubesc!
Se prea poate să greşesc.
Dar, Adalina, înțelege-mă bine,
Eu am nevoie de tine…

Pentru ce n-o crezi?
Când că sufăr singură vezi.
O, fată cu nume drag mie.
Vino, fii a visului meu soție!

— Ah! Asta era! exclamă Darnaputra, clătinându-şi de mai multe ori capul, apoi îşi ţuguie buzele şi îşi încruntă sprâncenele stufoase, cenuşii.

Gregor îl privi nemulțumit.

— Ce te surprinde? întrebă el.

— Te credeam vindecat, explică medicul.

— Vindecat de ce? întrebă astronomul, privindu-l chiorâș.

— De… *amoris maladiae,* formulă în latineşte Darnaputra, fericit că aflase pe loc termenul savant pe care-l căuta.

Gregor rămase câteva clipe descumpănit, se foi pe scaun, vru să spună ceva, dar tocmai atunci intră Pier Ulm, în drum spre sala de comandă, şi amândoi — medicul şi astronomul — tresăriră involuntar, apoi se grăbiră să-şi aplece umerii peste planşele cărora le completau

rubricile cu diversele elemente ale planului de activitate pe trimestrul următor. Căpitanul îi privi scârbit şi trecu mai departe, fără să le adreseze vreo vorbă.

— De la un timp încoace, ăsta-i mereu cu capsa pusă, observă Darnaputra după ieşirea şefului de echipaj. Nu m-aş mira să-mi devină, cât de curând, pacient.

Astronomul îşi trase iar poezia de sub planul de activitate, unde o ascunsese, la vreme, de privirile căpitanului.

— Să-ți citesc mai departe? întrebă el, privindu-l aproape rugător pe medicul cel pirpiriu.

— Citeşte! încuviință acesta, iar Gregor îşi drese glasul şi, uşor răguşit, continuă lectura, descifrându-şi versurile dintre numeroase ştersături.

Cuvântul l-ai aruncat
Ca pe o piatră în mine…

— Cine? îl întrerupse Darnaputra, descumpănindu-l iarăşi pe astronom, care îl privi încruntat, suspectându-l acum de rea-credință.

Cum însă medicul nici măcar nu zâmbea, Gregor rămase cam derutat şi, după câteva secunde, se mulțumi doar să exclame, la fel ca mai înainte:

— Eh!… Cine!

Ca şi cum totul ar fi trebuit să se înțeleagă de la sine. Ce rost mai aveau explicațiile? Şi ceru să

nu mai fie întrerupt, dacă medicul dorea să asculte versurile până la capăt.

— Bine, nu te mai întrerup! promise Darnaputra. Gregor urmă:

Apoi nemiloasă ai plecat
Spunând încă: rămâi cu bine.

De data asta, Darnaputra zâmbi, abținându-se cu greu să comenteze. Îşi aminti în ultimul moment de promisiunea făcută, aşa că astronomul putu să-şi ducă până la capăt creația, sfârşind într-o ridicolă amenințare, încărcată însă de tremurul vocii emoționate a îndrăgostitului respins:

Şi va veni o zi
Când vei spune: „Păcat!"
Atunci ai să mă crezi
Dar timpul va fi prea înaintat..

Gregor îşi ridică ochii de pe fila mâzgălită. Aştepta un răspuns, un comentariu, o reacție măcar, de aprobare sau dezaprobare, mai degrabă una de aprobare decât una contrară. Darnaputra păru însă să nu-i ia în seamă aşteptările. Strofa finală îl găsi răsfoind preocupat tratatul de istoria medicinii, în căutarea altei boli pe care s-o arunce în seama lui Vlig III, care, închis în infirmerie, habar n-avea ce-l aşteaptă.

— Ei, ce zici? rupse tăcerea Gregor, ros de curiozitate.

— Referitor la ce? se interesă Darnaputra.

— Păi... De ce ți-am citit chestiile astea? întrebă astronomul, indispus. Ca să-ți dai şi tu cu părerea!

Medicul se răsuci iarăşi spre colegul său de zbor, îşi trecu o mână prin părul încărunțit, apoi şi-o propti sub bărbie, gânditor.

— Gregor, băiatule, zise el, nu înțeleg de ce ai nevoie de părerea mea, care nu scriu şi nici n-am să scriu vreodată versuri. Ce să-ți spun? Că nu-mi plac? Te-aş jigni. Că-mi plac? După cum poate că ai băgat de seamă, poezia nu mă interesează, prin urmare cum ar putea să-mi placă, în general, ceea ce, tot în general, nu mă interesează?

Gregor se simți căzut din plopul metafizic în care se cocoțase.

— Atunci de ce naiba m-ai pus să-ți citesc? se mânie el.

— Pardon! Nu te-am pus eu, ai vrut tu singur.

— De ce naiba m-ai ascultat! reveni astronomul, pus pe ceartă.

— Eu ascult pe toată lumea, preciza medicul. Aşa-i meseria... Dacă vrei să afli ce-i cu poezia ta, du-i-o lui Albert să ți-o citească. El se pricepe, altfel nu l-ar fi delegat cei de la Uniunea Interplanetară a Scriitorilor să ne însoțească.

Gregor se îmbufna. Numele lui Albert, pronunțat pentru a doua oară în nici o jumătate de oră, îi făcu stomacul să tresară dureros.

— Şi, de fapt, ce urmăreşti tu, băiete? reveni

Darnaputra**.** Ce vrei să obții cu versurile tale? Glorie? Mă îndoiesc. Bani? N-ai nevoie şi nici n-ar fi pe aici cine să ți-i dea. Artă pentru artă? Hai să fim serioşi! Ți-ai lăsa oare telescopul în paraginã, cu pânzele de păianjen atârnând uite-atâta de pe el, ca să te apuci acum, deodată, de arta pentru artă... Prin urmare? Prin urmare vrei s-o câştigi pe Adalina.

Gregor tresări, ca sub efectul unei lovituri.

— Am sau n-am dreptate? întrebă Darnaputra. Am! îşi răspunse tot el, văzând expresia de derută de pe fața astronomului. Ce altceva ar putea să însemne povestea aceea cu: dar *va veni* o *zi, atunci ai să mă crezi* etcetera? Pentru oricine cunoaşte cât de cât psihologie, e limpede. Prin urmare, dacă tu asta vrei, dacă asta urmăreşti, ce aştepți de la mine? Aş putea, cel mult, să-ți dau un sfat, dar nu cel pe care îl aştepți, nu în legătură cu talentul tău literar. Aş putea să-ți spun: din moment ce tot ai scris-o, trimite-i-o, şi gata!

20

Elanul lui Boldur nu ținu totuşi mai mult de două săptămâni şi, pe măsură ce trecea timpul, era tot mai evident că şeful expediției se înmuia; schimbare aşteptată şi, mai ales, privită cu multă simpatie, nemărturisită însă decât din priviri, de fiecare astronaut. Cei care, ca Gregor şi Darnaputra, îşi duseseră planurile de activitate la semnat aveau să constate că Boldur îi primea cu un fel de mirare întipărită pe față. Ca şi cum el însuşi nu s-ar fi aşteptat ca inițiativa lui — de dinamizare a vieții de pe navă, de smulgere a echipajului din lâncezeala în care părea să fi intrat — să aibă dintr-odată atâta succes. E drept că unii, de pildă Adalina, Albert şi matematicianul, nu se grăbeau deloc să se înfățişeze, conform dispoziției, cu planurile la semnat. Vlig II se făcea că nu pricepe despre ce era vorba, tânăra cosmonaută evita întâlnirile cu conducătorul expediției, iar poetul, atunci când era întrebat, schimba cu multă abilitate subiectul. Sau, dând impresia că rămâne foarte preocupat de planul de activitate ce i se ceruse, pălăvrăgea minute în şir despre nişte proiecte fabuloase, pline de intelectualitate, demne de premiul Nobel, clasa interplanetară; proiecte pe care le avea, chipurile, în lucru ori se pregătea să le abordeze.

Albert discuta cu plăcere, dar nimic nu se

grăbea să iasă, rotunjit, de sub mâna lui, nici măcar o banală schiță de plan de muncă, pe care Boldur voia s-o pună la dosar Aşa încât conducătorul expediției începu să creadă că toate discuțiile cu poetul — uneori acesta îl căuta şi-i răpea timpul prețios cu relatarea unor subiecte epopeice, cu expunerea detaliată a vreunui sistem estetico-filozofic atunci născocit — toate discuțiile acelea n-aveau să ducă la nimic concret, fiind pur şi simplu o pierdere de vreme. Singurul care câştiga ceva din asta rămânea Albert, el se simțea trăind în acele momente, îşi vedea în minte elucubrațiile luând forme materiale, consolidate în tomuri şi opuri de a căror valoare el, unul, n-avea cum să se îndoiască. Boldur, dimpotrivă, părea din ce în ce mai convins că proiectele descrise aveau să rămână nerealizate, fiind ele însele nerealizabile, pe de o parte, iar pe de alta din cauză că nu avea încredere în voința poetului de a duce la capăt nişte planuri atât de ambițioase. Insistența cu care Albert pretindea de la o vreme să-i fie ascultată vorbăria despre ce făcea şi ce intenționa să facă sfârşi prin a-l scoate din sărite pe Boldur. În mod surprinzător, tocmai el, care făcuse uz de funcție pentru a le impune celorlalți să realizeze ceva în răstimpul petrecut pe navă, începu deodată să-l ocolească pe Albert şi nu mai pomeni nimic despre planurile de activitate, cerute la început cu atâta insistență; ba chiar părea destul de îngrijorat la gândul că,

până la urmă, poetul avea să se țină de cuvânt, obligându-l să-i citească şi să-i semneze toate lucrările acelea îngrijorător de complicate.

Prin urmare, pe lângă Albert profitară astfel şi alții, dintre aceia care nu prea se arătaseră dornici să-şi întocmească în scris planurile de activitate. Boldur le făcu uitate şi, ca să scape de sporovăială plictisitoare a poetului, îi încredința o sarcină de mare urgență. Îşi aminti că nu mai trimiseseră de cine ştie când mesaje spre Pământ; scăpare de care se simțea întru totul răspunzător, dar ținu asta pentru sine, găsindu-şi imediat o mulțime de scuze. În orice caz, se bucură că-i venise în minte, tocmai atunci, ideea mesajului şi-l însărcina pe Albert cu redactarea textului care, înregistrat pe undele electromagnetice, avea să țâşnească din antenele navei spre omenirea lăsată în urmă, la mai mulți ani-lumină distanță.

— Compune-l concis, fără prea multe înfloriturі! se simți Boldur dator să pretindă. Şi nu uita să treci la sfârşit că „argonauții se simt bine”.

— Fireşte! încuviință Albert şi vru să adauge ceva, dar conducătorul expediției i-o reteză cu câteva zvâcniri repezi de mână, care-i trădau nerăbdarea de a fi lăsat în pace.

— Neapărat în formularea asta! preciza el, expediindu-l cu o uşoară jenă pe poet.

Înainte de a redacta mesajul pentru pământeni, Albert avu o discuție cu Adalina,

care-l căută în cabina lui, de fapt în cabina lor, pentru că tânăra laborantă nu-şi mai ascundea de nimeni sentimentele, după întâmplarea aceea din bibliotecă. Veni indignată la Albert, fluturând o hârtie pe jumătate mototolită, iar fața ei avea ceva din expresia unei mici amazoane întărâtate.

— Ce-i asta? întrebă Albert.

— Citeşte şi ai să vezi! îl îndemnă Adalina şi rămase tăcută, fierbând însă de necaz, tot timpul cât poetul parcurse cu ochii scrisoarea.

— Ia te uită! exclamă la un moment dat Albert, uimit. Idiotul ăla s-a apucat să scrie poezii…

— Sunt de-a dreptul revoltată! izbucni femeia. Ce crede el, cu *cine* are de-a face?! Să nu-l mai văd în ochi!

— Uşor de zis, greu de realizat, observă Albert. Ia stai. Ia stai puțin… Şi, pe măsură ce citea versurile, fața i se destindea într-un zâmbet luminos, oglindind satisfacția care-l încerca în clipele acelea. În cele din urmă, râse din toată inima, intrigând-o astfel pe Adalina.

— Ce te amuză? Ce găseşti de râs? se interesă ea, înciudată.

— Păi tu nu vezi? zise poetul şi râse iarăşi. Nu vezi ce tâmpenii scrie ăsta aici? Aşa ceva, să te munceşti o sută de ani, tot n-ai reuşi să aşterni pe hârtie. Şi uite că vine cineva şi-ți serveşte „perla” ca pe tavă! Cum să nu te distrezi…

Furioasă, Adalina bătu din picior.

— Aşa! ţipă ea. Eu sufăr şi tu te distrezi... Eu sunt jignită, iar pe tine te amuză! Te rog să te duci imediat şi să-i bagi tipului minţile în cap! Unde se crede? Să înveţe să se poarte civilizat!

Era atât de pornită, încât Albert, deşi n-avea chef de vreun scandal, trebui să-i promită că avea să-l caute pe Gregor, ca să-l pună la punct. Deşi, judecând după impresia pe care i-o făcuseră versurile infantile ale aceluia, astronomul părea să-i fi devenit mai degrabă simpatic, decât inamic sau rival demn de luat în seamă.

Se întâlni cu Gregor din întâmplare, pe coridor.

— Ascultă, amice! îl luă în primire, măsurându-l de sus. Înainte de a te apuca să compui versuri pentru femeile care nu-ţi aparţin, ce-ar fi să mai umbli puţin pe la şcoală? N-am nimic împotrivă să-i scrii Adalinei, dar pretind să-i scrii măcar ca unul care şi-a însuşit cultura generală. Am impresia că dumitale tocmai asta îţi lipseşte!

Gregor rămase pe loc, năucit; apoi, cum poetul se îndepărta surâzător, îl înjură din urmă şi-l ameninţă cu pumnul. Mai târziu, însă, meditând la ce-i spusese Albert cu intenţia de a-l jigni, acceptă totuşi că ar fi putut avea un dram de dreptate. Şi, cum Adalina îşi neglija cu totul, de la o vreme, obligaţiile de bibliotecară, astronomul se strecură în biblioteca navei şi, încuiat acolo, începu să tocească singur carte

după carte, cum îi cădeau în mână. „De ce să mă jignească unul şi altul?” se întreba, îndârjit, străduindu-se să se pună la punct cu lectura din domeniul umanist al culturii, cea de care făcea atâta caz Albert, care nici măcar să înmulțească exact două cifre nu era în stare.

Trei întâmplări demne de a fi relatate avură loc în aceeaşi zi la bordul astronavei. Întâi şi-ntâi evadarea lui Vlig III, sătul de stagiul, exagerat de lung, făcut în infirmerie, dar mai ales sătul de rolul de cobai la care îl supunea, conform planului său riguros întocmit, Darnaputra.

După timpul Pământului, trebuie să fi fost cam ora trei după-amiază când, dinspre infirmerie, izbucniră pe neaşteptate răgetele acelea furioase şi un vârtej turbat străbătu astronava, de la un capăt la altul, trezindu-i pe astronaut! din somn. Vârtejul, însoțit de tropăituri şi bufnituri în pereții coridorului principal, se deplasă atât de repede, încât cei ieşiți cu fețele speriate în uşile întredeschise ale cabinelor abia mai apucară să vadă pata vişinie, dungată, a unei haine de pijama, dispărând la capătul coridorului odată cu insul care o purta. În urma lui, cu paşi mărunți, împiedicându-se des, alerga Darnaputra, cu mâinile larg desfăcute, ca şi cum ar fi vrut să prindă, sau să se prindă de ceva. Chipul lui tuciuriu se transfigurase, ochii îi ieşiseră din cap, prin gura întredeschisă respira precipitat, şi în primul

moment astronauții nu înțeleseră dacă schimbarea aceea se datora spaimei, ori numai efortului făcut în urmărirea insului cu pijama vişinie. Oamenii se uitară unii la alții, nedumeriți, apoi reintrară în cabine, unii ca să se trântească la loc, morocănoşi, pe paturile răvăşite, alții ca să se îmbrace în pripă. Unul după altul, Boldur, Albert şi, ceva mai la urmă, Adalina, porniră pe coridor în direcția în care dispăruse medicul cel pirpiriu şi obiectul mişcător al atenției sale.

— Ce-a fost asta? se interesă Albert, apropiindu-se de Boldur, care păşea în fruntea micului grup.

— De unde vrei să ştiu eu? răspunse Boldur. Deschise o uşă, apoi alta, dar sălile din spatele acestora erau goale. Aşteptară câteva secunde, concentrați, până când zgomotele reizbucniră, mai slabe, undeva, înspre partea terminală a navei: păreau să vină din direcția observatorului astronomic. Boldur o luă la fugă într-acolo, urmat de ceilalți îndeaproape.

— Deschide! striga Darnaputra, ghemuit lângă uşa observatorului. În numele legii, deschide!

— Ce se întâmplă aici?! întrebă conducătorul expediției, pe un ton care se dorea cât mai autoritar.

Albert îl dădu la o parte pe Darnaputra, smulgându-l de umăr, şi apăsă cu toată puterea pe clanță. Uşa rămânea încuiată. De dincolo nu se auzea nici o mişcare.

— A scăpat ăla… a fugit! explică Darnaputra.

— Cum a fost posibil? zise Boldur, privindu-l cu asprime.

Medicul ridica din umeri, având însă un aer uşor vinovat.

— Ce să fi făcut? întrebă el. E solid, ca un taur! M-a împins şi a ieşit în fugă pe lângă mine… Am strigat, l-am rugat să se întoarcă, dar parcă aveai cu cine vorbi? L-am urmărit până aici, era să scoată sufletul din mine! S-a încuiat în observator.

Boldur se aplecă şi cercetă gaura cheii. Se ridică imediat, cu un zâmbet triumfător şi, scotocind într-unul din buzunarele salopetei, scoase de acolo o cheie, pe care o vârî în broască.

— Asta-i de-aici? se interesă Albert, fixându-l pe Boldur cu o privire admirativă.

Cheia se răsuci în broască. În acelaşi moment, dincolo se stârni agitație. Câteva izbituri, precum şi dificultatea cu care se deplasa uşa observatorului, dădeau de înțeles că omul refugiat acolo proptea uşa cu spatele, împiedicând-o să se deschidă.

— Vlig! strigă Boldur prin deschizătură. Vlig III, nu face pe nebunul! Lasă uşa în pace, n-auzi?

Gemete şi bolboroseli. Cel de dincolo se încorda, încât, ca să nu închidă uşa la loc, trebuiră să se opintească toți cei aflați în fața ei, pe coridor.

— Nu mai merg! Să vă ia dracu! urlă Vlig III, răguşit. Nu mă mai întorc acolo…

— Vlig, ieşi afară! porunci Boldur.

— Hai afară, prietene!… scânci Darnaputra, rugător. Un muget fu reacția lui Vlig III, îndată ce auzi glasul doctorului. Uşa se mişcă din nou, gata să se îndoaie.

— Monstrule! Monstrule! urlă gâfâit Vlig III, adresându-i-se, fără îndoială, lui Darnaputra. Să te cari! Să piei din fața mea! Când îți văd mutra pocită, simt că-mi ies din minți…

— Vedeți, vedeți? scânci Darnaputra, întorcându-şi fața amărâtă spre cei pe care-i lua drept martori. Aşa face în ultimul timp. O să încărunțesc de tot din cauza lui…

— Vlig III, degeaba opui rezistență, suntem mai mulți! îl preveni Albert pe evadat.

Adalina se retrăsese lângă un perete al coridorului şi urmărea consternată sforțările care se făceau pentru deschiderea uşii. În sfârşit, tăblia cedă, scăpată de presiunea exercitată asupra ei din interiorul observatorului astronomic. Boldur, Albert şi Darnaputra fură proiectați înăuntru şi îşi reveniră tocmai la timp ca să vadă pijamaua lui Vlig III fluturând în direcția marelui telescop. Dintr-un salt, evadatul se aruncă pe aparat şi, spre stupoarea urmăritorilor, începu să se cațere, ajutându-se cu picioarele desculțe, pe tubul telescopului, înălțat oblic spre cerul înstelat. Când Adalina trecu şi ea pragul, pijamaua vişinie ajunsese

tocmai în vârf, la un metru sub cupola transparentă.

— Coboară de-acolo! porunci Boldur, fără a înceta să se mire de ideea şi, mai ales, de performanța savantului astrobiolog.

De sus, Vlig III întoarse spre ei o față de nerecunoscut. Ochii mici, injectați, priveau cu ură pe deasupra unei clăi răvăşite; în infirmerie îi crescuse barba de două palme şi figura lui de animal hăituit îi sporea aerul fioros, încât Adalina nu-şi putu reține un țipăt. Savantul cuprinsese cu mâinile şi cu picioarele tubul telescopului, aproape de capătul lui înălțat.

— Nu cobor! mârâi el. Boldur nu ştia ce să mai facă.

— De ce nu cobori? întrebă, ca să mai câştige timp.

— Cobor, cu o condiție! se răzgândi Vlig III.

— S-o auzim.

Evadatul întinse o mână spre Darnaputra, care-l privea de jos, cu capul dat pe spate, cu gura întredeschisă.

— Ăla! zise Vlig III. Să fie linşat! Sau cel puțin expulzat de pe navă. Asta-i condiția! Altfel nu mă dau jos.

Involuntar, toți ochii se îndreptară spre Darnaputra. Medicul îşi ridică brațele într-un gest de neputință, care voia să însemne: „Ei vedeți? Ce v-am spus?! Ce mai poți face cu el?” Boldur privi din nou în sus, spre cel cocoțat sub cupola observatorului astronomic.

— De ce să-l expulzăm? se interesă şeful expediției. Vlig III gemu şi se zbătu în vârful telescopului.

— Mă chinuie! seinei el, fără să-şi mai poată reține lacrimile. Mă ține încuiat... Îmi face injecții!... până şi cu apă distilată...

— Minciună! izbucni de jos Darnaputra. Îți aplic tratamentele care trebuie, fiindcă eşti bolnav.

— Nu sunt bolnav, nu sunt bolnav! se zbătu Vlig III, lăcrimând mai departe; apoi, observând că lunecase cu vreun metru mai jos, se cațără la loc, în vârf. Nu sunt bolnav! urlă el, fluturându-şi barba zburlită. Numai țigănosul ăsta zice că-s bolnav, ca să-şi poată face el damblaua, să experimenteze pe pielea mea... Ce ți-am făcut eu ție, se tângui savantul, pe cine ți-am omorât de mă torturezi atâta?

Darnaputra îşi plesni mâinile, uimit.

— Auziți-l! exclamă el. Ascultați ce-i poate ieşi din gură! Eu mă zbat să-i fac analize, să-i găsesc bolile, să-l vindec, iar el afirmă că vreau să-l omor. Zice că-i sănătos! Cum poate fi sănătos cineva care stă cocoțat acolo?

Astronauții clătinară din cap, dându-i dreptate.

— Stau aici pentru că nu vreau să mă întorc la infirmerie ! vorbi Vlig III, ceva mai linişti t.

— Bine, dar cât timp crezi că *poți* să stai? întrebă Boldur.

— Cât va fi nevoie, răspunse celălalt.

În sfârşit, răbdarea lui Boldur cedă. Pentru el era limpede acum că evadatul trebuia capturat cu orice preț şi depus acolo unde avea şansele cele mai mari să se însănătoşească. Gestul lui disperat dovedea o depresiune nervoasă gravă, dintre acelea față de care nu trebuie să te a lăți prea îngăduitor. Şi Boldur nu se arătă. Urmărit cu neliniște de Vlig III, se apropie de afetul telescopului, apucă fără nici o ezitare manetele, smuci de ele, imprimă o mişcare viguroasă roții care dirija deplasarea în plan vertical. Uluit, evadatul constată că tubul telescopului se înclina treptat spre podea, unde ceilalți, înțelegând manevra lui Boldur, se pregăteau să-l înşface îndată ce distanța avea să le-o permită. Vlig III se târî înapoi, dându-şi drumul să alunece pe tubul telescopului, dar mişcarea se dovedi neinspirată, pentru că-l aduse mai aproape de urmăritori şi, în câteva secunde, tras pe podea, se zbătea urlând în mâinile lor.

— Să nu-l omorâți! țipă Adalina, îngrozită de priveliştea la care era obligată să asiste: o vânzoleală de trupuri rostogolite lângă piedestalul telescopului, într-un efort titanic, însoțit de gemete şi gâfâituri.

Pe neaşteptate, Vlig III se smulse de sub adversari şi sări în picioare, cu bluza de pijama sfâşiată, lăsându-şi un smoc de barbă între degetele crispate ale lui Darnaputra. În clipa următoare, prizonierul se năpusti pe uşă şi dispăru în coridor, lipăind pe pardoseala de

plastic cu picioarele lui desculțe.

— După el! comandă Boldur şi bărbaţii, fără a-şi mai aranja cât de cât ținuta şifonată, reîncepură urmărirea, de data asta în sens invers. Îl ajunseră pe Vlig III abia la capătul coridorului, după o goană de aproape cincizeci de metri. Fugarul se oprise numai datorită faptului că pista de alergări se sfârşea printr-o uşa blindată, dând spre compartimentul plin de radiații nocive al celebrului motor ionic-conic-discoidal-simetric-focalizat, uşă pe care în acel moment nenorocitul se străduia din răsputeri s-o deschidă.

Îl ajunseră înainte de a-şi duce treaba la bun sfârşit. Epuizat, înțelegând că toată împotrivirea i-ar fi fost zadarnică, Vlig III se lăsă înhățat şi condus la infirmerie, unde medicul îi administra o doză uriaşă dintr-un calmant şi-l zăvorî în separeul pe care savantul, înainte de-a evada, îl răvăşise într-un hal fără de hal.

— Să stai aici, cuminte! îl sfătui Boldur înainte de a se retrage. Trebuie să te însănătoşeşti!

— Nu vreau! gemu, din pat, gata să adoarmă, savantul astrobiolog. Nu sunt bolnav… Nu vreau să mă însănătoşesc, mormăi el, sub efectul narcoticului, apoi adormi.

Boldur se întoarse spre Darnaputra, care avea o vânătaie splendidă sub ochiul stâng şi, în plus, şchiopăta.

— Ai grijă de el, îl sfătui conducătorul

expediției.

— În regulă! acceptă Darnaputra, cu un zâmbet abia ascuns; îşi frământa mintea, plănuind să-i mai încarce lui Vlig III fişa cu încă vreo câteva boli, plus tratamentele respective. Se socotea îndreptățit la răzbunarea aceea, după toate câte-i făcuse evadatul.

Față de acest incident, întâmplarea la care fusese martoră Adalina, cam în aceeaşi vreme, pare de mai mică importanță, dacă nu cumva urmările ei se vor vedea mai târziu. Tânăra femeie îi pierduse din vedere pe cei angajați în urmărirea lui Vlig III şi, îngrijorată de soarta lui Albert, începu să-l caute. La infirmerie îl găsi doar pe Darnaputra, pe când îşi ungea cu o alifie vânătaia studiindu-şi-o atent într-o oglindă. Medicul nu ştia încotro plecase Albert. Mai liniştită, Adalina se întoarse şi luă camerele la rând, până când ajunse în fața intrării care conducea în cabina de comandă. Întredeschise uşa, dar nu mai apucă să intre, se opri în prag, contrariată de spectacolul pe care-l surprindea.

Pier Ulm n-o remarcase şi, ghemuit pe vine, continua să se ocupe de monstrul fraților Vlig. Căpitanul mânuia o vergea terminată cu un fel de lampă verzuie, o purta prin fața ochilor lui Triton Vega-8, iar acesta, fapt straniu. încremenise pe picioarele lui rigide şi îşi purta doar capul, la stânga şi la dreapta, fixând cu ochii lui rotunzi luminița din capătul vergelei. Paralizată, Adalina privi micul patruped

restructurat în decursul experienței YQ, dar formele lui colțuroase, abia mascate de perii sârmoși, nu mai aveau nimic din finețea fostului pisoi siamez, încât femeii i se strânse inima, copleşită de un dureros regret. „Ce face ăsta aici?" se întrebă apoi şi, cuprinsă de uimire, își zise că Pier Ulm voia, pesemne, să dreseze subiectul. Pe măsură ce căpitanul avansa, împingând luminița verzuie mai aproape de ochii jivinei metalizate, blana lui Triton Verga-8 începu să scapere mici scântei, ca încărcată electric. Pe neaşteptate, din mustățile micului monstru țâşni o flacără, însoțită de un pocnet sec, iar capătul vergelei se răsuci, sfărâmându-se.

Adalina țipă, trânti uşa, fugi pe coridor şi se ascunse în prima cabină care-i ieşi înainte. Râmase acolo până când se încredința că nu era urmărită. Dar imaginea monstrului în care fusese transformat Pufuleț o urmări multă vreme după aceea, înfiorându-i pielea de câte ori şi-o amintea.

A treia şi ultima întâmplare dintr-o zi îndeajuns de agitată îl avu drept erou pe Gregor, care, în bibliotecă, retras în liniştea solemnă a cărților, făcea eforturi să-şi umple golurile din cultura generală. Lipsit de ajutorul bibliotecarei (de când se pusese sub protecția lui Albert, Adalina aproape că uitase de slujba care îi fusese încredințată pe navă; cu atât mai mult nu şi-ar fi reamintit-o când era vorba să-l

servească pe astronom), Gregor scotocea singur prin rafturi, răsfoia, spicuia, uneori se adâncea chiar în lectură, acolo, sus, cocoțat pe scară. Din când în când, praful depus pe tomuri şi vânturat acum, pentru întâia oară, de un nepoftit îl făcea să strănute. Dar astronomul, scufundat în uitare — uitare de sine, de ceilalți, de tot ce există — constată după un timp că se simțea bine acolo. Şi continuă să cerceteze cu râvnă rafturile, regretând că nu descoperise mai din vreme plăcerea acestei ocupații.

Spre seară, Gregor dădu peste un cilindru de aluminiu care conținea un teanc de foițe cu semne mărunte, înscrise îngrijit. Materialul părea mai rezistent decât hârtia, nu însă de calitatea plasticului, pentru că o parte din file erau atacate de o ciupercă de culoare brun-deschis şi fundul cilindrului se umpluse de praful fin în care se transformaseră porțiunile complet deteriorate:

Gregor întinse pe o măsuță paginile manuscrisului, aşa cum erau, întregi sau înjumătățite. Le privi emoționat, le studie, încercă să găsească o metodă utilă pentru descifrare. Simțea că se află la un pas de o mare descoperire şi regreta că n-o putea, totuşi, duce la capăt de unul singur. Scrisul nu semăna cu nimic din ceea ce cunoştea el. Nici măcar cu semnele folosite în limbile moarte; o mulțime de liniuțe scurte întrerupeau, căzând sub diferite unghiuri, un lung fir orizontal, ondulat. În cele

din urmă. Astronomul hotărî să renunțe la o ambiție care i-ar fi depăşit puterile şi să ceară aprobarea de a analiza textul cu ajutorul maşinii electronice de calcul.

21

La data când găsea manuscrisul marțian, document care, aşa cum avea să se dovedească ulterior, era de o inestimabilă valoare, la data aceea Gregor nu putea să bănuiască importanța reală a întâmplătoarei lui descoperiri şi nici măcar faptul că acesta, manuscrisul, avea să aducă pentru o vreme colectivul sub acelaşi acoperiş, după serioasele divergențe care se manifestaseră în sânul lui. Fireşte, asta nu însemna că toate conflictele se aplanaseră. Cu atât mai mult nu însemna că ar fi dispărut brusc sentimentele sau resentimentele nutrite de argonauți unul pentru altul. Dar interesul stârnit de existența manuscrisului era de netăgăduit, încât până şi Vlig III, mai liniştit acum, putea fi suspectat de o oarecare curiozitate în raport cu soarta documentului; deşi, atunci când medicul îi comunicase vestea, savantul astrobiolog afirmase că-l doare undeva de marțieni şi de toate rămăşițele lor. Vlig III şedea în vârful patului şi citea o revistă, veche de vreo cincisprezece ani; îl interesa în mod deosebit programul anunțat de televiziune pentru ziua aceea de luni 26 septembrie.

Ca şi cum s-ar fi pus cu adevărat problema alegerii unei emisiuni. Darnaputra nu se descurajă, îşi lăsă pacientul în pace, fără a uita însă să-l țină la curent cu tot ce apărea nou în

chestiunea manuscrisului marțian.

Cu nesperată uşurință, Gregor obținuse de la conducătorul expediției dreptul de a folosi calculatorul de bord. Nu aparatul anemic din bibliotecă, ci pe acela care deservea cabina de comandă şi, în general, toate circuitele navei, inclusiv pilotul automat. De la prima privire aruncată asupra filelor mucegăite, Boldur apreciase că propunerea astronomului merita toată atenția, dar dintr-un alt punct de vedere decât cel luat în seamă de Gregor. Intuise că, introducând în viața navei manuscrisul necunoscut, atrăgând asupra lui atenția astronauților, i-ar fi reținui pe orbita mai stabilă a unui echilibru colectiv, altfel mereu amenințat cu destrămarea.

— Gregor, băiatule, dă-i bătaie! Ai totul la dispoziție! spusese Boldur, bătându-l amical pe umăr, iar când astronomul îşi exprimase îndoiala în colaborarea lui Vlig II, conducătorul expediției îi promise tot sprijinul său.

Aşa se face că, în ciuda neîncrederii lui Gregor, matematicianul acceptă totuşi să cerceteze manuscrisul şi să pregătească textul pentru calculator. Şi (culmea!) făcu totul atât de bine, încât îi uimi pe toți ceilalți, cu excepția lui Vlig I, singurul care nu se lăsă impresionat. Nici măcar atunci când maşina, în loc să explodeze, continuă să rumege în tihnă informațiile prelucrate de Vlig II, ilustrul astrofizician nu acceptă să creadă că fratele său ar fi putut face

o treabă bună.

— Aşteptaţi! îi sfătuia el pe martorii experienţei. Aşteptaţi până la capăt şi-o să mai vorbim noi atunci!

— Şi dacă, până la urmă, ajungem la un rezultat corect? se interesă Gregor, înciudat pe atâta rea-credinţă.

— Întâmplarea poate face multe, susţinu Vlig I, fără să dezarmeze însă. Dintr-un cap stricat şi un computer bun nu poate ieşi nimic demn de luat în seamă. Dar dintr-un cap stricat şi un computer dereglat ar putea ieşi cu o probabilitate de unu la nu ştiu câte milioane, rezultatul care trebuie…

Matematicianul nu era de faţă, fapt care explică de ce Darnaputra nu primi chiar atunci un nou pacient, internat în stare gravă la infirmerie.

Curând apărură primele rezultate, întru totul surprinzătoare. Calculatorul electronic stabilea originea de netăgăduit a manuscrisului marţian.

— V-am spus eu? Aşa ceva nu se poate! rânji Vlig I Nimeni nu-l luă însă în seamă.

— Extraordinar! exclamă Boldur. Asta schimbă întru-câtva ceea ce ştiam noi despre marţieni, nu-i aşa? Dacă nu mă înşel, s-au găsit numeroase vestigii arheologice pe planeta aceea, suficiente ca să reconstitui, în linii mari, o civilizaţie, dar nici un document scris.

— Aşa e, confirmă Albert. Hârţoagele astea, dacă reuşim să le descifrăm, au să facă mult

zgomot la întoarcerea noastră pe Pământ.

— Să mai spună cineva că marțienii erau analfabeți! reveni Boldur, apoi dădu instrucțiunile necesare urgentării operației migăloase pe care o efectua computerul.

Primele cuvinte traduse din marțiană, aşteptate cu nerăbdare de întreg echipajul, fură acestea:

…şi acum se-mi dai voiă, iubite…

Astronauții se priviră cu nedumerire. Cuvintele cu aspect arhaic îi uimeau, ca şi cum s-ar fi aşteptat la altceva, ca şi cum vreunul dintre ei s-ar fi aşteptat măcar la ceva anume!

Pentru ca interesul astronauților să nu se anemieze pe parcurs, ci, dimpotrivă, să crească neîntrerupt, Boldur luă hotărârea să le interzică accesul în preajma calculatorului, cu excepția lui Gregor, în calitate de descoperitor al manuscrisului marțian, şi a lui Pier Ulm. Acesta, însă, fără să refuze direct, ocoli o vreme cabina de comandă, se refugie într-unul din laboratoare, urmat cu supunere de către subiectul Triton Vega-8.

— Ce mai e nou? îl întrebau colegii de zbor pe Gregor, când îl întâlneau pe coridor, iar el înțelegea după expresia lor că fiecare era, în felul său, ros de curiozitate. Până şi Adalina îl privea cu mai multă bunăvoință, fără a îndrăzni totuşi să intre în vorbă, poate şi din cauză că

începuse să se simtă vinovată față de el.

Astronomul se mulțumea să zâmbească enigmatic şi, ajuns lângă tăbliţa care apăruse pe unul din pereții coridorului, lua o bucată de cretă şi scria: astăzi (data) computerul a tradus paginile 12 a, 13 şi 105, sau: astăzi prelucrează paginile 29—33. Apoi pleca plin de importanță, revenind în sala de comandă şi lăsându-i pe ceilalți să se zgâiască la rândurile scrise pe tablă, frământați de diverse presupuneri, care de care mai lipsite de temei.

Într-o dimineață, Darnaputra intră în salonaşul bolnavului cu un surâs larg întipărit pe fața-i tuciurie.

— S-a hotărât! anunță el, clipind din ochişorii strălucitori. Au convocat consiliul argonautic.

Cocoțat în vârful patului, Vlig III mânca preocupat, cu poftă, orez fiert în lapte şi lingura lui făcea *cling, cling!* prin farfurie.

— A murit cineva? se interesă el, după ce-şi termină orezul şi puse farfuria deoparte.

Medicul rămase descumpănit.

— N-a murit nimeni! răspunse el, revoltat de faptul că un membru al echipajului putea pune o astfel de întrebare.

— Păcat!

Vlig III se întinse şi îşi trase cearşaful până sub bărbie, mai bine zis sub barba castanie, ceva mai îngrijită acum, că fusese țesălată nu prea demult cu pieptenele. Darnaputra se gândi să-l pedepsească şi, întâi, căută din ochi

termometrul, pe cel care nu cobora niciodată sub 38 de grade şi trei linii. Apoi renunță şi se apropie de patul bolnavului, de data asta animat de intenții mai omeneşti.

— Te simți mai bine? întrebă.

Vlig III mârâi ceva nedesluşit şi se întoarse cu fața la perete.

— Încă nu poți umbla, aprecie Darnaputra, dar au să vină să-ți instaleze aici un minivizor legat, prin circuitul intern, cu sala de comandă.

Astrobiologul tresări, întoarse spre medic o privire pe jumătate mirată, pe jumătate speriată. Întrebă:

— Ce nevoie am eu de un minivizor?

— Ca să participi la lucrările consiliului.

— Mă doare-n cot de lucrările consiliului! declară savantul astrofizician. N-au decât să discute şi fără mine.

— Cum, zise Darnaputra, nu eşti curios să afli conținutul manuscrisului?

Vlig III scuipă într-o parte, disprețuitor, dar nu protestă atunci când Albert aduse minivizorul şi i-l aşează pe pat, la picioare.

— Să nu dai cu picioarele, că-l spargi! îl preveni poetul în glumă.

Exceptându-l pe Vlig III, care rămase la infirmerie, se adunară cu toții în cabina de comandă a navei. În gesturile, în privirile unora se simțea o oarecare emoție, sporită de aşteptare. Până şi Gregor era emoționat, deşi el cunoştea conținutul documentului marțian, sau

tocmai de aceea. Părea că nu-şi mai găsea locul. Stătea cu un ochi ațintit spre Boldur, care se aşezase pe scaunul pilotului, iar cu celălalt studia neliniştit sala, urmărindu-i nerăbdător pe cei care apăreau unul câte unul.

— Ei. Am aşteptat destul, nu-i aşa? zise Boldur, zâmbind, apoi se întoarse spre astronom şi-i făcu cu ochiul, în aşa fel încât semnul să fie observat de toți. Colegul nostru Gregor şi-a terminat lucrul la computer şi are de gând să ne înfățişeze rezultatele eforturilor sale. Vă propun să-l ascultați cu atenție şi, dacă e ceva neclar, să-l întrebați. M-a asigurat că o să vă răspundă cu plăcere.

Gregor încuviință. Se ridică în picioare şi, parcă tot mai emoționat, aruncă o privire peste ascultători, de la colțul în care se vârâse Vlig II şi până lângă tabloul de bord, de care se sprijinea Albert, înfipt în podele cu picioarele lui lungi, puse unul peste altul.

— După cum ați auzit, începu el, textul a fost descifrat. N-o să vă spun prea multe înainte de a vi-l citi. Vă reamintesc doar că acest document stă mărturie, alături de atâtea alte probe materiale, pentru înalta civilizație dezvoltată pe Marte cu mult timp înainte ca viața superior organizată să-şi fi început cursa pe propria noastră planetă.

— Prin urmare, marțienii cunoşteau totuşi scrierea! observă Vlig I, scobindu-se neglijent într-o ureche.

— Evident. Documentul descoperit de mine este cea mai limpede dovadă, răspunse astronomul. O scriere foarte originală, șerpuită, cu semne care îşi schimbă înțelesul în funcție de unghiul sub care liniuțele secundare intersectează linia de bază.

— Interesant! aprecie Darnaputra.

— Înainte de a citi documentul, trebuie să vă mai spun că unele pagini lipsesc, ba chiar pe aceeaşi pagină exista discontinuități, din cauza unei afurisite de ciuperci terestre, care a găsit foarte pe placul ei scriitura marțiană şi, mai ales, materialul pe care a fost aşternută. Dar, zise Gregor, precizez că, în ciuda acestor lipsuri prezentate de document, am putut stabili numeroase elemente care ne permit să afirmăm cu certitudine că avem de-a face cu…

— Mai scurteaz-o, nu te întinde! ceru poetul abisalist.

— Avem de-a face cu un manuscris, rămas de la un bătrân înțelept de origine marțiană, redactat sub formă de scrisoare filosofică şi adresat, după toate probabilitățile, unui alt bătrân înțelept, tot de origine marțiană.

— Mersi! se strâmbă Vlig III pe ecranul care-i aducea fața aproape, tocmai din infirmerie. Parcă ar mai fi avut cui, altcuiva, în vremurile acelea…

Gregor aruncă o privire surprinsă spre ecran. Apoi îşi ridică sub nas foile pe care le tot frământase în mâini şi, după ce mai făcu

precizarea că, în principal, manuscrisul conținea o foarte interesantă cosmogonie, începu lectura textului tradus:

Şi acum se-mi dai voiă, iubite, ca satisfăcând unei gâdilitoare plăceri private, ce mereu mă ispitesc, se-ți presînt o nouă istoria a creațiunei, aşa precum mi-o am ticluit eu cu ajutorul sciințelor biet câte mi-am putut acapara până în moment…

Din mai multe piepturi izbucniră exclamații.

— Ce-i asta? întrebă Albert surprins.

— Ăsta-i textul, asigură astronomul. Aşa l-a tradus computerul. Şi, la urma urmei, de ce vă miraţi? Ce, aveți impresia că marțiană, limbă moartă cu mult înainte ca omul să fi apărut pe Pământ, are atâtea asemănări cu a noastră încât traducerea să fie posibilă într-un limbaj cursiv şi modern?

— Asta aşa-i! observă Boldur. Zi-i mai departe.

Din colțul său, Vlig II, matematicianul, ridică mâna.

— Eu n-am înțeles cum vine chestia aia cu „satisfăcând unei gâdilitoare plăceri private”, zise el.

— Pe naiba! exclamă Boldur. Dacă o iei şi dumneata aşa, fără un pic de imaginație…

— Cu sau fără, se încăpățână matematicianul, dar eu pretind să mi se explice expresia. Parcă aşa ne-a fost vorba la început, să punem întrebări.

Conducătorul expediției ridică din umeri şi se întoarse, întrebător, spre Gregor. Astronomul se încruntă în căutarea sensului exact, îşi muşcă buza de jos, apoi găsi că era mai cu folos să ceară ajutorul lui Albert, declarându-l pe poet cel mai calificat să întreprindă o analiză lingvistică şi stilistică a frazei marțiene. Măgulit, Albert înjghebă un răspuns perifrastic cu care, spre surprinderea tuturor, matematicianul se declară mulțumit, aşa că Gregor putu să citească mai departe.

— La început era Lulemdeu…

— Ha! exclamă din ecran astrobiologul. Cine era Lulemdeu?

— Taci şi ascultă! se enervă Gregor. Cum vrei să ştii, dacă nu mă laşi să citesc textul până la capăt? Şi reluă:

La început era Lulemdeu, adecă forța creatrice primordială. Puterea aceasta resida în materiă, adecă într-un ether luminos şi rotitor, ce cuprindea în sine toate elementele necesarie la procreațiune.

— Tare, nu-i aşa? întrebă Boldur, aplecându-se înainte, peste spătarul scaunului, ca să le transmită şi celorlalți ceva din entuziasmul său. Nu-i prost bătrânul marțian, nu-i prost deloc… Dar mai bine să-l ascultăm, să vedem tot ce-i poate mintea.

Şi-i făcu un semn încurajator astronomului.

În urma rotirei, materia de lumină au luat formă de glob, care condensându-să din ce în ce

mai mult s-au aprins: iată Soarele-Mare. Însă soarele mare, continuând a se condensa, celeritatea rotațiunei sale a crescut atât de mult, încât bucăți mari s-au rupt dintrănsul, fiind aruncate departe în spațiul remas acum gol şi rece… Aici lipseşte, anunță Gregor, apoi urmă:… *ci ele, respinse de o parte şi atrase de alta, au trebuit să iee forma de glob şi se rotească în jurul propriei axe, precum şi în jurul soarelui tată, din carele s-a născut. Eată: câte bucăți aruncate, atâția sori noui.*

Gregor făcu o pauză de efect, îşi ridică ochii de pe file şi aşteptă.

— Ia te uită, ia te uită! exclamă astrofizicianul. Să nu-ți vină să crezi… Cunoşteau şi ei ipoteza naşterii Universului dintr-un imens nor de materie, luminos!

— O să ne schimbăm substanțial părerile despre ei, observă Boldur. Dacă nu mă înşel, până astăzi se credea despre marțieni că n-ar fi fost în stare să producă decât o civilizație pur tehnică. Ruinele cercetate de arheologi conțineau suficiente dovezi în acest sens. Ştiu că, de câte ori venea vorba de problema culturii spirituale a vecinilor noştri planetari, savanții se împotriveau cu toată energia unei asemenea idei, considerând-o pură speculație.

— Nici nu-i de mirare, din moment ce nici o altă înregistrare de-a lor nu s-a mai păstrat! aprecie Gregor, plin de mândrie.

— Apropo, zise Albert, privindu-l pe

matematician. Parcă dumneata ți-ai făcut studiile pe planeta Marte…

Vlig II protestă energic.

— Nu eu, tinere, nu eu! Studiile mele au fost studii serioase. Uite, ăla de colo, dacă chiar vrei să ştii, discută cu el!

Şi arătă spre ecran, unde mutra bărboasă a lui Vlig III îşi reliefa trăsăturile uşor obosite.

— Da, am făcut *nişte* studii acolo! recunoscu savantul astrobiolog. Dar m-am ocupat de moluşte, nicidecum de stafiile marțienilor, sau de alte prostii.

— Aha! zise poetul, iar Gregor citi mai departe:

— Câți vor fi fost? Nu ştim…

Boldur ridică mâna, întrerupându-l.

— Stai, nu aşa! Citeşte cum scrie.

Astronomul reluă: *Câți vor fi fost? Nu scim! Atâta scim cu siguranță, că Soarele-Mare nu au avut numai un fiu unul născut, dincontră, o mulțime de sori sunt binecunoscuți scienţelor. Printre aceştia se găseşte şi dulcele nostru soare… aşa că nu ne remâne alta decât se ni resignăm în credința că el este numai unul dintre fiii Soarelui-Mare.*

— Corect! stabili Vlig I. Soarele, ca de altfel şi celelalte stele ale Galaxiei, derivă din acel imens nucleu explodat, despre care văd, cu surprindere, că înțeleptul marțian avea sciință.

— Ştiință! îl îndreptă Adalina, zâmbind. Am impresia că începem să ne contaminăm de stilul

documentului.

Ni resignăm de silă ca de voe bună, dar avem satisfacția se putem constata că creațiunea nu s-au fârşit aici. Nu! Pentru că densimea marilor sori crescând într-una, celeritatea rotațiunei lor luând proporțiuni amețitoare, de nou s-au frânt dintr-înşii bucăți mai mari, mai mici, aruncate în golul nemărgenit. Eacă: planetele şi printre ele iubitul nostru Marțiu.

— Prin urmare, e limpede că-i vorba de Marte! aprecie Gregor.

— Ba nu-i limpede deloc, zise Vlig I. Vă rog să mă scuzați că, pentru o clipă, m-am lăsat furat de conținutul filelor pe care ni le citeşte simpaticul nostru Gregor. Uitasem că-i vorba de un aşa-zis document indescifrabil, prelucrat de un aşa-zis ilustru matematician, aici de față. Părerea mea o ştiți, nu fac decât să o reafirm: n-am nici o certitudine că textul original a fost interpretat corect şi că istorioara pe care o ascultăm noi acum nu-i altceva decât o mistificare.

— Te rog! Te rog! interveni Boldur, indignat.

Lucru de mirare, Vlig II râmase pe scaunul lui, nemişcat, privindu-şi doar cu un total dispreț fratele.

— Mă rog, cedă acesta. Eu n-am spus decât ce cred. N-am spus decât că e foarte posibil ca semnul din manuscris care s-a crezut că reprezintă numele planetei Marte să fie cu totul altceva; să denumească, de pildă, o planetă

oarecare a stelei Delta Cefeu. Să nu-mi spuneți mie că un computer, oricât de obiectiv, nu poate fi influențat în aşa fel încât să ne dea datele pe care *noi* le dorim de la el! Şi care nu întotdeauna sunt cele adevărate.

Discuția începută de astrofizician amenința să abată atenția argonauților de la esența documentului, aşa că Boldur interveni prompt şi, provocând o consultare rapidă a tuturor celor prezenți, îi obligă să-şi exprime deschis părerea. Exceptându-l pe Vlig I, toții fură de părere că în manuscris se vorbea despre planeta Marte şi nu despre altă planetă. Până şi Pier Ulm mormăi un „mda" când fu întrebat dacă e de acord cu această ipoteză.

— Mă rog, eu n-am spus nimic, se înmuie astrofizicianul. Dacă voi vreți aşa, fie şi aşa. Eu n-am spus nimic.

Şi se retrase în colțul lui, urmărit de privirea victorioasă a fratelui său, ilustrul matematician.

Însă planetele — continuă Gregor lectura — *dorind cu tot denadinsul să aibă şi ele parte la creațiune, au dat nascere unor blânde fice, lunelor, pe care le țin pecât se poate aproape de dânsele, cum țin maicile pre ficele lor.*

Albert fluieră admirativ. După zâmbetul care flutura pe figura sa nu puteai însă să-ți dai seama imediat dacă atitudinea lui în cazul dat era întru totul ironică, ori numai pe jumătate.

În chipul acesta s-a desvoltat o imensă lume de corpuri vecinic rotitoare, vecinic produptive,

vecinic schimbătoare, în fugă mare rotesc lunele în jurul planetelor, planetele în jurul sorilor şi cu toţii împreună în jurul Soarelui Mare, din carele au ieşit. Eată sistemul întregului Univers! Toţi şi toate rotesc pururea în aceeaşi direcţiune în jurul acestui Tată-mare, el singur rotesce numai în jurul propriei axe. Singur el şi feţiorii sei prim-născuţi sunt masculini, toate celelalte (planetele, lunele) sunt femenine. Bărbaţii sori vecinic fruptifică planetele lor. Eată un secret dintre minunatele secrete ale procreaţiunei în natură! Toate aceste corpuri ale Universului rămânând supuse unei vecinice schimbări de forme, creiază mai departe.

O undă de veselie trecu peste cei prezenţi. Tonul fu dat de poetul abisalist, care nu se putu abţine să nu exclame un „Olala!" descreţitor de frunţi, după care îşi exprima. Convingerea că înţeleptul marţian trebuie să fi fost, el nu avea acum nici o îndoială, vreun obsedat sexual.

— De ce obsedat? De ce neapărat obsedat? se repezi matematicianul. Părerea mea e că filosofia lui include nişte elemente, privitoare la progresul formelor, pe care nu trebuie să le luam *stricto sensu.* Sunt denumite acolo nişte principii de evoluţie, totuşi.

— Cam limitate, observă Darnaputra.

— Limitate, fireşte, iar întrucâtva eronate! acceptă Vlig II, apoi îşi aminti de astrofizician şi se întoarse într-acolo. Uite, ăsta pândeşte, abia aşteaptă să scap din gură ceva, cât de cât

şubred, ca să mă atace. N-am să-ți dau prilejul, amice! îl preveni el. N-ai decât să-ți expui tu punctul de vedere asupra cosmogoniei marțianului, că doar tu eşti specialistul în fizica astrală!

Vlig II accentuase disprețuitor „specialistul", iar faptul că Vlig I se pregătise să-i demoleze eventualele păreri era cât se poate de adevărat. Se văzu asta din fâstâceala cu care, surprins, astrofizicianul se foia pe scaunul său. Totuşi, Vlig I reuşi să pareze la timp ofensiva fratelui său.

— Atâta vreme cât nu cunosc textul în întregime, nu mă pronunț! declară el, răsuflând uşurat.

— Just! aprecie Boldur. Să ascultăm mai departe. Simțind din nou atenția celorlalți îndreptată spre el, astronomul îşi netezi cu dosul palmei filele şi citi. Marțianul zicea:

Se stîng corpurile de foc, dar numai pentruca să dea viață altor existențe, ființelor vii, cărora nu le priesce focul. Se sting, am spune, cele ceresci, dar numai pentruca să dea viață celor pământesci. Aşa s-au recit la tempul seu Marțiu, dulcele şi amărui nostru pemânt. Fost'a norocul au nenorocul nostru? Nu seim! Atâta e cert, că de nu s-ar fi recit, noi nu am fi trăit…

— Bravo! exclamă din ecran savantul astrobiolog; însă, când toate privirile se întoarseră spre el, aşteptându-i comentariul, renunță şi se mulțumi să se învelească mai bine

în cearşaf.

— Hm! zise Boldur. Marțianul are aici dreptate. Într-un fel a fost un noroc, într-altul a fost curat ghinion pentru ei, dovadă că la ora asta nu mai există picior de marțian în sistemul solar. Cine ştie pe unde s-au refugiat, după răcirea planetei, cu tot optimismul existențial pe care-l arată ăsta aici, când se face că habar n-are ce destin îi aşteaptă neamul…

Gregor îl întrerupse, nemulțumit.

— Să nu anticipăm! propuse el. N-am ajuns încă decât la fenomenul apariției vieții.

— Ai dreptate, încuviință Boldur.

Iubitul nostru Marțiu s-a stins la suprafață — citi astronomul. *Fumega din greu, dar nu mai ardea. Pe urmă a încetat şi de a fumega. Aburea numai cum aburesce şi azi ori decâte ori soarele cată să-i încălzească scoarța rece. Aburii au devenit atmosferici, iar atmosfera, mamă* a *tot ce viează pe acest pământ. Razele soarelui au fruptificat materia mai nainte sterilă, acum însă prin înfluința atmosferei făcută capabilă de reproducțiune; şi astfel s-a dat drum liber unei imense desvoltări de varietăți viețuitoare, a căror cunună suntem noi înşine.*

— Şi acum, zise Gregor, fiți atenți, cei care îl suspectați pe înțeleptul marțian de prea mult optimism!

Planeta Marțiu recesce din zi în zi şi după ani milioane-şi va pierde toată căldura. O, jale! atunci va fi sfârşitul, pentru că fără căldură nu

mai e posibilă viață. Când Marțiu va fi ajuns la catastrofa finală şi inevitabilă, căreia-i zicem moarte, atunci vom muri şi noi de tot. („Ca să vezi!" exclamă Albert, dar astronomul nu-i dădu răgazul să intervină), *neavând altă mângâiere decât aceea că nu vom simți şi nu vom vedea nimic din toată această nefericită catastrofă. Nu vom vedea şi nu vom sâmți nimic, pentru că moartea măicuței noastre nu va fi instantaneă, ci cu milioane de ani înainte pregătită. (*„Auzi! auzi! Zice bine marțianul!" porniră din mai multe direcții încuviințări.) *Cu milioane de ani înainte va fi încetat orice viață, iar noi vom fi atunci cenuşă, care nu prețuieşte nimic…*

Adalina lacrimă. Gregor îi auzi suspinul şi, oprit din lectură, privi în direcția ei. Ghemuită pe scaun, cu batista în colțul ochiului drept, femeia îi părea fascinantă în atitudinea aceea compătimitoare şi astronomul regretă că obiectul emoției ei nu era el însuşi, ci un marțian oarecare, pierdut în negura mileniilor.

— Iar acum, anunță Gregor, un fragment pentru cei care-l suspectează pe filosoful marțian de pesimism excesiv.

Marțiu însuşi nu se va sfârşi nici în urma recirei totale, ci el din contră se va aventura la o nouă viață. Pe patul de moarte va chema la sânul seu pe ficele sale satelite şi aceste fice, de mult văduvite şi lipsite de căldură şi viață, se vor arunca cu mare dor în brațele lui. Îmbrățeşarea va fi atât de vehementă, încât se vor aprinde şi

contopi într-un singur glob de foc, cum fusese odinioară. Şi noul glob va roti mai departe în jurul sorelui ce-l creiase la timpul seu. Şi în urma rotirei, condensându-se din ce în ce mai mult, de nou va arunca din sine una sau mai multe lune. Apoi de nou va reci la suprafață, de nou va deveni atmosferic, de nou va produce ființe vii şi marțieni neui. Fi-vom şi noi printre aceşti marțieni? Noi nu, dar vor fi alții asemenea nouă. Iată: marțianul muritor ca individ, nemuritor ca product al naturei!

— Ia să mă mai slăbească! răbufni din difuzor glasul iritat al lui Vlig III.

Savantul astrobiolog se înfuriase şi, de ciudă, azvârlise cu o pernă din patul său izolat în infirmerie, lucru văzut destul de limpede pe ecran.

— Ce te nemulțumeşte? întrebă în microfon Boldur,

— Chestia asta spiritistă cu moartea şi învierea planetelor. Voi nu aveți impresia că ăla, aşa-zisul filosof marțian, o cam ia razna?

— Vrei să spui că a cam luat-o razna! corectă Albert. Nu uita că insul a produs cugetări pe vremea când noi, pe Pământ, cercetam nămolurile carboniferului, suportând cu eroism stadiul de batracieni.

— Sau cu multă vreme mai înainte! interveni Gregor.

— Şi ce-a câştigat din asta? întrebă astrobiologul, provocator. La ora când îi citim

fantasmagoriile, noi suntem vii, iar pe el îl suflă vânturile înghețate prin Calea Lactee. Asta-i avantajul de a intra în viață ceva mai târziu decât alții!

— Nu văd aici nici un avantaj, zise Albert şi, renunțând la sprijinirea tabloului de bord, îşi trase un scaun mai aproape de Adalina, fapt care-l indispuse întrucâtva pe astronom.

Din infirmeria lui, Vlig III nu se dădu bătut.

— Totuşi, să nu-mi spuneți voi mie că povestea îmbrățişării lui Marte cu cei doi sateliți ai lui, din care se va naşte cică o nouă lume vie, trebuie s-o iau în serios!

Şi-l invită pe astrofizician să lămurească el lucrurile. Dar Vlig I refuză, amintindu-le că promisese să nu-şi exprime părerea înainte de a cunoaşte întreg conținutul documentului.

— Exact! se regăsi Gregor. Vă citesc mai departe, pentru că jocul acesta între speranță şi deznădejde încă n-a luat sfârşit, o să vă convingeți imediat, din cele ce urmează.

După alte miriade de ani însuşi sorele se va stinge la suprafață, apoi pe-ncetul, şi în internul seu. Atunci nu va mai putea nutri şi fruptifica cu razele sale planetele. Nu va urma nici atuncia sfârşitul, pentrucă îmbetrânitul Sore va chema pe ficele sale, planetele, întru ajutor. („Iar povestea cu îmbrățeşarea!" se agită Vlig III pe ecran, exasperat.) *Nu pe tote deodată, ci una câte una în intervale de ani miriade şi în ordinea inversă de cum le măritase prin vastul Univers. Va chema*

mai întâi pe fica sa cea mai tineră, planeta Mercur. Aceasta se va repezi cu mare dor la sânul tatălui seu. („Ce v-am spus eu? comentă Albert. Marțianul vostru animist e un ins absolut admirabil!") *Puternica imbrățeşare 'i va aprinde şi contopi într-un nou glob de foc, ori Universul va avea un nou sore pe mulți şi mulți ani înainte. Câte planete, atâte vehemente îmbrățeşări, de atâtea ori mândrul soare, consumând toate ficele sale, va îmbetrâni şi va renasce la o nouă vieață!*

Vlig I nu mai putu răbda.

— Ah! izbucni el, ridicându-se furios pe de scaun. Nu-mi pică mie în mână marțianul ăsta imbecil, să-i spun vreo două... Ce l-aş mai face de râs într-un congres ştiințific, ar merita-o din plin, ca răsplată pentru bazaconiile pe care ni le serveşte pe marginea unui pretins sistem cosmogonic! zice că-i evoluționist, dar ce fel de evoluționist? Ruşine! Aşa ceva-i de nepermis. Să-ți bați joc de marile probleme ale astrofizicii, să vezi în toate fenomenele cosmice o dezgustătoare conjuncție sexuală între nişte puteri elementare, să antropomorfizezi sau, mai exact, să *marțianizezi* în halul ăsta incalificabil nobila substanță care alcătuieşte lumile, care compune astrele şi se transformă după legi serioase şi ferme... Uite, suntem aici cu toții, îmi cer scuze de la ilustrul meu frate şi matematician, căruia i-am subestimat priceperea în ce priveşte interpretarea

manuscrisului. Acum, însă, îmi recunosc greşeala, pentru că, realmente, o asemenea profanare a astrofizicii numai un marțian putea s-o facă!

— Nu te înfierbântai îl sfătui Boldur, temperându-i elanul, în vreme ce în ochii lui Vlig II sclipi o scânteie de satisfacție, efect al victoriei pe care însuşi astrofizicianul i-o recunoştea. Nu te înfierbânta, reveni Boldur, că mai avem de ascultat o parte.

— Nu mai ascult nimic! strigă Vlig I, dar vociferările nemulțumite ale celorlalți îl constrânseră în cele din urmă să se aşeze şi să se calmeze.

Jenat, Gregor le aduse la cunoştință că nu mai aveau de aşteptat prea mult. El, unul, îşi cerea scuze, dacă se răpise cumva în mod abuziv din timpul atât de prețios al astronauților. În orice caz, importanța descoperirii rămânea totuşi covârşitoare, spuse el; primul manuscris marțian cunoscut şi descifrat merita oboseala şi aşa mai departe. Din păcate, tocmai de aici înainte se deteriorase şi lipsea o bună parte din text, aşa că fragmentul pe care intenționa să-l mai citească, de altfel ultimul inteligibil, părea să fi făcut parte din finalul documentului, completând probabil un capitol referitor la evoluția vieții pe planeta Marte. Textul păstrat era:

…marțianul de azi, carele este cea mai perfectă dintre ființe, marțianul acesta este infinit mai

perfect decât marțianul-mămuie al cărui schelet ’l găsim în fossile şi cu dezvoltarea la care a putut ajunge în zece mii de ani mai perfect decât myticul Anadam. Dar marțianul acesta nu va stă pe loc, ci va continuă a se dezvolta până la acea graniță de extremă maturitate, la care odată ajuns va da o nouă specie de marțieni, la tot cazul superioară celei de azi. Timpul acela va fi fără îndoială foarte departe. Un lucru însă e cert: deja marțienii unui viitor apropiat fi-vor neasemănat mai perfecți, mai puternici şi mai frumoşi decât noi cei de astăzi. Vor fi atunci mii şi mii de femele ca Miss Univers şi pe strade vor mătura marțieni având aceeaşi aprofunziune în sciință şi aceeaşi forță în cugetațiune, cum o avea un Khandt, un Gootte, un Sekk Şpyr…

Albert căscă şi, ca să-şi învingă plictisul, se răsuci spre Adalina, care înțepenise pe scaun, cu privirile pierdute undeva, printre cadranele tabloului de bord.

— La ce te gândesci? întrebă poetul.

— Nu sciu, răspunse Adalina, tresărind. Ascult ce ne povestesce Gregor. Tu ce crezi, fost-a cum adeveresce marțianul?

— Ce să fie? nu pricepu Albert.

— Cu ficele şi fețiorii aceia neasemănat mai perfecți…

— Aş! exclamă poetul. De unde atâta celeritate întrânşii? Sau poate cu tot denadinsul vrei să crezi…

Adalina oftă.

— Atunci, zise ea şi mai oftă o dată, atunci nu ne mai remâne alta decât să ni resignăm.

22

Din fericire, strania maladie căreia astronauții îi deveniseră victime nu ținu mult; aşa că, odată cu documentul, căzu în uitare şi obiceiul de-a vorbi într-un limbaj care, după părerea computerului, era echivalentul marțianei pe Pământ. Din când în când, mai rar, câte unul se trezea întrebând sau dând răspunsuri în acel surprinzător grai extraterestru, dar o conversație serioasă nu se putu închega niciodată, din cauze lesne de priceput. În primul rând, datorită faptului că nimeni din echipaj nu ajunse să stăpânească marțiană (sau cel puțin, să-i zicem, modul de exprimare specific marțian) în aşa măsură încât să redea coerent nu doar nişte simple gânduri omeneşti, ci o construcție mentală complexă. Un timp discutară în jurul problemei: dacă marțiană, în calitatea ei de limbă moartă, ar putea fi resuscitată vreodată şi adusă la un asemenea grad de înflorire încât să fie atribuită vreunei populații cosmice în declin, pe cale de a-şi pierde deci limba proprie. Răspunsurile, diferit argumentate, unele chiar neargumentate, convergeau spre aceeaşi concluzie: marțiană a fost şi va rămâne limbă moartă, iar documentul care o impusese atenției pământenilor putea avea orice altă menire, în afară de aceea de a repune în circulație vorbirea poporului dispărut în nelămuritele împrejurări

ale decăderii planetei Marte. Că lucrurile stăteau chiar aşa o dovedeşte rapida abandonare de către echipaj atât a limbii, cât şi a documentului marțian, reintrodus în cilindrul său de aluminiu şi aşezat din nou, tot de mâna lui Gregor, în fundul unui raft de bibliotecă.

Ar mai fi de spus că astronomul îl pusese la loc ferit cu gândul ascuns de a şi-l însuşi la întoarcerea navei pe Pământ, pentru colecția lui particulară de curiozități diverse. Numai că-l dosi atât de bine, încât uită şi el unde-l pusese şi, mai târziu, răscoli degeaba o jumătate din vasta bibliotecă de bord, că tot nu-l mai găsi. Cu un asemenea prilej, îi căzu însă în mână, pentru a doua oară, romanul intitulat *Ecranul paragalactic.* Cum odinioară nu apucase să-i citească decât rezumatul, găsi nimerit să reia lectura şi, nederanjat de nimeni, îl citi până la capăt.

Mai trecu un timp, greu de apreciat în durate terestre, fiindcă astronava zbura într-o deplină nedependență de timpul planetei originare. Era chiar foarte bine aşa. La urma urmei, gândea Boldur, ce folos că devii conştient de dimensiunea reală a decalajului dintre cele două timpuri, al navei şi al Pământului? Fireşte, toată lumea ştia, nu era nimeni în echipaj care să nu fi reținut că există o nesincronizare, dar era greu de găsit cineva în stare să indice valorile acestui decalaj într-un anume moment al zborului. Şi asta din cauză că orologiul indicator al timpului

terestru se defectase la puțină vreme după start. Mai ciudat era că orologiul se defectase tocmai atunci când nostalgiile după Pământul pierdut se înmulțiseră într-un asemenea hal, încât amenințau să umple nava cu un val de tristețe. Deşi ar fi tăgăduit cu îndârjire, Boldur nu era străin de oprirea aparatului. Dar nu avusese încotro. Trebuia să aleagă: sau lasă echipajul să se demoralizeze complet, sau îi rupe ultima legătură cu spațiul terestru, chiar şi aceasta firavă, iluzorie, înspăimântătoare însă prin consecințe, în cazul celor care deveneau conştienți de conținutul ei. Prin urmare, orologiul terestru se opri atunci când decalajul față de timpul navei nu luase încă un avânt prea mare, era vorba de numai două sute cincizeci şi şapte de ani. Ce se întâmplase după aceea? Cine ar fi putut să spună?! Astronauții mai umblau prin cabina de comandă şi, în virtutea obiceiului, priveau ecranul fatal cu un fel de nelinişte, cu un fel de teamă. De când cifra 257 încremenise acolo, fără nici o perspectivă de creştere în sus sau în jos, lucrurile se mai liniştiseră, până şi teama dispăru, dovadă că-i mai uşor să suporți o situație dramatică în care n-ai nici un punct de reper, decât una jalonată de tot felul de indici precişi, care să-ți arate în fiecare clipă dimensiunile catastrofei.

Asta fusese însă demult. Şi tot cam de atunci nu se mai interesa nimeni de timpul terestru, decât ca să-l vadă pe colegul întrebat ridicând

din umeri, într-o deplină nedumerire. Din păcate, nu toate inițiativele lui Boldur avuseseră rezultatul excelent al ideii cu orologiul de măsurat timpul terestru. Unele suferiră eşecuri, dovedindu-se inoportune, sau tardive, sau anacronice, în ciuda renumelui de bun psiholog de care conducătorul expediției se bucurase cândva. Aceste experiențe nefericite duseră în cele din urmă la o nouă încordare a relațiilor dintre astronauți, la puțină vreme după povestea cu manuscrisul marțian. E foarte probabil că altfel ar fi decurs lucrurile dacă Boldur nu s-ar fi încăpățânat iarăşi să creadă că va reuşi să-şi dinamizeze micul colectiv, recăzut în lenevoasa-i vegetare din care, cu rezultate diferite, se străduise în mai multe rânduri să-l scoată.

Şi nu s-ar putea spune că, în acest sens, Boldur nu dăduse dovadă de inventivitate, că nu aplicase elastic, alternându-le în funcție de situație, atât principiul cointeresării, cât şi pe cel al constrângerii. Manuscrisul marțian, de pildă, fusese un excelent stimulent, dar alte manuscrise nu se mai iviră şi e mai mult ca sigur că, şi dacă s-ar fi ivit, ele n-ar fi fost în stare să reediteze nici pe departe succesul primului. Astronauții se saturaseră, pesemne, nu reacționau mulțumitor la nici o altă încercare de stimulare a interesului lor spre un obiectiv serios şi, din nou, sectoarele încredințate fiecăruia începură să suporte doar

prezențe fizice, nicidecum dispuse la o activitate care presupune solicitarea intelectului sau o oarecare risipă a energiei musculare. Mai rău era că nici constrângerea nu mai dădu, de la o vreme, roade.

— Ce-şi închipuie ăsta? se vorbea despre Boldur. Cu toată indignarea pe care o puteau stârni insistențele lui, crescute, în a cere planurile de muncă la semnat. Să ne mai lase în pace! Unde se trezeşte? Toată lumea înțelege că suntem în spațiul cosmic, numai el se face că nu? Nici aici să nu mai avem o clipă de linişte?...

Şi, bineînțeles, aproape nimeni nu se mai prezenta cu planurile la semnat. Mai mulți refuzară deschis, iar alții căutau de fiecare dată să abată discuția în altă parte. Singur Albert păru mai rezonabil; dar, când îşi aruncă ochii pe foaia cu propunerile lui, şeful expediției simți că i se face negru înaintea ochilor. Poetul îşi propusese să alcătuiască o odisee a călătoriei spre steaua Beta din Constelația Argonautului, scrisă în limba marțiană şi structurată pe bazele unui abisalism teoretic de tip nou, ale cărui principii, doar enunțate, îi produseră lui Boldur amețeală.

— Să vă ia naiba! se înfuria el uneori, singur, în cabina pe care şi-o transformase în birou. Ce, e după cum vreți voi, sau după cum cred *eu* că trebuie să fie?!...

Dar momentele de revoltă dispăreau repede,

înghițite în plictiseala majorității, încât Boldur începu să se teamă că nu va mai putea redresa moralul echipajului, că nu-l va mai putea ține multă vreme în mâini. Atunci avu pentru întâia oară conştiința slăbiciunii sale, mai precis atunci când, înțelegând că ar trebui să pedepsească pe cineva în mod exemplar, ca să dea o pildă întregului echipaj, mai înțelese şi faptul că nu era în stare. Se simțea incapabil până şi de vreun discurs fulminant, din cele care altădată, pe Pământ, îi făcuseră gloria. Pesemne că lunga călătorie interstelară, conviețuirea cu subalternii şi atâtea altele îşi aveau şi ele vina aici, în amorțirea energiei lui de om cu mari responsabilități, însărcinat să vegheze asupra bunului mers al expediției pe care el însuşi, cu aceeaşi exemplară dăruire, o organizase. De câte ori încerca să iasă din inerție, împingându-şi echipajul într-o direcție oarecare, impulsionându-l, cu alte cuvinte, simțea crescând fie indiferența, fie ostilitatea astronauților. Până şi sub atitudinea indiferentă părea să se ascundă o ostilitate rece, mută, nu mai puțin gravă însă.

Copleşit parcă de propria lui neputință, dovedită încetul cu încetul, Boldur se văzu la un moment dat foarte dezorientat, încât în singurătatea lui aproape că blestema expediția şi-i venea să plângă.

Dar, la urma urmei, ce ştiau argonauții de suferințele conducătorului lor? Nu ştiau nimic,

n-aveau de unde să ştie! Ei îşi vedeau înainte de traiul lor comod, începuseră chiar să se şi îngraşe. Haina stătea pe burtica lui Vlig II atât de întinsă, încât părea gata-gata să crape la cusături. Până şi Adalina rotunji puțină guşă sub bărbie, se mai împlini în şolduri şi, dacă lucrurile mai mergeau multă vreme aşa, era foarte probabil să-şi piardă în curând talia. Faptul începu s-o îngrijoreze serios, fiindcă odată cu talia îşi pierdea în mod precis şi rochiile, potrivite după silueta zveltei fete care, odinioară, smulgea ropote de aplauze la fiecare apariție pe scena culturală a Combinatului de lapte praf.

— Aşa, aşa! mormăia Boldur, nemulțumit, când îşi întâlnea echipajul zăcând fără ocupație prin cabinele navei. Îngrăşați-vă, până o să plesniți! Ce vă pasă! Să vă meargă vouă bine, s-aveți ce mânca... în rest, ce să zic! Simțul datoriei să rămână pentru alții!...

Acei alții erau, bineînțeles, el. Boldur se convinsese acum că nici pe căpitan nu se putea baza. Chiar dacă flerul său îi spunea că Pier Ulm nu trebuia băgat în aceeaşi oală cu ceilalți, devenise limpede că nu-i oferea nici un sprijin în încercările lui, din ce în ce mai infructuoase, de a instaura o disciplină de muncă pe navă. Conducătorul expediției constată, la început cu surprindere, apoi cu o enervare mereu sporită, că acela care trebuia să-i fie primul său ajutor se eschiva de fiecare dată de la orice i-ar fi

cerut: sfat, sprijin moral, exemplu personal de disciplină, orice.

— N-am timp, răspundea Pier Ulm, acrit. Am altă treabă. Vorbeşte cu *băieții.*

Şi, într-adevăr, se ocupa cu toată energia de antrenarea lui Triton Vega-8, ambiționându-se să facă din el ceva ce nimeni nu ştia şi, de altfel, nu interesa pe nimeni, cu excepția lui Boldur; dar şi în cazul acestuia interesul se stârnise mai mult din cauza atitudinii refractare a căpitanului decât dintr-o reală curiozitate.

— Ce tot faci cu motanul ăla redimensionat? întreba el cu ciudă, ezitând totuşi să-l tragă pe Pier Ulm la răspundere fără menajamente, aşa cum s-ar fi cuvenit; în fond, îşi zicea uneori, cine-i mai mare pe nava asta? conducătorul expediției, sau şeful de echipaj?!

Fireşte, nu şeful de echipaj, dar avea şi el o autoritate care trebuia recunoscută, un orgoliu care trebuia menajat. Boldur îşi simțea fierea înverzindu-i-se de ciudă când răspunsurile lui Pier Ulm veneau în doi peri, ori nu veneau deloc. Căpitanul se mulțumea uneori să-i întoarcă spatele şi să iasă din sala de comandă, îndreptându-se spre cabina lui, unde-l aştepta, zăvorât, subiectul experienței YQ.

— Asta-i sprijinul pe care mi-l dai? se mânia Boldur şi striga în urma lui, prin uşa întredeschisă. Poftim! îşi răspundea tot el. Cu ăştia să faci treabă!...

Atmosfera se încărca încet-încet de o tensiune

care amenința să devină periculoasă.

La un moment dat, Boldur făcu nişte calcule, verifică singur informațiile aparatelor de bord, calculă din nou şi obținu câteva rezultate excelente, din care reieşea că nava se apropiase mult de ținta călătoriei sale cosmice. Steaua Beta nu mai putea fi departe, calculele îl convinseră pe Boldur că tatonau acum pe undeva, pe la periferia sistemului ei. Descoperirea îl făcu să sară în picioare de bucurie, convins că, odată cu steaua, venea şi sfârşitul acelei stranii inerții spirituale în care căzuse echipajul.

O nouă deziluzie îl aştepta. Când îi împărtăşi vestea lui Pier Ulm cu toată bucuria întipărită pe față, căpitanul păru să nu-i împărtăşească sentimentele, deşi îl asculta atent, lucru nu tocmai greu de citit în privirile lui întunecate.

— Eşti sigur? întrebă Pier Ulm, arătându-se sceptic.

— Absolut sigur! exclamă Boldur. Uite, dacă vrei, verifică şi tu calculele. Nu mai am nici o îndoială că intrăm în sistemul stelei Beta.

Pier Ulm cercetă în fugă pagina arătată. Apoi, contrazicând aşteptările lui Boldur, ridică din umeri.

— Ei, şi ce dacă intrăm? întrebă el nepăsător, apoi se îndepărtă, lăsându-l interzis pe conducătorul expediției.

Boldur încă mai spera că vestea va stârni în echipaj entuziasmul menit să-l smulgă din

inerție, realizând astfel ceea ce nu-i reuşise lui prin atâtea alte încercări. „Steaua Beta apare tocmai la timp!” gândea el, aproape fericit, pentru că vedea deodată impasul depăşit şi lucrurile reintrate în normal. Aşteptarea cea lungă avea să ia în curând sfârşit, iar explorarea unui sistem solar necunoscut era tocmai ce le trebuia atunci astronauților, era activitatea care nu se putea să nu-i „prindă”, să nu-i învioreze. Aşa că Boldur se grăbi să împărtăşească tuturor vestea.

Astronauții nu se prea pierdură cu firea.

— Şi… chiar vrei să credem povestea asta? întrebă Albert, zâmbind ironic, convins că Boldur le turna gogoşi, în scopul întreținerii optimismului argonautic.

— Pe onoarea mea! se jură conducătorul expediției. Suntem mai aproape ca niciodată…

Poetul clătină din cap, surâzător. Cu Vlig II lucrurile merseră chiar mai rău, pentru că matematicianul, auzind de steaua Beta, se făcu foc şi începu să tune:

— Ce-nseamnă asta? Ce căutăm noi lângă Beta din Argonautul? De ce ne-am abătut din drum?

— Nu ne-am abătut, zise Boldur uimit.

— Cum nu ne-am abătut?! nu se lăsă Vlig II, spume-gând de furie. Era vorba să explorăm steaua Alfa, nu să coborâm cu o treaptă mai jos. Dacă facem atâta amar de drum, măcar să explorăm steaua Alfa!

Boldur înțelese că matematicianul pur şi simplu uitase în ce direcție porniseră şi trebui să-i explice iarăşi, pe îndelete, istoria cu omiterea stelei Alfa din cataloagele astrale, precum şi scopul real al expediției argonautice.

Vlig II îl privi cu stupefacție.

— Daa? se miră el. Şi de ce-mi spui toate astea *abia* acum?

Boldur simți că-i fuge podeaua navei de sub picioare. Şi măcar de-ar fi fost totul!

23

Neînțelegerile dintre Boldur şi echipaj îl ocoliră întrucâtva pe Gregor. Rămas, aşadar, şi după descifrarea manuscrisului marțian cu pasiunea bibliotecii, astronomul îşi mutase sediul, din observator, între rafturile cu cărți, îşi aranjase până şi un pat acolo, într-un colț, pe un maldăr de colecții vechi, ca să fie mai aproape de volumele prăfuitelor înțelepciuni. Pe la telescop umbla mai rar, doar ca să-l lustruiască şi să-i şteargă lentilele. O anume relație afectivă între om şi aparat se menținea încă, mult slăbită. Vizitele lui în observator se terminau, firește, printr-o largă panoramare a cerului cosmic, dar ochiul scrutător al telescopului nu mai zăbovea acum, ca odinioară, îndelung asupra vreunei stele care putea constitui obiectul pasiunii cercetătorului. Nu! Ochiul sticlos se abătea de-a curmezişul cupolei transparente cu o grabă suspectă, ca şi cum ar fi făcut o corvoadă, nu tocmai dificilă, nu tocmai neplăcută, şi totuşi corvoadă. Interesul lui Gregor pentru astre ajunsese — lucru de neconceput înainte — cu totul pasager; aşa se face că astronomul nu văzuse el însuşi ceea ce Boldur constatase cu creionul şi hârtia. Pentru el, ca şi pentru ceilalți argonauți, steaua Beta rămânea încă pierdută, la mari depărtări, în beznele săgetate de radiații cosmice invizibile.

Înainte de a putea să se detaşeze complet de atmosfera navei, pentru a se scufunda între cărți, Gregor primi pe neaşteptate vizita Adalinei. De când stătea singur în bibliotecă avusese vreme să se convingă de faptul că nimeni, exceptând persoana lui, nu mai călca pragul acestei străvechi instituții, nici măcar din greşeală. Era tocmai perioada de inerție şi nepăsare în care echipajul se lăsase antrenat, spre marea disperare a conducătorului de expediție.

Adalina intră cu un aer uşor indecis, după ce mai întâi bătuse discret în uşă. Intră fără să audă răspunsul celui dinăuntru şi, nevăzându-l imediat, dădu să se retragă. Apoi îl descoperi pe astronom, în colțul unde acesta zăcea trântit pe ziare, cu o carte deschisă într-o mână. În cealaltă ținea un covrig pe jumătate mâncat, dovedind astfel că nu se dezobişnuise întru totul de mai vechea lui deprindere de a face mai multe lucruri odată.

Gregor îşi ridică privirile pe de pagini. Cu toată nedumerirea, cu toată emoția care urmă, nu renunță să-şi ronțăie în tăcere bucata de covrig vârâtă deja în gură. Ochii lui o priveau pe Adalina întrebător.

— Ce faci aici? întrebă femeia, mirată.

Gregor se reculese şi, înțelegând că nu-şi primea musafira tocmai în poziția cuvenită, îşi retrase picioarele, până atunci sprijinite cu călcâiele într-un raft. Se ridică în capul oaselor

şi, cu destul calm, răspunse:

— Ce să fac? Uite, citesc.

Adalina îşi roti privirile prin bibliotecă.

— Aici stai tu? se miră ea, ridicându-şi vocea într-o dulce arcuire, încât ai fi putut presupune că exprima, dincolo de simpla uimire, chiar şi o sinceră admirație.

— Cum vezi, mormăi Gregor.

Femeia se aşează pe un fotoliu prăfuit, cercetând mai departe încăperea, până nu demult propriul său domeniu.

— De ce-ai venit? se interesă astronomul, neliniştit. Adalina tresări. Îşi întoarse spre el ochii uşor înveseliți.

— Ştii, Gregor, nici nu-mi vine să cred că n-am mai dat pe aici de un car de vreme! exclamă ea. Uite, toate lucrurile astea îmi sunt atât de cunoscute... Să mă crezi că le-am simțit lipsa! Habar n-am cum a trecut timpul... Parcă ieri stăteam aici, la pupitru, şi distribuiam cărți echipajului.

— Mda! zise astronomul, apoi aşteptă, cu cartea răsturnată alături, ca să nu i se închidă paginile.

— Nu te-am mai văzut de mult, vorbi Adalina. Înainte de a răspunde, Gregor căută să citească dincolo de vorbe, în gândurile încă ascunse ale femeii. Nu se putea spune că-i mai purta vreun resentiment, dar amintirea încercărilor prin care trecuse din pricina ei îl determina să rămână prudent.

— N-am prea ieşit.

— Stai aici, ca un sihastru, scufundat între cărți! observă tânăra femeie, pe un ton compătimitor.

— Nu mi-ai spus de ce-ai venit, îi reaminti Gregor. Adalina râse, arătându-şi dinții frumoşi.

— Ce-ai zice dacă mi-aş relua slujba? se interesă ea.

— Ce slujbă? nu pricepu, sau se făcu, mai degrabă, că nu pricepe, Gregor.

— Asta. De bibliotecară, explică Adalina. Astronomul o privi năucit.

— Glumeşti! zise el. Hai, spune-mi că glumeşti!

— Nu glumesc deloc, vorbi Adalina, urmărindu-i cu atenție reacțiile. De ce-aş glumi? În fond, nu m-a concediat nimeni. Vina e a mea, că o vreme m-am lăsat furată de alte treburi şi am uitat de bibliotecă. Îmi recunosc vina.

Gregor se lăsă pe spate, răsucindu-se în aşa fel încât să-şi poată sprijini capul de raftul cu cărți. O privi câteva clipe în tăcere, frământat de gânduri întunecate.

— Ce-ți veni, aşa, deodată? întrebă el cu glas surd, stăpânit de o abia ascunsă mânie; se simțea gata-gata să izbucnească.

— Dacă ai şti…

— Ce să ştiu? întrerupse Gregor. Ce să mai ştiu? De ce nu mă laşi în pace, spune? De ce nu-mi laşi măcar locul ăsta, unde m-am refugiat, unde simt că am devenit alt om, unde

sunt, în sfârşit, eu însumi? Spune! îi ceru astronomul. Ai făcut ce ți-a plăcut, m-ai dus de nas cum ai vrut. Ce mai vrei acum?

— Gregor!…

— Să dispar? Să mă omor cu zile?! Vrei să mă sinucid, asta vrei? Spune, dacă asta vrei…

Adalina se sperie.

— Gregor, nu vorbi aşa! îl rugă ea, neliniştită.

— Să nu vorbesc? se miră astronomul. De ce să nu vorbesc? Şi cum să vorbesc altfel, după toate câte mi le-ai făcut şi vrei să mi le faci?

— Te rog… gemu Adalina, ghemuindu-se în fotoliu. Astronomul era însă prea tulburat ca să se poată linişti.

— Aşa-mi trebuie! strigă el, sfâșiind cu călcâiele ziarele din colecțiile care-i serviseră drept aşternut. Aşa-mi trebuie, dacă nu mi-a fost învățătură de minte ce-au pățit atâția alții înaintea mea şi m-am încrezut în cineva care, după ce mă face de râsul întregii astronave, mă alungă ca pe un netrebnic de pe oriunde mă aşez… Cine face ca mine, ca mine să pățească! decretă Gregor, exteriorizându-şi disperarea prin câțiva pumni traşi fără milă peste tâmple.

Adalinei îi dădură lacrimile şi, de emoție, îşi ascunse fața în palme. Descumpănit, astronomul se potoli.

— Cum? Plângi? întrebă el, dar femeia nu-i răspunse, iar plânsul i se transformă în hohot.

— Plângi! se convinse Gregor, tulburat. De ce plângi? Adalina plânse mai departe, cu umerii

tresărind, până când simți pe braț atingerea ezitantă a bărbatului. Abia atunci hohotele se stinseră într-un şir de suspine, iar ochii ei, sclipind umed din cauza lacrimilor, ridicară spre astronom un reproş abia conturat.

— Plâng, zise Adalina, pentru că nimeni nu mă înțelege pe nava asta! Am crezut că măcar tu, pe care te-am ştiut întotdeauna prieten… măcar tu să mă înțelegi şi să lui mă jigneşti…

— Ce s-a întâmplat? se interesă astronomul, cuprins de remuşcări.

— Gregor, începu tânăra femeie, sunt disperată! Nu ştiu ce să mai fac… Am plâns toată dimineața. N-am pus în gură nimic, te rog să mă crezi.

Gregor îi întinse bucata de covrig pe care o mai ținea încă în mână. Adalina o privi cu nedumerire, cu gândul aiurea. Apoi refuză:

— Nu, mulțumesc.

Astronomul se aşează alături, pe câteva cărți clădite, închipuind un scaun nu prea solid, dar acceptabil. Adalina se aplecă spre el şi, prinzându-i mâna într-o strânsoare prin care astronomul îi simțea tremurul degetelor, îl privi drept în ochi şi spuse pe un ton dramatic:

— Gregor! Albert nu mă mai iubeşte… Involuntar, mâna astronomului se retrase cu o zvâcnire. Gregor privi chipul disperat al tinerei femei şi consternării din prima clipă i se adăugară sentimente mai puțin lămurite.

— Nu te mai iubeşte?! întrebă el, sugrumat,

mirându-se, încercând să-şi revină din surpriză în acelaşi timp.

Adalina respiră adânc şi, cu colțul batistei, îşi şterse lacrimile pe jumătate uscate. Imediat, obrajii palizi i se mai colorară. „Prin urmare, îşi zise astronomul, de asta m-a căutat!” Şi nu ştia dacă trebuia să se bucure sau să se întristeze.

— Cum s-a întâmplat? întrebă el, gânditor.

— Gregor, mi-e penibil să-ți spun, scânci Adalina. M-a bătut…

— Te-a bătut?! exclamă astronomul şi sări în picioare, răsturnând tomurile care-i serviseră drept tron.

Adalina încuviință, umilită, cu privirile abătute.

— Ah! Ce-i fac! strigă astronomul, strângându-şi pumnii. Ah, ce-i fac!… Să pună el mâna pe tine…

Şi izbucni într-un torent de invective, îl făcu pe Albert în fel şi chip, noroc că acela era lipsă. Dar şi aşa Adalinei i se păru la un moment dat că Gregor depăşise măsura, încât interveni, apărându-se de cuvintele lui cu mâinile ridicate.

— Nu! Nu!… Gregor, te rog… Eu am fost de vină, eu, eu!

Astronomul se opri, derutat.

— Cum aşa?

— Eu, numai eu l-am provocat! recunoscu Adalina năpădită de tristețe, iar Gregor, dezumflându-se, gândi: „Trebuia să-mi închipui!” Dar nu mă mai iubeşte, Gregor! Ce să

mă fac, spune, ce să mă fac? se căina tânăra femeie, implorându-i sprijinul.

— Mde! evită astronomul un răspuns care să-l angajeze prin ceva. Ştiu eu ce să te faci?

Încruntat, Gregor privea, pe deasupra Adalinei, un punct invizibil.

— Sigur! reluă femeia. Sigur că l-am supărat! Lui îi e foarte uşor să se supere. Poate că asta a şi aşteptat, poate că abia a aşteptat să-i spun că nu-mi convine ceva, ca să mă alunge... Ah, Gregor, dacă ai şti cât de jignită, cât de umilită sunt! Tocmai el, omul în care am avut atâta încredere, în care mi-am pus toate speranțele! Spune, cum a fost posibil să-mi facă tocmai el una ca asta?...

Astronomul o privi cu mai puțină milă, aducându-şi aminte cum fusese el însuşi tratat de către aceea care acum îi implora înțelegerea şi ajutorul. Adalina îşi suflă discret nasul în batista umezită de lacrimi. Apoi astronomul şi-l imagină pe Albert pălmuind-o şi, scuturându-se ca de o nălucire rea, pricepu că n-o ura într-atâta pe Adalina încât să nu fie de-a dreptul revoltat de mârşăvia poetului.

— Oricum, zise el, n-avea dreptul să te bată. Cine-i dă lui libertatea să ridice mâna asupra unei femei?!

— Chiar aşa! aprobă Adalina. Dacă nu mă mai iubeşte, să-i fie de bine! N-am să mor din pricina asta. Deşi... Gregor, nu ştiu cum să-ți spun... Totul începuse atât de frumos, atât de

poetic!

— Poeții ăştia sunt nişte jivine scârboase! pufni astronomul, îndârjit. După ce că nu fac nimic util, după ce că scriu nişte măgării, mai şi profită de pe urma bunei credințe a celor din jur. Sper că, după câte ți-a făcut, eşti destul de înțeleaptă ca să nu-l mai iubeşti.

Adalina tresări.

— Nu ştiu, Gregor, nu ştiu! suspină ea. Încă nu-mi dau seama. Poate că nu-l mai iubesc.

— Ar trebui să-l disprețuieşti, observă astronomul, dându-şi osteneala să pună, cu perfidie, paie pe foc.

— Ar trebui, acceptă Adalina. Poate că-l şi disprețuiesc! Deşi sunt atât de tristă, atât de tristă... Nu mă pot împăca nici o clipă cu gândul că a vrut să mă alunge. Ştii, de asta m-am întors aici! se învioră tânăra femeie. Ce era, să fac? Unde să fi mers, nu-i aşa?

Îl privi pe Gregor cu nişte ochi întrebători, iar astronomul se împurpura discret la față, neştiind cum să deschidă discuția pe o temă care-i intrase chiar atunci în minte şi nu-i mai dădea pace. Se tot foi pe patul de ziare, unde se aşezase iarăşi, şi abia după câteva momente de ezitare îndrăzni:

— Adalina... tu ştii că eu... Tu ştii cât am ținut eu la tine!... Chiar dacă, să zicem, au fost nişte... neînțelegeri la mijloc... eu, ca să zic aşa... eu, unul, mă bucur... Îmi pare rău adică... Mă rog, tot ce-i aici e al tău, în fond aici ai fost

repartizată şi n-are nici un sens ca eu să mă încăpățânez. Mai ales acum, când nesimțitul ăla de Albert… dar o să-i arăt eu lui, lasă-l în seama mea! O să-l prind eu odată la strâmtoare… Poți fi convinsă de asta!

Adalina simți imediat că astronomul se intimidase şi nu s-ar putea spune că nu-i plăcu asta.

— Uite, dacă vrei, reluă Gregor emoționat, putem sta aici împreună.

Şi, deşi scăpat de o mare povară, astronomul rămase la pândă, aşteptând reacția femeii.

— Vezi tu, Gregor, totul a venit atât de repede! zise Adalina. Povestea asta cu Albert, despre care nu ştiu ce să cred… O să stau o vreme aici, în bibliotecă, îți mulțumesc că mă înțelegi. Tu ai fost întotdeauna un băiat atât de drăguț, atât de bun… Dar, înțelege-mă până la capăt, ştii, n-aş putea… Acum nu pot…

Adalina scutură din cap, nemulțumită de propriile ei ezitări.

— În sfârşit! Tu ai cabina ta, te poți muta înapoi, acolo. Pe când eu, ce am eu pe nava asta? Nimic altceva decât necazuri şi umilințe…

Îşi duse iarăşi batista la nas, suspinând. Apoi îşi îndreptă ochii spre astronom, cu o speranță care aducea în ei o sclipire înviorată.

— Bine, Gregor? întrebă şi, văzând dezastrul din privirile lui, adăugă: Cel puțin o vreme… Să mă liniştesc, să stau singură.

— Trebuie, într-adevăr?

— Trebuie, Gregor, trebuie!

Şi, pe când astronomul îşi strângea încruntat lucrurile, pentru o nouă mutare, femeia găsi de cuviință să-l încurajeze, asigurându-l că, nu peste mult, toate se vor aranja de la sine.

24

Se adeveri curând că ținta călătoriei, steaua Beta din Constelația Argonautului, era nesperat de aproape. Atât de aproape încât echipajul se şi sperie atunci când Boldur le-o arătă, în transmisie directă, de la camera de televiziune fixată pe învelişul exterior, în partea din față a navei. Beta nu strălucea atunci cine ştie ce, nici nu se compara cu Soarele văzut de pe Pământ, dar distanța despărțitoare se micşora continuu şi aveau toate şansele să se apropie de ea atâta cât îşi propuseseră.

— Pentru că n-ați crezut şi nici măcar n-ați avut curiozitatea să vă deplasați până la observator, le spuse Boldur, v-am adus imaginea stelei chiar aici, ca să vă convingeți singuri.

Astronauții se convinseseră. Nu era deci o glumă proastă, nu era farsa de care îl suspectaseră pe Boldur. Era chiar steaua Beta, un disc încă mic, de culoare alb-gălbuie, un ochi luminos, conturat pe fondul negru al Cosmosului, mărindu-se, ca să desluşească şi el, cu uimire, minusculele viețuitoare împroşcate în direcția lui de sistemul solar.

— Prin urmare, asta-i Beta! exclamă Albert, cântărind din priviri astrul fixat în centrul ecranului.

Lui Vlig I i se păru că exclamația poetului

conținea mai multă nemulțumire decât încântare.

— Ce? Te-ai aşteptat cumva la altceva? se interesă el.

— Ei, nu, fireşte! Atâta astrofizica mai cunosc şi eu, ripostă poetul. Nu ştiu de ce, însă, aveam impresia că va fi o stea de culoare albastră.

Vlig I îl privi contrariat.

— Ştii, explică Albert, toate poemele pe care i le-am închinat pomenesc de o stea albastră.

— Şi ce-i rău în asta? întrebă astrofizicianul.

Albert îşi vântură nemulțumit pletele, scuturând din cap.

— Cum, nu înțelegi? Va trebui să retuşez poemele, să înlocuiesc culorile şi, din păcate, albastru nu rimează cu galben. O să am de furcă!

Darnaputra, aflat prin apropiere, interveni:

— La urma urmei, de ce nu laşi cum ai scris? Va suferi poezia abisalistă din faptul că în versuri steaua Beta are altă culoare decât cea reală? Nu va suferi. Sunt atâtea şi atâtea alte exemple, celebre…

Albert îl întrerupse:

— Nu mai scriu poezie abisalistă, preciza el, apoi adăugă: cel puțin deocamdată.

— Nu mai scrii? întrebă Darnaputra şi, retrăgându-se un pas, se trezi uitându-se la Albert cu o suspiciune profesională.

Poetul făcu un semn în direcția lui Boldur.

— Nu-mi dă voie ăsta, explică el cu o mână de

dezgust. Mi-a respins toate proiectele despre care i-am vorbit. „Mie, zicea, mie să-mi scrii versuri pe care să le pricep şi eu. Să nu-mi vii cu fleacuri metafizice. Pe alea, dacă ții neapărat, lasă-le pentru când te întorci pe Pământ… ” Auzi colo, ce pretenții!

— Şi i-ai făcut pe plac? întrebă în şoaptă Darnaputra.

— Da, încuviință poetul. Ce mă costă? Scriu numai versuri clasice, cu ritm şi rimă.

Boldur îşi strânse oamenii şi dădu dispozițiile necesare în noile condiții. La viteza navei, pătrunderea în zona învecinată stelei Beta nu putea întârzia mai mult de o lună-două. Prin urmare, echipajul trebuia convins să facă pregătirile cerute de exploatarea zonei şi, mai ales, trebuia descoperită planeta, sau planetele, unde expediția să descindă pentru nişte cercetări care aveau să devină, fără îndoială, corolarul întregii activități argonautice.

Conductorul expediției, căruia îi revenise patima discursurilor, insistă în mod deosebit asupra acestor puncte din program.

— Iată, zise el entuziasmându-se, a venit în sfârşit ziua mult aşteptată! Până mai ieri steaua Beta rămânea ascunsă vederii, până mai ieri nici măcar telescoapele nu ne-o puteau arăta în toată splendoarea strălucirii ei. Singură mintea omului — acest superb instrument cu care desțelenim solul nefertil al lumilor astrale, transformându-l în humus rodnic pentru

semințele noastre pământeşti — ea singură, spun, a fost în stare să şi-o imagineze, aşa cum o vedeți pe ecran: rotundă, luminoasă, izvor nesecat de radiații cosmice risipite cu dărnicie în toate direcțiile. Peste câteva săptămâni, steaua Beta va fi soarele nostru reînviat, aici, la sute de ani-lumină depărtare de casă, va fi însăşi casa noastră cea nouă, ospitalieră, care ne va oferi găzduirea binemeritată după osteneala şi grijile unui zbor greu, dar sublim…

— Şi dacă vom găsi casa ocupată? întrebă Vlig II.

— Cum adică? nu pricepu Boldur, vizibil nemulțumit de întreruperea elanului său oratoric.

— Aşa, bine! Dacă-i găsim pe alții intrați, stabiliți, cu acte în regulă, în noua noastră casă?

Matematicianul arătă în direcția stelei de pe ecran.

— Ei! Aşa ceva nu se poate! zise Boldur.

Şi, ca să nu fie reținut pe un teren care nu-i convenea, îşi reluă discursul cu şi mai multă însuflețire. Vorbi echipajului cu un entuziasm pe care nu-l mai atinsese din vremurile bune, când, pe Pământ, depunea rodnice eforturi întru întemeierea expediției spre Constelația Argonautului. E drept că, tot de pe atunci, nu-l mai văzuse nimeni atât de asudat, atât de transpus. Înțelegea că-şi joacă ultima carte. Dacă nici acum, când era atâta nevoie, nu

reuşea să mobilizeze forțele astronavei, să le dirijeze cum o cerea dificila sarcină a explorării unui sistem solar necunoscut, Boldur ştia că toată expediția s-ar fi dus de râpă; ar fi avut un renume cu nimic mai strălucit decât atâtea altele care se întorseseră din spațiul interastral, dacă nu chiar cu mâinile goale, în orice caz cu rezultate din cele mai modeste. Iar Boldur, după tot ce promisese la plecare, n-avea de gând să-şi vadă irosite eforturile şi speranțele tocmai acum, la un singur pas de obiectivul urmărit.

— Să fim la înălțime! îşi sfătui el echipajul. Să arătăm ce putem! Gândiți-vă că, la întoarcere, toți ochii vor fi pe noi. Să nu dezamăgim.

Înviorați, astronauții îi dădură toate asigurările necesare şi se împrăştiară prin navă, pregătind, fiecare în felul său, momentul întâlnirii cu steaua Beta. Boldur îl reținu pe astronom în cabina de comandă şi, luându-l prieteneşte într-un colț, i se adresă pe un ton confidențial:

— Gregor, băiatule, în tine mi-e toată nădejdea! N-am vrut s-o spun în public ca să nu creadă ăia cine ştie ce. Dar poți să fii sigur că depinde de tine, şi numai de tine, dacă ne întoarcem sau nu pe Pământ cu fruntea sus.

Astronomul fu de-a dreptul surprins, neînțelegând unde bătea conducătorul expediției. Temându-se apoi de cine ştie ce lucru neplăcut, se retrase puțin şi-l privi pe Boldur cu o anume rezervă.

— Găseşte-mi, Gregor, găseşte-mi planeta aceea! izbucni Boldur cu o implorare nedisimulată în glas. Fără planetă suntem pierduți, mai ales dacă ea există. Ce raportăm la întoarcere? O să-i putem mulțumi pe cei de-acasă numai cu observațiile privitoare la stea? Poate că da, dar mai sigur e că nu. Ştii tu prea bine, nu-i aşa? Ştii prea bine că în asemenea cazuri toată lumea aşteaptă o planetă, doreşte o planetă... Să le dăm o planetă, Gregor, să le dăm!

Auzind despre ce era vorba, astronomului îi mai veni sufletul la loc. Îl cântări pe Boldur, îi studie expresia, se strădui să aprecieze rapid cam ce ar putea scoate de la el în momentul acela de mare strâmtorare pentru conducătorul expediției, apoi spuse:

— Bine o să ai o planetă.

Fața lui Boldur, până atunci crispată şi atentă, se destinse imediat într-un zâmbet larg.

— Ştiam eu c-ai să mă înțelegi... Că n-ai să mă laşi! aprecie Boldur şi-l bătu pe umăr, ca şi cum ar fi fost dispus să-i amintească de camaraderia lor de odinioară, când întâmplarea îi adusese sub acoperişul aceleiaşi şcoli elementare.

— Am să ți-o găsesc, reluă Gregor, dar de data asta nu scapi: vreau ceva în schimb.

Fu rândul lui Boldur să-şi retragă, surprins şi indispus, mâna cu care-l ținuse pe astronom de umăr, amical.

— Vreau să-l sancționezi pe Albert în mod exemplar, ceru astronomul. Să fie limpede! Altfel degeaba mă rogi, nu vei avea planeta.

— Eşti nebun! izbucni Boldur. Tocmai acum, când îmi trebuie un colectiv unit şi pornit pe treburi serioase, tocmai acum îmi ceri tu, mie, asta?

Gregor se încăpățână.

— Dacă nu iei măsuri, mă văd obligat să-mi fac dreptate singur. O să iasă un scandal de toată frumusețea! Şi nici n-o să găsesc planeta, pentru că pur şi simplu nu voi avea timp să mă ocup de ea. Prin urmare, alege: un scandal mai mic şi o planetă, sau un scandal mai mare şi nimic altceva.

Boldur rămase pe gânduri. Situația nu-i convenea, oricum ar fi întors-o, aşa că nu părea grăbit să decidă într-un sens sau în altul. Ca să nu piardă teren, Gregor continuă atacul.

— A bătut-o pe Adalina, zise el revoltat.

— Cum, şi numai pentru atâta…

— Aşaa! exclamă astronomul. În loc să-i iei şi tu apărarea, cum ar trebui să facă oricine, te coalizezi cu el? îl justifici, îl aperi? încurajezi asemenea fapte reprobabile, atentate la bunul simț şi la morală? Îți convine, deci?!

Sub avalanşa de amenințări, Boldur bătu în retragere.

— Nu-mi convine, dar te-ai întrebat cumva în ce fel au decurs lucrurile? Nu te-ai întrebat. Cum îmi poți pretinde acum să-l sancționez pe

Albert pentru ceva de care nici măcar nu sunt sigur? Pentru asta ar trebui făcute cercetări şi n-am vreme de ele acum.

— Nici eu n-am! zise astronomul, încăpățânat. Dar trebuie să punem capăt nesimțirii şi abuzurilor de pe navă!

— Nesimțire, înțeleg. Dar de ce abuz? încercă Boldur să câştige un răgaz. Nu ți se pare că ai cam întrecut măsura?

— Abuz, neabuz, asta-i! conchise Gregor. Trebuie să pui lucrurile la punct. Ori îl sancționezi pe Albert şi-l faci să-şi ceară scuze, ori rezolv eu problema, aşa cum ştiu. Şi-atunci o să ai de dat mai multe sancțiuni, dar te-am „ras" de planetă!

Până la urmă, Boldur fu nevoit să-i facă pe plac. Astronomul era prea pornit împotriva lui Albert, nimic nu l-ar fi determinat să renunțe la ce-şi pusese în cap. „Treaba lor! gândi conducătorul expediției. Îi priveşte ce au unul cu altul, dar mie nu mi-e indiferent dacă ăsta găseşte sau nu planeta..." În alte împrejurări era absolut limpede că nu i-ar fi dat lui Gregor satisfacția cerută, cu atât mai mult cu cât afacerea era cam dubioasă. „Ca toate afacerile în care se vâră femeile!" medita Boldur, cu o clipă înainte de a semna avertismentul sever dat lui Albert „pentru comportare imorală şi neîndeplinirea la timp a sarcinilor de serviciu". Hârtia apăru imediat, afişată, pe tăblița folosită de Gregor când cu descifrarea manuscrisului

marțian.

Fireşte, Albert luă foc îndată ce dădu cu ochii de sancțiune. Cu paşii lui exagerat de mari, străbătu tot coridorul, mormăind proteste şi amenințări, dar cel căutat nu era de găsit atunci nicăieri.

— Nu ştii unde-i Boldur? îl întrebă poetul chiar pe Gregor, dar acesta ridică din umeri, bucurându-se în sinea lui de efectul pe care-l produsese sancțiunea asupra rivalului. Albert plecă furios, căută până şi în infirmerie, fără să ştie că şeful expediției avusese inspirata idee de a controla tocmai atunci antenele fixate pe bordajul navei, în exterior.

Mulțumit, Gregor se puse pe treabă şi curând reuşi să descopere planeta. Vestea stârni cuvenitul interes, astronauții doreau să afle amănunte. De data asta se adunară în observatorul astronomic, unde Gregor găsise de cuviință să-i cheme, ca să fie mai aproape de telescop. Toate ar fi mers strună, dacă Albert, prezent şi el, nu şi-ar fi pus în gând să aibă cu orice preț o răfuială cu Boldur, pe care abia atunci izbutise să-l abordeze; prudent ca întotdeauna, conducătorul expediției îşi făcuse de lucru, în ultimele zile, cam pe acolo pe unde bănuia că întâmplarea nu-l putea pune față în față cu poetul sancționat.

— Vreau o explicație! strigă Albert de îndată ce intră în observator şi-l văzu pe Boldur printre astronauți.

Gregor, care vorbea de câteva minute, îi aruncă o privire răutăcioasă şi, întrerupându-se, pufni nemulțumit.

Însă poetul n-avea atunci ochi pentru el. Din câțiva paşi fu alături de Boldur.

— Ce s-a întâmplat? se prefăcu Boldur cuprins de mirare.

— Mai întrebi?! izbucni Albert. Ce înseamnă chestia aia de pe panou? Ştii prea bine care... Porcăria cu avertismentul!

— Vă rog, mai încet! interveni Gregor, sprijinindu-şi discret şeful. Aici se discută lucruri serioase.

— Tu să taci! îl contră Albert, furios. Nu-i vorba de tine.

Astronomul se înfurie şi el.

— Dar de cine-i vorba? Ce, nu eu vorbesc aici? Dacă nu te interesează amănuntele despre planeta stelei Beta, n-ai decât să ne scuteşti! Aici nu rămân decât cei pe care-i interesează.

— Mă... Fac ceva pe planeta ta! ripostă Albert, apoi se întoarse spre Boldur. Te rog să-mi spui: cu ce drept mă sancționezi, şi încă fără să fiu întrebat?

Boldur ezită un moment, mutându-şi greutatea de pe un picior pe altul.

— Ce, vrei să susții cumva că nu-i adevărat? întrebă el. Că te învinuiesc de fapte nereale? Uite — şi îşi roti privirile prin încăpere — păcat că nu-i aici şi Adalina, să te confrunt puțin cu ea! Să văd ce mai zici după treaba asta...

Şi Boldur râse, uşor forţat.

— Ei, şi ce? făcu Albert, nepăsător. Cu Adalina eu mă cert, eu mă împac! Dacă vreau! preciza el, mândru, în vreme ce Gregor, de alături, simţi din nou furnicături în picior, şi fu gata-gata să şi-l proiecteze înainte, într-atâta îl supărase afirmaţia poetului, privitoare la o eventuală împăcare cu fosta lui amantă.

Se stăpâni, totuşi, şi se întoarse spre ceilalţi, silindu-se să se concentreze, să-şi adune gândurile pentru a-şi urma expunerea, cu atât mai mult cu cât îl auzise pe Vlig II, matematicianul, spunând: „La naiba! Noi ce facem aici? Discutăm despre planetă, sau ne luăm la bătaie?" Cum Albert nu se potolea, Boldur luă deodată o atitudine rigidă.

— Ar fi bine să-ţi vezi de treabă! spuse, ameninţător. Dacă ai ceva de obiectat, fă o contestaţie în scris.

Şi-i întoarse spatele. Cu asta, incidentul, se stinse, cel puţin pentru moment. Gregor putu să-ţi ţină expunerea, prezentă coordonatele orbitale ale planetei descoperite de el, numi distanţele de la steaua Beta până la astronavă. Arătă şi câteva fotografii mărite, pe care vedeta zilei figura abia cât o gămălie de ac.

— Şi zici că o să descindem acolo? întrebă Darnaputra, nu îndeajuns de convins, cel puţin dacă te-ai fi luat după figura lui.

— Mai încape vorbă?! se miră Boldur. Evident că vom descinde, doar de asta am venit până

aici!

Gândindu-se că erau de luat nişte măsuri grabnice privind abordarea mult visatei planete, se roti pe călcâie, în căutarea lui Pier Ulm. Abia atunci observă că pilotul nu era de față.

— Pier Ulm de ce nu-i aici? se interesă. Nu l-ați văzut careva pe Pier Ulm?

Unii ridicară din umeri.

— Nu ştie de planetă?

— Ştie, zise Gregor, dar zice că nu-l interesează. Îl interesează doar javra aceea de motan denaturat. Mă întreb: ce are de gând să facă din el? Să-l dreseze? Să organizeze vreun circ?

— Hm! mormăi conducătorul expediției, nemulțumit, amintindu-şi cu neplăcere de atitudinea cam stranie a căpitanului, judecat prin prisma evenimentelor din ultimul timp. „Îşi cam neglijează îndatoririle, se face că nu-i pasă de nimeni şi de nimic! gândi Boldur. Dacă o duce aşa până la capăt, tocmai el, care e pus aici să fie mâna mea dreaptă, foarte bine… o să-i torn la întoarcere un raport de-o să mă țină minte cât o trăi!”

În zilele următoare, Gregor făcu noi observații asupra planetei. Rezultatele fură din ce în ce mai îmbucurătoare, spectrografele arătară prezența aerului, a apei pe sol. „O să avem o nouă patrie! se bucura Boldur. Exact ca Pământul! Eh, ce mai colonizări o să fie, ce mai colonizări…” Apoi, pe neaşteptate, se răspândi

un zvon care tulbură întreg echipajul. Se zvoni că planeta, departe de a fi pustie, ar fi fost populată de ființe raționale potrivnice omului, care abia aşteptau ca nava să se apropie, să le pice în gheară.

— Ştii, îi zise Adalina lui Gregor, într-o seară. Mi-e teamă! Planeta aia-i plină de efemeride!

— Ce fel de efemeride? se miră astronomul.

— Ei! Parcă tu nu ştii ce fel de efemeride! Habar n-am cum arată, dar am auzit că-s tare primejdioase.

— Cine ți-a spus? se interesă Gregor, surprins de vestea aceea şi, firește, nu prea dispus să-i acorde imediat credit.

— Vuieşte toată nava! exclamă tânăra femeie.

— Aiurea! spuse Gregor. Efemeridele nu există. Le-am visat eu, dar visu-i vis şi realitatea-i alta.

Adalina nu păru chiar atât de convinsă.

— Ştiu eu? se întrebă ea. Atunci de ce s-ar tot vorbi de ele pe navă? l-am întrebat pe astrofizician ce crede despre toate astea. El zice că, la urma urmei, pot fi orice, chiar şi efemeride. Dar să-l întreb mai bine pe frate-său. O să-i fac o vizită la infirmerie. Trebuie să aflăm precis, nu-i aşa? Doar n-o să descindem chiar în gura lor…

Şi Adalina făcu o mutrişoară pe care nedumerirea şi revolta copilărească se îmbinau perfect, într-un tot plin de un farmec aparte, încât Gregor, învingându-şi timiditatea, o

cuprinse în brațe şi o sărută.

— Vai, Gregor, mi-e ruşine! încercă ea o vagă apărare.

Dar astronomul nu se mai lăsă înşelat şi, spre uimirea lui, Adalina nu se mai opuse când fu vorba să-şi petreacă noaptea împreună, în colțişorul pe care îl amenajase cu gust în bibliotecă.

Fu o noapte fericită, prin urmare fără istorie. Atâta doar că, spre dimineață, când Gregor adormi trudit, visă din nou efemeride şi, trezindu-se, începu să creadă şi el că zvonurile care circulau pe navă puteau fi justificate.

25

A doua zi, Gregor nu-şi mai încăpea în pene, umbla falnic printre ceilalți astronauți şi, pe cât putea, se ținea aproape de Adalina, în aşa fel încât să fie cât mai des văzuți împreună. Ce-i drept, nici unul nu se simți tocmai bine când drumul li se încrucişa cu al lui Albert. Astronomul avu o strângere de inimă, o tresărire mascată imediat sub un aer de nepăsare. Albert le aruncă o privire deloc binevoitoare, fireşte, însă nu păru nici surprins, nici foarte afectat de întâmplare. Prin urmare, celor doi le veni sufletul la loc şi, dându-şi unul altuia dovezi de atenție intenționat exagerate, îşi petrecură întreaga dimineață în mijlocul echipajului; până când Boldur, nemulțumit de faptul că astronomul pierdea timp prețios în compania Adalinei, îi reaminti că „steaua Beta nu aşteaptă” şi-l expedie în observator.

— Ce-am văzut?! se miră Darnaputra, întâlnindu-l pe Albert în fața infirmeriei. Astronomul s-a băgat pe fir şi ți-a suflat-o!

Albert se strâmbă, zâmbind de undeva, de sus şi aruncându-şi umărul într-o parte, fără să-şi scoată mâinile adânc vârâte în buzunarele pantalonilor.

— Pe naiba! zise el. Eu i-am dat drumul. M-am săturat de toate inepțiile ei, nu mai aveam nervi pentru ele! Dacă ştiam de la început în ce

complicații mă bag, îmi vedeam de treabă şi i-o lăsam ăluia, că prea se jeluia după ea! În sfârşit, bine că s-a rezolvat! Nu mai trebuie să mă tem că rămân cu ea pe cap.

Înainte de-a se îndepărta, poetul adăugă:

— Dacă ăla-i fraier, n-are decât să şi-o țină!

Despre efemeride se mai vorbi, în aceiaşi termeni vagi, care caracterizează zvonurile, întemeiate sau nu, până să fie confirmate sau infirmate. Nu se ştia de unde plecase zvonul, cine îl întreținea, cine strecura din când în când câte o informație menită să-l întărească. Boldur ar fi dat oricât să poată descâlci încurcătura aceea, la capătul căreia îl bănui la început pe Gregor, pentru că zvonul apăruse după descoperirea planetei necunoscute şi, mai ales, în strânsă legătură cu ea. Tot aşa, printre câteva noi informații privind ultimele observații ale astronomului, îşi găsea loc şi câte o veste subversivă, referitoare la efemeride. Dar Gregor neagă vehement, se jură că nu era el acela care răspândea zvonurile; ce-i drept, întrebat fiind dacă el, unul credea sau nu în existența efemeridelor pe planeta stelei Beta, avu un moment de ezitare, după care recunoscu sincer că nu ştia ce să creadă. Prin asta, însă, astronomul nu se deosebea cu nimic de ceilalți astronauți. Mai în glumă, mai în serios, fiecare se arăta interesat de noutățile privitoare la efemeride.

— La urma urmei, zise Gregor, nu înțeleg de

ce te nelinişteşti, de ce faci atâta caz din povestea asta. O să descindem acolo şi o să ne convingem. Dacă efemeridele există, totu-i în regulă, înseamnă că ceea ce numim acum zvon va primi tărie de adevăr. Dacă nu le găsim, ipoteza cade şi-o să uităm de ea, ca de atâtea altele.

Dar Boldur avea părerea lui în legătură cu zvonurile care circulau pe navă tocmai în ajunul descinderii proiectate. Şi nu fără motiv se străduia să pună mâna pe cel care se distra, aducând în atenția astronauților efemeridele.

— Cum să nu fac caz? îi răspunse el lui Gregor. Cum să nu mă nemulțumească toată istoria asta idioată?! Tu nu vezi ce se întâmplă? Până şi oamenii serioşi, ca frații Vlig, au ajuns să mă întrebe dacă mai are rost să descindem pe planetă, din cauza efemeridelor... Sau mai bine să facem cale întoarsă! Auzi acolo! Să facem cale întoarsă, fără a explora sistemul solar pentru care atâta am ostenit! Tu, Gregor, eşti chiar atât de naiv încât să nu vezi cum cineva ne tulbură, ne subminează moralul, încearcă să ne abată atenția de la ceea ce ne-am propus? Nu pricepi că expediția-i în pericol?

— Serios? se miră astronomul.

Văzându-l neîncrezător, Boldur trânti cu pumnul în masă.

— Eu mă zbat! Eu îmi fac probleme, încerc să pun lucrurile la punct şi să scot echipajului din cap nişte prostii care pot deveni primejdioase,

iar el mă întreabă dacă-i serios! exclamă conducătorul expediției, exasperat. Spune! reluă el mai calm. După părerea ta, cine ar avea vreun interes să ne pună bețe în roate, acum, când am ajuns la un pas de țintă?

— Axanio, răspunse Gregor fără să clipească.

— Lasă-l pe Axanio! ceru Boldur, nemulțumit. Cu el am terminat. Cineva de aici, de pe navă.

— Albert! se grăbi să presupună astronomul.

— Lasă-l pe Albert, şi cu el am terminat! Ți-am făcut o dată pe plac, sancționându-l. Ce, nu-ți ajunge?

— Atunci cine? întrebă astronomul.

— Ei, vezi? Aici am vrut să ajung! zise Boldur şi bătu de câteva ori în tăblia mesei, cu palma, abia stăpânindu-şi enervarea.

E de presupus, totuşi, că Boldur ar fi vrut să ajungă şi mai departe, ar fi dorit să deschidă o anchetă care să lămurească în cele din urmă de unde porneau balivernele purtate de astronauți din gură în gură, şi să se termine prin punerea la punct a celui care le scornea. Mai este de presupus că Boldur ar fi reuşit să-şi pornească ancheta, dacă n-ar fi intervenit în ultimul moment un fapt de o gravitate aparte: după luni şi luni de funcționare ireproşabilă, motorul ionic-conic-tronconic-simetric-focalizat se defectă pe neaşteptate.

Când îi aduse vestea, căpitanul Pier Ulm avea în colțul gurii un mic rânjet care parcă-i trăda bucuria că-l vedea pe Boldur prins într-o

asemenea încurcătură. Nu e mai puțin adevărat însă că, la început, conducătorul expediției nu-l crezu.

— Asta-i tot un zvon înrudit cu cele despre efemeride! exclamă Boldur, mânios. Motorul meu nu se defectează niciodată.

Pier Ulm rânji mai departe, aproape provocator, şi-l invită în cabina de comandă. Boldur îl urmă imediat şi nu-i trebui să cerceteze mult timp harta stelară, ca să priceapă că nava înainta pe o direcție de zbor uşor deviată. Se aşeză în fotoliul pilotului, făcu nişte contacte, urmări cadranele, mânui câteva manete, cu gesturi din ce în ce mai precipitate, trădându-i întâi nedumerirea, apoi neliniştea în creştere.

— E defect! Dacă-ți spun eu că-i defect!... Zicea Pier Ulm de la spatele lui şi Boldur fu nevoit să-i dea dreptate.

— Nu-mi explic... Nu înțeleg cum s-a putut întâmpla! murmură el, cu privirile pierdute pe cadranele sub care acele indicatoare rămâneau moarte.

— Asta n-are nici o importanță, aprecie Pier Ulm. Vorba-i: ce facem? Eu nu pot pilota o navă care merge în inerție, fără motor.

Clătinând din cap, Boldur îi dădu şi de data asta dreptate.

— Ce-ar fi să-l reparăm? întrebă el, privindu-l rugător pe căpitan.

Acesta ridică din umeri, evitându-i privirea.

— Nu mă pricep! răspunse el cu un aer mulțumit.

— Păi eşti pilot, ar trebui să te pricepi, observă Boldur. Căpitanul se arătă jignit.

— Eu *conduc,* nu repar! preciza el. Ce, eu l-am inventat? Dumneata l-ai inventat, dumneata trebuie să-l cunoşti, să ştii ce merge în el şi ce nu merge... Mie-mi dai nava în perfectă stare şi ți-o conduc până-n galaxia din Andromeda, dacă vrei... Dar aşa, cu motorul defect... De unde să ştiu eu ce-i stricat în el şi ce-i de făcut să nu fie?

Lui Boldur nu-i plăcu eschiva căpitanului.

— Bine, am să-l verific eu! acceptă, indispus. Dar te rog, *insist* să vii cu mine, să mă ajuți.

Pier Ulm refuză, motivând că el trebuia să rămână la postul său, în cabina de comandă, ca să poată controla, de la tabloul de bord, starea circuitelor pe tot parcursul intervenției. Înjurându-l în gând, Boldur fu nevoit să-i dea dreptate pentru a treia oară şi să se lipsească de ajutorul căpitanului. Mental, îşi trecu în revistă întreg echipajul, intenționând să-şi aleagă un om de nădejde. „Unul la infirmerie, îşi zise, naiba să-l ia! Altul pe care abia l-am sancționat, prin urmare e limpede că o să refuze. Ceilalți sunt nişte nepricepuți, nici n-aş avea curajul să intru cu ei la motor, de frică să nu li se întâmple ceva..” Îi apăru limpede că trebuia să facă totul de unul singur. Şef-neşef, interesele expediției, de data asta realmente amenințată, cereau inventatorului să uite o clipă de funcția ce i se

acordase.

— Şi cât mai repede! îl zori Pier Ulm, cuprins deodată de nerăbdare. Uite-aici, pe hartă: dacă mai zburăm mult timp aşa, lipsiți de motor, o să trecem pe lângă planetă, la distanță, fără să putem opri... Fără să putem măcar manevra! Drept în stea! Drept în steaua Beta, care îşi încinge vatra anume ca să ne primească!

Boldur nu ținea minte să-l mai fi auzit vreodată pe căpitan vorbind atât de mult. Se miră, dar puse zelul verbal al celuilalt pe seama surescitării cauzate de accident. Bodogănind nemulțumit, scotoci prin sertare după un detector de radiații, un cleşte-patent şi alte câteva aparate mici.

Apoi, cu ele în mână, ieşi din sala de comandă, străbătu coridorul spre partea posterioară a navei şi, îmbrăcat într-un costum de protecție, dispăru dincolo de uşa blindată care separa echipajul de compartimentul marelui motor amuțit.

Trebuie spus că, din sala de comandă, Pier Ulm urmări cu multă atenție, pe ecranele telecircuitului interior, drumul lui Boldur. După concentrarea fetei lui, s-ar fi putut crede că se temea de un singur lucru: ca nu cumva Boldur să se răzgândească în ultimul moment. Când îl văzu intrat în compartimentul motorului, un zâmbet triumfător înflori pe fața crispată a căpitanului. O simplă manevră de la tabloul de bord şi zăvoarele uşii blindate se înțepeniră în

lăcaşurile lor. Pier Ulm deschise circuitul telefonic şi aşteptă. Nu peste mult timp auzi exclamațiile care trădau surprinderea lui Boldur, urmate de o înjurătură. „Ei, drăcie!” zbârnâi vocea din difuzor, iar Pier Ulm şi-l imaginã pe Boldur, după zgomotele auzite, coborând scărița metalică şi dând ocol masivului corp metalic al motorului.

— Pier Ulm! chemă conducătorul expediției. Căpitane Pier Ulm! Mă auzi? Răspunde dacă mă auzi!

Glasul îi era poruncitor, aparatele nu reuşeau decât într-o prea mică măsură să estompeze indignarea lui Boldur.

— Te aud! rânji Pier Ulm.

— Ce-i farsa asta?! izbucni Boldur. De ce m-ai făcut să intru aici? Motorul funcționează.

— Funcționează? întrebă căpitanul în microfon, simulând o mirare care în primul moment reuşi să-l înşele pe celălalt.

— Simt pereții vibrând, constată Boldur. Şi indicatorii de presiune, şi contorul de radiații, toate arată aici o funcționare normală a motorului...

Vocea conducătorului expediției se frânse brusc.

— Căpitane, zise el ceva mai târziu, cum îți explici că din sala de comandă motorul părea defect, iar aici totul e în regulă?

— Depinde de unde priveşti! răspunse Pier Ulm, îngăduindu-şi să se mai joace puțin cu

Boldur. De aici, de unde sunt eu, se vede altfel.

Cuprins pesemne de o presimțire neagră, Boldur tăcu şi urechea lui Pier Ulm îi prinse doar ecoul paşilor, precipitați în sus, pe scăriță. Ajuns la uşa blindată, Boldur încercă s-o deschidă, dar o găsi, aşa cum se temuse, zăvorită.

— Pier Ulm! Căpitane Pier Ulm! Ge-nseamnă asta? strigă Boldur, mânios. Deschide imediat uşa!

Căpitanul caută butonul camerei de televiziune corespunzătoare locului unde se afla Boldur atunci. Îl apăsă şi, pe ecran, desluşi costumul de protecție de la adăpostul căruia celălalt izbea cu pumnii în uşa blindată.

— N-auzi? Pier Ulm, eşti surd? Deschide uşa! țipa mai departe Boldur din compartimentul motorului.

— Nici nu mă gândesc! rânji căpitanul. Loviturile încetară brusc.

— De ce? întrebă Boldur, uimit şi parcă fără supărare. De ce m-ai încuiat aici?

Pier Ulm vorbi în microfon, cu o voce pe care şi-o făcu cât putea mai aspră, mai autoritară.

— Din acest moment eşti arestat! comunică el. Ți se ia conducerea expediției şi întreaga putere trece în mâinile unui Înalt Comandament. Vei fi judecat şi, eventual, condamnat pentru delicte grave.

Dincolo, în compartimentul motorului, Boldur amuți.

— Eşti neserios, Pier Ulm! zise el peste câteva clipe. Transformi piesa în mascaradă. Dă-mi drumul şi hai să ne vedem fiecare de treburile lui. Doar n-o să mă ții aici până mă răzbesc radiațiile!

— Ți-am spus doar că eşti arestat! se enervă căpitanul. Nu pot să te eliberez înainte de a ți se hotărî soarta.

— Şi mă ții, până atunci, aici?! țipă Boldur speriat.

— O să mă mai gândesc, răspunse Pier Ulm. Aşteaptă instrucțiunile Înaltului Comandament.

— Pier Ulm!... mai încercă să intervină Boldur, dar căpitanul i-o retează, scurt:

— Nici un Pier Ulm! Am grad şi funcție. Îți ordon să mi te adresezi cum se cuvine. Cum scrie la regulament!

Boldur se înmuie.

— Am înțeles, acceptă el posac. Aş avea o întrebare... Ce învinuiri mi se aduc?

— Incapacitate. Neglijență în exercițiul funcțiunii. Slăbiciune, lipsă de autoritate morală asupra echipajului. Subaprecierea şefului de echipaj, urmată de o intolerabilă eschivă de la o colaborare la care regulamentul te obligă! înşiră Pier Ulm. Şi mai multe altele...

— Protestez! strigă Boldur. În numele rațiunii, Pier Ulm, te rog să-ți revii şi să...

Dar căpitanul întrerupse contactul şi-l lăsă pe ex-conducătorul expediției să-şi reverse mânia asupra pereților metalici ai compartimentului

marelui motor. După o clipă de gândire, îşi zise că nu era totuşi destul pentru înfrângerea fostului său şef şi, întinzând mâna spre tabloul de bord, îi stinse şi lumina, încât Boldur rămase să se calmeze pe întuneric.

26

Ora lui Pier Ulm bătuse! Rămas singur în cabina de comandă, căpitanul îşi freca mâinile cu bucurie, ştiindu-se în sfârşit stăpân pe situație. Fără să fi devenit mai puțin ursuz, pentru cine îl cunoştea bine parcă nu mai era acelaşi, parcă era alt om. Încetul cu încetul, însă, bucuria de a-i fi reuşit foarte riscanta răsturnare a sorților presupusă de preluarea puterii pe navă dispăru de pe fața lui, care îi redeveni preocupată şi severă. Ştia că tot ce făcuse cu câteva minute în urmă nu era decât un început. Un început pentru care mocnise într-însul, făurind planuri şi variante, timp îndelungat, de când încolțise în mintea lui gândul că situația nu se putea redresa pe navă decât prin măsuri de mână forte. Iar Boldur nu părea omul cel mai potrivit pentru a conduce astfel, era prea înfundat în mlaştina birocrației şi prea inconsecvent în urmărirea deciziilor luate cu diferite prilejuri. Pentru căpitan, Boldur rămânea un exemplu de neurmat, Pier Ulm fiind de părere că nu cu sclipiri oratorice, adesea lipsite de conținut, umflate, bombastice se conduce o navă. „O mână de fier face mai mult decât o mie de fraze sforăitoare!” gândea căpitanul, cu superioritatea celui care se simte a fi o astfel de voință puternică, disprețuind un talent ce nu-i fusese dat. Unde mai pui că

perioadele de maximă agitație în jurul treburilor navei erau urmate inevitabil, la Boldur, de pauze lungi, când aceleaşi probleme pentru care se omorâse mai înainte cădeau într-un deplin dezinteres. Iar echipajul, profitând de slăbiciunile conducătorului de expediție, speculându-i greşelile, ajunsese acolo unde ajunsese, în delăsarea şi nepăsarea care lui Pier Ulm îi întunecau privirile de furie, atunci când le vedea. „Lasă că o să vă iasă vouă toate astea pe nas!" gândise căpitanul, nu o singură dată. Lucru hotărât: Boldur nu se dovedise la înălțimea sarcinii şi funcției îndeplinite. Şi atunci căpitanul îşi spusese că trebuia neapărat făcut ceva, clocise în minte planul, calculase totul cu grijă, ca să înlăture orice eşec. Şi, evitând pe cât posibil contactele cu echipajul, păstrându-se într-o aparentă defensivă, pândise momentul. Conform planului său, întâi şi-ntâi Boldur trebuia imobilizat, pus în imposibilitate de a riposta. Asta îi reuşise peste aşteptări, prin închiderea aceluia în compartimentul motorului pe care el însuşi îl inventase. Urma acum ca Pier Ulm să-şi consolideze poziția, preluând controlul asupra întregului echipaj.

Manevra fusese condusă cu atâta abilitate, încât despre dramaticele evenimente petrecute la bordul navei astronauții nu aflară decât atunci când pe tăblița din coridor, care de la un timp servea drept afişier, apăru un petic de hârtie cu următorul conținut:

COMUNICATUL NR. 1

Condiții excepționale au determinat ca astăzi, la ora 9,37 (ora locală), conducerea expediției să fie preluată de un Înalt Comandament care ordonă:

Art. 1: Se instituie starea de urgență pe întreaga suprafață a navei. Orice împotrivire, nesupunere, injurie adusă recentelor schimbări se pedepseşte conform legii marțiale.

Art. 2: Efemeridele există!

În numele Înaltului Comandament al navei,

Maior Pier Ulm

Vlig II trecu pe-acolo grăbit, absent, şi nu observă comunicatul. Gregor, care venea imediat după el, se opri. Citi. Apoi îl strigă pe matematician.

— Ai văzut chestia asta? întrebă astronomul.

— Ce să văd? se miră Vlig II.

— Citeşte şi dumneata! îl îndemnă Gregor, uluit. făcându-i celuilalt loc lângă tăblița-afişier.

Vlig II îşi scoase ochelarii vechi şi, apropiindu-şi-i de nas, urmări încet rândurile scurtului comunicat.

— Ei, şi ce-i cu asta? zise el calm.

— Ce-i cu asta?! exclamă Gregor. Păi dumneata nu înțelegi? Nu vezi că toate s-au întors cu susul în jos?

— Nu văd decât că Pier Ulm a fost înaintat în grad, declară matematicianul. Ce zici, dacă-l felicităm, dă ceva de băut?

Gregor simți că se clatină pe picioare. Se pare că matematicianul nu pricepea în ce fel şi în ce măsură se schimbase situația pe navă. „Condiții excepționale? Aiurea! îşi zise astronomul. Asta-i o manevră a lui Pier Ulm!" Reciti textul, ca şi cum ar fi vrut să se convingă că la prima lectură greşise, că altceva scria acolo. Dar nu, lucrurile erau limpezi. Afurisitul de căpitan dăduse o lovitură cum nimeni nu aşteptase!

Vestea se răspândi ca fulgerul. Ieşiți în grabă de prin cabine, astronauții se precipitară pe coridor. Până şi Vlig III veni de la infirmerie, şontâcăind în urma lui Darnaputra.

— Asta-i curată porcărie! remarcă astrofizicianul. Revoltat. Unde-i Pier Ulm?

— Unde-i Boldur? întrebă cineva. Cum de admite una ca asta?

— Ce-i aia maior? se interesă Adalina, care, cu nepriceperea ei într-ale gradelor militare, nu-şi dădea încă seama dacă Pier Ulm fusese avansat sau retrogradat.

Albert nu zise nimic, ceea ce nu înseamnă că apariția comunicatului semnat de Pier Ulm nu-l surprinsese. Poate că s-ar fi manifestat cu totul altfel, dacă n-ar fi înțeles imediat că Boldur, cel care-i făcuse afrontul cu avertismentul, căzuse peste noapte, aşa cum, după părerea poetului, o binemerita.

Astronauții mai discutară o vreme între ei, înflăcărați, neliniștiți, lansând exclamații care le trădau uimirea şi indignarea.

— Voi înțelegeți ceva? întrebă Vlig II, surprins de atâta agitație stârnită în jurul unui petic de hârtie. Lămuriți-mă şi pe mine, explicați-mi ce se întâmplă!

— Păi tu nu vezi?! strigă Gregor. Individul ăla. Care îşi zice maior, pretinde că-i datorăm supunere deplină. Pe deasupra, ne mai şi amenință!

— Eu? Să mă supun lui Pier Ulm?! izbucni Adalina. Ce-şi închipuie? Nu cumva crede că are de-a face cu…

— Obrăznicie! Revoltător! izbucniră strigăte din mai multe guri odată. Unde-i Boldur? Ce înseamnă glumele astea stupide? Căpitanul să fie obligat să dea o dezmințire, imediat!…

Gălăgia spori. Cineva propuse să se organizeze pe loc un marş de protest asupra cabinei de comandă.

— Ce! Asta ne trebuie nouă, lovitură de palat? strigă astronomul. Acum, când în mod normal ar trebui să coborâm pe planeta stelei Beta?

În acelaşi moment, uşa sălii de comandă se dădu în lături, iar în cadrul ei apăru Pier Ulm, cu însemnele de maior recent cusute pe veston.

— Vrem explicații! strigă Gregor, aşezându-se în fruntea grupului de protestanți. Spune că nu-i adevărat!

Pier Ulm, încruntat, îi opri cu o privire rece.

— Comunicatul numărul doi, verbal! anunță el. Manifestațiile îndreptate împotriva înaltului Comandament şi având drept obiect comentarea ordinelor din Comunicatul numărul unu sunt strict interzise! Agitațiile cu caracter subversiv se pedepsesc conform legii marțiale.

Gregor nu se lăsă impresionat.

— Să ni-l dai pe Boldur! ceru. Ce-ai făcut cu el? Să-ți vezi de treabă şi să-ți dai demisia! N-avem nevoie de nici un Înalt Comandament! Vrem să descindem în linişte pe planeta stelei Beta.

Pier Ulm bloca mai departe uşa sălii de comandă.

— Comunicatul numărul trei! zise proaspătul maior. Întrucât planeta stelei Beta este populată de efemeride, descinderea se va face numai sub strict control militar.

— La naiba! se înfurie astronomul. Jos cu efemeridele! Jos cu tresa de maior a căpitanului Pier Ulm, complotistul şi trădătorul…

Gregor se înflăcărase şi lucrurile începeau să ia o turnură dramatică. Deodată, grupul se dădu înapoi, într-o mişcare de spaimă. Pier Ulm se retrăsese, înlocuit în cadrul uşii de binecunoscutul Triton Vega-8 Argonauticus, căruia perii lungi şi zburliți, încărcați cu electricitate, îi scăpărau sântei. Astronauții văzură cu uimire că, sub îngrijirea lui Pier Ulm, subiectul experienței YQ mai crescuse şi, în orice caz, devenise în mod cert agresiv. Întors cu

spatele, astronomul nu-l observă la timp, era prea preocupat de ideea transformării camarazilor săi în nişte combatanți anti-Pier Ulm. Aşa că lovitura îl păli pe neaşteptate: o descărcare electrică, un fel de fulger globular care țâşni din laba lui Triton Vega-8, izbindu-l drept între umeri.

Gregor se prăbuşi. Adalina țipă şi se aruncă lângă el, în genunchi, apoi începu să se vaite. Ceilalți rămaseră cu totul descumpăniți. Chipul lui Pier Ulm se ivi iarăşi în uşă, în spatele micului monstru, care stătea nemişcat, aşteptând parcă un nou ordin.

— Luați aminte! ceru Pier Ulm, rânjind. Asta-i doar un avertisment. De acum înainte, cine nu se supune ordinelor date de înaltul Comandament al navei, va păți şi mai rău.

Gregor îşi reveni imediat. Rămase câteva clipe buimac, în capul oaselor, rotindu-şi privirile aiurite, ca şi cum nu şi-ar fi dat seama unde era şi încerca să priceapă ce se întâmplase. Apoi dădu cu ochii de Triton Vega-8. Ca împins de un resort, sări în picioare, sprintă printre astronauții dezorientați şi dispăru după un scurt cot al coridorului. Exemplul fu urmat îndată de toți ceilalți, aşa că pe terenul înfruntării rămaseră, învingători, doar Pier Ulm şi aghiotantul său jumătate - ființă, jumătate - mecanism.

Aşadar, şi a doua bătălie fusese câştigată! Pier Ulm avea de ce să fie mulțumit. Nu degeaba se

ocupase el îndeaproape de subiectul experienței YQ, abandonat de savanți. Singur el, căpitanul autoavansat maior, intuise posibilitățile de stimulare a facultăților micului monstru şi avantajele celui care l-ar fi stăpânit. Singur el îl privise pe Triton Vega-8 în perspectiva unei posibile transformări a aceluia într-o armă de temut. Şi uite că arma funcționase fără greş, anunțându-se un instrument care, manevrat cu abilitate de Pier Ulm, avea să țină echipajul în ascultare şi supunere. Acum, mai mult ca oricând, noul şef al expediției avea nevoie de întreaga putere asupra navei. Planeta stelei Beta din Constelația Argonautului era din zi în zi mai aproape. Pier Ulm ştia că, oricum, nu va putea evita o descindere pe suprafața ei şi, de altfel, nu avea nici un motiv s-o evite.

Făcu din nou legătura cu Boldur. Conducătorul detronat zăcea dincolo de uşa blindată şi, o clipă, Pier Ulm avu impresia că omul murise din cauza radiațiilor din compartimentul motorului ionic-conic-focalizat. Îl strigă şi Boldur nu întârzie să se mişte. Ațipise în interiorul carapacei costumului său spațial.

— Protestez! bolborosi Boldur, încă buimăcit de somn. Unde sunt? întrebă el apoi, începând să se dezmeticească.

— În captivitate! îi reaminti fostul său adjunct.

— A! Tot dumneata ești, Pier Ulm?

— Maiorul Pier Ulm! preciza interlocutorul

nevăzut, accentuând gradul pe care îl pretindea rostit odată cu numele.

— Ah, da! Uitasem…

În sala de comandă, Pier Ulm apăsă un buton şi i se arătă lui Boldur, pe un mic ecran de control.

— Arestat, ascultă-mă cu atenție! vorbi el. Îți aduc la cunoştință că întreg echipajul s-a supus Înaltului Comandament al navei, a cărui autoritate o recunosc şi o respectă.

Dincolo, Boldur oftă. Nu mai părea atât de dispus să se războiască, să-şi apere cauza, cum se arătase imediat după detronarea şi izolarea lui.

— Arestat, urmă Pier Ulm, acum urmează ceea ce-i esențial. Deşi te-ai făcut vinovat de grave delicte, Înaltul Comandament este dispus să-ți redea libertatea. Mă auzi, arestat?

— Aud! gemu Boldur.

— Trebuie să promiți însă că te resemnezi, că eşti mulțumit cu noua stare de lucruri, că n-ai să unelteşti împotriva actualei conduceri a navei. Trebuie să te supui, împreună cu toți ceilalți, ordinelor care se vor da!

— Niciodată! răcni Boldur. Niciodată…

— În cazul acesta, nu mai avem ce discuta! observă Pier Ulm şi dădu să întrerupă legătura.

— Nu! strigă Boldur. Maior Pier Ulm, nu întrerupe! Cât timp vrei să mă ții aici, expus tuturor radiațiilor nocive?

Pier Ulm nu stătu mult pe gânduri.

— Înaltul Comandament va decide dacă rămâi încarcerat acolo pe viață, sau dacă vei fi transportat într-un loc ce se va anunța interior, zise el.

— Criminalule! urlă Boldur. Vrei să mă ții aici până îmi dau sufletul... Şopârlă ce eşti! Dacă ştiam cu cine am de-a face, te lăsam acolo, pe Pământ, să şomezi până ți se urcă-n gât, nu-ți dădeam o pâine albă-n mână, nu te angajam pilot pe astronava mea, pieri-ți-ar numele în cel dintâi curent interstelar care îți iese în cale! Cădea-ți-ar în cap un meteorit uite-atâta de mare, uite-atâta!

Boldur mai țipă o vreme, de unul singur, pentru că Pier Ulm închisese circuitul şi habar n-avea de cele ce se întâmplau în compartimentul marelui motor. Altfel, fără nici o îndoială, injuriile proferate de Boldur i-ar fi adus acestuia, pe loc, o pedeapsă exemplară şi în nici un caz Înaltul Comandament n-ar fi revenit, o oră mai târziu, cu promisiunea de-a elibera prizonierul în caz că jură să se conformeze ordinelor sale. Ce-i drept, după atâta energie risipită, Boldur era tare obosit, scârbit de toate şi mai ales înfricoşat de perspectiva rămânerii în mediul nociv din preajma motorului ionic-conic-discoidal- simetric-focalizat. Aşa că Pier Ulm nu mai întâmpină nici o rezistență. Fostul conducător al expediției acceptă tot ce i se cerea şi, pus în „libertate supravegheată", văzu uşa blindată deschizându-se singură înaintea sa.

„Ai să mi-o plăteşti tu! Ai să mi-o plăteşti!” gândea Boldur, strângând din dinți, posac, pe când îşi târa paşii, în lungul coridorului, spre cabină. Dar înțelegea foarte bine că deocamdată era lipsit de orice putere; ceva se schimbase pe navă, din moment ce nebunul acela de Pier Ulm era lăsat să dicteze aşa cum îi trăsnea prin minte. Trecând prin fața afişierului, ochii îi alunecară involuntar spre Comunicatul numărul nouă, agățat acolo într-o pioneză. *Efemeridele există* — suna comunicatul. *După toate probabilitățile, ele au întăriri pe planetă, pe platourile din emisfera sudică. Echipajul se va prezenta în sala de comandă pentru instrucțiuni.*

Boldur clătină încet din cap, gânditor, apoi îşi găsi cabina, deschise bâjbâind uşa, intră şi se trânti pe pat fără să se mai dezbrace. Îi era ruşine, se simțea umilit, înfrânt, răzbit de o disperare fără margini.

— Oh! gemu el, înfundându-şi fața în pernă. Că nu mai ajungem odată înapoi, pe Pământ!…

27

A doua zi, Boldur se trezi ceva mai optimist. Apăru în mijlocul echipajului bine dispus, ba chiar vesel. Glumi cu Adalina, îl bătu prieteneşte pe umăr pe Gregor, găsi câteva vorbe pentru fiecare în parte, fapt care-i miră nespus pe astronauți; îl miră şi pe Pier Ulm, postat în fața ecranului din cabina de comandă, de unde urmărea atent mişcările echipajului, ca să fie prevenit din timp de tot ce s-ar fi pus la cale.

— Am auzit că ai avut un accident, îi zise Boldur astronomului, trăgându-l deoparte.

Gregor privi în toate părțile şi, asigurându-se că nu putea fi auzit, vorbi pe un ton scăzut, cu o îndârjire pe care nu şi-o putea ascunde:

— Monstrul ăla! Bestia fraților Vlig... Mai bine-i suceam gâtul când era încă motanul Adalinei! Cine şi-ar fi închipuit că o să ajungem să ne terorizeze...

— Îți mulțumesc că mi-ai luat apărarea, şopti Boldur. Mi-a spus Darnaputra, ştiu tot!

— Din păcate, *tipul* e stăpân pe situație! observă astronomul, cu tot regretul zugrăvit pe față. Discută cu noi numai prin comunicate şi ordine de front, parcă am fi într-o continuă stare de asediu! Se zice că monstrul. Cel mic e cel care i le afişează.

— Cum?! Triton Vega-8?...

— Chiar el. N-ai văzut cât de zgâriată-i tăblia

afişierului? O zgârie cu ghearele, când se cațără pe ea!

Gregor nu-l lăsă pe Boldur să-şi consume toată uimirea. Se uită încă o dată în jur, cu prudență.

— Apropo, cât e ceasul? întrebă el. Boldur îi spuse.

— Să nu întârziem la adunare! zise Gregor îngrijorat. Cine ştie ce-i mai trece ăluia prin minte! Şi, scuipând într-o parte, adăugă: N-ai auzit? Toată noaptea am avut patrulă pe coridor, prin fața cabinelor.

— Cine? Pier Ulm? se miră Boldur.

— Nu!... Aghiotantul...

Pier Ulm îi aştepta în picioare, lângă tabloul de bord. Alături, pe un piedestal înalt, Triton Vega-8 se întinsese alene şi părea că dormitează, ceea ce era cu totul fals, pentru că Pier Ulm îi împrospătase abia cu puțin timp în urmă rezerva de electricitate. Argonauticus veghea. El nu dormea niciodată.

— Mai repede, mai repede! strigă Pier Ulm, nemulțumit de încetineala cu care ceilalți treceau pragul, ca să se alinieze lângă perete. Când o să învățați odată să vă mişcați cum trebuie? Drepți! Stați jos! comandă apoi şi, văzându-i aşezați, îi măsură câteva momente cu privirea, cercetător.

Astronauții tăceau, stăpâniți de nelinişte şi, de ce n-am recunoaşte, de o oarecare emoție care aducea a teamă. Când socoti că momentul

psihologic se crease, Pier Ulm îşi începu discursul, care, ce-i drept, nu se prea putea lăuda cu cine ştie ce calități oratorice, după cum pe alocuri nici prea coerent nu părea să fie. Lucru întru totul firesc la cineva obişnuit să pună pe primul plan fapta şi abia mai la urmă vorba; la urmă de tot. Din această cauză stilul lui Pier Ulm, dacă nu foarte sobru (se va vedea că nu disprețuia un anume limbaj înflorat), era în orice caz departe de cel al fostului conducător de expediție.

— Dacă mai întârzie careva atunci când vă convoc, voi lua măsuri dintre cele mai drastice! vorbi cu asprime Pier Ulm. Să vă intre mințile în cap! Ne-am înțeles! Unde vă treziți? La mama acasă?! Starea de urgență e una pentru toți, nu cum o înțelege fiecare... Ce, ne jucăm? Aşa credeți, că ne jucăm? Cu efemeridele în coastă? Să se termine cu debandada pe coridor şi, în sfârşit, oriunde pe navă! Cui îi trebuie debandadă, să se anunțe, că-l bag la arest. Înaltul Comandament mă împuterniceşte să fac asta! Aud că unii dintre voi sunt nemulțumiți. Şi de ce, mă rog? Nu vă convine? Ce, ați uitat unde vă aflați? Vă convine, nu vă convine, ordinu-i ordin şi nu se discută! Se execută! Sau poate că n-ați mai auzit de aşa ceva... Şi atunci să mă mai mir că era cât pe-aci să ne ducem de râpă! Cu nişte „tămâioşi" ca voi... Să nu mai aud nici un zâmbet ironic despre efemeride! Tot ce va interveni nou se va afişa. O să coborâm pe

planetă, s-ar putea să fim atacați imediat. Prin urmare, toată lumea la posturi! Să nu fim luați prin surprindere. Iar cine se fofilează şi lipseşte de la program, are de-a face cu mine şi cu Triton Vega-8... Alarma poate suna oricând, să n-aud alte vorbe! Când sună, rapid adunarea aici, pe coridor, în fața sălii de comandă! Şi să nu aşteptați să vin după voi! În pas alergător, toată lumea...

— Şi eu? îndrăzni Adalina. Pier Ulm o privi nemulțumit.

— Toată lumea! Am spus: toată lumea. Fără excepție! Ca să rezistăm la atacurile efemeridelor, trebuie să fim organizați, instruiți. Mă uit la voi şi mă-ntreb: cu cine naiba am pornit în misiune?! Sunteți nişte neinstruiți, vai de voi! Până când credeți că o să meargă tot astfel?!

Şi Pier Ulm îi beşteli aşa până când simți că începea să-l doară gura. Echipajul îl asculta posomorit, înțelegând că de-acum înainte se sfârşise cu gluma, pentru simplul motiv să n-aveau cu cine glumi. Pier Ulm ducea lipsă de umor, lua totul în serios şi în primul rând ceea ce făcea el. După o oră de moralizare în stil cazon, îi concedie, nu pentru multă vreme însă. Când socoti că fiecare ajunsese în cabina lui, ca să răsufle uşurat, Pier Ulm sună alarma şi-i obligă să se adune din nou, în mare grabă, înjurând printre dinți şi murmurând.

— Ce?! Nu-i convine cuiva? se interesă fostul

căpitan şi pilot, pe un ton amenințător-interogativ. Asta-i adunare la alarmă? Aşa înțelegeți voi să percutați când nava ajunge în pericol? V-am cronometrat, ați ajuns aici într-un timp de trei ori mai lung decât ar fi trebuit. Până acum, efemeridele ar fi avut răgaz să invadeze nava, norocul vostru că nu-i decât un exercițiu şi nu o situație de luptă.

Şi, furios, Pier Ulm îi risipi în fugă prin coridor, ca să poată suna încă o dată alarma. De dată asta, echipajul se adună mai repede. Se vedea însă că fiecare făcuse eforturi considerabile pentru a ajunge la timp. Astronauții gâfâiau şi le trebui aproape un minut până să-şi liniştească respirațiile accelerate şi să se alinieze. Cu cronometrul în mână, Pier Ulm avea tot o expresie nemulțumită, însă aprecie că, pentru început, „mai mergea". Dar se putea şi mai bine.

— V-ați îngrăşat de când vă tot faceți de cap pe navă! îi învinui el, înciudat. Nu-i nimic, o să scot eu untul din voi! Ce, vreți să vă am sufletele pe conştiință? Dacă vă mişcați atât de greu, la prima înfruntare cu efemeridele sunteți terminați! Vă mănâncă alea de vii, asta vă fac. Efemeridele nu iartă! Degeaba smiorcăi! îi zise Adalinei, observând că tânăra femeie începuse deodată să plângă. Aşa-i cum spun eu, ține minte! Lacrimile n-au ce căuta aici. Acasă, în pat, acolo da! Şi voi, ceilalți, ați priceput? Aici nu ne târguim.

Vlig I ridică mâna. Încruntat, Pier Ulm îl invită să vorbească.

— Raportez! zise astrofizicianul. Eu, în calitatea mea de cunoscător al structurilor cosmice…

— Scurt, scurt! îi ceru Pier Ulm, grăbit.

— N-am văzut nici o efemeridă! continuă Vlig I. Habar n-am cum arată. După ce s-o recunosc dacă, din întâmplare, o întâlnesc?

Pier Ulm îl asigură îndată, rânjind:

— Ai s-o recunoşti! Dacă nu, o să-ți plângem de milă. Prin urmare, ochii în patru! Aici câştigă cel care îşi recunoaşte la vreme duşmanul… Cu o clipă înainte ca el însuşi să fie reperat şi recunoscut. Altceva mai ai de raportat? Dacă nu, până la următoarea alarmă aveți program „de voie”.

Sub asemenea auspicii începea, aşadar, explorarea stelei Beta. Ca să nu piardă terenul, Pier Ulm se străduia să fie extrem de sever, impunând echipajului, cu forța, ordinea şi disciplina pe care Boldur, prin alte metode, nu fusese în stare să le impună. Nu e mai puțin adevărat că o asemenea brutală smulgere din inerție nu convenea deloc astronauților. Dar, la urma urmei, cui îi păsa de asta? Amenințările ieşeau lanț din gura lui Pier Ulm, care nu admitea să fie contrazis niciodată, de teamă să nu cedeze şi el argumentelor născocite de mințile abile ale unora dintre cei mai certați cu disciplina. Albert încercase la început câteva

manevre, convins că superioritatea lui intelectuală şi larga pregătire culturală avea să-l impună în ochii lui Pier Ulm şi să-i asigure o poziție aparte în echipaj. Bineînțeles că se înşelase. În fiecare încercare a poetului de a-şi afirma personalitatea, Pier Ulm simțea un pericol direct, iar instinctul îi poruncea să treacă de urgență la represalii. Cu atât mai mult cu cât nu putea şti încă dacă Albert, lăsat să vorbească, i se adresa pe un ton serios sau îl lua peste picior. Ca să evite asemenea jigniri, făcu în aşa fel încât cei pe care îi suspecta că ar putea fi ironici se bucurau de un tratament cu ceva mai dur chiar decât restul echipajului. „Să nu şi-o ia în cap! gândea Pier Ulm, justificându-se. Să nu creadă că ei sunt mai mari aici, pe navă, că le merge cu ironii şi cu de-alde astea…" Şi nu le mergea, fiindcă şeful echipajului era mereu cu simțurile treze, gata să reprime pe loc orice intenție îndreptată spre subminarea autorității Înaltului Comandament al navei; deşi gurile rele spuneau că povestea cu Înaltul Comandament era mai mult o gogoaşă răsuflată, din moment ce, procedând prin excludere, constatai că din acest organism-fantomă nu puteau face parte alții decât Pier Ulm şi Triton Vega-8. E drept că gurile rele spuneau asta în şoaptă, pe la colțuri, neîndrăznind să întrebe deschis ce era cu comandamentul acela. Şi chiar de-ar fi întrebat, cine să le fi dat vreo lămurire? Nu trecuseră nici două zile de la preluarea conducerii şi, enervat

de încăpățânarea cu care Gregor îşi pretindea nu ştiu ce drept, înscris în regulamentul navei, Pier Ulm descoperi formula aceea surprinzătoare, valabilă oricând ar fi ajuns la strâmtoare, scut împotriva oricăror subtile provocări, adăpost şi refugiu din calea tuturor lucrurilor neînțelese sau care, mai ales, nu convin.

— Când vorbeşti cu mine, să taci! urlase Pier Ulm, roşu la față, gata să-l înghită pe astronomul recalcitrant. Când vorbeşti cu mine, să taci!

Aşa că Gregor tăcu şi, la fel, ceilalți, înspăimântați de violenta ripostă a lui Pier Ulm. De atunci înainte, acesta nu mai admise vreo replică şi, pe măsură ce nava se apropia de planeta stelei Beta, deveni tot mai energic, tot mai întărâtat. Alarmele se succedau într-un ritm exasperant, smulgându-i pe astronauți de la diversele lor preocupări, sau chiar din paturi, când inspirația şefului de echipaj le programa în timpul somnului. Se întâmpla aşa, că Pier Ulm stătea în cabina de comandă, cercetând hărți stelare, sau traiectorii, sau fotografia mărita a planetei spre care se îndreptau. La un moment dat, pe neaşteptate, îşi amintea de Boldur, sau de Gregor, sau de alții din echipaj… Ia să văd ce mai fac ăia.. Îşi zicea şi, cu un zâmbet crud pe buze, întindea mâna spre butonul sirenei de alarmă. Sirena începea să urle, umplând coridorul cu un vuiet care ar fi scos şi morții din

groapă; până şi Argonauticus, cu toată rezistența câştigată de pe urma experienței fraților Vlig, tresărea speriat şi venea în goană de pe unde îşi făcea rondul. Apoi, ca purtați de un vânt rău, apăreau astronauții, cu ochii umflați de somn şi cu hainele abia aruncate pe ei. Pier Ulm îi urmărea în tăcere, cum se aliniau în grabă pe coridor, în fața cabinei de comandă; îşi punea ochii pe oițe unul şi, savurând cu anticipație plăcerea hărțuielii apropiate, îşi alcătuia în minte planul de atac.

— Ce-i asta? Asta-i ținută?! se mira el, apropiindu-se de Vlig II şi cercetându-i haina boțită. Mie unuia mi-ar fi scârbă să pun pe mine aşa ceva. De ce nu ți-ai cusut nasturele ăsta? Şi de câte ori să-ți spun să nu mai ții mâinile în buzunare? Uite-aici, uite ce dungi de jeg, uite ce dungi…

Şi-l răsucea pe ilustrul matematician în jurul axei sale, ca să poată fi văzut de toți ceilalți.

— Priviți-l! Admirați-l! Uite, hal de astronaut! adăuga Pier Ulm, exagerându-şi expresia de dezgust pe care şi-o întipărea pe față.

Numai că Vlig II, pe jumătate adormit, nu părea să se sinchisească de observațiile şefului de echipaj. Făcea o mutră nepăsătoare şi, în ciuda zelului moralizator al lui Pier Ulm, care-l trăgea de haină ca să se vadă mai bine ațele rămase de la nasturele căzut, Vlig II se scărpina cu mâna liberă în lungul coloanei vertebrale. Când înțelese ce făcea, Pier Ulm rămase câteva

momente amuțit de uimire.

— Ahaa! zise el cu un glas în care mirarea şi o enervare crescândă se amestecau. Şeful de echipaj vorbeşte şi vouă vă vine să vă scărpinați în spate! Eu mă zdrobesc cum să apăr nava de efemeride, iar voi dormiți, ce vă pasă! Pot să vină jivinele alea şi să vă umfle pe sus. Cu pat cu tot…

Şi, întărâtat, îl expedie pe Vlig II în rând cu ceilalți astronauți, care priveau în podea, stăpâniți de înciudarea omului deranjat în toiul nopții pentru asemenea prostii. Cu o altă ocazie, Pier Ulm observă că Adalina lipsea la apel şi făcu un tărăboi nemaipomenit, mai ales că nimeni nu ştia unde se ascunsese femeia. Nici măcar Gregor. El, cel puțin, aşa zicea. Cum însă Pier Ulm nu voia nici în ruptul capului să-l creadă, îl trimise imediat s-o scoată „din fundul pământului”, amenințându-l că, dacă n-o aduce el, o declară dezertoare şi-o lasă în seama lui Triton Vega-8, pentru care nu exista vreun cotlon utilizabil ca ascunzătoare pe navă. Aşa că Adalina apăru, bosumflată, motivând că alarma o surprinsese la toaletă şi, prin urmare, trebuise să mai aştepte acolo. Pier Ulm îi ținu şi ei cuvenita morală, în termeni care smulseră neîntârziat lacrimi din ochii tinerei femei.

Dar scandalul cel mare explodă la o săptămână după preluarea cârmei de către Pier Ulm. Abia atunci şeful de echipaj observă lipsa din rând a lui Vlig III şi înțelese că nu-l văzuse

pe astrobiolog la niciuna dintre alarmele anterioare.

— Unde-i Vlig III? întrebă Pier Ulm, uluit. Ceilalți se uitară nedumeriți unii la alții.

— La infirmerie, zise Darnaputra.

— Unde?!? răcni Pier Ulm, nevenindu-i să-şi creadă urechilor. Să vină aici imediat!

Darnaputra plecă grăbit şi se întoarse tot singur.

— De ce nu-l aduci? întrebă şeful de echipaj.

— Nu vrea să vină! comunica nepăsător Darnaputra. Zice că-i internat, ce să caute el, care-i bolnav, la activitățile navei?

— Aşaa!?

Pier Ulm se făcu roşu la față.

— Îi arăt eu lui! amenință, proțăpindu-se mai ferm pe picioarele uşor crăcănate. Îi scot eu boala din cap! Îl învăț eu să mai fugă de program, să stea ascuns în vreme ce noi mergem înainte! Să se prezinte aici imediat, până nu mă duc eu să-l scot afară, de guler!

— Nu i-am făcut încă ieşirea din infirmerie, observă Darnaputra, cu un glas cam şters.

— De ce nu i-ai făcut-o? Să i-o faci imediat! tună Pier Ulm. Ce, aştepți, să i-o fac eu? Asta aşteptați? Să vină şeful de echipaj şi să facă treaba voastră?... Uită-te la ei. Uită-te la ei! pufni Pier Ulm, îndârjindu-se.

Vlig III nu apăru nici la a doua solicitare. Înşirați lângă peretele coridorului, astronauții urmăreau progresul mâniei pe fața lui Pier Ulm

şi aşteptau cu groază desfăşurarea evenimentelor. Nu trebuiră să aştepte prea mult, pentru că lipăitul grăbit al unor picioare desculțe îi făcu să-şi îndrepte privirile în direcția de unde venea, gâfâind, astrobiologul, urmărit de necruțătorul Triton Vega-8.

Abia când Vlig III se aruncă, epuizat, între ceilalți astronauți, monstrul electric renunță la urmărire şi îşi reluă locul în dreapta lui Pier Ulm.

— Sunt bolnav! strigă astrofizicianul printre gâfâituri. Sunt bolnav, lăsați-mă în pace!

— Drepți! comandă Pier Ulm. La stânga fuga marş! La dreapta fuga marş! Culcat! Târâș marş! Târâş pas alergător marş!

Îi alergă şi-i târî aşa, în lungul coridorului, până când îi slei şi-i buimăci pe toți. Apoi îi alinie din nou şi-l scoase pe Vlig III în față. Se uită cu scârbă la făptura lui mătăhăloasă, îmbrăcată în pijamaua şifonată şi plină de praf.

— Ce cauți aici în ținuta asta?! se prefăcu Pier Ulm mirat.

— Sunt bolnav! gemu Vlig III. Uite-aşa îmi bate inima…

Dar fu întrerupt imediat.

— Lasă, că ştim noi! Cunoaştem tertipul! Afirmă Pier Ulm. Cum vrem să lipsim de la datorie, să tragem chiulul, ne facem bolnavi, nu-i aşa? Taci, nici o vorbă! răcni el, văzând că celălalt voia să adauge ceva. Acum eu vorbesc!

Şi vorbi încă vreo zece minute, scrofărindu-l

pe Vlig III în fel şi chip, până când Gregor, nemaiputând răbda, începu să vocifereze şi, cu toate amenințările lui Pier Ulm. Astronomul nu se lăsă până nu-şi vărsă tot năduful.

— Asta-i bătaie de joc! strigă el, ridicându-şi vocea deasupra celei cu care şeful de echipaj încerca să-l intimideze. Omul e bolnav şi, în loc să fie lăsat în pace, e târât aici ca un animal...

— Da?! se miră Pier Ulm. Ai ceva împotrivă? Nu-ți convine disciplina? Vrei anarhie? La arest! La arest!

Şi astfel Gregor ajunse să fie închis în magazie, printre tot felul de materiale, lăzi, colaci de sârmă, saltele şi salopete noi şi vechi, aruncate claie peste grămadă. Asta n-ar fi fost prea grav, pentru că astronomul se grăbi să-şi aştearnă un pat din câteva pături, între două lădoaie. S-ar putea spune că se bucura în sinea lui de faptul că scăpase de la tortura zilnică a alarmelor. Mai rău era însă că Pier Ulm îl postase pe Triton Vega-8 în fața uşii, încât Adalina nu îndrăzni să se apropie cu cei câțiva biscuiți sustraşi de la prânz, pentru a-i strecura în magazie prin vreo crăpătură; aşa că Gregor râmase flămând toată ziua.

28

Pe o orbită eliptică, nava dădea ocol planetei, apropiindu-se încet de zona superioară a atmosferei. Prin urmare, momentul descinderii nu mai putea fi departe. Pier Ulm petrecea ore întregi în cabina de comandă (compartiment ocolit în ultima vreme de ceilalți astronauți), făcând calculele necesare. Uneori îl ajuta Boldur, care parcă uitase de neînțelegerile dintre ei, sau le făcea uitate. Fireşte, nu-i putea fi uşor, pentru că şeful de echipaj îl trata şi pe el în acelaşi stil dur, ca nu cumva fostul conducător al expediției să creadă că restabilirea vechilor raporturi pe navă ar mai fi posibilă. Din aceeaşi cauză, probabil, când îşi pusese problema unor avansări în grad, stimulatoare, Pier Ulm îl preferase pe Albert şi se încăpățână să-l țină pe Boldur pe loc. O nouă dovadă că şeful de echipaj nu era lipsit de o inteligență practică, bazată în egală măsură pe simțul riscului şi pe prudență.

Albert nu se aşteptase să fie ridicat în grad, după cum nimeni, de altfel, nu s-ar fi aşteptat. Ordinul afişat nu specifica pentru ce merite primea poetul gradul de sergent. La primul apel, Pier Ulm îl chemă „în fața frontului" şi, felicitându-l pe un ton neutru, îi agăță pe mâneci tresele corespunzătoare noii sale poziții în echipaj. Astronauții priveau scena cu gurile căscate, întrebându-se ce va fi determinat o

asemenea hotărâre, care, ce-i drept, fusese prevestită de un vis mai vechi al lui Gregor. Albert nu se arătă foarte încântat de avansare, ceea ce nu era tocmai adevărat. Deocamdată, după Pier Ulm — chiar dacă destul de departe în urma aceluia — el avea gradul cel mai mare şi poetul era destul de inteligent ca să priceapă că, în condițiile nou create pe navă, asta îi putea asigura o serie de avantaje. Oricum, hotărârea lui Pier Ulm, justificată sau nu, îl ridica imediat cu o treaptă deasupra celorlalți. Albert se felicită că în toiul evenimentelor nu se remarcase prin proteste şi, în general, printr-o atitudine contestatară la adresa maşinațiunilor lui Pier Ulm. Nu că n-ar fi fost revoltat şi el de cele ce se întâmplau. Dar, dacă Gregor apucase să țipe el cel dintâi, Albert socotise că era mai bine să-l lase în față pe astronom, de fiecare dată când se anunța o încordare a relațiilor cu noul conducător al expediției. Aşa se face că poetul apăru în ochii lui Pier Ulm mai puțin recalcitrant decât odinioară, sau, cel puțin, mai puțin încăpățânat decât ceilalți. După avansare, Albert se strădui să-i confirme întru totul părerea, făcu exces de zel în îndeplinirea ordinelor şefului său, şi nu dintr-un real talent militar, nici dintr-o deosebită chemare ori pricepere, ci dintr-un calcul făcut la rece, după care, dacă nu-i „freca” el pe ceilalți, le-ar fi împărtăşit soarta. Cum Albert nu dorea deloc fie el cel „frecat”, alese prima variantă; deveni un

sergent silitor şi, întrucât gestul jignitor al lui Boldur (când cu avertismentul scris) îi era încă proaspăt în memorie, se ocupă îndeosebi de instruirea acestuia. Drept urmare, în mai multe rânduri inventatorul fu văzut alergând cu tot echipamentul de astronaut în spinare, cu sudoarea curgându-i de sub masca antiradiaţii, în vreme ce de la capătul coridorului răsunau comenzile sonore ale recent avansatului sergent. Pier Ulm fu atât de mulţumit de activitatea lui Albert, încât hotărî să i-l încredinţeze şi pe arestat pentru câteva ore de instrucţie zilnică şi numai faptul că problema descinderii pe planetă ajunsese prea presantă îl salvă pe Gregor de la alergătură şi corvezi.

Pe afişier, comunicatele se schimbau mereu, aducând la cunoştinţa echipajului, în răgazurile dintre alarme, hotărârile Înaltului Comandament. Unul dintre ele, cel care purta numărul 54, glăsuia:

Art. 1: Efemeridele atacă atât ziua, cât şi noaptea, folosind armele lor de preferinţă, care rămân a se vedea. Orice informaţie în acest sens se va raporta urgent, pe cale ierarhică, fiind secret militar.

Art. 2: S-a semnalat o deplasare a zonei de influenţă a efemeridelor, din sectorul sudic al planetei, spre nord-vest, unde se presupune că duşmanul are tabere întărite şi avanposturi. Înaltul Comandament al navei ordonă trimiterea

imediată a lui Triton Vega-8 în misiune de explorare cu caracter strict confidențial.

Art. 3: În următoarele zile starea de urgență se accentuează. Orice suspect găsit la bord va fi reținut şi înaintat spre cercetări. În cei dovediți a fi efemeride se va trage fără somație.

Art. 4: Din surse încă neconfirmate rezultă că efemeridele stau sub comanda trădătorului Axanio, care s-a înhăitat cu duşmanii Pământului pentru a împiedica pătrunderea expediției în sistemul stelei Beta. Ordin: vigilență sporită la ieşirea din navă; nimeni nu iese neechipat regulamentar şi neînarmat.

Art. 5: Înaltul Comandament îl condamnă pe trădătorul Axanio la moarte în contumacie. Moarte trădătorilor!

Comunicatul, semnat tot de Pier Ulm, stârni iarăşi agitație în rândul echipajului, „Ia te uită! exclamau astronauții. Şi aici şi-a vârât coada Axanio ăla! Nu i-a fost de-ajuns ce ne-a făcut atunci, când cu meteoritul… Ce tot vrea de la noi? Ce-i mai trebuie? Cât o să ne tot urmărească?" Desigur, nimeni n-ar fi putut da răspuns acestor întrebări, iar asta sporea neliniştea echipajului. Priveau discul planetei, conturat uriaş pe cerul cosmic şi, din gesturi, din expresiile preocupate ale fețelor, din vorbele mai degrabă ezitante şi temătoare, nicidecum pline de buna dispoziție de altădată, puteai înțelege foarte limpede în ce măsură se

înstăpânise şi creştea pe nava tensiunea.

Triton Vega-8 Argonauticus fu lansat spre suprafața planetei încă din straturile înalte ale ionosferei. Astronauții asistară la eveniment cu o neascunsă emoție. Micul monstru țâşni printr-o trapă, îl văzură plutind o vreme alături de navă, în spațiul cosmic şi, pentru prima dată, o oarecare simpatie pentru subiectul experienței YQ se declanşa în sufletele lor. În clipele acelea, Argonauticus reprezenta avangarda expediției. El urma să atingă, cel dintâi, solul planetei necunoscute şi nu se putea şti dacă nu cumva avea să înfrunte, în locul celor rămaşi pe navă, la adăpost, primul atac al efemeridelor. Văzând în el un sacrificat, un mic martir, Adalina îşi zise că, la urma urmei, diferența dintre Triton Vega-8 şi Pufuleț al ei nici nu era chiar atât de mare, că Argonauticus nu era chiar atât de rău şi urât pe cât i se păruse. Emoționată, tânăra femeie lacrimă.

De la pupitrul de comandă, Pier Ulm îl dirija pe Argonauticus. Încet-încet, cercetaşul se îndreptă, căzând, spre planetă. Nava rămase să patruleze mai departe în spațiul cosmic, în aşteptarea primelor informații transmise de jos. Nu se ştia exact când aveau să vină.

— Sergent! strigă Pier Ulm, când îl pierdu din vedere pe Triton Vega-8, descoperindu-şi în schimb echipajul.

Albert se prezenta la raport.

— Ce caută ăştia aici? vru să ştie Pier Utan.

De ce nu sunt la posturile lor?

— Au ținut să vadă lansarea, încercă Albert să-i scuze.

— Daa?! se miră şeful de echipaj, apoi răcni în stilul său obişnuit: Şi dacă în timpul ăsta efemeridele se infiltrează în navă?! Dacă ne trezim cu ele aici, pe cap? Ce ordine am dat eu, în numele înaltului Comandament? Aşa înțelegeți voi să întăriți şi să păstrați vigilența? Pas alergător, afară din cabina de comandă! ordonă el şi, smulgându-se din loc, astronauții dispărură în coridor. Sergent! strigă din nou Pier Ulm, făcându-l pe Albert să se întoarcă din uşă. Răspunzi cu capul! amenință şeful de echipaj, apoi se întoarse spre aparate şi îşi văzu de treabă în linişte, căutând lungimea de undă a cercetaşului.

În capătul coridorului, Vlig I, astrofizicianul, înjură bombănind, apoi i se adresă lui Boldur.

— Cât o să mai răbdăm? întrebă el. Ce-ar fi să folosim momentul şi să terminăm odată?!

Boldur îl privi surprins.

— Cum adică, să terminăm?

— Uite-aşa, bine! Să, profităm de faptul că monstrul ăla care ne bagă spaima în oase lipseşte. Îl luăm pe Darnaputra, intrăm în sala de comandă şi-l declarăm pe Pier Ulm nebun. Darnaputra o să-l interneze la infirmerie. Dacă se împotriveşte, îl declarăm periculos şi-l închidem acolo până la întoarcerea acasă.

— Aşa-i! aşa-i! aprobă Vlig III, rânjind

mulțumit. Să vadă şi el ce bine-i să zaci închis în infirmerie!

— Eu nu mă bag, zise Darnaputra.

Vlig I se întoarse brusc spre medicul pirpiriu.

— Nu te bagi?! se miră. De ce nu te bagi? Ce, nu-i un client destul de bun pentru tine? Fratemeu era bun, puteai să faci pe el toate experiențele care-ți treceau prin cap, iar ăla, dacă-i şef de echipaj, îți pare că trebuie căutat în coarne?

— Nu merg şi gata! se încăpățâna Darnaputra.

— De ce? stărui Vlig I.

— Tu crezi că reuşeşti ceva? Crezi că monstrul nu se mai întoarce? Dă-mi pace, n-am de gând să pățesc ce-a pățit Gregor. Joacă-te tu cu javra aia de Argonauticus, dacă-ți dă mâna!

— Ți-e frică! observă astrofizicianul. Ți-e frică, hai? Laşule!.

În clipa aceea, Darnaputra auzi după colț paşi grăbiți.

— Vine sergentul! anunță el în şoaptă şi, cu toții se împrăştiară prin cabine, încât Albert nu mai avu de unde să-i ia; mulțumit, îşi văzu de drum spre bucătărie, socotind că nu strica să-şi procure ceva de mâncare şi un păhărel-două din rezerva de alcool sintetic, dacă avea norocul să dea peste el, acolo unde îl ascunsese Pier Ulm.

Între timp, Triton Vega-8 ajunsese pe suprafața planetei. Cu greu, dar ajunsese. Desfăcut în bucăți, împrăştiat pe o suprafață de cel puțin două mile pătrate, de unde se realcătui

treptat, pe baza programului ce-i fusese imprimat în memoria acum uşor răvăşită. Când totul fu gata, transmise semnalul. Pier Ulm recepționa sunetul tremurat, abia deosebit dintre zgomotele de fond făcute de paraziții radiofonici, şi aşează nava pe traiectoria de coborâre. Nu trecu mult şi motoarele de frânare porniră, apoi îşi întețiră activitatea. Străpungând straturile joase ale atmosferei, nava alunecă spre sol, aşezându-se pe un platou aproape neted, nu departe de locul unde poprise Argonauticus. Când orice mişcare încetă, Pier Ulm se destinse, ieşi brusc din încordarea care îi stăpânea ființa şi, imediat, apăsă butonul de alarmă. Sirena îşi revărsă în lungul coridorului vuietele modulate. Echipajul apăru în fața cabinei de comandă şi se alinie în grabă. Se vedea de departe că oamenii câştigaseră în ultima vreme deprinderi noi, deveniseră mai sprinteni şi mai bine pregătiți psihologic, încât adunările efectuate „în cea mai mare viteză”, vorba lui Pier Ulm, nu mai aveau aspectul acela de haos derutat şi derutant pe care îl avuseseră înainte de introducerea instrucției în programul de activitate al argonauților. Sergentul Albert privi cu un ochi critic în lungul şirului, făcu semn Adalinei să iasă puțin mai în față, iar lui Vlig II să-şi sugă burta, destul de îndrăzneț crescută, încât depăşea sistematic linia imaginară după care se făcea alinierea. Pier Ulm ieşi din cabina de comandă şi Albert, tresărind,

îşi înălță capul şi se pregăti să-i vină în întâmpinare, pentru raport. Pier Ulm îl făcu semn să renunțe; nu mai avea timp de pierdut cu formalități, aşa că intră direct în problemă.

— Argonauți! vorbi şeful de echipaj, arătându-le un chip pe care se citea exaltarea. Am descins pe planetă. Din înălțimea istoriei veacurile vă privesc şi ne admiră. Fiți mândri de victoria asta!

Pier Ulm ridică brațul, ca să oprească uralele pe care le presimțea gata să se dezlănțuie din piepturile oamenilor din echipaj.

— În urma îndeplinirii cu succes a acestei importante misiuni, Înaltul Comandament al navei ordonă…

Şi Pier Ulm desfăcu o bucată de hârtie, de pe care citi:

— Se avansează maiorul Pier Ulm la gradul de colonel… Doi: se avansează Sergentul Albert la gradul de sergent-major. Felicitări!

Îi strânse mâna lui Albert, regretând puțin că nu şi-o putea strânge şi pe a sa. Ură celor avansați noi succese, noi trepte urcate în cariera care le stătea în față. Vorbind, Pier Ulm privea zâmbitor peste capetele oamenilor din echipaj şi nu era deloc absurd să crezi că în clipa aceea proaspătul colonel zâmbea însemnelor de general, discret profilate în mintea lui.

— Putea să-ți dea măcar un grad de sublocotenent! observă Boldur, adresându-i-se în şoaptă lui Albert.

Sergentul-major nu spuse nimic, nici nu-l aprobă, dar nici nu protestă, ceea ce putea fi tradus drept o expresie a unei nemulțumiri ascunse. Pier Ulm ceru să fie adus Gregor de la arest.

Astronomul apăru. Slăbise şi-i crescuse barba, concurându-i-o, fără succes însă, pe a lui Vlig III. Când îl văzu, Adalina nu-şi putu reține un oftat, mai degrabă un uşor țipăt, înăbuşit cu dosul mâinii.

Pier Ulm se încruntă, părându-i-se că astronomul îi privea cu prea multă insistență şi cu o neascunsă mirare însemnele de colonel.

— Arestat! zise el, trezindu-l pe Gregor la realitate. În timp ce îți ispăşeşti pedeapsa pentru faptele tale nedemne, astronava a aterizat. Ai acum prilejul să te reabilitezi, să arăți că te căieşti pentru vina ta, că doreşti să reintri în rândurile echipajului şi în drepturile tale. Îți dau posibilitatea să şterg pata ruşinoasă care-ți pătează onoarea de argonaut, răsfrângându-se dezonorant şi asupra lor — îi arătă pe cei aliniați în fața sălii de comandă — asupra tuturor.

Gregor deveni mai atent. Îl privi pe Pier Ulm cu surprindere, neînțelegând unde voia acela să ajungă.

— Îți ofer, deşi n-o meriți, cinstea de a ieşi prunul pe suprafața acestei planete! zise Pier Ulm şi făcu un pas înainte, pregătindu-se să-i strângă repede mâna.

Astronomul rânji. Prin urmare, asta era!

— Nici nu mă gândesc! strigă el. Ce, vrei să scapi de mine. Să mă omori? Să mă arunci drept în gura efemeridelor? Şi încă o aduci din vorbă în aşa fel, încât să mă ofer singur drept victimă garantată?!

Pier Ulm pricepu îndată că dăduse greş. Îi făcu un semn nervos lui Albert, urlând:

— La arest! înapoi, la arest! Omul ăsta n-are nici un pic de demnitate în el... Aşa înţelege el să se reabiliteze! Aşa înţelege să-şi facă datoria de argonaut, de explorator şi de luptător! Refuză să pună piciorul afară din navă, de teama efemeridelor... Aşa ceva n-am mai pomenit!

Furios, şeful de echipaj tună şi fulgeră, vărsându-şi în capul tăcuţilor ascultători toată indignarea pe care el, colonelul şi conducătorul expediţiei argonautice, o simţea, pus în faţa laşităţii şi insolenţei unuia ca Gregor. La sfârşit, hotârât să dea el însuşi un exemplu de demnitate şi temeritate, anunţă că va ieşi din navă în fruntea bravilor săi argonauţi, pregătit să înfrunte toate primejdiile pe care le-ar fi revărsat asupra lui planeta stelei Beta.

În ungherul său din magazie, trântit pe pături, Gregor rodea mulţumit biscuiţi şi din când în când ducea la gură o sticlă din rezerva atât de insistent şi atât de infructuos căutată de sergentul-major Albert în bucătărie. Pesemne că şi Pier Ulm uitase unde o ascunsese; altfel, fără îndoială, i-ar fi găsit astronomului un alt loc

pentru temporara lui încarcerare. Pe când echipajul, avându-l în mijlocul lui pe ambițiosul colonel, ieşea în prima explorare planetară, Gregor ajunsese deja „groggy”, încât lălăia în magazie cântece vesele şi o striga, din vreme în vreme, pe Adalina.

29

Nici prima, nici a doua şi nici celelalte ieşiri nu dovediră existența efemeridelor prin apropiere. De unde la început se arătaseră destul de prudenți, astronauții îşi simțiră curând inimile bătând omeneşte şi n-ar fi trecut, poate, multă vreme până să recunoască, în sfârşit, că se simt în largul lor. Uneori se făcea haz de acele prime incursiuni, reduse la perimetrul imediat învecinat navei, când aşteptau din clipă în clipă declanşarea unui atac şi păreau dispuşi s-o rupă la fugă înapoi, la cel mai mic semn de primejdie. Au existat şi câteva mici incidente, unul legat de Vlig I, care fusese de-a dreptul caraghios când, proptit în uşă, blocase ieşirea altora şi nu voia cu nici un chip să pună piciorul jos, se zbătuse acolo, speriat, până când Pier Ulm, înfuriat de circul făcut de astrofizician, dăduse ordin celor dinăuntru să-l scoată afară, iar Vlig I fu îmbrâncit pe scară, ajungând să cunoască el, cel dintâi, cu fesele, duritatea solului planetar. Eroul altui incident fu, spre marea surpriză a tuturora, tocmai sergentul-major Albert. Pe când dădeau ocol navei, tăcuți, concentrați, cu armele automate strânse în mâind de se aburiseră țevile şi pe dinafară şi pe dinăuntru, Albert apăsă din greşeală pe trăgaci şi, în panica stârnită de împuşcături, e de mirare că nu începuseră şi

ceilalți să tragă, împuşcându-se unul pe altul. Se pare că numai faptul că, exceptându-l pe Pier Ulm, la auzul rafalei scăpaseră cu toții armele şi ridicaseră instantaneu mâinile în sus, numai asta a salvat echipajul de la un dezastru provocat prin accident. E drept că Pier Ulm, revenindu-şi imediat din şoc, îl luă pe sergent la înjurături, amenințându-l cu degradarea (asta se întâmpla la o jumătate de oră după ce-l avansase în grad!) şi poate că ar fi făcut-o chiar acolo, pe loc, pedepsind astfel stângăcia nepermisă cu care un gradat umbla cu arma, dacă în momentul imediat următor nu l-ar fi înfuriat şi mai cumplit atitudinea echipajului, încremenit cu mâinile ridicate. Colonelul se făcu roşu la față, atât de roşu, încât până şi globul străveziu, purtat pe cap, i se împurpura.

— Netrebnicilor! începu să strige Laşilor! Argonauți împuțiți! La primul foc de armă vă predați cu toții?! Ce să mă fac cu voi la un atac adevărat, dacă acum, că n-a fost decât o greşeală, ați aruncat armele ca nişte trădători?

Şeful de echipaj spumega. Cât era de mânios se putea vedea din faptul că el, care în ultimul timp se dovedise destul de liber şi buruienos la gură, îi plesnise atunci, pentru întâia oară (dacă facem iarăşi abstracție de visul lui Gregor), cu calitatea de „împuțiți”. Ar mai fi de spus că n-avea cine să se supere din cauza asta, pentru că oamenii păreau atât de îngroziți, încât Pier Ulm trebui să-i scuture zdravăn de umeri şi de

mâneci, ca să-i trezească din amorțeală şi să-i oblige, aşa palizi cum erau, să-şi ridice armele scăpate. Drept pedeapsă, îi alergă de câteva ori în jurul navei, pe platoul cu tufe scunde, spinoase, unde rând pe rând îşi lăsară câte o fâşie sau câte un petic din frumoasele lor costume, proaspăt curățate şi călcate pentru întâlnirea cu planeta stelei Beta. În felul acesta îşi mai reveniră şi ei din şoc, şi Pier Ulm din furie, putându-şi duce la bun sfârşit misiunea de explorare, cea dintâi de când se aflau acolo.

Puținele plante şi animale întâlnite nu păreau deloc primejdioase. Cum atacul efemeridelor întârzia, astronauții se calmară şi, încetul cu încetul, devenură mai îndrăzneți. În grupuri de câte doi, se îndepărtară, cu prilejul altor expediții, atâta cât le permitea curajul: unii până la stânci, alții dincolo de stânci, unde descoperiră un firicel de apă caldă, năpădit de alge. Cel mai entuziasmat se dovedi Vlig III, astrobiologul, ocupat până peste cap cu recoltarea mostrelor de viață scoase în cale de planeta explorată. De altfel, el se încumeta să se îndepărteze cel mai mult, în ciuda avertismentelor date de Pier Ulm la plecare. Ajunsese, în sfârşit, în elementul său şi nu i s-ar fi putut reproşa excesul de zel, decât de către un răuvoitor. Un asemenea răuvoitor deveni fratele său mai mare, Vlig II, dar e cazul s-o spunem că nu de la început, ci numai după o anume întâmplare, când, lipsind astrobiologul la apel

după încheierea unei incursiuni prin exterior, matematicianul fusese trimis să-l caute şi se rătăcise el; se rătăci cu adevărat, încât abia îl mai găsiră ceilalți, lihnit de foame, rotindu-se în loc pe platou, cu busola în mână. „Ce naiba faci acolo?” întrebă Boldur, cel care-i dăduse, cu mare greutate, de urmă. „Haide înapoi, nu-l mai căuta, că s-a întors singur la navă!” Dar Vlig II îl opri cu un gest. „Stai aşa!” îi zise, privindu-şi concentrat busola, după indicațiile căreia făcea un pas sau doi la stânga, apoi la dreapta. „Nu-l caut pe el, caut Polul Sud”, mărturisi matematicianul. Şi, cum nu reuşi să găsească polul, deşi era convins că trebuia să fie pe aproape, îşi aminti deodată că din cauza lui Vlig III colindase în neştire, frânt de oboseală, locurile acelea străine. Pe drumul de întoarcere o ținu doar în ocări, alternate cu diverse calcule complexe, făcute şi ele cu glas tare. Din loc în loc se oprea, scotea busola, privea nemulțumit acul magnetic, iar Boldur se vedea obligat să-l strige mereu, întorcându-se ca să nu-l scape din ochi şi să-l piardă iarăşi, după ce că abia dăduse de el.

Pasivitatea efemeridelor începu să-l neliniştească pe Pier Ulm. Timpul trecea, fără ca explorările să aducă noutățile aşteptate.

— De ce nu atacă? De, ce s-au retras? se întreba colonelul, cercetând în cabina de comandă o hartă încărcată de stegulețe.

Îşi alcătuise un plan foarte exact, cu mai

multe variante, pentru cazul că atacul efemeridelor s-ar fi produs dintr-o parte a navei sau din cealaltă, din față sau din spate; prevăzuse până şi situația, de nedorit, dar posibilă, când echipajul ar fi fost nevoit să se retragă, cu unele pierderi, să se replieze pe o altă linie, în interiorul perimetrului inițial controlat. Fireşte, din planurile lui lipseau două variante extreme, şi anume: cea care ar fi avut în vedere înfrângerea deplină a astronauților, masacrarea echipajului şi, în acest fel, nimicirea întregii expediții, precum şi aceea — considerată de Pier Ulm cu totul nerealistă, dar mai ales neconvenabilă, în lumina evenimentelor din ultimul timp — care ar fi exclus înfruntarea directă dintre pământeni şi efemeride. Pe prima, şeful de echipaj o omisese din convingerea care-l însufleţeşte pe orice luptător înaintea bătăliei, din încrederea în victorie, fără de care n-ar mai lupta, ci, în mod ruşinos, ar da încă de la început bir cu fugiții. Pe a doua refuza s-o ia în considerare — de ce n-am recunoaşte? — şi din teama secretă că, în cele din urmă, lucrurile se puteau întâmpla chiar aşa, iarăşi spre ruşinea întregii expediții. „De ce ne-am deplasat până aici? De ce-am făcut atâta drum. Dacă nu reuşim să susținem nici măcar o luptă serioasă? ” se întreba Pier Ulm, nemulțumit, nu însă şi descurajat, dovadă că Triton Vega-8 era trimis mereu în misiuni dificile, din ce în ce mai departe de locul unde poposise nava. Pier Ulm

nu pierduse nădejdea că, odată şi odată, Triton Vega-8 avea să revină cu vestea mult aşteptată. Şi nu ezita să-şi îmbărbăteze echipajul ori de câte ori avea prilejul, ca să nu-i dea vreme să lâncezească sau să se demoralizeze.

— Ştiu că sunteţi trişti! le zise într-o zi, când astronauţii se aliniaseră ca să-i dea raportul pe terenul neted de lângă navă, iar steaua Beta încălzea atât de tare încât oamenii transpirau abundent sub globurile care le acopereau capetele, protejându-i de aerul viciat şi împiedicându-i în acelaşi timp să-şi şteargă sudoarea de pe frunţi. Ce, parcă eu nu sunt?! izbucni Pier Ulm, ridicând brusc tonul. Dar se vede asta, argonauţi? Nu se vede! răspunse tot el. Colonelul e trist, dar nu disperă. Voi sunteţi trişti şi disperaţi. Asta-i deosebirea dintre noi! conchise Pier Ulm, exagerând puţin, pentru că echipajul, la ora aceea a amiezii, nu arăta chiar atât de disperat pe cât de transpirat.

Vlig I se aplecă spre umărul lui Boldur, vecinul său. Şi-i vorbi, lipindu-şi globul de al celuilalt, după ce în prealabil avusese grijă să închidă circuitul radiofonic colectiv.

— Dacă ne mai ţine mult aici, în picioare, ai cuvântul meu de argonaut că dezertez! spuse astrofizicianul, iar Boldur încuviinţă din cap, în semn că-l auzise şi-l înţelegea.

Numai că Pier Ulm, deşi înfierbântat atât de vorbă, cât şi de razele nemiloase ale stelei Beta, surprinse mişcarea, fără să audă însă ce

spusese celălalt. Bănuind că se complota în jurul persoanei sale, făcu rapid o nouă criză de personalitate şi începu să strige:

— Aşa, aşa! Dă-i înainte! Colonelul vorbeşte, iar un pârlit de argonaut comentează! Oare n-o să vă dezvățați niciodată de prostul obicei de-a vorbi neîntrebați? Ce mai vreți iarăşi? V-am tot pedepsit, v-am alergat, v-am trântit cu burta de pământ, crezând că doar-doar vă mai iese energia şi vă disciplinați şi voi. Dar văd că-i în zadar. Ia spune, ce aveai de comentat? i se adresă direct lui Vlig I, care, bineînțeles, tăcu. Vrei să te trimit în prima linie, acolo unde luptă eroic Triton Vega-8? Dacă asta vrei, spune! Spune cu voce tare, să te audă toți...

Vlig I tăcu mai departe, cu încăpățânare. După o scurtă pauză, Pier Ulm îşi continuă muştruluiala, pe un ton mai potolit, care nu prevestea însă nimic bun, cunoscut fiind faptul că şeful de echipaj obişnuia să-l folosească atunci când intenționa să le țină discursuri lungi. Însemna că nu era destul de furios ca să termine repede, avea chef de vorbă, în cunoscuta sa manieră de a se deplasa spectaculos de la o idee la alta, de la un personaj la altul, în vreme ce echipajul *asculta* nemişcat, apatic, şi uneori chiar *auzea*.

— Sigur! zicea Pier Ulm. Ce vă pasă vouă! Şeful de echipaj să-şi bată capul cu toate problemele, voi să vă îmbuibați burțile şi să dormiți... Iar când vă pretinde cineva să faceți

ceva, ştiți să comentați, dar vă mişcați ca melcul. Vlig II e aici? Ia vino mai în față! Ce ordin ți-am dat, ia spune?! Era vorba să calculezi reperele pentru Argonauticus şi să le treci pe hartă. Le-ai trecut? Nu le-ai trecut! Păi, ce mai aştepți? Ziua de mâine? Îți dau o oră, începând din clipa când ne terminăm treaba aici. Să calculezi totul exact şi să muți steguleţele pe hartă, cum ți-am ordonat. Că, aşa cum spuneam, vouă ce vă pasă de Argonauticus! El, săracul, conştiincios, la datorie, fără să crâcnească, în cele mai primejdioase misiuni... Şi asta numai ca să vă scutesc pe voi de greul expediției, să nu cumva să vă ciocniți nas în nas cu vreo efemeridă!... Că doar n-o să-mi spuneți că o să ne meargă tot aşa de bine până la sfârşit. V-ar conveni, nu? Sigur că v-ar conveni, nu spuneți nimic, dar citesc asta în ochii voştri. Şi să ne întoarcem acasă aşa, ca de la promenadă... Cum să nu! Şi mai ce? Că efemeridele sunt chiar atât de proaste cum credeți voi... Degeaba zâmbeşti, sergent-major, degeaba zâmbeşti! îl luă în primire pe Albert. Te ții mai deştept cu cinci minute, dar habar n-ai, pun pariu cu tine că habar n-ai cum să te descurci cu trupa atunci când eşti împresurat. O să vină şi asta, n-ai nici o grijă! Noroc că-i şi colonelul printre voi, noroc că-i el aici, să tragă greul şi să ia pe umerii lui răspunderea. Că el poate orice, nu-i aşa? Numai voi nu puteți, nu vă stă capul la nimic serios.

Era vorba să-mi compui un marş, sergent! îşi aminti Pier Ulm. De ce nu te-ai prezentat până acum cu marşul? Cine să-l facă? Tot eu să-l fac?

Cu fruntea sus, Albert raportă că lucrul la marşul cerut mergea bine, mergea cu spor, iar dacă redactarea finala avea să mai întârzie, aici nu era nimic de făcut, totul se datora unor condiţii obiective. Nu era uşor să compui un cântec care să traducă, în cuvinte şi muzică, optimismul argonautic, constituind în acelaşi timp şi un stimul eficient în pregătirea psihologică a echipajului pentru înfruntarea cea mare cu efemeridele. Redevenit pentru câteva momente poet, sergentul major descrise în linii mari cam ce înţelegea el să facă pe baza indicaţiilor lui Pier Ulm şi se văzu că, în ciuda trecutului său abisalist, Albert înţelesese totul aproape bine. Singurul lucru care-l nedumeri pe Pier Ulm fu afirmaţia de la sfârşit, care venea să justifice o dată mai mult întârzierea proiectatei opere. Albert spunea că lucrurile se complicau şi datorită faptului că, deşi pornit după canoanele clasice, marşul erupsese dincolo de ele şi ameninţa să se transforme într-o *marşeiează.*

— Ce fel de *marşeiează?* întrebă Pier Ulm, nedumerit.

Albert începu să explice cum vedea el marşeieza în general şi mai ales marşeieza lor, adaptată la zborul cosmic, la efemeride, la echipaj. Intona chiar câteva note pe care debuta refrenul, dar Pier Ulm îl întrerupse cu un gest

de enervare.

— Ți-am spus să-mi faci un marş, nu o marşeiezã! preciza el, țintuindu-l pe Albert cu o privire cruntă. Un marş, şi atâta tot. Când o să vă învățați să faceți doar atâta cât vi se cere şi nimic mai mult? Auzi! pufni Pier Ulm, înciudat. Colonelul îi dă ordin pentru un marş, iar sergentul-major vrea marşeiezã! Asta-i neexecutare de ordin, debandadă curată! Uite, în loc să avem la ora asta un marş gata făcut, pe care să-l învățăm, să-l cântam, stăm şi ne uităm unii la alții, din cauză că sergentul major se ambiționează să scrie o marşeiezã... Unde o să ajungem, dacă mergem înainte tot aşa?

Evident, Pier Ulm nu aştepta un răspuns la aceasta întrebare, cum nu aştepta niciodată răspunsuri de la subordonații săi, indiferent despre ce ar fi fost vorba. Şeful de echipaj nu-şi părăsise încă maxima „Când vorbeşti cu mine, să taci!" — prin urmare întrebările lui erau nişte false întrebări, erau nişte momeli care chemau, tot de la el, răspunsuri. După toate probabilitățile trebuia să urmeze şi acum un răspuns, dat de Pier Ulm la propria sa întrebare. Dacă acesta n-a mai urmat, asta se datoreşte micului incident produs de Darnaputra, fără voia lui. Bătut mereu în cap de razele fierbinți ale stelei Beta, medicul leşină; îşi pierdu deodată echilibrul şi se întinse la picioarele celorlalți, cu globul străveziu înfipt pe jumătate în nisip.

Se stârni rumoare. Echipajul uită de Pier Ulm (ori poate că abia aşteptase un prilej şi un motiv serios ca să-l poată face uitat) şi se adună în jurul leşinatului.

— A murit Darnaputra! A murit Darnaputra! începu să strige Vlig II, ca un apucat, deşi nici el nu era tocmai sigur de adevărul celor spuse.

Pier Ulm înțelese abia atunci că exagerase puțin, că lungise şedința moralizatoare până la limita rezistenței astronauților. Nu-i plăcu nici faptul că, agitându-se în jurul lui Darnaputra, echipajul făcea atâta zgomot pentru nimic, în loc să-l ia pe cel leşinat şi să-l transporte în navă, pentru acordarea primului ajutor.

— Duceți-l la infirmerie! ordonă el, încercând să redevină stăpân pe situație. Să i se acorde acolo îngrijiri.

— Bine, zise careva, dar cine să i le acorde?

Era adevărat: când însuşi medicul expediției căzuse, cine să fi fost în stare să-i ia locul?

— Să-l îngrijească Adalina! ordonă Pier Ulm, hotărât să rezolve într-un fel, cât mai repede, incidentul.

Dar Adalina nu se arătă prea entuziasmată de idee. N-apucă însă să-şi exprime părerea, pentru că Vlig III se oferi voluntar să facă pe sanitarul şi ceru să-i fie încredințat lui corpul medicului suferind. După graba cu care se oferise, dar şi după lucirile pline de vioiciune ale ochilor săi, puteai fi convins că astrobiologul avea să fie un bun şi meticulos sanitar,

nescăpând prilejul să-şi plătească toate polițele adunate în timpul cât fusese pacientul lui Darnaputra.

Între timp, leşinatul începu să clipească din ochi şi mare îi fu uimirea văzându-se sprijinit de subsuori, gata să fie săltat şi dus pe sus spre astronavă.

— Ce s-a întâmplat? Ce-i cu voi? mormăi el, cu limba încă grea şi împleticită, adresându-se celor care-l înşfăcaseră, deşi în mod normal ar fi trebuit să întrebe „ce-i cu mine”.

Vlig III, postat în fața lui Darnaputra, se pregăti să-i comunice vestea schimbării rolurilor în infirmerie şi, întrucât savura cu anticipare momentul, un zâmbet fericit i se lăți pe față, fluturând odată cu barba, care-i umplea pe jumătate globul de sticlă al costumului de protecție.

Nu-i fu dat însă, nici lui, să-şi ducă bucuria până la capăt.

— Ia priviți! Ia priviți! strigă Vlig I din spatele grupului, atrăgându-le atenția asupra unui punct mişcător, care apăruse între nişte tufe ofilite. „Efemeridele!” fulgeră un gând prin mintea fiecăruia şi, în clipa următoare, atenția le era definitiv abătută de la Darnaputra, încât medicul putu să se ridice şi, încă buimăcit, să-şi scuture praful de pe costum.

— Nu-s efemeridele! anunță Boldur. Oare avea vederea mai bună. Se întoarce Triton Vega-8.

Respirații de uşurare izbucniră din mai multe

piepturi simultan. Argonauticus se apropie şi, curând, reuşiră să-l vadă bine cu toţii. Ceva părea însă a nu fi în regulă. Fără să poată preciza ce, astronauţii rămaseră mai departe nemişcaţi, cu atenţia îndreptată spre făptura mecanizată care venea alene spre ei.

— Ce naiba are? se întrebă cu voce tare Pier Ulm.

— Parcă-i deşelat!

— Asta-i! exclamă Boldur. E deşelat de-a binelea…

— Fir-ar să fie! izbucni Pier Ulm şi făcu câţiva paşi înainte, ca şi cum ar fi vrut să iasă în întâmpinarea lui Triton Vega-8, dar imediat se opri. Prudent, nedumerit, nelinişţit.

Argonauticus se târî mai aproape.

— Oh! strigă Adalina, frângându-şi degetele mâinilor împreunate. Ce-au făcut din el!…

Argonauticus arăta într-un hal inimaginabil. Pur şi simplu părea să fi fost desfăcut în bucăţi şi montat la loc, aiurea. Înţepenite strâmb, labele i se mişcau asimetric, încât una din spate, datorită unghiului sub care se îndoia, avea tendinţa să păşească înapoi, frânându-le pe celelalte trei, care — de bine, de rău — trăgeau corpul înainte. Dar ce corp! Unul răsucit în aşa fel că burta părea să salte fără grabă spre dreapta şi în sus, de câte ori fiinţa dezarticulată îşi legăna capul rânjit în direcţia opusă, ca spre a contrabalansa efectul involuntarei răsuciri. Privind mai atent,

astronauților li se păru că stufoasa coadă a lui Argonauticus, cu peri sârmoși, mai pleoştiți acum decât altădată, venea mai la urmă, desprinsă de corp şi, prin cine ştie ce minune magnetică, încăpățânându-se să-l urmeze.

— Asta-i culmea! aprecie Pier Ulm şi, smulgându-se din loc, merse cu paşi grăbiți spre movila pe care Triton Vega-8, cu ultimele puteri, eşuase fără suflare.

Ceilalți îl urmară. Strânşi roată în jurul cercetaşului, îl priveau cu o uimire exteriorizată adesea prin exclamații dintre cele mai elocvente.

— Uite, nici mustăți nu mai are! observă Vlig II, matematicianul. Parcă i le-a tăiat cineva cu briciul. Nu vi se pare?

Argonauticus zăcea pe labele împrăştiate. Dacă ochii cu reflexe metalice nu i s-ar fi învârtit în cap, urmărindu-i pe cei aplecați deasupra sa, ai fi zis că, în cazul lui, totul se sfârşise. Dar cercetaşul, chiar aşa, dereglat cum era, nu se putea săvârşi din viața lui stranie înainte de a da raportul asupra celor întâmplate. Pier Ulm ştia asta şi, prin urmare, se mai linişti.

— Cine a făcut asta? întrebă Adalina, cuprinsă de milă. Efemeridele?

— Vezi bine că ele! zise Pier Ulm, nervos.

— Oh! Pufuleț, Pufuleț! îl alintă femeia pe Argonauticus cu numele lui de mai demult. Şi i se păru că, impresionat de mila pe care i-o arăta, micul monstru clipise din ochi, în semn că o recunoştea pe Adalina şi-i aprecia

compasiunea.

Tulburat, echipajul începu să vocifereze.

— Ce mai aşteptăm? De când am aterizat, stăm aici şi lăsăm efemeridele să-şi facă de cap pe planetă.

— Priviți ce-au făcut din Argonauticus! Aşa ceva nu poate fi lăsat nepedepsit.

— E o jignire!

— Dacă nu intervenim acum, imediat, aşa o să pățim şi noi, cu toții! Ce, credeți că după isprava asta efemeridele au să se astâmpere?

— Nici vorbă că ne vor căuta, ca să ne vâneze pe rând!

— De ce nu faci ceva? îl luă în primire Darnaputra pe Pier Ulm. Eşti şef de echipaj, ce mai aşteptți? Ai aici o dovadă limpede de felul cum procedează efemeridele. Doar n-o să aşteptți până ne vezi pe toți aşa…

Pier Ulm se ridică de lângă Argonauticus, unde stătuse ghemuit ca să-l poată studia mai bine.

— Şi ce-ai vrea să fac? întrebă el, mânios, uitând pentru o clipă că mai trebuia să-şi dea şi răspunsul.

— Să lupți! Să luptăm! Doar pentru asta am venit aici! se auziră îndemnuri din mai multe părți.

— Să pornim imediat în urmărirea efemeridelor! Pier Ulm îşi privi echipajul cu nişte ochi tulburi, ca şi cum ar fi avut, pentru prima dată de când îl conducea, ezitări. Apoi, pe

neaşteptate, se enervă şi începu să țipe:

— O să mă învățați voi ce am de făcut! Nu? O să învețe puiul pe găină şi argonautul pe colonel... Vă trebuie luptă, da? Până acum vă făceați mici de cum pomeneam de efemeride, iar astăzi vreți să le mâncați prăjite... Foarte bine! Vom lupta. Dar să vă intre bine în cap: *eu* decid când şi cum!

Se aplecă, vârî mâna în ceafa lui Triton Vega-8 şi, ridicându-l într-un straniu acompaniament de tinichele lovite una de alta, îl arătă echipajului.

— Argonauticus trebuie răzbunat! declară el. Argonauticus *va fi* răzbunat! Deocamdată îl iau cu mine ca să văd ce informații mai pot scoate de la el înainte ca...

Îl mai privi o dată, încruntat, după care scutură din cap, energic, şi îşi urmă în alt fel gândul:

— De ce să fim fataliști? Poate că o să-şi revină.

Cu Argonauticus spânzurându-i bleg în mână, se îndreptă spre scărița proptită de navă.

— Iar dacă se va întâmpla, cumva, să... În cazul acesta Argonauticus e un erou. A căzut la datorie şi-i vom păstra o amintire veşnic nepieritoare! bombăni Pier Ulm în timp ce urca primele trepte.

Lucrurile nu merseră însă până acolo. Alimentat de la rețeaua de curent electric a navei, cercetaşul îşi recâştigă energia, se

întremă, cu alte cuvinte, şi chiar găsi puterea de a se alcătui la loc, cu preţul unor dureroase contorsionări, judecând după miorlăiturile frânte care izbucneau dincolo de uşa închisă a cabinei de comandă. Când echipajul vru să-l vadă, Pier Ulm refuză să-i primească, motivând că Triton Vega-8 era în convalescenţă şi avea nevoie de linişte deplină; cu atât mai mult cu cât eroul, dând dovadă de un excepţional devotament faţă de expediţie, nu acceptase să adoarmă înainte de a-şi face raportul, ale cărui date se prelucrau chiar atunci în computer.

Oamenii se mai liniştiră. Pe măsură ce se calmau, discuţiile puneau în lumină existenţa unor fisuri în unitatea de păreri a echipajului, care era cât pe-aci să fie dovedită cu prilejul întoarcerii lui Argonauticus mutilat de efemeride. Dacă atunci reacţia fusese limpede şi unanimă, în orele următoare circulară pe navă păreri dintre cele mai diferite, multe dintre ele cu totul potrivnice ordinelor date de Pier Ulm, şi numai faptul că acesta era prea ocupat cu privegherea lui Triton Vega-8 îl făcu să rămână deoparte, să nu reprime drastic opiniile indezirabile. Campionul acestora, Boldur, ieşit în mod surprinzător din pasivitatea în care tot atât de surprinzător se scufundase imediat după detronare, găsi nenumărate ocazii să-i ironizeze pe fraţii Vlig, numindu-i naivi şi chiar proşti, pentru că se încăpăţânau să ceară pedepsirea exemplară a efemeridelor, acolo unde vor fi fost

ele răspândite pe planeta stelei Beta.

— De ce ne faci proşti? se revoltă Vlig I.

— Nu eu vă fac, sunteți gata făcuți! răspunse Boldur. Voi nu înțelegeți că ăla vrea să ne prostească pe toți cu efemeridele lui? La naiba! Ați văzut aici vreo efemeridă? N-ați văzut! Prin urmare, ele nu există.

— Demonstrația nu-i corectă, aprecie matematicianul.

— Ba-i foarte corectă! se îndârji Boldur. Să vedem acum, să vedem ce mai scorneşte căpitanul Pier Ulm, ca să întrețină psihoza printre nişte fraieri ca voi.

— Nu-i căpitan, e colonel! corectă astrofizicianul.

— Ba-i căpitan! Eu aşa l-am angajat în echipaj şi aşa rămâne în ochii mei, un pârlit de pilot cu gradul de căpitan. Ce-mi pasă că şi-a atârnat nişte însemne de colonel! N-aveți decât să-l adulați voi, dacă la atâta vă duce mintea! Eu, unul, cred că acum, chiar în momentul acesta, iubitul vostru colonel o să dea chix.

— Cum adică? se interesă Vlig III, nepricepând unde bătea fostul conducător al expediției.

— Foarte simplu, zise Boldur. Chestia asta cu Argonauticus, despre care, între noi fie vorba, eu cred că şi-a scrântit capul şi coada prin cine ştie ce formațiuni planetare *absolut* naturale, chestia asta îl obligă pe stimabilul nostru Pier Ulm să ia hotărârea de care se teme cel mai

mult. Asta echivalează cu o dilemă, o autentică şi cumplită dilemă! Dacă renunță, Pier Ulm va trebui să accepte că efemeridele nu există şi, fireşte, ne va da socoteală pentru tot ce-a pus la cale sub pretextul acestui pericol imaginar. Dacă se încăpățânează să le caute, o să devină limpede, nu imediat, dar în viitorul foarte apropiat, că paneta e populată de orice altceva, în afara efemeridelor. În concluzie, dacă nu se demască singur, natura însăşi, realitatea însăşi îl va demasca, arătând tuturor că efemeridele *nu pot* să existe, că ele nu există decât în capul lui înfierbântat…

Şi Boldur îşi freca mâinile, mulțumit, convins că nu avea să treacă multă vreme până când farsa lui Pier Ulm urma să fie dovedită.

Într-adevăr, fără să ştie ce se punea la cale pe coridorul astronavei, şeful de echipaj se simți obligat să ia o hotărâre, afişând spre seară un comunicat. Se bulucirăcu toții să-l citească. Dacă Boldur se înghesuia şi el, atunci, lângă afişier, o făcea însă numai din curiozitatea de a afla cu o clipă mai devreme care din cele două căi, din cele două soluții ale dilemei fusese aleasă de Pier Ulm. Convins de eşecul celuilalt, oricare va fi fost alegerea lui, Boldur zâmbea satisfăcut şi numai încetul cu încetul i se stinse zâmbetul, pe măsură ce se convingea că şeful de echipaj găsise totuşi o soluție care-l scotea din impas şi la care el, Boldur, nu se gândise.

Comunicatul sintetiza informațiile aduse de

Triton Vega-8. El conținea vehemente atacuri la adresa „trădătorului Axanio”, care, printr-o manevră abilă, reuşise să atragă expediția într-o capcană. Ce altceva decât o capcană, o fundătură oarecare a Universului putea fi planeta aceea, unde argonauții fuseseră ademeniți numai şi numai pentru a-i elimina din calea planurilor criminale ale trădătorului rasei umane? „În timp ce noi pierdem vremea aici — glăsuia comunicatul — Axanio, în fruntea legiunilor lui de efemeride, a atacat sistemul solar!” Pământul e în primejdie! proclama mai departe documentul. Argonauticus stabilise că în vecinătatea planetei de baştină se desfăşurau mari bătălii, care cereau de urgență concentrarea tuturor forțelor pentru înfrângerea efemeridelor invadatoare şi a instigatorului lor dement. În final, Înaltul Comandament al navei ordona câteva măsuri excepționale: decolarea neîntârziată şi întoarcerea expediției, pe traiectoria cea mai scurtă, în sistemul solar; intrarea argonauților în război, de partea forțelor terestre reunite şi împotriva duşmanului comun. Cu această ocazie, date fiind importanța şi gravitatea noilor misiuni, lui Pier Ulm i se acorda gradul de general.

— Ei, ce mai zici acum? întrebă Vlig I, privindu-l triumfător pe Boldur.

Şi, într-adevăr, Boldur nu mai avea ce să spună, rămăsese mut de uimire. „L-am subapreciat! gândi el, mâhnit. L-am

subapreciat…” Şi se îndepărtă fără să scoală o vorbă.

30

Pe drumul de întoarcere, Triton Vega-8 se refăcu acceptabil, ceea ce nimeni n-ar fi crezut la început, ştiindu-se starea de accentuată demolare în care îl aduseseră efemeridele. Echipajul îl întâmpina cm prietenoasă veselie şi, lucru iarăşi surprinzător, micul monstru se arătă atât de impresionat de primire, încât începu să dea din coadă. Părea un prim pas făcut spre întoarcerea lui la condiția anterioară, chiar dacă gestul acela, legănatul cozii era caracteristic mai degrabă neamului Canis decât celui pisicesc. În orice caz, astronauții se bucurară şi aproape că l-ar fi considerat de-al lor, dacă n-ar fi existat prea numeroase momente când Argonauticus, recăzut în condiția mecanică la care îl obligau urmările experienței YQ, le respingea cu nepăsare, uneori chiar cu o anumită agresivitate, atențiile.

Steaua Beta rămase mult în urmă, încât nu mai putea fi văzută cu ochiul liber. Viața pe navă se desfăşura destul de uniform, s-ar putea spune că mai puțin interesant decât în prima parte a călătoriei, cu toate că acum apărea un element nou, dat de angajarea fără echivoc a argonauților în războiul cu efemeridele. Evoluând mai departe pe „scurtătură", străpungând deci constelațiile Perseu şi Coroana Boreală, nava nu avu prilejul să

întâlnească alte pericole, dintre cele presupuse cândva, şi asta îl miră foarte tare pe Pier Ulm, care se văzu nevoit să conecteze vechile hărți.

— Uite de ce ne-am speriat! îi spunea el, într-o asemenea împrejurare, lui Argonauticus. Uite de ce m-a obligat nătărăul ăla de Boldur să ocolesc vreo cincisprezece parseci şi jumătate şi abia apoi să îndrept nava spre Steaua Beta!

Triton Vega-8 nu răspunse, poate din cauză că în momentele acelea nu avea vreo părere, dar mai probabil e că tăcerea lui îşi avea explicația în faptul că torcea. Pier Ulm deveni deodată atent, ascultând ciudatul sforăit al lui Argonauticus. Îl privi neliniştit, întrebându-se dacă nu cumva cercetaşul cosmic intrase brusc în comă. Se convinse însă destul de repede că nu putea fi vorba de aşa ceva; ghemuit într-un colț, sub tabloul de bord, eroul redescoperea torsul sforăit al speciei sale originare, adăugându-i nişte valori în plus, care te trimiteau cu gândul la sunetele amplificate într-o cutie de rezonanță. Nemulțumit, Pier Ulm se aplecă iarăşi peste hartă şi, cu vârful unui creion electric, desenă o săgeată care traversa zona haşurată, considerată a fi impracticabilă până atunci.

Pe măsură ce nava se apropia de sistemul solar, Pier Ulm înteți antrenamentele echipajului, crescând, în cadrul lor, importanța acordată exercițiului tactic. Iniție chiar un ciclu de lecții despre efemeride, pe care le preda el

însuşi, în cabina de comandă. Apărea întotdeauna cu strălucitoarele însemne de general aplicate pe haină şi se arăta ceva mai zâmbitor când sergentul major îi dădea raportul. Pe Albert încă nu se hotărâse să-l avanseze în grad, din cauza marşului încă nescris şi mereu amânat, sub diferite pretexte. Îi promisese însă o decorație, condiționată şi ea de momentul predării, într-o fază care să le facă bune de cântat, a celor trei-patru strofe şi a refrenului.

La fiecare lecție tactică, Pier Ulm tuna şi fulgera împotriva „inamicului crud şi feroce", îi incrimina metodele de luptă, lipsa de scrupule, laşitatea, modul de viață inuman şi înclinația spre antropofagie. Pentru că, spunea el, ultimele mesaje recepționate din direcția sistemului solar arătau clar că „efemeridele sunt antropofagi".

— Antropofage? întrebă Adalina, cu intenția de a îndrepta subtil greşeala lui Pier Ulm.

— Nu. Antropofagi! preciza el, trecând apoi la prezentarea succintă a ororilor săvârşite de efemeride în timpul unei bătălii care se desfăşurase, cu un rezultat indecis, în vecinătatea planetei Jupiter.

— Până acolo s-au înfipt? se miră Vlig I, astrofizicianul.

— Până acolo. Au profitat de neatenția unor căscați, că nu pot să-i numesc altfel! Au făcut o manevră de ocolire şi s-au năpustit cu tot grosul, pe lângă planeta Neptun, adânc, în inima sistemului solar. Iar cei care le aşteptau

în avanposturile întărite de pe Neptun s-au văzut dintr-odată „întorşi”, rupți de restul trupelor, riscând să fie încercuiți şi nimiciți cu toții. Ce şi-au zis ei atunci? Ia să ne predăm, ia să aruncăm armele şi să ne lăsăm, frumuşel, luați prizonieri, că efemeridele n-au altă grijă decât să ne țină de o parte, pe mâncărică şi băutură, cu femei şi cu muzici... S-au predat ca nişte proşti, aşa că efemeridele i-au nimicit fără a-i mai încercui. I-au păpat ca pe nişte gângănii!

Satisfăcut de efectul relatării sale, Pier Ulm zâmbi aspru, apoi trase concluzia:

— Aşa pățesc toți căscații!

Era limpede că făcea aluzie la propriul său echipaj, considerând că întâmplarea fusese suficient de semnificativă ca să se tragă din ea toate învățămintele. Lui, unuia, nu i-ar fi convenit deloc să calce pe urmele nefericiților de la bazele de pe Neptun, aşa că îşi pregătea echipajul să evite asemenea greşeli care, vorba lui, costă mult şi se plătesc cu viața.

Pe la mijlocul ciclului, Pier Ulm îşi întrerupe brusc lecțiile şi astronauții îl aşteptară în câteva rânduri zadarnic, aliniați pentru raport.

Ce-i cu el, de ce nu vine? se întrebau unii pe alții, dar privirile erau ațintite îndeosebi spre Albert, ca şi cum sergentul-major ar fi trebuit să ştie şi, prin urmare, de la el erau aşteptate noutățile privitoare la şeful de echipaj. Albert ridica însă din umeri, neştiind nimic, apoi le dădea libers sfătuindu-i totuşi să nu se

îndepărteze prea mult de ușa sălii de comandă.

Dincolo de uşă, Pier Ulm se scufundase iarăşi în calcule, prelucrase nişte date, fără ca rezultatul să se anunțe la fel de încurajator ca altădată. Judecând după fața întunecată a şefului de echipaj, era clar că lucrurile nu mergeau tocmai bine. La un moment dat, Pier Ulm îl chemă pe sergentul-major şi-l trimise după Boldur, cu invitația de a se prezenta urgent în sala de comandă. Boldur îl privi pe Albert cu un fel de mirare lipsită de entuziasm.

— Eu? De ce tocmai eu? întrebă el.

Dar, cum nimeni nu se oferea să intre la Pier Ulm în locul lui, Boldur se văzu nevoit să-l urmeze pe Albert până în fața uşii, pe care tot Albert i-o deschise, obligându-l astfel să nu mai piardă timpul şi să intre. Boldur făcu un pas înainte, apoi închise cu grijă uşa ce da spre coridor.

Pier Ulm era acolo, aplecat peste hărți. Auzind zgomotul, îşi ridică privirea ostenită şi, fapt nemaipomenit, nu-l repezi pe fostul conducător al expediției. Dimpotrivă, îi vorbi pe un ton calm, chiar blând în asprimea naturală a sunetelor lui.

— Am nevoie de ajutorul tău, zise Pier Ulm.

Fața lui Boldur se destinse. Înțelegea că Pier Ulm făcuse eforturi cumplite ca să se poată hotărî să pronunțe cuvintele acelea.

— Despre ce-i vorba? întrebă, căutându-şi un ton cât se poate de neutru.

Pier Ulm îşi aruncă mâinile în lături.

— Nu ştiu cum s-a întâmplat! Am rătăcit drumul, mărturisi el, privind nelinişţit harta cerească.

Boldur îl privi cu o satisfacţie bine mascată.

— Aha! Şi ce vrei de la mine?

Pier Ulm cerceta mai departe harta, stânjenit.

— Să-l căutăm, să-l găsim împreună!

— Păi... De unde să ştiu eu ce-ai făcut pe-aici de când le rânduieşti pe toate după capul tău? întrebă Boldur. Pun pariu că, dacă te conduc acum în observator, de unde se pot vedea stelele Galaxiei, habar n-ai care dintre ele e Soarele şi încotro trebuie să îndrepţi astronava.

Boldur îi spunea asta cu încântarea celui care avea acum prilejul să sancţioneze aroganţa şi încăpăţânarea unui rival mai puternic. Pier Ulm se simţi fierbând de ciudă, dar reuşi totuşi să se stăpânească.

— Cum îţi permiţi să vorbeşti astfel cu generalul tău? zise el potolit, dar tăios. Ţin să-ţi reamintesc că eşti dator să execuţi ondinele care se dau, iar acum ordinul sună să găseşti Soarele cât mai urgent.

Boldur ridică din umeri.

— Dacă-i aşa, atunci fii liniştit! vorbi el nepăsător. Pot să-l caut o sută de ani! Trebuia să-mi spui de la început că nu eşti în stare să ţii cap-compasul pe Soare, l-aş fi ţinut eu, ca să nu ne împotmolim aici, ori în altă parte. Dar aşa... odată pierdut, n-am cum să te ajut.

— Eşti dator! strigă Pier Ulm, gata să se repeadă la el şi să-l apuce de guler. Atâta vreme cât eşti sub ordinele mele, să nu crezi că admit…

— Dacă *nu pot,* nu pot! ridică şi Boldur tonul. Eu nu sunt astronom. Asta nu-i treaba mea, asta-i treaba lui Gregor.

Pier Ulm rămase cu elanul suspendat undeva, aproape de tavanul cabinei de comandă, de unde bătu imediat în retragere, înțelegând că fostul său şef avea totuşi dreptate. Trimise după Gregor, care îşi ispăşea la magazie a nu ştiu câta pedeapsă, pentru veşnicele lui comentarii făcute — neîntrebat, fireşte — în timpul orelor de pregătire tactică ale lui Pier Ulm. Astronomul refuză să iasă din magazie înainte de a-şi împlini toate zilele de încarcerare primite. „Dacă vrea să mă vadă, n-are decât să vină el aici!” îi spusese lui Albert, fără să se mişte de pe păturile aşternute pe jos, dar având grijă să-şi dosească la vreme sticla de țuică, pe jumătate golită, în spatele unei lăzi cu piese de schimb pentru tabloul de bord.

— Nu vrea să vină! raportă sergentul-major.

Pier Ulm tresări, gata să izbucnească. Se mulțumi să-şi strivească o înjurătură printre dinți. Stătu o vreme pe gânduri, mohorât; neaşteptat de mult, pentru el, până să ia o hotărâre.

— Du-te şi spune-i că-l eliberez. Chiar acum.

Albert ieşi.

— Zice că stă până la capăt, comunică el la întoarcere, apărând în pragul cabinei de comandă tot fără astronom.

Pier Ulm se supără de-a binelea.

— Uite-al naibii argonaut! strigă el, mânios, dar şi mirat în acelaşi timp. Stă la „zdup” şi, când dau ordin să iasă, face mofturi! Pesemne că nu-i merge rău acolo... Navigăm în derivă, fără să ştim exact încotro mergem şi unde o să ajungem, iar el, în loc să vină unde-l cheamă datoria, cum i-am ordonat, face pe prințul anacronic şi aşteaptă să vin eu să-l caut!

Totuşi, până la urmă Pier Ulm fu nevoit să se deplaseze, în persoană, la magazia unde stătea Gregor închis. Avea prea mare nevoie de astronom atunci, urgent, până când nava nu ieşea cu totul din spațiul cât de cât cunoscut, trecând în vreo zonă din care localizarea fără eroare a Soarelui ar fi fost imposibilă. Aşadar, Gregor se trezi vizitat de superiorul său şi se convinse astfel că nu era doar o simplă glumă de-a lui Albert, menită să-l scoată de la arest fără ordin, cum crezuse el la început, ca să mai fie pedepsit o dată. Venirea Iul Pier Ulm îl surprinse, dar îl făcu să înțeleagă imediat cât de mare nevoie era de prezența sa şi se pregăti să se vândă scump, până nu-i scădea iraşi cota. Promisiune îndeplinită întocmai, îndată ce astronomul pricepu despre ce era vorba. Se târgui cu Pier Ulm fără pic de ruşine şi, în ciuda amenințărilor, în ciuda cuvintelor frumoase cu

care mai apoi şeful de echipaj încerca să-l convingă, nu se lăsă până nu-i smulse pentru sine un grad absolut nemeritat („orice, acolo, nu contează, numai să fie mai mare decât al lui Albert, că mi-e jenă de Adalina…”), precum şi o scutire de la program, pe termen lung, atât pentru el cât şi pentru tânăra lui iubire.

La început, Pier Ulm se împotrivise, în special la această din urmă condiție, pentru că n-ar fi vrut nici în ruptul capului să creeze un precedent.

— Cum, zise el, tocmai acum, când suntem ca şi intrați în războiul cu efemeridele, acum îmi ceri scutiri de la program? Şi cine o să se instruiască în locul tău? Ce, tu nu trebuie să te instruieşti?

Dar astronomul nu cedă. Jură că nu pune mâna pe telescop până când nu i se acorda tot ce-şi pusese în gând. Văzând că din cauza încăpățânării lui Gregor nava era amenințată să eşueze în vreun capăt de galaxie, iar pe de altă parte simțind că, dacă nu se grăbea să accepte, astronomului începuse să-i umble mintea şi la vreo medalie cu care să se fălească la întoarcere, Pier Ulm promise tot ce trebuia şi în felul acesta expediția ieşi din impas. Gregor redescoperi Soarele, după nişte repere numai de el ştiute, iar nava îşi schimbă direcția de zbor şi se angaja pe noua-i traiectorie, de-a dreptul spre sistemul solar.

Este cazul să spunem că Pier Ulm nu se ținu

de cuvânt în ce-l privea pe Gregor. Nu-i acordă nici scutirea solicitată, şi nici grad, condiționându-l pe acesta de felul cum se va comporta astronomul în prima bătălie cu efemeridele. Bineînțeles că şeful de echipaj îşi permitea să dărâme visele astronomului abia după ce direcția bună spre Soare fusese găsită. Şi se mai înțelege că Gregor fu atât de şocat de ipocrizia lui Pier Ulm, încât nu i-o va ierta niciodată. Cu atât mai mult cu cât, în plus, fu pedepsit cu alte zece zile de arest pentru neobrăzarea de a fi pus condiții unui general, atunci când întreaga expediție ajunsese la strâmtoare.

La periferia sistemului solar, Pier Ulm înteți alarmele şi psihoza efemeridelor atinse treptat altitudinea maximă. În această stare de spirit îşi făcură argonauții intrarea în vecinătatea Soarelui şi consemnul lui Pier Ulm fu urmat întocmai, atunci când depăşiră stațiile plasate la nivelul planetelor Pluton şi Neptun fără să răspundă la apelurile repetate ale posturilor de control.

— Să nu ne lăsăm înşelați! cuvântase şeful de echipaj cu puțin timp în urmă. Amintiți-vă că efemeridele au nimicit avanposturile Pământului şi chiar aici, lângă Neptun, au masacrat toți prizonierii care le-au căzut în plasă. Efemeridele sunt viclene, ele vă pot ademeni cu glas omenesc, s-au mai văzut din astea! Ceea ce nu înseamnă că, dacă va încânta frumos, sunt mai

puțin efemeride decât altele, care nu vorbesc, dar stau la pândă. O mişcare greşită, o neatenție, un individ care doarme în post — şi ajungem, fără alegere, victimele lor. Iar efemeridele, cum bine ştiți, nu iartă, ele întâi ucid şi abia apoi te întreabă cine eşti şi ce-i cu tine.

Aşa se face că nimeni nu răspunse chemărilor lansate de stațiile de control ale sistemului solar, nici măcar atunci când vocile care se încrucişau în eter aveau dulcele sunet feminin, atât de rar auzit pe astronavă, de când Adalina, pierzându-şi exuberanța de odinioară, căzuse într-un pronunțat acces de tristețe; ai fi zis că se închisese în sine.

— Dacă este cineva care simte că nu poate să reziste acestor voci înşelătoare, să spună! ceru Pier Ulm. Vom lua măsuri să se distribuie ceară de la magazie, pentru urechi.

Argonauții rezistară însă şi fără să-şi umple urechile cu ceară. Fu suficient să se închidă circuitele radio şi tele, care transmiteau vocile inamicului deghizat. Astfel, în deplină linişte, echipajul ocupă poziție în spatele micului tun amplasat în partea din față a navei, servind pentru distrugerea corpurilor meteoritice de mici dimensiuni, dar adaptat de mai multă vreme, din inițiativa lui Pier Ulm, la necesitățile războiului contra efemeridelor.

În uniforma lui strălucitoare, crispat de tensiunea în care îl ținea gândul apropiatei

bătălii, Pier Ulm îşi trecu în revistă, cu o privire cercetătoare, echipajul.

— Sunteți toți prezenți, sergent? se interesă el, cam neregulamentar, deşi vedea bine că nu lipsea nimeni. S-ar putea spune că făcea eforturi ca să nu se lase copleşit de emoție.

Albert raportă că toți argonauții erau la datorie.

— Bine, murmură Pier Ulm, apoi le arătă, departe în față, abia conturându-se pe cerul negru al Cosmosului, silueta unei stații interplanetare. Argonauți, acolo este inamicul vostru! vorbi din nou şeful de echipaj, cuprins treptat de o însuflețire care îi bomba pieptul sub şirurile de decorații atârnate pe veston.

Discursul fu scurt şi mobilizator, reieşi limpede că stația aceea ocupată mişeleşte de efemeride trebuia distrusă neîntârziat, pentru ca imediat după luptă nava să se îndrepte spre Pământ, în vecinătatea căruia grosul omenirii rezista eroic atacurilor date de trădătorul Axanio. Explică fiecăruia care îi era misiunea şi dădu ordinul de încărcare a tunului cu proiectile radiante aduse de Vlig I şi Vlig II într-un cărucior.

— N-ar fi mai bine să-l trimitem acolo pe Triton Vega-8, să vadă cum stau lucrurile? îndrăzni Darnaputra să întrebe.

Pier Ulm rămase uşor descumpănit, dar numai pentru o singură clipă.

— Sigur că ar fi bine! strigă el, indignat. Sigur

că ar fi bine, numai că javra de Argonauticus nu-i bun de nimic la ora asta. Naiba ştie ce i-au făcut efemeridele, că parcă i-au stors toată vlaga, stă toată ziua în colțul lui şi toarce. Am isprăvit-o cu eroicul cercetaş, seamănă din ce în ce mai mult cu un motan. Azi-mâine o să miaune să-i dăm lapte!

— O fi încetat efectul experienței! presupuse Vlig III şi dădu să înceapă o discuție cu ceilalți doi savanți, surprinşi şi ei de neaşteptata întâmplare. Dar Pier Ulm le tăie elanul, reamintindu-le că se aflau în plin atac; ca dovadă, stația interplanetară se mărea vizibil în centrul hubloului prin care o urmăreau.

Sergentul-major Albert primi ordinul să treacă la tun. După ce-şi făcură treaba, cei doi încărcători se retraseră exagerat de repede şi-i lăsară loc să urce în şaua nu tocmai comodă.

Albert era cam derutat şi îi tremurau mâinile. Cocoțat în şa, privi tulburat mecanismele aflate în fața lui, până la nivelul peretelui de metal pe care țeava tunului îl străpungea, profilată amenințător în neantul cosmic. Îşi întoarse capul spre cei care-l urmăreau cu sufletele la gură şi cu toții avură impresia că poetul, palid, speriat, nu se simțea deloc bine acolo unde stătea.

— Foc! strigă Pier Ulm, de lângă un hublou lateral. Asupra inamicului comun, foc, foc!

Albert îşi scăpă mâna pe maneta care declanşa salva. Blindajul navei se zgudui. Pier

Ulm controla lovitura şi, după figura nemulțumită cu care se întorcea spre echipaj, era clar că Albert nimerise alături.

— Foc! urlă iarăşi Pier Ulm, dar salva următoare nu porni, pentru simplul motiv că Albert leşinase şi atârna din şaua tunului, cu capul în jos, gata să alunece pe podea.

Pier Ulm înjură. Fără să piardă vremea, se repezi la Albert, îl trase din şa, îl împinse alături, cât era de lung, apoi sări în locul sergentului-major şi, ochind, începu să bombardeze stația interplanetară. Bubuiturile tunului, vibrațiile pereților, balansul perceptibil al naivei, toate la un loc îi făcură pe astronauți să se arunce la podea, cu palmele apăsate pe urechi.

Vacarmul dură aproape o veşnicie, fiindcă Pier Ulm, odată dezlănțuit, dădea impresia că nimeni şi nimic nu-l va putea opri înainte de a se convinge singur că făcuse praf ultima efemeridă. Din şaua înaltă, şeful de echipaj comanda icnit încărcarea tunului, cei doi Vlig, servanții, săltau mecanic proiectilele din căruciorul mobil, le repezeau în gaura parcă mereu deschisă a namilei metalice, care le scuipa cu icnete repetate încotro ochea Pier Ulm, asudat, cu fața stăpânită de o vie surescitare.

Deodată, pe când se pregătea să mai arunce o porție de proiectile în stația pe jumătate ruinată, Pier Ulm se simți apucat de umăr şi smuls cu brutalitate din şa. Se trezi deci înhățat de doi

necunoscuți care, scuturându-l zdravăn de umăr, urlau amândoi odată. Pier Ulm nu înțelese imediat ce spuneau, era prea surprins de apariția pe navă a străinilor; o mulțime se agitau în jurul său, iar paşii altora bocăneau grăbit pe coridor, în liniştea aproape nefirească prin contrast cu infernul zgomotos de mai înainte. Pier Ulm vedea chipurile desfigurate ale celor doi şi le simțea degetele înfipte în muşchii lui, strângându-l, apăsându-l, scuturându-l. „Efemeridele-s aici!" îi trecu prin minte un gând, iar prin corp un fior de spaimă. Şi abia atunci înțelese ce-i urlau cei doi la ureche, furioşi.

— Nenorociților! strigau ei. Ne-ați demolat distileria!...

*

Ceea ce urmează poate fi socotit, ca în bunele romane clasice, drept un epilog, fără de care nu s-ar putea şti ce s-a ales din argonauți şi, lucru grav, cineva ar putea crede că expediția s-a încheiat cu un tragic sfârşit. Din fericire, necunoscuții nu erau efemeride travestite, invadatori care să fi folosit drept suport învelişuri umane, aşa cum echipajul înclinase să-a ia la început. Erau lucrătorii angajați în schema distileriei interplanetare de coniac „3 secole", care îşi avea sediul în stația distrusă de Pier Ulm. Când faptele se lămuriră, echipajul află povestea acestei mari întreprinderi destinate comerțului galactic şi mai ieşiră la lumină o mulțime de noutăți privitoare la ceea ce se

întâmplase, în lipsa lor, în sistemul solar. Astfel, deveni limpede pentru toți că alții, deşi plecați în urma lor pe marile trasee cosmice, stabiliseră legături trainice cu câteva grupuri de metacosmici, cu care Pământul pusese bazele unei rodnice colaborări. Distileria era doar unul din fructele acestor legături interstelare — aflară argonauții. Ea fusese proiectată şi construită special pentru populațiile zoomorfe ale sistemului Alfa Centauri, care nu prețuiau nimic din produsele civilizației terestre mai presus de coniacul marca „3 secole" şi, de când intraseră în legătură cu pământenii, ajunseseră să-l folosească în hrana lor drept aliment de bază. Cu acelaşi prilej, argonauții aflară şi lucruri mai puțin vesele, ca — de pildă — lista pagubelor pricinuite de eroarea lor, prin distrugerea stației şi incendierea uriaşului rezervor, la data aceea aproape plin cu coniac pentru export.

Cifra totalului era atât de mare încât, de teama consecințelor, cu toții se grăbiră să arunce întreaga responsabilitate pe umerii lui Pier Ulm.

— Pier Ulm e de vină! strigau ei, luându-se martori unul pe altul în fața celor pe care îi păgubiseră atât de grav.

Boldur găsi nimerit să facă un amplu raport privind uzurparea puterii de către fostul său adjunct şi nu se sfii să descrie în culori violente ceea ce numea el „cea mai neagră perioadă din întreaga istorie a navei, tirania întunericului şi

teroarea lui Pier Ulm". Îl sfătui şi pe Gregor să protesteze pentru repetatele încarcerări la care fusese supus de către şeful de echipaj. Astronomul nu se lăsă rugat de două ori; îşi înşiră suferinţele într-un memoriu separat, descrise într-un stil voit plângăreţ ungherul mizer din magazie, unde îşi petrecea zilele de arest, fără a pomeni nimic, desigur, despre rezerva de alcool pe care o găsise întâmplător şi s-ar putea spune chiar că îl *îndemna la* săvârşirea unor mici abateri, ca să fie încarcerat periodic acolo. O puse şi pe Adalina să semneze memoriul, cerându-i să adauge cât de mizerabil se purtase Pier Ulm cu ea, cum voise el s-o expulzeze în spaţiul cosmic, încă de la constatarea existenţei sale pe navă şi toate celelalte. Dar Adalina refuză.

— Dă-l naibii! zise ea. Bine că am ajuns pe Pământ.

Şi îşi scutură capul, alungind parcă un gând urât, apoi zâmbi unui viitor care se profila spectaculos în direcţia planetei de baştină, încă departe, dar fără a putea să înşele intuiţia şi simţurile tinerei femei.

Ceilalţi se dovediră mai puţin iertători. Darnaputra, de pildă, declară că din cauza condiţiilor de viaţă, dure, impuse de Pier Ulm echipajului nu şi-a putut duce până la capăt cercetările medicale, fiind obligat să-şi abandoneze până şi programul de gimnastică yoga, început sub auspicii atât de promiţătoare.

Dacă Pier Ulm îl lăsa să-şi vadă de treabă, zicea medicul, n-ar fi ratat şansa de a-l opera de apendicită pe Vlig III, pe care şeful de echipaj îl scosese din infirmerie înainte de a se fi restabilit complet şi-l pusese să facă instrucție în rând cu ceilalți. „Ca şi cum asta ar fi mai important decât intervenția chirurgicală prin metoda sugestiei dirijate progresiv!” exclama Darnaputra, iar în finalul memoriului său ceru să i se încredințeze conducerea unei mari clinici, unde să-şi poată continua cercetările întrerupte, spre bucuria şi alinarea suferințelor bolnavilor de orice fel.

Albert se interesă întâi cum stăteau lucrurile cu abisalismul. Dacă mai exista, dacă reprezenta ceva între valorile literare cultivate după plecarea sa de pe Pământ.

— Sigur! i se răspunse. Toată lumea ştie astăzi de abisalism. E un curent literar străvechi, care se învață în şcoli, poți să cercetezi manualele, ca să te convingi.

Chipul lui Albert se lumină brusc.

— Ştii, îi zise lui Boldur, eu în adâncul sufletului meu întotdeauna am fost un abisalist…

Zâmbind fericit, se îndepărtă ca să-şi redacteze propriul său memoriu, îndreptat, firește, tot împotriva lui Pier Ulm. Nu uită să-şi sublinieze în el meritele de întemeietor al abisalismului literar şi nici să protesteze, să se arate indignat de batjocura suferită din partea

şefului de echipaj, care îl poreclise sergent, apoi sergent-major, pe el, un pacifist, un abisalist de certă şi recunoscută rasă, coborându-l dintre problemele înalte, de esență filosofică, singurele care merită să se constituie în preocupări cu adevărat demne de interesul unui mare artist, şi obligându-l să se consume în activități incompatibile cu convingerile sale, ca să nu mai vorbim de nivelul lor inferior, lipsit de orice urmă de intelectualitate! Îl numi pe Pier Ulm uzurpator şi impostor, terorist sângeros, duşman al artelor, folosi termeni precum „mentalitatea lui criminală" şi veşteji în cuvinte pline de indignare pretenția lui de a i se compune marşuri de către însuşi întemeietorul şcolii abisaliste de poezie. „Am fost jignit, umilit, terorizat!" exclama Albert spre finalul memoriului şi, pe când te-ai fi aşteptat să ceară decapitarea lui Pier Ulm, constatai faptul că fostul şef de echipaj trecea brusc pe un plan secund, în față rămânând doar nişte fine, subtile aluzii la postul de preşedinte al Uniunii Interplanetare a Scriitorilor, rămas de curând vacant. Nu că Albert l-ar fi pretins pentru sine, în compensație pentru suferințele îndurate pe navă! Fireşte că nu *el* îl pretindea, ci meritele lui, activitatea, valoarea operei create înainte de expediție şi mai ales cea de după. Căci expediția spre steaua Beta din Constelația Argonautului nu fusese chiar fără folos, îşi atinsese ținta, explorase, revenise, aşa şi pe dincolo. El, Albert,

avea poemul în cap — ce poem? o adevărată epopee — şi, cunoscându-i de pe acum valoarea, considera că nu-i deloc exagerat, nu să emită pretenții, cuvântul era poate grav, dar oricum, să candideze, să spere, în sfârşit…

Vorbele fiind vorbe, iar faptele fapte, isprava cu distileria de coniac trebui să fie plătită de cineva. În principal în acesta fu Pier Ulm, căruia i se smulseră decorațiile şi gradele de general, cu o justificată indignare, sporită la aflarea felului cum avansase fostul căpitan, săltându-se el însuşi, sprinten, din treaptă în treaptă. Se zvonea că lucrurile n-aveau să se oprească aici, dar Gregor nu mai avu răbdare să aştepte sfârşitul; de îndată ce se văzu pe Pământ, îi propuse Adalinei căsătoria şi, cum de data asta ea nu mai făcu mofturi, se repeziră împreună, fericiți, spre casă. În drum, astronomul o apucă deodată de mânecă obligând-o să coboare de pe banda rulantă, intră, urmat de ea, într-o tutungerie.

— Ce vrei să faci? întrebă nedumerita Adalina.

— Cumpăr o pipă, zise Gregor. Nu pentru mine, pentru bătrân! preciza el, gândindu-se la imaginea vivantă a strămoşului Grigore. Să vezi ce-o să se bucure! Şi pentru noi, că ne-am întors, dar mai ales pentru pipă. O să-i spun că i-am făcut rost de ea de la un aborigen de pe planeta stelei Beta.

Înveselit, cu pipa în buzunar, Gregor îşi luă iubita de mână şi reveniră pe banda rulantă.

— Ce zici, o să-i placă de mine? se interesă Adalina alintându-se.

— Mai întrebi? se miră astronomul şi o sărută în văzul călătorilor. Ştii, adăugă el, sunt curios dacă o să mă mai recunoască. Oricum, au trecut câteva sute de ani de când ne-am văzut ultima oară.

Ajunseră în fața casei. Adalina se opri, emoționată, ca şi cum i-ar fi fost greu să treacă pragul.

— Gregor, te rog! zise ea, temperând graba cam exagerată a astronomului.

Apoi, hotărându-se brusc, trecu pragul, intrând prin uşa pe care Gregor i-o ținea deschisă. Înainte de a urca la etaj, îl strânse de mână, întrebându-l în şoaptă:

— Cum e?

— Cine, bătrânul? A, fii fără grijă, e un tip simpatic. Uite, dacă vrei, dă-i tu pipa şi i-ai câştigat sufletul pentru o întreagă veşnicie.

În fața camerei lui Gregor, Adalina se mai opri o da ti, copleşită de o emoție care-i coloră uşor obrajii.

— Hai, nu fi copilă! o îndemnă astronomul şi, deschizând larg uşa, strigă: Noroc, taică Grigore! M-am întors…

Mai multe n-apucă să spună. Înlemni, cu ochii ațintiți spre tabloul vivant, unde în locul strămoşului său descoperi figura atât de cunoscută şi atât de nedorită a lui Axanio. Gregor clipi mărunt, crezând că visează, că are

halucinații, dar multiseculârul Grigore tot nu apărea, în timp ce Axanio, cu un rânjet care-i exprima adânca satisfacție, îşi scoase un braț din tablou şi-i făcu semn cu degetul:

— Vino încoace, puişor, vino-ncoa'…

Tehnoredactor: Cornel Cristescu

[1] Citat latinesc.

[2] Vechi zeu italic. Înainte de a fi detronat, avea templu pe Capitoliu, lângă pontifex maximus.

[3] Zice Titus Liviu, care a editat în ceară o Mare istorie a Romei în 142 de cărţi. Titlul s-a păstrat.

[4] Apă potabilă în vechiul Imperiu Roman.

[5] Sabinii — model de viaţă simplă şi hărnicie, persecutaţi de latini. Vezi Suetoniu, op. cit., Salustiu, op. cit, şi Tacit tot op. cit.

[6] Latinii — atunci în vrăjmăşie cu sabinii pentru nişte afaceri dubioase pe care, la atâta vreme, n-are nici un rost să le mai comentăm.